

TİM REPORT

CUMHURİYETİMİZ

İHRACATIN PARLAYAN YILDIZI

*DGS DIŞ TİCARET A.Ş. Tim İlk
1000 İhracatçılar Listesinde
Sektörel sıralamada 2.
Türkiye genelinde 30.
Sırada yerini alarak
ülkemiz ihracatına
değer katmaya
devam etmektedir.*

KDV'YE ULAŞMANIN EN KISA YOLU

Dgs Dış Ticaret A.ş. 200 ihracatçı firma ile çalışan ve ihracatçılarımızın KDV iadelerine ait tüm yükümlülükleri (Banka teminat mektubu, Yeminli Mali Müşavir Raporu gibi) yerine getirmesiyle birlikte, KDV Beyanının'dan 25 gün sonra KDV iadesini tam ve eksiksiz şekilde İhracatçılara ödeyen özel statüye Sahip bir **DIŞ TİCARET SERMAYE ŞİRKETİDİR.**

+90 212 813 08 38

info@dgsas.com.tr

www.dgsas.com.tr

**BİR KUŞAKLA BİRLİKTE BÜYÜDÜK
ŞİMDİ DE ONLARLA BERABER
BÜYÜMEYE DEVAM EDİYORUZ.
ÇEYREK ASIRLIK TECRÜBEMİZLE
1997'DEN BERİ GELECEĞİ
TAŞIYORUZ. 25 YILDIR DÜNYANIN
5 KITASINDA HER ZAMAN BİR
YOLUNU BULUYORUZ.**

+90 850 755 0 458
galpi.com.tr

TİMREPORT İÇİNDEKİLER

Sayı: 224 - EKİM 2023

"100 YILLIK SÜREÇTE ÜRETİMİMİZ VE İHRACATIMIZ ÇOK BÜYÜDÜ"

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ilk tohumlarını attığı Türkiye sanayisi, her geçen yıl büyüyen ve artık bir çınar hâline gelen yapısının bir sonucu olarak, Cumhuriyetimizin 100. yılında, "Dünyayı tüketmeden dünya için üretmek" mottosunu terk etmeden ihracatta ilk 10 ülke arasına girmeyi hedefliyor.

s. 38

TÜRKİYE İHRACATINI TAŞIYAN BÜYÜK GÜÇ İHRACATÇI BİRLİKLERİ

Türkiye'nin dört bir yanındaki ihracatçıları ortak bir çatı altında buluşturan ihracatçı birlikleri, tüm çalışmalarını aynı amaç doğrultusunda şekillendiriyorlar: Türkiye'nin dış ticaret hacmini daha da büyütmek

s. 60

"MİLLİ UZAY PROGRAMINI GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ"

Milli Teknoloji Hamlesi vizyonunun, devlet-millet birliğinin neleri başarabileceğini göstermesi bakımından son derece önemli olduğunun altını çizen T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Türkiye Yüzyılı'nda, bu tarz başarı hikâyelerini farklı alanlara da yayma hedefinde olacaklarını söylüyor.

s. 42

"TÜRKİYE YÜZYILI'NI ÜRETİMİN VE ÜRETİCİNİN YÜZYILI YAPMAK İSTİYORUZ"

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Cumhuriyetimizin yeni yüzyılının "Üretimin ve Üreticinin Yüzyılı" olması için önümüzdeki beş yılı kapsayacak detaylı bir planlama yaptıklarını söylüyor.

s. 50

İkinci yüzyıla çok daha güçlü başlıyoruz

Türkiye Cumhuriyeti 100. yılı geride bırakırken yeni umutlara, heyecanlara ve başarılarla yelken açıyor. Hedefimiz ve gayretimiz her zaman dünden çok daha büyük olmak zorunda. Gazi Mustafa Kemal Atatürk, İzmir İktisat Kongresi'nde yaptığı konuşmada, "Siyasi ve askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsun, iktisadi zaferlerle taçlandırılmazsa devamlılığı sağlanamaz." diyerek kalkınmanın önemine vurgu yapmıştı. Nitekim Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren de ulusal sanayileşme hamlesi başlatılarak; tekstil, şeker, madencilik, çelik, havacılık ve savunma sanayi başta olmak üzere birçok sektörde fabrikalar inşa edildi. Cumhuriyet öncesi Türk girişimcilerin kahve, lokum gibi gıda ağırlıklı esnaf ölçeğinde faaliyet gösterdiği düşünüldüğünde sanayileşmede atılan adımlar da devrim niteliğindedir. Kısıtlı imkânlar ve zor şartlar altında kısa sürede büyük başarılar elde edildi.

Geride bıraktığımız bir sırada bildiğiniz gibi ülkemiz siyasi ve ekonomik anlamda çok zor zamanlardan geçmiş olsa da Atatürk'ün mücadelecisi ve kararlılığı yansıtan "Umutsuz durumlar yoktur, umutsuz insanlar vardır." sözleri bizlerin düsturu oldu.

Bugün ülke sanayimizin iyi bir noktada olduğunu düşünüyorum. Hiç şüphesiz daha iyi olabilirdi. İçinde bulunduğumuz bu güzel coğrafyanın sahip olduğu jeopolitik riskler nedeniyle hayal ettiğimiz yere gelemedik. Fakat bu, hedefe doğru yol alamayacağımız anlamına gelmiyor.

İkinci yüzyıla daha güçlü başlıyoruz. Bazı sektörlerde küresel oyuncu, üretimde ise marka ülkeyiz. Savunma sanayi başta olmak üzere yüksek teknoloji üretim ve ihracatımızın payındaki artışın altını özellikle çizmek istiyorum. En önemlisi ise Türk girişimci ve ihracatçılarımızın

kazandıkları özgüven. Bugün dünyanın neresine giderseniz gidin, mutlaka Türk girişimcilerle karşılaşsınız. İhracatçılarımızın 220 ülke ve bölgeye uzanan coğrafi bir ağı var. Artık sınırları aştık. Bu ifadeyi sadece coğrafi anlamda kullanmıyorum. Düşüncelerimize, hedeflerimize artık bir sınır koymuyoruz. Başarmak için dünden daha çok çalışıyoruz. "Avrupa'nın Çini" ifadesini kabul etmedik. Teknolojik gelişimi de üretim süreçlerine entegre ederek küresel şirketlerle rekabet edebilecek kaliteli ürünler üretmeye başladık.

BUGÜN DÜNYANIN NERESİNE GİDERSENİZ GİDİN, MUTLAKA TÜRK GİRİŞİMCİLERLE KARŞILAŞIRSINIZ. İHRACATÇILARIMIZIN 220 ÜLKE VE BÖLGEYE UZANAN COĞRAFİ BİR AĞI VAR. ARTIK SINIRLARI AŞTIK. BU İFADEYİ SADECE COĞRAFİ ANLAMDA KULLANMIYORUM. DÜŞÜNCELERİMİZE, HEDEFLERİMİZE ARTIK BİR SINIR KOYMUYORUZ.

Dünya, küresel enflasyon fırtınası ile mücadele ediyor. Bu durum Avrupa Birliği başta olmak üzere en büyük pazarlarımızı olumsuz etkiliyor olsa da bizler için "umutsuz durum" yoktur. Küresel yavaşlamaya rağmen ihracatımızı artırmak ve dönemsel dalgalanmaların olumsuz etkilerini azaltmak için alternatif pazar arayışımız tüm hızıyla devam ediyor. İhracatçı birliklerimizle beraber dokuz ayda 62 ülkeye 118 ticaret heyeti düzenlendik. Yılsonuna kadar toplamda 170 ticaret heyetine ulaşacağız.

Cumhuriyetimizi kuranların ruhuna yakışır bir mücadele ile iktisadi anlamda ülkenin kalkınmasına katkı sunmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Ve inanıyorum ki ikinci yüzyılda mutlaka hayal ettiğimiz Türkiye'ye kavuşacağız.

Mustafa GÜLTEPE
TİM Başkanı

TÜRKİYE SANAYİSİNİN 100 YILLIK YOLCULUĞU

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk tarafından temelleri atılan Türkiye sanayisi; üretim gücü, pazar hakimiyeti ve giderek büyüyen ihracatıyla global arenada önemli bir konuma ulaşmayı başardı.

s. 92

TÜRKİYE'NİN İHRACATTAKİ BAŞARISININ MİMARLARI

Cumhuriyetin 100. yılında, Türkiye'nin ihracatta yakaladığı başarının mimarı olan firmalar, ihracatın mevcut durumunu ve gelecek hedeflerini değerlendirdi.

s. 100

TÜRKİYE'NİN YÜZ AKLARI

Sanattan spora, bilimden sinemaya kadar Türkiye, almış birçok ödülün haklı gururunu yaşıyor. Bu başarının ardındaki isimler, uluslararası arenada parlayarak Türkiye'nin zafer dolu hikâyelerini yazdılar.

s. 130

TİMREPORT

TİM Adına Sahibi
Genel Sekreter
Bilal BEDİR

Yayın Kurulu

Adil PELİSTER
Bırol CELEP
Melisa TOKGÖZ MUTLU
Rüstem ÇETİNKAYA
F. Sevdâ MALKOÇ
Fahrettin İNCE
Yıldırım ÖZCAN

Yönetim Yeri

TİM Dış Ticaret Kompleksi
Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No: 3
B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL
444 0 846 (TİM)
tim@tim.org.tr • www.tim.org.tr

Ajans Başkanı Selda Yeşiltaş

Yayıncılar Koordinatörü Murat Erdoğan

Görsel Yönetmen Yeşim Kayan

Editör Fatih Önder

Muhabir Hilal Yıldırım

Reklam Müdürü İlknur Ulusoy
ilknur@viyamedya.com

Reklam Sorumlusu Binnaz Uzunca, Hasbi Öztep

İletişim

Safak Sokak No 45, Yunus Apt.

Kat: 3 (Rumeli Pasajı içi)

Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL

+90 212 236 00 50

www.viyamedya.com | viya@viyamedya.com

/viyamedya

Baskı Özlem Matbaa

EKİM

Cumhuriyet Bayramı

Kutlu Olsun

NİCE YÜZYILLARA

DSV

Global Transport and Logistics

ZİYARET

- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, İstanbul Valisi Davut Gül'ü ağırladı. Görüşmede ihracatçılara yönelik İstanbul'da yapılacak çalışmalar hakkında istişarelerde bulunuldu.
- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası Başkanı Vahap Adıyaman ve beraberindeki heyet ile bir araya geldi.

eylül

- TÜREB Başkanı İbrahim Erden ile Başkan Yardımcısı Ali Aydın, TİM Başkanı Mustafa Gültepe'yi ziyaret etti.
- Gastronomi Turizm Derneği Başkanı Gürkan Boztepe, TİM Başkanı Mustafa Gültepe'ye ziyarette bulundu.
- TİM Başkanı Mustafa Gültepe'yi, TÜGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Gürkan Yıldırım ziyaret etti.
- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, 15 Temmuz Derneği Başkanı İsmail Hakkı Turunç ve beraberindeki heyet ile bir araya geldi.

HEYET

- Ticaret Bakanlığı koordinasyonu ve TİM organizasyonu ile 11-15 Eylül 2023 tarihleri arasında düzenlenen Kenya (Nairobi) Ticaret Heyeti'ne katılım sağlayan 38 ihracatçı firma, 300'den fazla Kenyalı firma ile 1000'in üzerinde ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi.
- Ticaret Bakanlığı koordinasyonu ve TİM organizasyonu ile 17-21 Eylül 2023 tarihlerinde Tanzanya Ticaret Heyeti düzenlendi.
- Ticaret Bakanlığı koordinasyonu, TİM ve Uludağ İhracatçı Birlikleri organizasyonu ile düzenlenen Ürdün (Amman) Ticaret Heyeti'ne katılan 30 ihracatçı firma, 80'den fazla Ürdünlü firma ile 150'nin üzerinde ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi.

ekim

ÇALIŞTAY

- Türkiye Innovation Week 10. Yıl Özel Etkinliği kapsamında düzenlenen "TİM Inosuit Programı Kurumsal İnovasyon Yönetiminde En İyi Uygulama Çalıştayı", Başkan Vekili Çetin Tecdelioğlu, firma temsilcileri ve mentorların katılımıyla TİM Dış Ticaret Kompleksi'nde gerçekleşti.

FUAR

- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Uluslararası Yatak Endüstrisi Derneği (IBIA) tarafından düzenlenen IBIA Expo 2023-2. Yatak Yan Sanayi ve Teknolojileri Fuarı'nın açılış törenine katıldı.

LANSMAN

- TİM Başkan Vekili Çetin Tecdelioğlu, UTEP ve TURCAF ortaklığında düzenlenen Türkiye-Afrika İhracatçılar İş Birliği Lansmanı'na katılarak açılış konuşması gerçekleştirdi.

AB'ye ihracatta karbon mekanizması süreci başlıyor

Avrupa Birliği'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın demir-çelik, alüminyum, gübre, elektrik ve çimento sektörlerini kapsayan ilk aşaması, 1 Ekim 2023 itibarıyla devreye girecek ve bu geçiş dönemi 2026'ya kadar sürecek. Çevresel etkileri sınırlamak ve iklim değişikliğiyle mücadele hedefiyle hayat geçirilen Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması, Türkiye'den AB'ye ihracat yapan birçok sektörü etkileyecek. Yeni mekanizma ile AB ülkelerinin ithalat yaptığı şirketlere, üretim yaptıkları ülkede ödenen karbon fiyatı ile AB'deki karbon fiyatı arasındaki farkı ödemek için SKDM sertifikaları satın alma zorunluluğu getirilecek. Yeni mekanizma ile Türkiye'den AB ülkelerine yoğun ihracat gerçekleştiren sektörler, yeni politikanın etkilerini yakından hissedebilecek. Özellikle elektrik, alüminyum, gübre, demir-çelik ve çimento gibi yüksek miktarda karbon emisyonu üretme potansiyeline sahip olan sektörler, yeni düzenlemelerin daha fazla etkilenebilecek. AB, bu sektörlerden ithal edilen ürünlere yönelik yüksek karbon vergileri getirerek ithalatçıları daha düşük karbon salımına sahip üretim yöntemlerine geçmeye teşvik etmeyi amaçlıyor.

Ukrayna, Kenya'ya tahıl merkezi kuracak

Kenya Devlet Başkanı William Ruto, Ukrayna'nın Afrika'nın doğusundaki gıda sorununa çözüm olabilmek için Mombasa Limanı'nda tahıl merkezi açacağını duyurdu. Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy ve Ruto, Birleşmiş Milletler (BM) 78. Genel Kurulu sırasında New York'ta bir araya geldi. Ruto, X sosyal medya platformundan yaptığı açıklamada, Zelenskiy'nin, Afrika'nın doğusundaki acil gıda ihtiyacını karşılamak için Mombasa Limanı'na tahıl merkezi kurma sözü verdiğini ifade etti. Afrika'da 25 ülke, her yıl buğday ithalatının üçte birinden fazlasını Rusya ve Ukrayna'dan yapıyor. Rusya-Ukrayna Savaşı'nın başından bu yana artan gıda fiyatlarından zor bir dönem geçiren Afrika ülkeleri, iki ülkenin barışması için inisiyatif başlatmıştı.

Rusya'dan "dost ve tarafsız" ülke yatırımcılarına döviz piyasasında işlem izni

Rus hükümeti, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu "dost ve tarafsız" 30 ülkeden yatırımcılara Rusya'daki döviz piyasasında işlem yapma izni verdi. Rusya Başbakanı Mihail Mişustin tarafından imzalanan karara göre, Rus döviz piyasasında hangi ülkelerden yatırımcıların işlem yapabileceği onaylandı. Buna göre, listede Rusya'nın "dost ve tarafsız" şeklinde tanımladığı 30 ülke bulunurken, onaylanan ülkeler arasında Türkiye'nin yanı sıra Çin ve Hindistan da yer alıyor. Onaylanan kararlar söz konusu ülkelerden bankalar, aracı kurum ve şahıslar, Rus döviz piyasasında işlem yapabilecek.

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA, GÖZÜMÜZ YARINDA!

Ortadoğu Holding olarak,
Cumhuriyetimizin 100. yılında, güçlü geçmişimizin verdiği güvenle,
faaliyet gösterdiğimiz tüm sektörlerde ülke ekonomimize katkı sağlamaya
hız kesmeden devam edeceğiz!

ORTADOĞU
HOLDİNG

ortadoguholding.com.tr

Küresel gıda fiyatları iki yılın en düşük seviyesine indi

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, küresel gıda fiyatlarının, bitkisel yağlar, et, tahıl ve süt ürünlerindeki düşüşün etkisiyle ağustosta Mart 2021'den beri en düşük seviyesine indiğini duyurdu. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nden (FAO) yapılan açıklamaya göre, gıda ürünlerinin uluslararası fiyatlarındaki aylık değişiklikleri izleyen FAO Gıda Fiyat Endeksi, ağustostabir önceki aya kıyasla yüzde 1,2 düşerek 121,4 puan oldu. Endeks, Mart 2021'den bu yana en düşük seviyesine geriledi. Rusya-Ukrayna savaşının başlamasının ardından Mart 2022'deki rekor seviyesinden yaklaşık yüzde 24 gerileyen endeks, savaşa birlikte 159,7 puana ulaşarak rekor kırmıştı.

Tüketici Güven Endeksi eylülde yüzde 5,1 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), eylül ayına ilişkin Tüketici Güven Endeksi verilerini açıkladı. Açıklanan verilere göre, TÜİK ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası iş birliğiyle yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan Tüketici Güven Endeksi, ağustosta 68 iken eylülde yüzde 5,1 artarak 71,5 oldu. Böylece endeks; haziran, temmuz ve ağustos aylarındaki düşüşün ardından yeniden yükseldi. Mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi aylık bazda yüzde 0,1 artışla 56,2 oldu. Gelecek 12 aylık dönemde Hanenin Maddi Durum Beklentisi Endeksi ağustosta 63,1 olan gelecek 12 aylık dönemde Genel Ekonomik Durum Beklentisi Endeksi, eylülde yüzde 7,8 artışla 68'e çıktı. Gelecek 12 aylık dönemde Dayanıklı Tüketim Mallarına Harcama Yapma Düşüncesi Endeksi ise ağustosta 89 iken eylülde yüzde 4,2 yükselişle 92,7 olarak hesaplandı.

Türkiye, BAE ile ticari ilişkilerini artırıyor

Birleşik Arap Emirlikleri'nin Ankara Büyükelçisi Said Sani ez-Zahiri, bu yıl Türkiye ile BAE arasındaki ikili ticaret hacminin 19 milyardan daha fazla olacağını belirterek, iki ülke arasındaki ticaret anlaşmalarının sayısının yaklaşık 40'a yükseldiğini söyledi. Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) Ankara Büyükelçisi Said Sani ez-Zahiri, yaptığı açıklamada, Türkiye ile Birleşik Arap Emirlikleri'nin ticaret hacminin geçen yıl 19 milyar dolar olduğunu, bu sene ikili ticaret hacminin 19 milyardan daha fazla olacağını ve beş yıl içerisinde bu rakamın daha da artacağını söyledi. Müslüman ülkeler olarak daha güçlü ticari ilişkilerin olacağını belirten Zahiri, iki ülke arasındaki kapsamlı ticaret anlaşmaları mart ayında imzalandığını hatırlattı. Zahiri, ticaret anlaşmalarının 21'den 40'a kadar yükseldiğini belirterek, "Bu anlaşmaların sayısı arttıkça iki ülke arasındaki ticaret daha da artacak ve iş adamlarına kapılar daha fazla

açılacak. İki ülkeye yatırımlar da otomatikman artacak. Bu da Türkiye ve Birleşik Arap Emirlikleri'nde daha fazla iş imkânı oluşturacak. Türkiye ve BAE güçlü bir ilişkiye sahipler." yorumunu yaptı.

KOLUMAN'DAN BİR İLK

Koluman, Türkiye otomotiv sektöründe kurumsal karbon ayak izi doğrulamasını alan ilk şirket oldu.

Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş., sürdürülebilirlik ve çevresel sorumluluk vizyonuyla sektörde bir ilke imza attı. Karbon Saydamlık Projesi - CDP (Carbon Disclosure Project) raporlaması kapsamında TÜRKAK Akreditasyonlu Kurumsal Karbon Ayak İzi Doğrulamasını almaya hak kazandı. Bu başarıyla, Koluman Otomotiv, Türkiye genelinde bu prestijli doğrulamayı alan ikinci kuruluş ve otomotiv sektöründe ise bu sertifikayı alan ilk firma oldu. Yeşil dönüşüm ve sürdürülebilirlik kavramlarına verdiği öncelikle Koluman Otomotiv, belirlenen kategorilerdeki sera gazı salınımlarını şeffaf bir şekilde raporladı. Bu kategorilendirmeler; direkt emisyonlar, ithal enerjiden kaynaklı emisyonlar, taşımacılıktan kaynaklı emisyonlar, kullanılan ürün/hizmetten kaynaklı emisyonlar, ürün kullanımından kaynaklı emisyonlar ve diğer emisyonlar şeklinde

gerçekleştirildi. Koluman Otomotiv Genel Müdürü Cengiz Adak, Koluman Otomotiv'in yeşil dönüşüme verdiği önemi şu sözlerle ifade etti: "Sürdürülebilir bir gelecek için yeşil dönüşüme büyük bir önem veriyoruz. Bu vizyon doğrultusunda 'Green Team' kurarak tüm süreçlerimizi kontrol altına aldık. Amacımız, çevresel etkiyi en aza indirirken sektörde sürdürülebilirliğin öncüsü olmak."

Koluman Otomotiv'in bu adımı, iklim değişikliği ve küresel ısınmanın en büyük nedeni olan sera gazı salınımlarını ölçümleyerek, sürdürülebilir bir geleceğe yönelik taahhüdünün ve sektörel liderliğinin bir göstergesi oldu. CDP'nin saydamlık ve sürdürülebilirlik ilkelerini benimseyen Koluman Otomotiv, sektörde yeşil dönüşümün ve çevresel sorumluluğun öncüsü olmaya devam edecek.

Cumhuriyet Tarihinin En Yüksek Eylül İhracatı

Eylül ayını 22,7 milyar dolar ihracatla kapatan Türkiye ihracat dünyası, aylık bazda tarihin en iyi eylül performansına imza atmış oldu.

2023 YILI eylül ayı ihracat verileri, Uludağ İhracatçı Birlikleri'nde düzenlenen ve Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe'nin hazır bulunduğu törende kamuoyu ile paylaşıldı. Eylül ayı özelinde yakalanan 22,7 milyar dolarlık ihracatın memnuniyet verici olduğunun altını çizen Prof. Dr. Ömer Bolat, dünya ekonomisinin büyüme anlamında oldukça durgun bir seyir gösterdiği 2023 yılında, Türkiye ihracatının ocak-eylül sekansında gösterdiği performansın oldukça kıymetli olduğunu vurguladı. Bolat, sözlerine şöyle devam etti: "Küresel ticaret anlamında da çok ciddi bir durgunluk söz konusu. Hatta gelişmiş ülkeler açısından gerileme de söz konusu. Biz bir de çok ağır bir deprem felaketiyle karşı karşıya kaldık. Bunun hem büyüme anlamında üretime hem de dış ticaret anlamında ihracat rakamları açısından olumsuz etkilerini yaşadık. Bütün bunlara

rağmen makroekonomik göstergelerimiz ve ihracat performansımız bu yılın ilk dokuz ayı itibarıyla ekonomimizdeki dayanıklılığı, direnci göstermektedir. Bunu görmekten de büyük bir memnuniyet duyuyoruz."

EN YÜKSEK KATKI KİMYA SEKTÖRÜNDEN

Eylül ayları özelinde bakıldığında geçen ay tarihin en yüksek ihracat hacmine ulaştıklarını söyleyen Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe ise, 2023 yılında bir artı bir eksi istikamette seyreden ihracatın seyrini artık "olumlu" yönde düzelttiklerini belirtti.

Eylül ile birlikte son üç aydır sürekli yükselen bir ihracat performansı yakaladıklarını söyleyen Gültepe, Türkiye'nin Eylül 2023 ihracatını şöyle detaylandırdı: "Genel Ticaret Sistemi (GTS) kayıtlarına göre eylül ayını 22,7 milyar dolar ihracatla tamamladık. Geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0,3 artıdayız. İlk yarıda bir önceki yılın aynı dönemine göre bir ay artı, bir ay eksi seyreden ihracatımızdaki kısır döngüyü temmuzdan itibaren kırmış bulunuyoruz. Temmuzdan bu yana önceki yılın aynı aylarına göre daha yüksek ihracat rakamlarına ulaşıyoruz. Ocak-eylül dönemine baktığımızda 187,5 milyar dolarla geçen yıla hemen hemen aynı düzeydeyiz. Son 12 aylık ihracatta ise 253,5 milyar dolardayız. Eylülde ihracatımıza en yüksek katkıyı 2 milyar 846 milyon dolarla kimya sektörümüz verdi. İlk beşteki diğer sektörlerimiz 2 milyar 822 milyon dolarla otomotiv, 1,7 milyar dolarla hazır giyim, 1,4 milyar dolarla elektronik ve

1 milyar 379 milyon dolarla çelik şeklinde sıralandı. Geçen ay 31 ilimiz ihracatını artırırken en çok ihracat yapan ilk beş ilimiz İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir ve Ankara oldu. Konya ve Amasya en yüksek aylık ihracat rakamlarına ulaştı. Eylülde bin 484 firmamız ilk kez ihracat gerçekleştirdi. Ortalama birim ihracat değerimiz ise 1,42 dolar düzeyinde gerçekleşti. Euro/dolar paritesindeki artış nisandan bu yana, ihracatımıza pozitif yansıyor. Geçen ay parite farkı ihracatımıza 700 milyon dolar katkı verdi. Altı aylık katkı ise 3 milyar dolara yaklaştı. Eylülde en fazla ihracat yaptığımız ülkeler Almanya, ABD, Irak, İtalya ve Birleşik Krallık şeklinde sıralandı. Polonya ve Özbekistan'ın da aralarında bulunduğu yedi ülkeye aylık ihracat rekoru kırdık.”

“ALTERNATİF PAZARLAR BULMAMIZ GEREKİYOR”

Mustafa Gültepe, Türkiye'nin ana ihracat pazarı konumundaki Avrupa'da son bir yıldır talebin yavaş seyrettiğini hatırlattı. Euro bölgesinde imalat PMI verisinin ağustosta 0,8 puan artmasına rağmen hâlâ eşik değerinin altında bulunduğunu ifade eden Gültepe, sözlerini şöyle sürdürdü: “Avrupa'daki 29 ülkenin bu yılki dış ticaretine baktığımızda; 25'inin çelik, 21'inin demir ve demir dışı metaller, 19'unun tekstil, 19'unun kimyevi

maddeler, 16'sının ise hazır giyim ithalatında ciddi düşüş görüyoruz. ABD'nin çelik ithalatı yüzde 15, Almanya'nın demir ithalatı yüzde 19, İtalya'nın tekstil ithalatı yüzde 11, Fransa'nın kimyevi maddeler ithalatı yüzde 10, İngiltere'nin hazır giyim ithalatı yüzde 15 daraldı. Doğal olarak bu tablo ihracatımızı olumsuz etkiliyor. Avrupa ve ABD bizim için ana pazar olmaya devam edecek. Ama bir taraftan da hem ihracatımızı artırmak hem de dönemsel dalgalanmaların olumsuz etkilerini azaltmak için alternatif pazarlar bulmamız gerekiyor.

Pazar çeşitliliğimizi artırma hedefiyle bu yıl ticaret heyetlerine özel bir önem veriyoruz. Ticaret Bakanlığımızın koordinasyonunda ihracatçı birliklerimizle birlikte dokuz ayda 62 ülkeye 118 ticaret heyeti düzenledik. Kısa bir süre önce Ticaret Bakanlığımızın başkanlığında, 27 ihracatçı sektörümüzün tümünden temsilcilerin de yer aldığı 150 kişilik bir heyetle Katar'daydık. Başkent Doha'da hem çok verimli iş görüşmeleri yaptık hem de Doha Expo'daki Türkiye Pavilyonu'nun açılışını gerçekleştirdik. Yılsonuna kadar toplamda 170 ticaret heyetine ulaşmış olacağız. TİM ve birliklerimizin tarihinde ilk kez bu kadar yoğun heyet programı düzenleniyor. İnşallah bu çalışmaların pozitif sonuçlarını önümüzdeki aylarda hep birlikte göreceğiz.”

TCMB'den İhracatçıları Sevindiren Haber

Merkez Bankası'nın, reeskont kredisi için bankaların günlük limitini 1,5 milyar TL'den 3 milyar TL'ye çıkarması ihracatçıları nezdinde "önemli bir sorunun aşılması" olarak karşılık buldu.

İHRACATÇILARIN önündeki engellerden biri daha aşıldı. İhracatçıları, Merkez Bankası'nın (TCMB), reeskont kredisi için bankaların günlük limitini 1,5 milyar TL'den 3 milyar TL'ye çıkarmasını memnuniyetle karşıladı. Reeskont kredi limitlerinin artırılması ile önemli bir sorunun aşıldığını söyleyen TİM Başkanı Mustafa Gültepe, artık daha çok üretime ve ihracata odaklanabileceklerinin altını çizdi. İhracatçıların uzun zamandan beri uygun koşullarda finansmana erişimde sıkıntılar yaşadığını hatırlatan Gültepe, yeni ekonomi yönetiminin bu konuda attığı adımların memnuniyet verici olduğunu vurguladı.

Mustafa Gültepe, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Süreç Eximbank kredilerinde ihracatçı için 70 milyar TL'lik ek destek sağlanmasıyla başlamıştı. Ancak bizim için asıl önemli olan Merkez Bankası'nın reeskont kredisi için bankaların günlük limitini artırmasıydı. Nitekim 20 Temmuz'da reeskont kredisi limiti beş kat artırılarak 300 milyon TL'den 1,5 milyar TL'ye çıkarıldı. Şimdi ise reeskont kredisi limitleri iki kat artırılarak 3 milyar TL'ye yükseltildi. Yani kısa bir süre önce sadece 300 milyon TL olan günlük reeskont kredisi limitinde 10

kat artış sağlanmış oldu. Yeni düzenlemeyle yüzde 30 ilave döviz satışı ve önden döviz satış şartı gibi koşulların kaldırılmasını da çok isabetli buluyoruz. Böylece KOBİ'lerin kredilerden aldığı pay artarken yüksek performans gösteren ihracatçıların önceliklendirildiği bir süreç başlamış oluyor. Elbette tüm bu kararların arkasında istişare ve ortak akıl var. Bu süreçte Merkez Bankası Başkanımız Hafize Gaye Erkan ile çok verimli görüşmelerimiz oldu. Kendisine ihracatçılarıma verdiği destek ve sağladığı kolaylıklar için teşekkür ediyorum. Reeskont kredi limitlerinin artırılmasıyla önemli bir sorunu aşmış oluyoruz. Dolayısıyla ihracatçımız finansman arayışıyla zaman kaybetmek yerine daha fazla üretime ve ihracata odaklanabilecek. Merkez Bankası'nın finansmana erişim konusunda yaptığı düzenlemelerin Türkiye'nin toplam ihracatına da pozitif yansımaları olacak."

İhracatçıların finansmana erişimi konusuna fazlasıyla titizlendiklerinin altını çizen Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan ise konuyla ilgili açıklamasında şu ifadelerle yer verdi: "Dezenflasyonun en kısa sürede tesisi için seçici kredi sıkılaştırmasıyla birlikte yol haritamızı kararlılıkla uyguluyoruz.

Dezenflasyona geçiş sürecinde cari dengeye katkı sağlayan ihracatçılarımızın finansmana erişimine öncelik veriyoruz. İstihdam ve ihracattaki artışa önemli katkı sağlayan KOBİ'lerin reeskont kredilerindeki payının artmasını destekleyici uygulamalara devam edeceğiz."

DAMAT | TWEEN

damattween.com

Bonus'a özel peşin fiyatına 6 taksit

“OVP Gerçekçi ve Uygun”

TİM Başkanı Mustafa Gültepe, 2024-2026 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) için, “ihracat ve istihdama yönelik hedefler gerçekçi ve uygun” değerlendirmesinde bulundu.

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan, 2024-2026 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'ı (OVP) kamuoyuyla paylaştı. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nca hazırlanan ve hazırlık sürecinde Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin de (TİM) paydaş kurumlar arasında yer aldığı OVP hakkında değerlendirmelerde bulunan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, programı “ortak akıl ve istişarenin bir ürünü” olarak gördüklerini söyledi.

Programın, üç yıllık makro hedefleriyle öngörülebilirlik adına son derece önemli olduğunun altını çizen Gültepe, “OVP hazırlık sürecinde TİM olarak paydaş kurumlar arasında yer aldık. OVP'yi 3 yıllık bir yol haritası olarak görüyoruz. Biz kendi bünyemizde düzenli olarak ihracatımızın geleceğine yönelik projeksiyon çalışmaları gerçekleştireyoruz. Programda ihracat odaklı sürdürülebilir bir büyüme iklimi oluşturulması ana başlıklar arasında yer alıyor. Açıklanan makro hedefler arasında özellikle ihracat ve istihdama yönelik hedefler

gerçekçi ve uygun. 2023'de 255, 2024'de 267, 2025'de 283 ve 2026'da 302 milyar dolarlık ihracat hedeflerimiz var. 115 bin ihracatçımızla bu hedeflere ulaşmak adına var gücümüzle çalışacağız.” dedi.

“KAPSAMLI, GENİŞ VE İYİ PLANLANMIŞ BİR PROGRAM”

Açıklanan hedefler kapsamında biraz daha gayret etmelerinin gerekeceğini kaydeden Mustafa Gültepe, her geçen gün artan ihracatçı sayısıyla beraber ihracat hedeflerinin tamamına ulaşacaklarına inandığını ifade etti. Gültepe, programda fiyat istikrarına yapılan vurgunun da özellikle üretici ihracatçılar adına son derece önemli olduğuna dikkat çekti. Yapılacak nokta atışı hamlelerin son derece kritik olduğunun altını çizen Gültepe, sözlerini şöyle tamamladı: “Geçtiğimiz dönemde yüksek enflasyon sebebiyle üretim ve satış aşamalarında fiyat tutturmakta zorlandığımız günleri yaşadık. İnşallah önümüzdeki dönemde daha istikrarlı bir çizgide ilerleyecek ve bu sorunları aşacağız. Büyüme ve Ticaret başlığında sanayide yerli üretim ve ürün bazlı teknolojik dönüşüm, lojistik altyapının güçlendirilmesi, sanayi alanlarının genişletilmesi, planlı tarımsal üretim, ticari anlaşmalarda derinleşme, hizmet ihracatının desteklenmesi konuları son derece önemli. Burada yapılacak nokta atışı hamlelerin ihracat süreçlerimizi kolaylaştıracağına inanıyorum. Diğer yandan, yeşil ve dijital dönüşümü içeren ikiz dönüşümün programda vurgulanması son derece önemli. Yeşil Mutabakat noktasında takvim çok hızlı ilerliyor. Orta Vadeli Program tüm bu başlıklarda kapsamlı, geniş ve iyi planlanmış bir program.”

100

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Kutlu Olsun

Istanbul Airport

www.istairport.com

Türkiye Innovation Week'e İki Altın Stevie Ödülü

Türkiye Innovation Week, 61 ülkeden 3 bin 700'ün üzerinde başvuru alan "İş Dünyasının Oscarları" niteliğindeki Stevie International Business Awards'ta iki altın Stevie'nin sahibi oldu.

TÜRKİYE INNOVATION WEEK, başarılarını dünyanın en saygın uluslararası ödülleri arasında yer alan Stevie Ödülleri ile tescilledi. Türkiye Innovation Week, "İş Dünyasının Oscarları" olarak görülen Stevie International Business Awards'ta; "Etkinlik" kategorisinde "Toplumsal Katılım Etkinliği" ve "Konferans&Toplantı-Kongre" dalında iki altın Stevie'nin sahibi oldu.

TİM'in iki altın kazandığı Stevie Ödülleri ekim ayında Roma'da düzenlenen törenle sahiplerini bulacak. Stevie International Business Awards'a bu yıl 61 ülkeden 3 bin 700'ün üzerinde başvuru yapıldı. Ödülleri değerlendiren TİM Başkanı Mustafa Gültepe, "Yeniliğin, üretkenliğin, farklılaşmanın diğer adı olan 'inovasyon' tüm sektörleri hatta dünyayı

dönüştürüyor. TİM olarak 2012 yılından bu yana inovasyon ekosistemini geliştirmek adına çok sayıda proje yürütüyoruz. Bu yıl 10'uncusunu düzenleyeceğimiz Türkiye Innovation Week bu çalışmaların başında geliyor. TİM'in 30'uncu, Türkiye Innovation Week'in ise 10'uncu yılında inovasyonun, gençliğin ve aldığımız ödüllerin gücüyle Türkiye'yi yeni yüzyıla taşımaya devam edeceğiz" dedi.

Türkiye'de inovasyon kavramının yerleşmesine ve gelişmesine büyük katkı sağlayan ve dokuz yılda yaklaşık 9 milyon kişiye erişen Türkiye Innovation Week, Ticaret Bakanlığı koordinasyonu ile Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından her yıl Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla düzenleniyor.

“Türkiye Innovation Week ile Geleceği Kurgulamaya Devam Edeceğiz”

Türkiye Innovation Week, bu sene itibarıyla yeni ismi ve yeni logosuyla 23-25 Kasım tarihlerinde Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

TÜRKİYE INNOVATION WEEK, bu sene 10'uncu yılını kutluyor. Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından her yıl Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla düzenlenen Türkiye Innovation Week, bu yıl 23-25 Kasım tarihlerinde Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

YENİ İSİM VE YENİ LOGO

TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Cumhuriyet'in 100'üncü, TİM'in 30'uncu, Türkiye Innovation Week'in ise 10'uncu yılını kutladıkları bu anlamlı seneyi bir dönüm noktası kabul ettiklerini, bu nedenle Türkiye Innovation Week'in isim ve logosunu değiştirdiklerini açıkladı. Küresel ekonominin büyük bir değişim ve dönüşüm yaşadığını belirten Gültepe, “Bu dönüşümde de inovatif davrananlar bir adım öne çıkacak. Ülkemizin ve yakın coğrafyamızın en büyük inovasyon buluşması Türkiye Innovation Week, bu seneden itibaren yolculuğuna yeni ismi ve yeni logosuyla devam edecek. Türkiye Innovation Week ile geleceği kurgulamaya devam edeceğiz” dedi.

Türkiye'nin ve dünyanın gelecek planının konuşulacağı kapsamlı bir program hazırladıklarını belirten Gültepe, “Gelecek yüzyılda inovasyona en çok ihtiyaç duyulacak 10 mega konuyu tanımladık. Türkiye Innovation Week'te yenilenebilir enerji kaynaklarından gıda ve tarım teknolojilerine, sağlıkta çığır açan çalışmalardan yeni nesil eğitim teknolojilerine, yapay zeka ve otomasyondan finansal teknolojilere kadar birçok konuyu geniş bir perspektifle inceleyeceğiz. İnovasyona en çok ihtiyacımız olacak sektör ve endüstriler hakkında, önde gelen isimlerle, yenilikçi yaklaşımlarla ve çığır açan fikirlerle küresel ölçekte pozitif değişim yaratma yolunda nasıl ilerleyebileceğimizi planlayacak, konuşacak ve tartışacağız.”

ONLINE KAYITLAR 23 EYLÜL'DE BAŞLADI

Dokuz yılda 10 milyon kişiye erişen inovasyon ekosisteminin en büyük buluşması bu yıl da dünyada ve Türkiye'de fark yaratan inovasyon liderlerini, sektör devlerini, akademisyenleri, öğrencileri bir araya getirecek. Türkiye Innovation Week 2023; dünyaca ünlü konuşmacıların yer alacağı paneller, master classlar, inovasyon projeleri-programları, konferanslar, sergiler, atölye çalışmaları, interaktif deneyim alanları, sergi ve enstalasyonlara ev sahipliği yapacak. www.turkiyeinnovationweek.com'dan online kayıtların zorunlu olduğu etkinlik ücretsiz ziyaret edilebilecek. Türkiye Innovation Week 2023 için kayıtlar 23 Eylül'de başladı.

TİM'den Türk Markalarının Dünyadaki Bilinirliğini Artıracak Hamle

Türkiye İhracatçılar Meclisi, Uluslararası Ticari Marka Birliği (INTA) ile "İkili İş Birliği Anlaşması" imzaladı.

TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ (TİM) ile dünyanın önde gelen fikri ve sınai haklar kuruluşlarından biri olan Uluslararası Ticari Marka Birliği (INTA) arasında Türk markalarının uluslararası bilinirliğini ve güvenilirliğini artırmak amacıyla "İkili İş Birliği Anlaşması" imzalandı. TİM Dış Ticaret Kompleksi'nde düzenlenen imza töreni, TİM Başkanı Mustafa Gültepe ile INTA Başkanı Jomaire Fredericks'in katılımıyla gerçekleşti. Anlaşma kapsamında ticari markalar, ticari marka haklarının uygulanması ve fikri mülkiyet hakları ilgili programların geliştirilmesi yönünde ortak projeler yürütülecek. İş birliği anlaşmasına ilişkin TİM Başkanı Mustafa Gültepe, "INTA, 'marka' ve 'fikri mülkiyet' konusunda dünyanın en önemli sivil toplum örgütü.

Global ölçekte etki gücü böylesine yüksek bir sivil toplum kuruluşu ile iş birliği anlaşması imzalamaktan büyük memnuniyet duyuyorum. Uluslararası pazarlarda görünürlüğü artan Türk ürünlerinde ve markalarında ticari haklarının gözetilmesi ve geliştirilmesi, tüketici tarafında güvenilirliğinin artırılması gibi ihtiyaçlar ortaya çıkıyor. İşte bu yeni ihtiyaçlar çerçevesinde INTA ile yeni bir iş birliğinin temellerini atıyoruz. İş birliği kapsamında ticari marka hakları ve tamamlayıcı fikri mülkiyet haklarıyla ilgili projeler geliştireceğiz. Önümüzdeki süreçte, INTA ile kesişen alanlarımızın tamamında ortak çalışma imkânı bulacağız. Türk markalarının uluslararası bilinirliğini ve güvenilirliğini hep birlikte artıracacağız." dedi.

Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'e ve onunla birlikte istiklalimiz için mücadele ederek bize Cumhuriyet'i armağan eden yüz binlerce kahramana minnettarız.

***Cumhuriyetimizin 100. yılı ve
29 Ekim Cumhuriyet Bayramımız
kutlu olsun!***

KUMPORT

Anadolu'nun Kadim Dokuma Hafızası New York Türk Evi'nde Sergilendi

Olgunlaşma enstitülerinin yenilenme çalışmalarının bir ürünü olarak hazırlanan Türkiye Dokuma Atlası Projesi, New York Türk Evi'nde bizzat Emine Erdoğan tarafından tanıtıldı.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) 78. Genel Kurul toplantıları kapsamında New York'ta bulunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, Dokuma Atlası Projesi'ni tanıttı. Cumhurbaşkanlığı'nın himayelerinde düzenlenen Dokuma Atlası Projesi etkinliği, 20 Eylül'de New York Türk Evi'nde Emine Erdoğan'ın teşrifleri, Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Celile Eren Ökten ve devlet başkanlarının eşlerinin katılımıyla gerçekleşti. Olgunlaşma enstitülerinin yenilenme çalışmalarının bir ürünü olarak hazırlanan Türkiye Dokuma Atlası Projesi, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'ne bağlı İstanbul Sabancı Beylerbeyi

Olgunlaşma Enstitüsü tarafından yürütülüyor. İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği'nin (İTHİB) destekleriyle yürütülen projeye, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Ticaret Bakanlığı da katkı veriyor. İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz, İTHİB Yönetim Kurulu Üyeleri Orhan Aydın ve Nil Banu Yentür de etkinlikte yer alanlar arasındaydı. Katılımcılar, İTHİB tarafından gerçekleştirilen Dokuma Atlası Sergisi'ni incelediler. Proje kapsamında Nil Banu Yentür, Emine Erdoğan ve beraberindeki heyet ile New York Türk Evi'ndeki Dokuma Atlası Sergisi'ne ilişkin bilgiler paylaştı.

KADİM TEKNİKLERİN GÜNÜMÜZE UYARLANMASI

Emine Erdoğan, Millî Eğitim Bakanlığı Olgunlaşma Enstitüleri'nde üretilen el emeği

tekstil ürünlerinin sergilendiği programda, diğer ülkelerin lider devlet başkanlarının eşlerini ve seçkin yabancı davetlileri ağırladı. Anadolu'nun en eski dokuma ürünlerini misafirlerine tanıtan Erdoğan, Türkiye'nin Dokuma Atlası etkinliğinin, Anadolu'nun eşsiz kültür hazinelerini, insanlığın evrensel mirasına katmak amacıyla düzenlendiğini, dünyada ulaşılan en eski dokumanın Anadolu'da bulunduğunu ve günümüzden 9 bin yıl öncesine tarihlendiğini paylaştı. En eski dokuma örneğinin Çatalhöyük'teki kazılarda bulunduğunu kaydeden Erdoğan, "Bir zamanlar evlerdeki tezgâhlarda dokunan sanat, bugün dünya müzelerinde, Rönesans tablolarında görsel bir şölen sunmaya devam ediyor." dedi.

Anadolu'nun çeşitli yörelerine özel Türk kumaşlarının beğeniye sunulduğu sergide, el yapımı tekstil ürünlerini tek tek tanıtan Emine Erdoğan, "Batılıların brokar dedikleri kemha dokumanın, en nadide örnekleri çok daha erken tarihlerde Bursa ve Amasra'da dokunmaya başlandı. Osmanlı döneminde kaliteli kumaşların renk ve desenlerinin peşine düşen ajanlar bulunuyordu. Dünyanın ilk tüketici kanunları, İstanbul'da çıkarıldı. Keten, ipek, yün, pamuklu ipliklerden, doğal boyalarla renklendirilerek dokunan kumaşlarımız, yalnız dayanıklılığıyla değil sağlığı korumasıyla da değer kazanmıştır. Endüstriyel kumaşlar, kullan at toplumuna hitap ettikleri için kalıcı olmak gibi bir kaygıları bulunmuyor. Türkler, tarihte nanoteknolojinin icadından binlerce yıl önce hiçbir sentetik

içerik kullanmadan, su geçirmeyen kıl çadırlar dokuyabildi. Türkistan'dan Akdeniz'e kadar farklı iklimlere uyumlu dokumalarımız, muhteşem bir çeşitlilik gösterirken zaman içinde maalesef bu güzelliklerden mahrum kaldık. Günümüzde kullanılan kimyasal boyalarla birlikte bitki köklerinden, denizlerden, minerallerden elde edilen renklerin ölümsüzlüğünü de kaybettik." diye konuştu. Emine Erdoğan, geleneksel malzeme ve üretim yöntemleriyle kadim boyama tekniklerini günümüze uyarlamanın, çevre kirliliğini azaltmak anlamına geleceğini vurguladı. Türk tekstil sektörünün başarıları ile ilgili bilgiler paylaşan Erdoğan, "Sektörümüz, hâlihazırda dünya pazarlarında önemli bir aktör. Türkiye yüzyılında küresel pazarlara sunduğumuz geleneksel dokumalarımızın, tekstil sektörümüzü daha da güçlendirmesini hedefliyoruz. Türk tekstil ustaları, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında, Yaşayan İnsan Hazinesi envanterine kayıtlı" ifadelerini kullandı.

Sürdürülebilirlik Eylem Planını Açıklayan Son Sektör Gemi, Yat ve Hizmetleri Oldu

Gemi ve yat inşa sektörünün "Sürdürülebilirlik Eylem Planı" kapsamında yedi ana eylem planına uygun, 40 alt başlıkta eylemler gerçekleştirilecek.

TİCARET BAKANLIĞI ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) öncülüğünde, Gemi, Yat ve Hizmetleri İhracatçıları Birliği (GYHİB) tarafından hazırlanan sektörün "Sürdürülebilirlik Eylem Planı", TİM Dış Ticaret Kompleksi'nde düzenlenen tanıtım toplantısında kamuoyuna açıklandı.

Toplantıya TİM Başkanı Mustafa Gültepe, TİM Yönetim Kurulu Üyesi Başaran Bayrak, GYHİB Yönetim Kurulu Başkanı Cem Seven ile denizcilik sivil toplum kuruluşlarından temsilciler katıldı. Açılış konuşmalarının ardından GYHİB Danışmanı Prof. Dr. Mustafa İnel de gerçekleştirdiği sunum ile katılımcılara eylem planı ile ilgili bilgilendirmelerde bulundu.

"AB YEŞİL MUTABAKATI'NA UYUM SÜRECİNİ HIZLANDIRMALIYIZ"

Toplantıda konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, küresel üretim ve ticaretin büyük bir değişim sürecinde bulunduğunu belirterek, sürdürülebilir üretim ve yeşil dönüşümün bu sürecin en önemli dinamiğini oluşturduğunu ifade etti. Gültepe, Türkiye'nin ihracatını ve dış ticarete rekabet gücünü artırabilmesi için yeşil dönüşümün hızlı bir şekilde tamamlanması gerektiğini kaydetti. İki yıl önce TİM'in sürdürülebilirlik eylem planını açıklayarak ilk adımı attıklarını hatırlatan Gültepe, "Ardından sektörlerimiz eylem planlarını oluşturmaya başladı. Yıl sonuna kadar 27 sektörümüzün tamamının eylem planları

hazır olacak” dedi. Nakliye operasyonlarında deniz taşımacılığının, çevreye en az zarar veren seçenek olarak öne çıktığını söyleyen TİM Başkanı Gültepe, “Dolayısıyla bizim de daha fazla deniz taşımacılığına yönelmemiz gerekiyor. Tabii bir taraftan da bu alanda AB Yeşil Mutabakatı'na uyum sürecini hızlandırmalıyız. Çünkü Yeşil Mutabakat çerçevesinde deniz taşımacılığı kaynaklı emisyon da AB Emisyon Ticaret Sistemi'ne dahil edildi” şeklinde konuştu.

“DÜNYANIN İLK YÜZER ENERJİ GEMİSİNİ ÜRETTİK”

Gemi, Yat ve Hizmetleri sektörünün Türkiye'nin ihracatındaki önemine değinen Gültepe, şu değerlendirmelerde bulundu: “Dünyanın en büyük yüzen fabrika balıkçı gemisini inşa ettik. En çok balıkçı gemisi ihraç eden ülkeyiz. Dünyanın ilk uzaktan kumandalı gemisini ve elektrikli römorkörünü yaptık. Dünyanın ilk yüzer enerji gemisini ürettik. Şimdi Türk denizciliği yepyeni bir rotaya doğru yelken açıyor. Yeni rotamızın adı sürdürülebilirlik. Yeşil dönüşüm süreciyle sektörümüzü taçlandırarak, gemi inşasında marka ülke kimliğimizi daha da güçlendireceğiz.”

“SEKTÖRÜN ULUSLARARASI REKABET EDEBİLİRLİK KABİLİYETİNİN SÜRDÜRÜLMESİNİ HEDEFLİYORUZ”

GYHİB Yönetim Kurulu Başkanı Cem Seven, Gemi ve Yat inşasının, tüm dünyada, ekonomik büyüme ve istihdam yaratma potansiyeli ile önemli bir sektör olduğunun altını çizerek, “Sektörümüzün sürdürülebilirlik açısından da önemli bir sorumluluğu var. Denizlerimizi, doğal kaynaklarımızı, çevremizi korumak, sürdürülebilir bir geleceği garanti altına almak hususu bütün paydaşlarımıza önemli görevler yüklemektedir” diye konuştu.

Seven, eylem planı dahilinde ortaya konulan maddelerin, çevresel, ekonomik

ve toplumsal boyutları ile sürdürülebilirlik ilkesini benimsemelerinin sonucu olduğunu belirterek, “Bu eylem planları neticesinde, çevresel açıdan denizlerimizi temiz tutmayı, karbon ayak izini azaltmayı, bio çeşitliliği korumayı, ekonomik açıdan sektörümüzün sürdürülebilir büyümesine katkı sağlamayı, toplumsal açıdan da iş gücümüzü desteklemeyi, eğitim ve fırsatlar ortaya koymayı hedefliyoruz.” dedi. Seven, sözlerine şöyle devam etti: “Ülkemiz tersaneleri tüm dünyaya kaliteli, ekonomik çevreci ve müşteri isteklerine göre özelleştirilmiş gemiler ve yatlar inşa ederek ihraç etmektedir. Sektörün sürdürülebilirliği yönetim, sosyal boyut, teknoloji ve inovasyon, ekonomi-finans ve çevresel etkiler açısından bu rapor ile analiz edilerek, sürdürülebilirlik vizyonu belirlenmiş, bu vizyonu desteklemek için stratejik hedefler oluşturulmuş, hedeflere ulaşmak için eylem planları ve hedeflere erişimin ölçülebilmesi için performans endeksleri saptanmıştır. Bu eylem planı ile gemi ve yat inşa sektörünün uluslararası rekabet edebilirlik kabiliyetinin sürdürülmesi hedeflenmektedir.”

YOL HARİTASI KAPSAMINDA YEDİ EYLEM PLANI SAPTANDI

Açılış konuşmalarının ardından Birlik Danışmanı Prof. Dr. Mustafa İnsel de, gemi ve yat inşa sektörünün Sürdürülebilirlik Eylem Planı'nın detaylarını anlattı. İnsel, mavi ekonomide yeşil dönüşüm geçirmeyi hedeflediklerini vurguladı. İnsel, gemi ve yat inşa sektörü eylem planına, ekonomik, çevresel ve sosyal etkenlerin yönetim çerçevesinde entegre edilmiş bileşenlerinin yanı sıra, teknoloji ve inovasyonu da dahil ettiklerini açıkladı. İnsel, tüm bu bileşenlerle yedi eylem planı saptadıklarını belirterek, şunları söyledi: “Yedi eylem planımız; hedefler için ortaklıklar, izlenebilirlik ve etkin iletişim, tasarım ve dijitalleşme, insana yakışır iş ve ekonomi, sanayi inovasyon ve altyapı, erişilebilir temiz enerji ile iklim eylem planlarından oluşuyor. Bu yedi ana eylem planımıza uygun, 40 alt başlıkta eylemler gerçekleştireceğiz.”

“Yeşil Mutabakat’a Uyum Sürecini Hızlandırmak Zorundayız”

İHKİB iştiraki Ekoteks tarafından organize edilen 15. Uluslararası Tekstil ve Hazır Giyim Sempozyumu “Cumhuriyetin 100’üncü Yılında Tekstil Endüstrisinde Sürdürülebilirlik Anlayışı” temasıyla gerçekleşti.

İSTANBUL HAZIR GİYİM ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği’nin (İHKİB) iştiraki Ekoteks tarafından “Cumhuriyetin 100. Yılında Hazır Giyim ve Tekstil Endüstrisinde Yeni Sürdürülebilirlik Anlayışı” temasıyla düzenlenen sempozyumda bürokratlar, küresel markaların temsilcileri ve akademisyenler sürdürülebilir üretimi mercek altına aldı. Sempozyumun açılışında konuşan Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mustafa Gültepe, sürdürülebilir üretim ve döngüsel ekonominin son yıllarda en çok kafa yordukları konuların başında geldiğini hatırlattı. Aynı zamanda İHKİB’in de başkanlığını yürüten Gültepe, hazır giyimin, dijitalleşme ve sürdürülebilir üretimin önemini ilk kavrayan, ilk harekete geçen sektörlerden biri olduğunu söyledi.

Gültepe, şöyle devam etti: “Moda endüstrisinde dijitalleşme ve sürdürülebilir üretim yıllardır temel önceliğimizi oluşturuyor. Bakanlıklarımızla, Avrupa Birliği ile iş birlikleri yapıyor, IPA kapsamında projeler geliştiriyoruz. Projelerimiz için AB’den 30 milyon euro hibe desteği aldık. 17 milyon euroluk destek için süreç devam ediyor. Hibe desteğini moda endüstrimizi geliştirmek, dijital ve sürdürülebilir üretim kapasitemizi arttırmak, markalı üretime geçişi hızlandırmak için kullanıyoruz. Aynı zamanda bu projelerle moda endüstrisini AB Dijital Tek Pazar Stratejisi’ne hazırlıyoruz. Sektörde farkındalığı artırmak için de yoğun bir çalışma yürütüyoruz. Kurumsal karbon ayak izi ölçümü ve hesaplanması, ürün yaşam döngüsü, iklim değişikliği, sera gazı emisyonu gibi konularda eğitim programları düzenliyoruz. Çevre dostu üretim yapan fabrikalara dönüşümü destekliyoruz. Biliyoruz ki ekonomimizdeki yeşil dönüşüm rekabet gücümüze güç katacak.”

“YEŞİL DÖNÜŞÜM KONUSUNDA FARKINDALIK HER GEÇEN GÜN ARTIYOR”

Mustafa Gültepe, hem hazır giyim ve konfeksiyonda hem de toplam ihracatta Türkiye için en büyük pazarın Avrupa Birliği olduğunu hatırlattı. Türkiye’de toplam ihracatın yüzde 42’sinin AB ülkelerine yapıldığını bildiren Gültepe, şunları söyledi: “Hazır giyim ve konfeksiyonda bu oran yüzde 60’a çıkıyor, İngiltere’yi ilave ettiğimizde yüzde 70’e yaklaşıyor. Dolayısıyla rekabetçiliğimizi güçlendirmek için yeşil

dönüşümden başka bir seçeneğimiz bulunmuyor. Ticaret Bakanlığımızın 'Uzak Ülkeler Stratejisi' doğrultusunda farklı coğrafyaları radarımıza aldık. TİM olarak bu yıl birliklerimizle Venezuela'dan Japonya'ya onlarca ülkeye ticaret heyetleri düzenledik. Alım heyetlerini ülkemizde ağırlıyoruz. Ama bir gerçeği unutmayalım. Yenilerini bulsak da Avrupa bizim için en büyük pazar olmaya devam edecek. Bu gerçekten hareketle tüm sektörlerimizin Yeşil Mutabakat'a uyum sürecini hızlandırmak zorundayız. Bu konuda doğru stratejileri kurgulayıp yol alabilirsek AB pazarında rekabetçiliğimizi arttırabiliriz. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim. Yeşil dönüşüm konusunda kamu tarafında güçlü bir irade var, ihracatçılarımızın farkındalığı her geçen gün artıyor. Nitekim 27 sektörümüzün çoğu sürdürülebilirlik eylem planlarını hazırladılar. Yılsonuna kadar inşallah tüm sektörlerimizin eylem planları tamamlanacak. Hazır giyim ve konfeksiyon bu yıl eylem planını açıklayan ilk sektör olmuştu. Ocak ayında kamuoyu ile paylaştığımız eylem planında dönüşüm gündemini altı bileşen altında toplayarak 40 eylem belirledik. Eylemlerden 13'ünde ocak ayı itibarıyla uygulama sürecine geçtik."

"YEŞİL DÖNÜŞÜM İÇİN YOĞUN BİR ÇALIŞMA SÖZ KONUSU"

Ekoteks Yönetim Kurulu Başkanı Nilgün

Özdemir de konuşmasında yeşil dönüşümün, hizmetten eğitime, sağlıktan sanayi üretimine tüm sektörleri etkilediğine dikkat çekti. Özdemir, şöyle devam etti: "Özellikle sanayi açısından ürün, ham madde ve teknoloji seçimlerinde kapsamlı dönüşümü önceleyen yeni bir düzen kuruluyor. Bu doğrultuda teknoloji odaklı üretimin önemi artarken küresel anlamda rekabetçi olabilmek için sanayinin daha yeşil, daha döngüsel ve daha dijital olması bir zorunluluk haline geliyor.

Yeşil dönüşümü temel alan bu yeni düzende sanayimizi yakından ilgilendiren ve izlenmesi gereken gelişmelerin başında Yeşil Mutabakat geliyor. AB sanayiden ulaştırmaya, enerjiden tarıma kadar birçok boyutta stratejik düzenlemeyi içeren Yeşil Mutabakat ile dönüşümü bütüncül bir bakışla ele alıyor. Ülkemizde de bu sürece uygun mevzuat ve tüzüklerin hazırlanmasında yoğun bir çalışma yürütülüyor. Bu kapsamda biz de TİM ve İHKİB olarak ihracatçımıza doğrudan fayda sağlamak adına ilgili bakanlıklarımızla çok yakın çalışıyoruz. Mevzuat ve tüzüklerin hazırlanmasında sanayi kesiminin görüşünün yansıtılması ve düzenlemelerin sanayicilerimize aktarılması noktalarında ara yüz görevi üstleniyoruz."

Suudi Arabistan İhracatı Sekiz Ayda Beş Kat Arttı

Türkiye ile Suudi Arabistan arasındaki diplomatik ve ticari ilişkilerin harlanması meyvelerini verdi. Türkiye'nin Suudi Arabistan ihracatı, 2023'ün ocak-ağustos döneminde 1,5 milyar dolar seviyesine yükseldi.

TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ (TİM) tarafından Ticaret Bakanlığı'nın koordinasyonunda 11-14 Eylül tarihleri arasında Riyad'a ticaret heyeti düzenlendi. Gıda, demir-demir dışı metaller, tekstil ve konfeksiyon, kimyevi maddeler ve mobilya sektöründe faaliyet gösteren 43 firmanın temsilcilerinden oluşan heyet, 150 Suudi iş insanı ile 300'den fazla ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi. Heyete başkanlık eden TİM Başkan Vekili Ahmet Fikret Kileci, Suudi Arabistan ile ticari ve diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde uzun zamandır çalışmalar yürütüldüğünü hatırlattı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve

Suudi Arabistan Veliht Prensi Muhammed Bin Selman'ın ortaya koyduğu iradenin ihracatçılara da ışık tuttuğunu belirten Kileci, bu iradenin meyvelerini verdiğini söyledi. Kileci, Suudi Arabistan'a bu yıl sekiz ayda yapılan ihracatın geçen yılın aynı dönemine göre beş kat artışla yaklaşık 1,5 milyar dolara ulaştığını bildirdi. Suudi Arabistan pazarında gösterilen bu performansı daha ileri taşımak için tüm imkânları kullandıklarının altını çizen Kileci, sözlerine şöyle devam etti: "Temmuz ayında Ticaret Bakanımız Prof. Dr. Ömer Bolat başkanlığındaki heyet, Suudi Ticaret Bakanı Majid Al Qasabi, Yatırım Bakanı Khalid Al-Falih, Kırsal İşler ve Konut

Bakanı Majid Al-Hogail ve Sanayi ve Madencilik Bakanı Bandar Alkhorayef ile görüşmeler gerçekleştirdi. Ayrıca Ticaret Bakanlığımız bu yıl Suudi Arabistan'da düzenlenen 27 uluslararası fuarı destek kapsamına aldı.

Yine Bakanlığımız koordinasyonunda Suudi Arabistan'a dört sektörel ticaret heyeti ve üç özel nitelikli alım heyeti gerçekleştirildi. Bakanlığımız koordinasyonu ve TİM'in bu gayretli çalışmaları sonucunda Suudi Arabistan'a sekiz aylık ihracatımız geçen yılın aynı dönemine göre beş kat artışla 1,5 milyar dolara yaklaştı. Yakaladığımız bu ivmeyi daha da ileriye taşımak için Ticaret Bakanlığımızın koordinasyonunda 11-14 Eylül tarihlerinde Riyad'a bir heyet daha düzenledik. İhracat Genel Müdürümüz Mehmet Ali Kılıçkaya'nın da katıldığı görüşmelerde Suudi yetkililerle iki ülke arasında ticaret hacmini daha ileriye nasıl taşıyabileceğimizi ve potansiyel iş birliklerini ele aldık. Verimli geçen görüşmeler sırasında iki ülkenin iş insanları arasında yeni iş birliklerinin doğduğunu görmek bizi çok mutlu etti.”

70 KİŞİLİK SUUDİ ALIM HEYETİ İSTANBULA GELECEK

Ahmet Fikret Kileci, Suudi Arabistan özelindeki faaliyetlerinin önümüzdeki

süreçte de hız kesmeden devam edeceğini vurguladı. Ticaret Bakanlığı'nın koordinasyonu ve TİM'in organizasyonu ile 8-12 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da bir alım heyeti programı düzenleyeceklerini bildiren Kileci, “Riyad Ticaret Odası üyelerinden oluşan 70 kişilik heyeti misafir edeceğimiz bu etkinliğe tüm ihracatçılarımızı bekliyoruz. Suudi Arabistan ile ticaretimizin gelişmesinde bize ışık tutan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ile Ticaret Bakanımız Prof. Dr. Ömer Bolat'a organizasyonlarda emeği geçen yetkililerle, heyete katılım sağlayan iş insanlarımıza ve çalışanlarımıza teşekkür ediyorum” dedi.

43 firmanın temsilcilerinden oluşan heyet, 150 Suudi iş insanı ile 300'den fazla ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi.

İhracatçılardan Katar Çıkarması

Türkiye-Katar Ticaret Heyeti ve ikili iş görüşmeleri Katar'ın başkenti Doha'da yoğun katılımı ile gerçekleştirildi.

TİCARET BAKANLIĞI koordinasyonunda Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından organize edilen Türkiye-Katar Ticaret Heyeti ve ikili iş görüşmeleri Katar'ın başkenti Doha'da düzenlendi. Programın açılış töreni; Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Türkiye Cumhuriyeti Doha Büyükelçisi Mehmet Mustafa Gökse ve TİM Başkanı Mustafa Gültepe ile heyette yer alan ihracatçıların katılımlarıyla gerçekleştirildi.

EXPO Doha 2023'deki Türkiye pavilyonunun açılışını gerçekleştirmek için Türkiye'den güçlü bir ticaret heyetinin geldiğini bildiren Prof. Dr. Ömer Bolat, organizasyonun amacını şöyle açıkladı: "Tüm dünyadan gelecek yüz binlerce misafire Türkiye'yi tanıtmak gayesiyle buradayız. Ayrıca bir

ticaret heyeti düzenledik. Bu yılki üçüncü ticaret heyetimiz olmuş oldu. Mart ayında doğal taş ihracatçıları heyetiyle Katar'ın yolunu tutmuştu. Savunma sanayi fuarıyla buraya geldik. Temmuz ayında da Cumhurbaşkanımızın başkanlığında 200 iş insanıyla Katar topraklarına adım attık. Şimdi de TİM'in organizasyonu ile buradayız. Programımıza 300'e yakın Katarlı iş insanı katılıyor. Bu da ayrıca mutluluk verici."

İki ülke arasında, son dönemde yapılan anlaşmalarla birlikte mevcut ticari hacmin giderek büyüyeceğine inandığını söyleyen Bolat, "Türkiye ile Katar sadece dost, komşu ve kardeş ülke değil, aynı zamanda stratejik ortaklar. Liderlerimiz önderliğinde mükemmel düzeydeki siyasi

İlişkilerimizi son yıllarda ekonomi, ticaret, yatırım ve müteahhitlik hizmetleri ve turizm alanında sürdürüyoruz. Yapılan anlaşmalarla beraber şu anda 2,3 milyar dolar olan karşılıklı ticaretimizin ve yatırımların daha da artacağına inanıyoruz. Türkiye'den Katar'a ciddi yatırımlar var, 727 Türk firması Katar'da iş yapıyor. Türk müteahhitleri Katar'ın alt ve üst yapısının gelişmesinde büyük projelere imza attılar ve 18-19 milyar dolarlık hizmeti başarıyla tamamladılar. 220 Katar şirketi de Türkiye'de önemli projelere imza attı. Katar'ın Türkiye'deki yatırımları 20 milyar doları aşmış durumda. Ayrıca üçüncü ülkelerde ortak projeler de geliştiriyoruz. Katar ile

Kalkınma Yolu Projesi'nde de iş birliği içerisindeyiz." diye konuştu. Açılış töreninin bir diğer konuşmacısı olan TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise, "Böylesine kapsamlı bir heyetle dost ve kardeş ülke Katar'da bulunmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Katar'a ihracatımız son 10 yılda altı kat arttı. 10 yıl önce Katar'ın ithalatındaki payımız yüzde 1 düzeyindeydi. Oran bugün yüzde 4,5 düzeyine gelmiş bulunuyor. Konjonktürün lehimize olduğu bu dönemi en iyi şekilde değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum." dedi. Katar (Doha) Ticaret Heyeti'ne katılan 53 ihracatçı firma, 300'den fazla Katarlı firma ile 1000'in üzerinde ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi.

Dubai'de 250'ye Yakın İkili İş Görüşmesi

18-21 Eylül tarihleri arasında düzenlenen BAE (Dubai) Ticaret Heyeti organizasyonunun açılışında konuşan TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç, BAE ile ticaretin beş yılda 25 milyar dolara ulaşma potansiyeli taşıdığına vurgu yaptı.

TİCARET BAKANLIĞI koordinasyonunda Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) organizasyonu ile 18-21 Eylül tarihleri arasında BAE (Dubai) Ticaret Heyeti düzenlendi. Organizasyon kapsamında Türkiye'den 40 ihracatçı firma 60'tan fazla Dubaili firma ile 250'ye yakın ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi. Heyet; mücevher, hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri, mobilya kâğıt ve orman ürünleri, gemi, yat ve hizmetleri, otomotiv endüstrisi, elektrik elektronik, tekstil ve hammaddeleri, iklimlendirme sanayii, su ürünleri ve hayvansal mamuller, kuru meyve ve mamulleri, kimyevi maddeler ve mamulleri, hazır giyim ve konfeksiyon, makine ve aksamları başta olmak üzere tüm sektörleri kapsıyordu.

BAE (Dubai) Ticaret Heyeti organizasyonunun açılışında kürsüye çıkan TİM Başkan Vekili

Ahmet Güleç, konuşmasına katkılarından ötürü Abu Dabi Büyükelçisi Tugay Tunçer'e, Dubai Ticaret Odası'na ve Türkiye-BAE İş Konseyi'ne teşekkür ederek başladı. Dış ticarete stratejik ortaklık kurmak istedikleri Birleşik Arap Emirlikleri'ne ihracat yapan Türk şirket sayısının son 10 yılda iki katına çıkarak 2022 yılında 8 bine ulaştığını söyleyen Ahmet Güleç, gerçekleşen ihracat miktarını ise 5,3 milyar dolar olarak açıkladı. 2023 yılının ilk sekiz ayında gerçekleşen ihracat miktarının ise 4,4 milyar dolar olduğunu altını çizen Güleç, bir önceki senenin aynı dönemine göre yaşanan artışın yüzde 32 olduğunu belirtti. Bu yılın mart ayında imzalanan ve eylül itibarıyla yürürlüğe giren "Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması"na da değinen Güleç, ihracatçılara önemli kolaylıklar sağlayacak anlaşma ile beş senede 25 milyar dolar ticaret hacmi hedefine ulaşabileceğini ifade etti.

Endüstriyel Yapıların Lider Kuruluşu

GÜN İNŞAAT

"Sanayinin Yapı Taşı"

+90 (264) 291 42 61

www.guninsaat.com | SAKARYA

İhracatın 100 Yıllık Serüveni

Dr. Can Fuat Gürleşel

Cumhuriyetimizin 100. yılını gururla kutlarken ihracatın 100

yıllık serüvenini inceledik. Genç Cumhuriyet 100 yıllık dönemde toplam 3,46 trilyon dolar ihracat gerçekleştirmiş. İhracat birçok aşamadan geçerek bugünlere ulaşmış olmakla birlikte ihracatın önemli bir bölümü son çeyrek yüzyılda yapılmıştır. 1923 yılında 50,8 milyon dolar olan ihracat 2023 yılında 255 milyar dolara ulaşma hedefindedir.

Cumhuriyetin ilk yılında 50,8 milyon dolar olan ihracat 1929 Dünya Ekonomik Buhranı ve İkinci Dünya Savaşı gibi büyük iki felaket ile karşı karşıya kalmıştır. Yıllık ihracat 1945 yılında 168,3 milyon dolar olmuştur. İkinci dünya savaşı sonrası ortaya çıkan yeni siyasi ve ekonomik düzen içinde 1950 yılında ihracat 263,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 1960 yılında ihracat 320,7 milyon dolara çıkmıştır.

Türkiye 1961 yılında itibaren planlı kalkınma dönemine girmiştir. Bu dönemde ihracattan çok ithal ikamesi politikaları öne çıkmıştır.

İhracat 1972 yılında 885 milyon dolar olduktan sonra 1973 yılında ilk kez 1 milyar dolar seviyesini aşarak 1,32 milyar dolara yükselmiştir. 1980 yılına kadar olan dönem dünyada petrol krizi sonrası yüksek enflasyon, yüksek faizler ve stagflasyon dönemi olarak yaşanmıştır.

Türkiye'nin ihracatı 1980 yılında 2,91 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ihracatın büyük bölümü tarım ürünleridir. 1923-1980 arasında toplam ihracat 28,25 milyar dolar olmuştur.

1980 yılından itibaren dünyada liberal politikalara geçiş, Türkiye'de de 24 Ocak kararları ile dışa açılma dönemi başlamıştır. 1981 yılında ihracat hemen 4,7 milyar dolara çıkmıştır. Bu dönem aynı zamanda enflasyonun ortaya çıktığı ve devalüasyonlar dönemi olarak da yaşanmıştır. 1989 dünya ve Türkiye için yine önemli bir yıldır. Sovyetler Birliği'nin çöküşü ile dünyada soğuk savaş dönemi kapanmıştır. Washington uzlaşması ile hemen tüm ülkeler ekonomideki her alanda serbest piyasa kurallarını benimsemeye başlamıştır.

Türkiye de aynı yıl kambiyo rejiminde serbestiye geçmiş, Türk lirasında konvertibiliteye geçmiştir. 1989 yılında ihracatımız 11,62 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatta bir diğer önemli dönüm noktası 1996 yılında Avrupa Birliği ile tamamlanan Gümrük Birliği olmuştur.

1996 yılında 23,2 milyar dolar olan ihracat 2001 yılında 31,3 milyar dolara yükselmiştir. 1996-2001 arasında Türkiye ekonomik ve finansal olarak önemli dalgalanmalar yaşamış ve 2001 yılında da derin bir ekonomik kriz ile karşı karşıya kalmıştır. 2001 yılındaki kriz sonrası uygulamaya konulan güçlü ekonomiye geçiş programı ile birçok yapısal reform yapılmıştır. Fiyat istikrarı ve finansal istikrar alanında önemli bir başarı sağlanmıştır. 1981-2001 arasında toplam ihracat 330,7 milyar dolar olmuştur.

2002 yılından itibaren ihracat fiyat istikrarı ve finansal istikrar içinde hızlı bir artışa geçmiştir. İhracattaki esas gelişme 2002 yılından sonra

İHRACATTAKİ BU GELİŞMELERE RAĞMEN TÜRKİYE'NİN İHRACAT VE DIŞ TİCARET ALANINDA ALACAĞI ÇOK MESAFE VARDIR. TÜRKİYE ÖNCELİKLE DIŞ TİCARET FAZLASI VEREN BİR ÜLKE OLABİLMELİDİR. BÜYÜMESİNİ İHRACAT ODAKLI HALE GETİRMELİDİR. İHRACAT BİRİM FİYATLARINI ARTIRMALIDIR.

gerçekleşmiştir. 2002 yılından sonra uygulanan ekonomi politikaları ile Türk lirası önemli ölçüde değer kazanmasına rağmen ihracat 2008 yılında 132 milyar dolara yükselmiştir. Bu artışta en önemli pay geleneksel ihracat sektörlerine eklenen çok sayıda ihracatçı yeni sanayi sektörü olmuştur. 2008 küresel krizi sonrası 2009 yılında yaşanan küresel küçülme ile ihracat 102 milyar dolara inmiştir. 2010 yılından itibaren ihracatımız yeniden artış eğilimine girmiştir.

İhracat 2019 yılında 180,8 milyar dolara yükselmiş, 2020 yılında yaşanan salgın etkileri ihracat 169,6 milyar dolara inmiştir. 2021 ve 2022 yılında ise ihracatımız salgın sonrası ortaya çıkan koşullar içinde hızlı bir artış göstermiştir. İhracatımız 2021 yılında 225,2 milyar dolara ve 2022 yılında ise 254,2 milyar dolara ulaşmıştır.

2023 yılında da yine 255 milyar dolar ihracat olacağı öngörülmektedir. 2002-2023 arasında toplam ihracat 3,10 trilyon

dolar olmuştur. Mutlak rakamlar ihracattaki gelişmeyi tam olarak yansıtmayabilmektedir. Bu nedenle dünya ticaretindeki payın gelişimi daha sağlıklı veriler içermektedir. 1980 yılında dünya ticareti içinde payımız yüzde 0,25 iken 1989 yılında yüzde 0,33'e çıkmıştır. 2001 yılında pay yüzde 0,5 ve 2008 yılında ise yüzde 0,84'e çıkmıştır. Dünya ihracatı içinde aldığımız pay en son 2022 yılında ise yüzde 1,03 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında muhtemelen 1,05'e çıkmış olacaktır.

İhracattaki bu gelişmelere rağmen Türkiye'nin ihracat ve dış ticaret alanında

alacağı çok mesafe vardır.

Türkiye öncelikle dış ticaret fazlası veren bir ülke olabilmelidir. Büyümesini ihracat odaklı hale getirmelidir. İhracat birim fiyatlarını artırmalıdır. Teknoloji yoğunluklu ihracatın payını yükseltmelidir. İhracatın milli gelir içindeki payını da en az yüzde 40'a çıkarmalıdır. Bu hedeflerin ikinci yüzyılın hemen başlarında gerçekleştirilmesi dileğiyle başta Atatürk olmak üzere Cumhuriyet'in kurucularını ve kuruluşunda katkısı olanları şükran ve minnet ile anıyorum.

Yaşasın Cumhuriyet ve Nice Yüzyıllara

Prof. Dr. Emre Alkin

Değerli ihracatçılar, 100. yılını idrak ettiğimiz Cumhuriyetimizin kilometre taşlarına özellikle bugünlerde bakmakta büyük bir fayda görüyorum. Olaylarla Türkiye Ekonomisi kitabında Yalın Alpay ile bahsettiğimiz, 1923-1929 olarak adlandırabileceğimiz kuruluş döneminde öne çıkan unsurlar ve yapılan işleri şöyle özetlemek mümkün:

Liberal ekonomi yani piyasa ekonomisine geçiş. Kamu-özel sektör kalkınma hamlesi yani bugün PPP olarak adlandırılan yatırımlar. Sanayileşme Hamlesi. Yabancı sermaye-Türk sermayesi ortaklıklarına cesaret verilmesi. Ekonomide ortalama yüzde 11 büyümenin sağlanması. Tarımda ortalama yüzde 16,2 büyümenin sağlanması. Sanayide ortalama yüzde 8,5 büyümenin sağlanması.

Yine de Osmanlı Dönemi'nde ticareti cendereye alan 1916 tarifelerini değiştirmek için 1928 yılının beklenmesi gerektiğini söyleyeyim.

Yani, ancak 1929 yılında Türkiye Cumhuriyeti kendi Dış Ticaret Rejimi'ni uygulamaya başladı. Şunu da belirtmeliyim ki, Lozan Antlaşması ve İktisat Kongresi kararları bu dönemde belirleyici oldu.

Aslında daha Cumhuriyet kurulmadan gerçekleştirilen İzmir İktisat Kongresi, Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin rotasını belirleyen bir kilometre taşı olmuştur. Lozan Görüşmelerinin ilk turunda sonuç alınamayınca, bir iktisat kongresi ile dünyaya mesaj verildi desem yanlış olmaz. Bu kongreden ilginç notları da şöyle paylaşabilirim:

Lozan Antlaşması yapılmadan ve Cumhuriyet kurulmadan Şubat-Mart 1923'te düzenlenen kongre dünyaya bir mesaj niteliğindeydi. İzmir'de yapılması Yunan işgaline de bir göndermeydi. Memleketin her köşesinden tüccar, işçi, sanatkâr, bankacı, şirket sahibi ve üç çiftçiyle toplam sekiz delege çağrıldı. 3 bin katılımcı beklenirken, 1135 kişi olarak gerçekleşti. Çünkü yol parası temin edemeyen kişi vardı. Yani zorluklar içinde mucizeler yaratıldı.

Delege konuşmaları aslında yıl içinde ilan edilecek Cumhuriyetin habercisi gibiydi: "Ekonomik bağımsızlık" sayısız defa tekrar edildi. Yeni ekonomik modelin ülkeyi "mamura, ulusu müreffeh ve zengin" kılması gerektiğinin altı çizildi. Yeni Türkiye çalışanlar diyarı olacaktı.

Ziraat, ticaret, sanat ve emekçiler teşvik edilecek, yabancı sermayeye engel olunmayacak ama yasalar karşısında eşit olmaları sağlanacaktı.

Kamu/özel iş birliği içinde kalkınma öne çıkan prensipler arasındaydı. Türkiye bu kongrede ortaya koyduğu tavır aracılığıyla liberal ekonomiyi benimseyeceğini gösterdi ve komünizm yerine piyasa ekonomisini tercih ettiğini belli etti. Mesaj oldukça netti: Yeni hükümet servet sahiplerine düşman değildi. Aksine teşvik ediyordu.

Daha Cumhuriyet Kurulmadan Ekonomi Modeli Tasarlanmıştı Özetle daha Cumhuriyet ilan edilmeden, modern

KURULUŞ DÖNEMİNİN SONUNA DENK GELEN VE 1931'DE FAALİYETE BAŞLAYAN TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI İLE BERABER “EKONOMİK BAĞIMSIZLIK” ADETA PERÇİNLENMİŞTİ DİYEBİLİRİM. HALKBANK'IN 1930'LARIN SONUNDA FAALİYETE GEÇMESİ İSE ZİNCİRİN EN GÜÇLÜ HALKALARINDAN BİRİ OLARAK TARİHE GEÇMİŞTİR.

bir vergi sistemine geçilmesine karar verilmiş, gümrük tarifeleri üreticiyi koruyacak şekilde değiştirilmiş, para ve sermaye piyasalarının yeni tasarımına ve kurumlarına karar verilmiş, iş yasalarının modern dünyayla uyumu sağlanmış, teşvik mevzuatının sanayi merkezli hazırlanması garanti altına alınmıştı. Yani, önce Yeni Devletin görevleri tarif edilmiş ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının değeri artırılmıştır. Aslına bakılırsa Osmanlının dağılmasıyla kaybedilen tebaanın yerine bir “millet” heyecanı uyandırmak için öncelikle devletin kurulması ve prensiplerinin belirlenmesi gerekiyordu.

Cumhuriyetle beraber önce 1924'te İş Bankası, 1925'te de Sanayi ve Maden Bankası kuruldu. Bir yıl sonra ticari ve sosyal haklar için İsviçre Medeni Kanunu kabul edildi. Sanayi Teşvik kanunu 1927'de kabul edildi ve finansmanı kolaylaştırmak amacıyla 1929'a kadar 30'a yakın bankanın kurulması sağlandı.

Kuruluş dönemine ait diğer kilometre taşlarını da hatırlayalım:
İlk Şeker Fabrikaları, Alpulu ve Uşak (1929).
Türk Lirası spekülasyonu yasaklanıyor ve Galata Borsası'nın sonu geliyor (1929).
Amerika'da başlayan Büyük Buhran sebebiyle, ekonomi politikaların devletçiliğe kayması.
Merkezi planlamanın başlaması.
Ulaşım Altyapısının kurulması, demiryolları ve otoyolların inşası.
Cumhuriyetin ilk kamu işletmesi olan Demiryolları Genel Müdürlüğü'nün kurulması.

Kuruluş döneminin sonuna

denk gelen ve 1931'de faaliyete başlayan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile beraber “ekonomik bağımsızlık” adeta perçinlenmişti diyebilirim. Halkbank'ın 1930'ların sonunda faaliyete geçmesi ise zincirin en güçlü halkalarından biri olarak tarihe geçmiştir.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin her şeye rağmen ayakta kalmasını sağlayan Kuruluş Dönemi ekonomik hamlelerini bir kez daha hatırlarken, Atatürk ve Çalışma Arkadaşlarının aziz hatıraları önünde minnetle eğiliyorum.

Yaşasın Cumhuriyet.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ilk tohumlarını attığı Türkiye sanayisi, her geçen yıl büyüyen ve artık bir çınar hâline gelen yapısının bir sonucu olarak, Cumhuriyetimizin 100. yılında, "Dünyayı tüketmeden dünya için üretmek" mottosunu terk etmeden ihracatta ilk 10 ülke arasına girmeyi hedefliyor.

"100 YILLIK SÜREÇTE ÜRETİMİMİZ VE İHRACATIMIZ ÇOK BÜYÜDÜ"

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, Cumhuriyetimizin 100. yılında bir geçmiş fotoğrafı çektiğimizde, üretim ve ihracatta çok büyük bir ilerleme kaydettiğimizin altını çiziyor. 1923'te sadece 50,8 milyon dolar olan ihracatın 2022 sonu itibarıyla 254 milyar dolar seviyesine ulaştığını söyleyen Gültepe, "İhracatta ilk 10 ülke arasına girmek" hedefine emin adımlarla ilerlediklerine dikkat çekiyor.

Ülke olarak bu yıl Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümünü kutluyoruz. Öncelikle bu konudaki duygularımızı ve değerlendirmelerinizi almak isteriz.

Her ülkenin tarihinde dönüm noktaları vardır. Cumhuriyet'in ilan edildiği 29 Ekim 1923 Türkiye için işte öyle bir anlam taşıyor. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "en büyük eserim" dediği Cumhuriyet, sadece siyasal bir rejim değişikliği anlamına gelmiyor. Cumhuriyet aynı zamanda bilimsel bilginin ışığında aydınlanma, çağdaş uygarlıklar düzeyine ulaşma ve demokratik bir ortamda topyekün ekonomik kalkınma vizyonunu ifade ediyor.

Atatürk, askeri ve siyasi alanlarda kazanılan zaferlerin, ekonomik kalkınma ile desteklenmediği sürece kalıcı olamayacağını biliyordu. Bu gerçeği, daha Cumhuriyet ilan edilmeden önce topladığı İzmir İktisat Kongresi'nde "Siyasi ve askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsun, iktisadi zaferlerle taçlandırılmazsa devamlılığı sağlanamaz" sözleriyle dile getirmişti.

Ekonomi başta olmak üzere tüm alanlarda 100 yılda çok büyük mesafe kat etsek de önümüzde hâlâ uzun bir yol, başaracağımız çok iş var. İhracat ailesi olarak Cumhuriyetimizi ikinci yüzyılında çok daha güçlendirmek, milletimizin refahını artırmak için üzerimize düşen sorumluluğu biliyoruz. Bu bilinçten hareketle 29 Ekim 1923'tekinden farksız bir heyecan, azim ve kararlılıkta yolumuza devam ediyoruz.

100 yılda üretimimiz ve ihracatımız nasıl bir gelişim izledi, mevcut veriler ışığında neler söyleyebilirsiniz?

Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlar uyarınca milli sermaye oluşturma ve ulusal sanayileşme hamlesi başlatıldı. İmkanlar kısıtlı olmakla birlikte Mustafa Kemal Atatürk'ün sağlığında tekstil, şeker, madencilik, çelik, savunma sanayi başta olmak üzere birçok sektörde fabrikalar inşa edildi. 80'li yıllarda liberal ekonomi ve dışa açılma dönemi başladı. 2003'ten itibaren de dünyayla siyasal ve ekonomik entegrasyonda yeni bir aşamaya geçtik.

Son 20 yılda üretimde ve ihracatta önemli bir aşama kaydettik. 20 yılda hem ürün hem de pazar çeşitliliğimiz arttı. Artık bazı sektörlerde küresel oyuncu ve üretimde marka ülkeyiz. Savunma sanayi başta olmak üzere yüksek teknolojili üretim ve ihracatımızın payındaki artışın altını özellikle çizmek istiyorum. Özetle 100 yıllık süreçte üretimimiz ve ihracatımız büyük bir ilerleme kaydetti. 1923'te sadece 50,8 milyon dolar olan ihracatımız, 1933'te 58,1 milyon dolara, 1983'te 5,7 milyar dolara yükseldi. 2022'yi 254 milyar dolarlık

mal, 90 milyar dolarlık hizmet ihracatı ile kapattık. Bu yılı ise en az 255 milyar dolar mal ve 120 milyar dolar hizmet ihracatı ile tamamlayacağımızı öngörüyoruz.

TİM olarak Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına nasıl bir vizyonla başlıyorsunuz?

Ülkemizin mevcut potansiyeli ve donanımlı insan kaynağıyla çok daha fazlasını başarabileceğimizi biliyoruz. Bu özgüvenle Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girerken Türkiye'yi ihracatta ilk 10 ülke arasına çıkarma vizyonunu benimsedik. Orta Vadeli Program'da 2026 için öngörülen 302 milyar dolarlık ihracat hedefini yeni süreçte ilk önemli sınav olarak değerlendiriyoruz. Hedeflerimize ulaşabilmemiz için kilogram birim değerimizi en kısa sürede 2 doların üzerine taşımamız gerekiyor. Birim değeri artırmanın yolu yüksek teknolojinin imkânlarını kullanmaktan, inovasyondan, tasarımdan ve markalaşmaktan geçiyor. Tüm bu konularda 27 sektör ve 61 ihracatçı birliğimiz arasında koordinasyonu sağlıyoruz. Katma değerli ihracat için yüksek teknoloji ve inovatif girişimleri destekliyoruz. Alanında ülkemizin en geniş kapsamlı etkinliği olan Türkiye Innovation Week'i düzenliyoruz.

Diğer taraftan küresel ticaret büyük bir değişim ve dönüşüm sürecinden geçiyor. Yeni dönemde rekabetçi kalabilmek için sürdürülebilirlik uyumu ve yeşil üretim büyük önem taşıyor. Toplam ihracatımızın yüzde 42'sini gerçekleştirdiğimiz Avrupa Birliği, Yeşil Mutabakat ile 2050'de sıfır karbon hedefine odaklandı. Bu büyük pazardaki gücümüzü korumak ve artırmak için hızlı hareket etmek durumundayız. Çalışmalarımızı bu bilinçle yürütüyoruz.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı Türkiye Yüzyılı Vizyonu'nda yer alan verimlilik, orta ve yüksek teknolojiye dayalı ihracat ve dijital ekonomi hedefleri konusunda da birliklerimizle ortak çalışmalar yapıyoruz. Yeni yüzyılda yeni projelerle Türkiye'nin geleceğini birlikte kurguluyoruz. İnanıyorum ki bu süreçten daha da güçlü çıkarak Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında Türkiye'yi ihracatta ilk 10 ülke arasına taşıma hedefine emin adımlarla ilerleyeceğiz.

Mustafa Kemal Atatürk'ün "en büyük eserim" dediği Cumhuriyet, sadece siyasal bir rejim değişikliği anlamına gelmiyor. Cumhuriyet aynı zamanda bilimsel bilginin ışığında aydınlanma, çağdaş uygarlıklar düzeyine ulaşma ve demokratik bir ortamda topyekûn ekonomik kalkınma vizyonunu ifade ediyor.

Az önce Yeşil Mutabakat ve sürdürülebilir üretimin ihracatımız için öneminden bahsettiniz. TİM olarak sürdürülebilirlik konusundaki çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Evet az önce de belirttiğim gibi Yeşil Mutabakat'a uyum bizim açımızdan büyük önem taşıyor. Özellikle bazı sektörler için zaman hızla daralıyor. Çimento, elektrik, alüminyum, demir çelik ve gübre gibi beş öncelikli sektörün ithalatına 2026'dan itibaren sınırda karbon vergisi yükümlülüğü getirilecek. Sonraki yıllarda diğer sektörler için de aynı uygulama başlayacak. Süreci fırsata çevirmek bizim elimizde. Karbon vergisi olarak ödeyeceğimiz bedeli sürdürülebilir üretim kapasitemizi geliştirmek için kullanabiliriz. TİM olarak bu bilinçle çalışmalarımızı yürütüyoruz. "Dünyayı tüketmeden dünya için üretmek" mottosuyla Sürdürülebilirlik Eylem Planımızı iki yıl önce kamuoyu ile paylaştık.

Eylem planımız çerçevesinde gerçekleştirdiğimiz bazı çalışmalarını şöyle sıralayabilirim:

- TİM Sanayide Sürdürülebilirlik Bilim Komitemizi kurduk.
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni imzaladık.
- İhracatçı Birliklerimizle IPA kapsamında projeler geliştiriyoruz.
- Ticaret Bakanlığımızın Yeşil Mutabakat ile ilgili oluşturduğu ihtisas çalışma gruplarında yer alıyoruz.
- 12'nci Kalkınma Planı hazırlıkları kapsamında özel ihtisas komisyonu çalışma gruplarına katkı sağlıyoruz.
- İhracatçı firmalarımızın yeşil finansmana erişimini hızlandırmak adına Türkiye Bankalar Birliği ve İhracatı Geliştirme A.Ş ile çalışmalarımızı sürdürüyoruz.
- TİM Dijital Mentorluk Sistemi ile firmalarımızın sera gazı emisyon hesaplamalarını desteklemeyi hedefliyoruz.
- TİM ve İhracatçı Birlikleri bünyesinde "ALO TİM Yeşil Hattı"nı devreye aldık.
- Bölgesel Sürdürülebilir İhracat Seferberliği Eğitim Programı kapsamında ihracatçılarımıza değer katıyoruz.
- Birliklerimiz vasıtasıyla ihracatçılarımıza sera gazı hesaplama eğitimleri veriyoruz.

Öte yandan, 27 sektörümüzden çoğu Yeşil Mutabakat'a uyumun yol haritası niteliğindeki sürdürülebilirlik eylem planlarını tamamladılar. Yıl sonuna kadar tüm sektörlerimizin eylem planlarını tamamlamayı hedefliyoruz. Mevcutlara ilave olarak planladığımız çalışmalarını ise şöyle sıralayabilirim:

- TİM ve ihracatçı birliklerimiz tarafından tamamlanan ve planlanan sürdürülebilirlik eylem planları ve çalışmalarının takibini kolaylaştırmak için Sürdürülebilirlik Koordinasyon ve İzleme Platformu'nu kuracağız.
- Bölgesel Sürdürülebilir İhracat Seferberliği Eğitim Programlarımız ile sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği odaklı eğitimlerimiz devam edecek. Ayrıca TİM Sürdürülebilirlik Faaliyet Raporu yayınlamayı planlıyoruz.
- Ticaret Bakanlığı tarafından yayınlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında oluşturulan çalışma gruplarına destek vermeye devam edeceğiz.
- Ekolojik Sürdürülebilirlik alanının da dahil olduğu 81 göstergeden oluşan Küresel İnovasyon Endeksi'nde ülkemizin 37'nci

sıradaki yerinin daha yukarılara çıkarılması için çalışacağız.

- Yeşil Dönüşümünün Finansmanı Toplantıları'na devam edeceğiz. Bu noktada fon sağlayacak ulusal ve uluslararası paydaşlarla somut iş birliği adımları atacağız.
- TÜBİTAK ile Ufuk Avrupa alanlarını takip ediyoruz. İklim, enerji ve hareketlilik alanlarını kapsayan Küme 5 çağrılarını kapsamında bu yıl açılacak 1,3 milyar euroluk Yeşil Mutabakat temalı 97 çağrı ile 2024'te açılacak 900 milyon euroluk 70 çağrıdan maksimum düzeyde istifade etmek istiyoruz. Avrupa İnovasyon Konseyi'nde yeşil gündemle ilgili dokuz çağrını takip edeceğiz.

Sayın Başkan, dilerseniz ihracat ailesinin güncel sorunlarına geçelim. Son dönemde finansmana erişim ihracatçılar için ciddi bir sorundu. Haziranda göreve başlayan yeni ekonomi yönetimiyle birlikte finansmana erişim konusunda önemli gelişmeler olduğunu biliyoruz. Bu konudaki değerlendirmelerinizi alabilir miyiz?

İhracatımıza paralel olarak finansmana ihtiyacımız artıyor. Dolayısıyla ihracatçılarımızın uygun koşullarda finansmana erişimi her zamankinden çok daha fazla önem taşıyor. Finansman konusunda uzun süre ciddi sıkıntılarımız oldu. Haziranda göreve başlayan değerli bakanlarımızla, Merkez Bankası Başkanımızla yaptığımız istişarelerle bu konuda büyük mesafe kat ettik. Finansmana erişim konusunda temmuz ayından bu yana atılan adımları kısaca hatırlatmak istiyorum. Eximbank kredilerinde ihracatçı için 70 milyar liralık ek kaynak sağlandı. Reeskont kredisinde günlük limit 10 kat artırılarak 3 milyar TL'ye çıkarıldı. Yine reeskont kredileri için yüzde 30 ilave döviz satışı ve önden döviz satışı gibi koşullar kaldırıldı. Ayrıca 11 bankamızın katılımıyla ihracatçılarımız için 1 milyar dolarlık esnek vadeli bir kredi paketi oluşturuldu. Bütün bu adımlarla ihracatçımızın finansmana erişimde yaşadığı sorunlar büyük ölçüde aşıldı. Dolayısıyla artık enerjimizi finansman arayışıyla harcamayacağız. Daha fazla üretime ve ihracata odaklanabileceğiz. Ben destekleri için değerli bakanlarımıza ve Merkez Bankası Başkanımıza huzurlarınızda bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Son olarak pazar çeşitliliğimizi artırmak için TIM'in çalışmaları hakkında bilgi alabilir miyiz?

Avrupa ve ABD gibi ana pazarlarımızda talebin yavaşlaması ya da daralması ihracatımızı olumsuz etkiliyor. Örneğin söz konusu pazarlardaki yavaşlama nedeniyle ihracatımız bu yıl yatay bir seyir izliyor. Biz dönemsel dalgalanmalardan ihracatımıza olumsuz yansımalarını minimuma indirmek için alternatif pazarlara yöneliyoruz. Bu konuda Ticaret Bakanlığımızın Uzak Ülkeler Stratejisi'ni etkin bir şekilde kullanıyoruz. Örneğin yılı toplamda 100 ticaret heyeti ile tamamlayacağız. Ayrıca bu yıl toplamda 45 alım heyetini ülkemizde ağırlayacağız.

Yılı toplamda 100 ticaret heyeti ile tamamlayacağız. Ayrıca bu yıl toplamda 45 alım heyetini ülkemizde ağırlayacağız.

İslam coğrafyasına ihracatımızı artırmak için özel bir çalışma yapıyoruz. Özellikle siyasi ilişkilerin normalleştiği Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne ihracatta büyük bir ivme yakaladık. Suudi Arabistan'a sekiz aylık ihracatımız geçen yılın aynı dönemine göre dört kat artışla 1,6 milyar dolara ulaştı. Eylül ayında Ticaret Bakanlığımızın koordinasyonunda Riyad'a ticaret heyeti düzenledik. 43 firmamızın temsilcilerinden oluşan heyet, 150 Suudi iş insanı ile 300'den fazla ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi. Ekim ayında Riyad Ticaret Odası üyelerinden oluşan 70 kişilik alım heyetini İstanbul'da ağırlayacağız.

Ayrıca Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ile ticaretimizde de çok pozitif bir iklim oluştu. Cumhurbaşkanımızın temmuz ayındaki ziyareti sırasında Abu Dabi Ekonomik Kalkınma Departmanı Müsteşarı Rashid El Booshi ile bir mutabakat zaptı imzaladık. Mutabakat zaptı uyarınca iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için ortak çalışma grupları oluşturacağız. BAE ile halen 5,3 milyar dolarlık ihracat ve 4,5 milyar dolarlık ithalat olmak üzere yaklaşık 10 milyar dolarlık bir ticaret hacmimiz var. İmzaladığımız bu mutabakat zaptı ile ticaret hacmimizi beş yılda 25 milyar dolara çıkarabileceğimizi öngörüyoruz.

“ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE MİLLİ UZAY PROGRAMINI GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ”

Milli Teknoloji Hamlesi vizyonunun, devlet- millet birlikteliğinin neleri başarabileceğini göstermesi bakımından son derece önemli olduğunun altını çizen T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Türkiye Yüzyılı'nda, bu tarz başarı hikâyelerini farklı alanlara da yayma hedefinde olacaklarını söylüyor.

Türkiye, özellikle son 20 yıldır, sanayi ve teknoloji alanında insan kaynağını iyi kullanan, çağın gereklerini eksiksiz yerine getiren ve hatta öncü konumda olan ve yaptıklarıyla global manada önemli başarılarla imza atan bir ülke hüviyeti kazandı. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır da, “Ülkemizin kritik teknolojilerde ve stratejik sanayi ürünlerinde meydan okuma kabiliyetine sahip bir üretim merkezi olma yolunda öncü vizyonumuzdur.” diyerek tarif ettiği Milli Teknoloji Hamlesi’ne vurgu yaparak önümüzdeki dönem için şu bilgiyi paylaşıyor: “Önümüzdeki dönemde milli uzay programını gerçekleştiriyor olacağız.”

Haziran ayında Sanayi ve Teknoloji Bakanı olarak yeni görevinize başladınız. Cumhuriyetimizin 100. Yılında, Türkiye’nin sanayi ve teknolojideki konumunu ve gücünü nasıl tarif edersiniz?

Türkiye; son 20 yılda insan kaynağı kapasitesi, kapsamlı yatırım teşvikleri, planlı sanayi bölgeleri ve ivme kazanan yenilikçilik ekosistemi ile birlikte adım adım küresel bir üretim üssü haline geliyor. Türkiye olarak bugün; beyaz eşya, ticari araç, güneş paneli ve çimento üretiminde Avrupa’da bir numarayız. Savunma sanayiinde ortaya koyduğumuz tablo ortada. Günümüz savaş paradigmasını değiştiren İHA’larımızı, SİHA’larımızı birçok ülkeye ihraç ediyoruz. Yerli ve milli otomobilimiz TOGG’u ülkemize ve dünya pazarına sunuyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde başlattığımız Milli Teknoloji Hamlesi; ülkemizin kalkınma yolculuğunda bir sıçrama oluşturmayı, toplumsal refahını artırmayı ve bağımsızlığımızı pekiştirmeyi hedeflemektedir. Ekonomik ve teknolojik bağımsızlığıyla birlikte; bölgesinde ve dünya siyasetinde etkin bir Türkiye amacıyla ortaya konulan Milli Teknoloji Hamlesi, ülkemizin kritik teknolojilerde ve stratejik sanayi ürünlerinde meydan okuma kabiliyetine sahip bir üretim merkezi olma yolunda öncü vizyonumuzdur. “Türkiye Yüzyılı”nı inşa ederken; teknoloji alanındaki tüm bu gelişmeler, Milli Teknoloji Hamlesi vizyonu ile devlet-millet el ele nelerin başarılabilceğini açıkça ortaya koymaktadır.

Hedefimiz böyle vizyon projelerinin, benzer başarı hikayelerinin sayısını önümüzdeki dönemde farklı alanlara da taşımak, sayılarını katlanarak artırmaktır.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın da üzerine titizlendiği bir Dijital Dönüşüm projesi söz konusu. Hâlihazırda bu dönüşümde hangi aşamadayız ve hedeflerimiz neler?

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde sanayimizin rekabet gücünü artırmak ve sürdürülebilir ekonomik büyüme için dijital dönüşümü bir fırsat olarak görüyoruz. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak, Türkiye’nin dijitalleşme yolculuğuna liderlik etmek ve ülkemizin ekonomik büyümesini hızlandırmak için durmaksızın çalışıyoruz. Bu kapsamda önemli adımlar attık, atmaya da devam ediyoruz.

Model Fabrikalar ile işletmelerimize uygulamalı yalın üretim ve dijital dönüşüm eğitimleri sağlıyoruz. Kurduğumuz model fabrikaların sayısını önümüzdeki dönemde 8’den 14’e çıkaracağız.

Yüksek teknolojlili alanlarda yetkinliklerimizi artıran Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı’nın dijital dönüşüm çağrısı kapsamında 36 projeyi destekliyoruz. Bu projeler ile 290 milyon dolar yatırımın önünü açtık. KOBİGEL Destek Programı ile hem dijital teknoloji geliştiren hem de bu teknolojileri imalat süreçlerine adapte eden KOBİ’leri destekliyoruz. Rekabet gücü yüksek bir Türkiye için, kritik teknolojilerde işletmelerin dijital dönüşümünü sağlayacak ve ülkemizin teknolojik yetkinliğini artıracak yeni programları da hayata geçiriyoruz.

Model Fabrikalar ile işletmelerimize uygulamalı yalın üretim ve dijital dönüşüm eğitimleri sağlıyoruz. Kurduğumuz model fabrikaların sayısını önümüzdeki dönemde 8’den 14’e çıkaracağız.

Hem yeşil dönüşüm için hem dijital dönüşüm için firmalarla uzun vadeli iş birliklerini teşvik edecek Dijital Dönüşüm Destek Programı'nı inşallah yıl sonunda devreye alacağız. Bu alandaki yatırımları, teşvik sistemi kapsamında öncelikli yatırımlar olarak destekleyeceğiz. Her alanda olduğu gibi dijital dönüşüm alanında da uluslararası arenada aktif rol üstleniyoruz. "Dijital Avrupa Programı" ile dijital altyapıların kurulmasını hızlandıracak, dijital becerilerin artırılmasına odaklanacağız.

Sanayi ve ihracat bir neden sonuç ilişkisi içerisinde ilerleyen iki yapı. Bu anlamda "ihracata yansımaları büyük olacak" diyebileceğimiz hangi projeler üzerinde ilerliyorsunuz?

Sanayi ve ihracat, birbirinden ayrılmaz iki önemli yapı. İmalat sanayii, ihracatımızın en önemli kalemlerinden. İhracatta yüzde 95'lere varan bir payı söz konusu. Öte yandan özellikle savunma sanayii Türkiye'de yüksek teknolojinin lokomotifine hâline geldi, muazzam bir başarı hikâyesi yazıyor. 2000'li yılların başında 240 milyon dolar seviyesinde olan savunma sanayii ihracatımızı 4,5 milyar dolarlara çıkardık, bu yıl inşallah 6 milyar dola çıkmış olacak. Büyük bir ekosistemde 3 bine yakın firmadan, 80 bine yakın istihdamdan bahsediyoruz. Dolayısıyla bu gücümüzü önümüzdeki dönemde daha da artırmanın gayreti içinde olacağız.

Sanayide stratejik alanlarda yüksek katma değeri ön plana alan yapısal dönüşümlerin

hayata geçirilmesi doğrultusunda yolculuğumuz sürüyor. "Sanayisi güçlü, teknolojisi milli bir Türkiye" vizyonu ve "Yüksek teknolojiye dayalı, rekabetçi, sürdürülebilir, yerli ve milli bir sanayi yapısı" oluşturma misyonuyla çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Türkiye'de katma değerli üretimin artırılmasıyla birlikte orta yüksek ve yüksek teknoloji ürün ihracatını daha yüksek seviyelere çıkarmayı amaçlıyoruz.

Yerli ve milli otomobilimiz TOGG'un, "Milli Teknoloji Hamlesi" politikamızın en somut çıktısı olarak gerçekleştiğini görüyoruz. Önümüzdeki dönemde, Türkiye'yi en az TOGG ayarında 12 lider milli teknoloji girişimiyle tanıştıracacağız.

5G teknolojilerinden uçan akıllı mobilite sistemlerine, yüksek hızlı trenden bataryaya, güneş enerjisinden rüzgar türbinlerine, biyoteknolojik ilaçlardan akıllı tıbbi cihazlara, endüstriyel robotlardan teknolojik gıdaya, finansal teknolojilerden yeni nesil uydu teknolojilerine kadar, saydığım bu 12 yaklaşımımıza yönelik büyük atılımlar gerçekleştireceğiz.

Yine, yeni yatırımcılar çekme noktasında hangi faaliyetleri sürdürüyorsunuz?

İçinde bulunduğumuz jeopolitik nokta oldukça stratejik ve bu da Türkiye'ye birçok yönden avantaj sağlıyor. Özellikle ticarette, ulaşımda, yük taşımacılığında Türkiye adeta köprü vazifesi görüyor. Bundan dolayıdır ki; ülkemiz günden güne bir cazibe merkezi hâline dönüşüyor. Tabi bu dönüşümde, son 20 yılda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde gerçekleşen büyük atılımlar başrolü alıyor. Türkiye ürettikçe, yatırımcı geliyor. Türkiye büyüdükçe yatırımcının iştahı kabarıyor. Türkiye geliştikçe, yatırımcı "ben Türkiye'ye yatırım yapacağım" diyor.

Ülkeye yeni teknolojilerin girmesi, sürekli üretim yapan bir ekonomik birim kurulmuş veya devralınmış olması, yeni istihdam alanları açılması ve ihracat imkânları ortaya çıkarması nedeniyle önemli bir unsur olan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarındaki net girişlerde yaşanan artışlar ekonomik büyümeyi de beraberinde getiriyor.

2023 yılının ilk üç ayında Türkiye'ye gelen uluslararası doğrudan yatırım tutarı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23 artış göstererek, 2,3 milyar dolara ulaştı. Böylece, son 12 aylık toplam uluslararası doğrudan yatırım tutarı 13,527 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu rakamlar, dünya genelinde yaşanan durgunluğa rağmen, Türkiye'nin yatırım ortamının, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde atılan adımlar sayesinde, uluslararası yatırımcıların gözdesi olmaya devam ettiğinin göstergesidir. Böyle bir ortamda elde ettiğimiz bu rakamlar, Türkiye özelinde pozitif trendin devam ettiğini göstermektedir.

Bizler de ülkemize yeni yatırımcılar çekme noktasında çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Yurt içi ve yurt dışı ziyaretlerimiz devam ederken, görüşme gerçekleştirdiğimiz ülkelere yatırım çağrısında bulunuyoruz. Bununla birlikte; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak yatırımcılarımıza sunduğumuz çeşitli teşvik imkanlarımız mevcut. Yatırım teşviklerimiz, proje bazlı teşviklerimiz, bölgesel teşviklerimiz olmakla birlikte teknoloji geliştirme bölgeleri için Ar-Ge teşviklerimiz de bulunuyor.

Sanayi tarafında yeni sanayi bölgeleri oluşturma gibi bir proje var mı, varsa bunları Türkiye'nin hangi illerinde yapmayı düşünüyorsunuz?

Elbette, Türkiye büyüdükçe ve geliştikçe yeni sanayi alanlarına ihtiyacımız da artıyor. Ülkemizin yüksek katma değerli üretim yapısına sahip olmasında itici güç organize sanayi bölgeleridir. Son 20 yılda organize sanayi bölgelerimizin sayısı 192'den 355'e yükselmiş, istihdam ise altı kat artarak 415 binden 2,5 milyonun üzerine çıkmıştır. Tüm illerimizde OSB kurularak, yatırım yeri sorunu tümüyle ortadan kaldırılmıştır. Tüm ülke genelinde planlı sanayi alanlarının artırılması doğrultusunda 11 bin 332 hektar büyüklüğünde 33 yeni OSB ile 17 bin 473 hektar büyüklüğünde 55 OSB ilave alan projesinin yer seçimi çalışmaları devam ediyor. Bu projelerin hayata geçirilmesi ile yaklaşık 700 bin kişiye yeni istihdam imkânı görülmüyor.

Deprem sonrasında Cumhurbaşkanımızın kararıyla deprem bölgesinde yeni sanayi alanlarının kuruluşunu hızlandırma

olanağına sahip olduk. Toplamda 3 bin 834 hektarlık 18 yeni sanayi alanı ilan ettik bugüne dek. Bakanlık olarak bir yandan bu yeni sanayi alanlarında organize sanayi bölgeleri ve endüstri bölgeleri kurarken, bir yandan da küçük sanayi sitelerinin yapımına hız kazandırıyor olacağız. Dolayısıyla, bir yandan işletmelerimizin hayatiyetini sürdürmesini sağlayacak KOSGEB desteklerini sunarken, bir yandan da organize sanayi bölgeleriyle, sanayi sitelerinin inşasıyla bölgenin geleceğine imza atacak sanayi alt yapılarını aslında ortaya koymaya gayret ediyoruz.

Bununla birlikte; geçtiğimiz günlerde duyurduğumuz haberi bir kez daha paylaşmak isterim. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın imzaladığı kararla deprem bölgesi illerimiz Adıyaman, Malatya, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa'da toplam 2 bin 826 hektarlık yeni sanayi alanları kuracağız. Kurulacak sanayi alanları sadece bölgenin değil tüm ülkemizin kalkınma sürecine önemli katkılar sağlayacak ve binlerce vatandaşımıza istihdam fırsatı sunacak. Yakın dönemde de Kamu-Özel İşbirliği Modelimizle birlikte hızlı ve yaygın bir sanayileşmeyi planlıyoruz. Bu doğrultuda; Türkiye Sanayi Master Planı'nı faaliyete geçireceğiz. Sanayi alanlarımızı 5 yılda iki katına, 10 yılda ülkemizin yüzölçümünün yüzde 1'ine çıkaracağız. Üretim ve istihdam koridorları kuracağız. Yatırım teşviklerinde hedef odaklı ve güdümlü bir sistem kuracağız.

Özellikle sanayi tarafında son dönemin popüler konusu yeşil dönüşüm. Bu anlamda yürüttüğünüz faaliyetler konusunda bilgi verir misiniz?

Sanayide yeşil dönüşüm, çevresel sürdürülebilirliği sağlamak ve iklim değişikliği ile mücadele etmek için hayati bir öneme sahiptir. Geleneksel endüstriyel uygulamaların çoğu; kaynak tüketimi, enerji kullanımı ve karbon salınımları gibi çevresel etkileri yüksek olan süreçlere dayanmaktadır.

Bizler de gelecek adına daha yaşanılabilir bir dünya anlayışı içerisinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmeye çalışıyoruz. Bakanlık olarak, Dünya Bankası ile hayata geçirdiğimiz "Türkiye Yeşil Sanayi Projesi" çerçevesinde 450 milyon dolarlık finansman

"Sanayisi güçlü, teknolojisi milli bir Türkiye" vizyonu ve "Yüksek teknolojiye dayalı, rekabetçi, sürdürülebilir, yerli ve milli bir sanayi yapısı" oluşturma misyonuyla çalışmalarımıza devam ediyoruz.

kullandıracağımızı belirtmek isterim. Proje ile birlikte; KOBİ ve teknoloji girişimlerinin, yenilenebilir enerji yatırımları ve sanayide döngüsel ekonominin desteklenmesini amaçlamaktayız. KOSGEB eliyle KOBİ'lerin yenilenebilir enerji, yeşil dönüşüm yatırımlarını, TÜBİTAK eliyle de döngüsel ekonomiye ve karbon salınımını azaltmaya yönelik Ar-Ge projelerini destekleyeceğiz.

İhracatımızın yüzde 90'dan fazlasını gerçekleştiren Türk sanayisini, özellikle "AB Sınırda Karbon Mekanizması"na daha hazır hale getireceğiz. Aynı zamanda 2021'de Meclisimiz tarafından onaylanan Paris İklim Anlaşması kapsamında ülkemizin karbon net sıfır hedeflerine daha da yaklaşmasını sağlayacağız. Binlerce sanayi firmamızın yararlanmasını hedeflediğimiz proje ile işletmelerimizin karbon salınımı, kendi tüketimleri için yenilenebilir enerjilere yatırım yapılarak azaltılacak, kaynak verimlilikleri iyileştirilerek yeşil dönüşüm planları geliştirip uygulanabilecek. Bu sayede firmalarımız, Avrupa Yeşil Mutabakatı'na (AYM) kolaylıkla uyum sağlayacak. Proje ile birlikte; endüstriyel firmaların yenilenebilir enerjinin gücünden faydalanmalarını, enerji verimli teknolojileri uygulamalarını ve döngüsel ekonomi prensiplerini benimsemelerini sağlayarak daha sürdürülebilir geleceğin yolunu açacağız.

Ar-Ge faaliyetlerinin daha da güçlenmesi için yaptıklarınızı anlatabilir misiniz?

Türkiye, geride bıraktığı son 20 yıl içerisinde dev bir Ar-Ge ve inovasyon ekosistemi inşa etti. Bugün Türkiye'de 200'den fazla üniversitemiz 1500'den fazla Ar-Ge ve tasarım merkezimiz, 100 teknoparkımızda 9000'den

fazla araştırma ve geliştirme faaliyeti sürdüren teknoloji girişimimiz var.

Ar-Ge faaliyetlerimizi şöyle 20 yıl öncesiyile kıyasladığımızda, Ar-Ge harcamalarının milli gelir içindeki payının binde 5'lerde yüzde 1,4'lere yükseldiğini görüyoruz. Elbette rakip ülkelerimizin yüzde 3, 3,5, 4 oranında milli gelirlerinden Ar-Ge'ye pay ayırdığının farkındayız. Mutlaka bu oranı yükseltmemiz gerektiğinin de farkındayız ama son 20 yılda elde ettiğimiz bu mesafenin de çok değerli olduğunu düşünüyoruz.

Yine Ar-Ge personeli sayımızı 2002'de 29 binke 2021'e geldiğimizde Türkiye'miz 222 bin kişilik, adeta bir Ar-Ge ordusu kurmuş durumda. Bakınız, bu beşeri sermaye gelişimi, bu insan kaynağı gelişimi kendisini hemen fikri mülkiyet alanında gösterdi. Bundan 20 yıl önce Türkiye'de bir yıl boyunca yapılan patent başvurusu sayısı sadece 414 idi. Yani koca ülkede ancak günde bir patent başvurusu yapılabiliyordu. Şimdi bu sayı 9000'i aştı. 15 yıl önce Türkiye'de bilimsel yayınların sayısı 15 binlerdeyken şimdi bu sayı 50 bine yaklaştı. Bugün Türk sanayii yatırımla üretimle, istihdamıyla, ihracatıyla Türkiye'nin kalkınmasını lokomotifini konumunda.

Tüm bunlar; devlet-millet el ele bir anlayışın ürünü. Kamu-özel iş birliğinin neticesi. Ar-Ge alanındaki yürüyüşümüzü, önümüzdeki dönemde de sürdürmeye kararlıyız. Tabii düşünüldüğünde TEKNOFEST'ler, DENEYAP Atölyelerimiz gibi platformlar da Ar-Ge kültürümüzü geliştirmemiz açısından özellikle gençlerimize yönelik işlerin başında geliyor. Ülkemizdeki teknoloji girişimlerini, start-up ekosistemini kuvvetlendirme noktasında Ar-Ge kültürümüzü oturtmamız gerektiğine inanıyorum.

Önümüzdeki dönemde de Ar-Ge merkezlerindeki Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinin artırılması için ekosistemin yetkinlik, iş birliği, yönetim, finansman gibi konulardaki gelişimine yönelik tedbirler alacağız. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Ar-Ge faaliyetlerinin geliştirilmesi için ekosistemin altyapı, yetkinlikler, iş birliği, yönetim, finansman gibi konularda gelişmesine yönelik tedbirleri hayata geçireceğiz. Türkiye'nin Ar-Ge merkezleriyle,

Tüm ülke genelinde planlı sanayi alanlarının artırılması doğrultusunda 11 bin 332 hektar büyüklüğünde 33 yeni OSB ile 17 bin 473 hektar büyüklüğünde 55 OSB ilave alan projesinin yer seçimi çalışmaları devam ediyor. Bu projelerin hayata geçirilmesi ile yaklaşık 700 bin kişiye yeni istihdam imkânı öngörülmüyor.

özel sektördeki Ar-Ge merkezlerimizle ve tüm üniversitelerimizdeki imkân ve kabiliyetlerle TÜBİTAK enstitülerini bir bütün haline getirmeyi planlıyoruz.

Gençlerin sanayi ve teknoloji tarafına yönelmesi noktasında ne gibi eğitici ve bilgilendirici projelere imza atıyorsunuz?

Dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST ile toplumun her kesiminde farkındalık oluşturuyor, gençlerimize hayallerinin peşinden koşma imkanı sunuyoruz. Gençlerimizin TEKNOFEST'lerle birlikte fikirlerini ürüne dönüştürmesi yolunda gerekli atmosferi sağlıyoruz.

Türkiye'nin dört bir yanında kurduğumuz DENEYAP Teknoloji Atölyeleriyle, ortaokul ve lise öğrencilerine erken yaşlarda dijital beceriler kazandırıyoruz. "Sektör Kampüste" programımız ile üniversite öğrencilerimizin dijital yetkinliklerini güçlendiriyoruz. Gençlerimizin girişimci yönlerini açığa çıkarmak adına finansal desteklerle birlikte girişimciliği özendiriyoruz ve girişimcilik kültürünü yaygınlaştıracak eğitim ve

etkinliklere destek sağlıyoruz. Start-up ekosisteminin güçlendirilmesine yönelik başta Teknoparklarımız ve TEKMER'ler olmak üzere gençlerimize sunulan imkanları daha da artırarak genç girişimcilerimizin finansmana erişimlerini kolaylaştırıyoruz.

Nüfusunun ortanca yaşı 33 olan bir ülke olarak pek çok ülkenin sahip olmadığı büyük bir avantaja sahibiz. Çünkü bugün hem dünyada hem Türkiye'de adından söz ettiren teknoloji girişimlerine, vizyon projelere baktığımızda hepsinin altında gençcekle insanların imzası mevcut. Biz de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak, bu bilinçle; gençlerimizin bilim, teknoloji ve girişimcilik alanındaki heyecanına ve motivasyonuna ortak oluyoruz. Onların geleceğin becerileri ile donatılması, akabinde becerilerine uygun işlerde istihdam edilmesi için politikalar, uygulamalar geliştirmeye gayret ediyoruz. 2022 ve 2023 yıllarında, bölgesel kalkınmanın öncüsü olan kalkınma ajanslarımızın odak alanı "Genç İstihdamı" temasıydı. Bu tema kapsamında; genç istihdamının artırılması, genç girişimciliğinin sağlanması, gençlerin geleceğin işlerinin gerektirdiği beceriler ile donatılması,

Önümüzdeki dönemde milli uzay programını gerçekleştiriyor olacağız. İlk Türk uzay yolcularını Uluslararası Uzay İstasyonu'na bu yıl içinde göndereceğiz.

gençlerin becerilerine uygun işlerde istihdam edilmesi, üretim süreçlerine aktif katılımlarının sağlanması yönünde çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

İstihdamda kadın sayısının artması ve kadınların bu alanlarda daha aktif olması konusunda yapmış olduğunuz projeler hakkında bilgi verir misiniz?

Önümüzdeki dönemde Türkiye'mizi yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı politikalarla geliştirip kalkındırma sürecinde bizler de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nda üzerimize düşeni yapmakla yükümlüyüz. Bu doğrultuda, dört ana ödevin; Türkiye'yi kritik teknolojilerde bağımsız kılabilmek, ileri teknoloji ihracatını hal ettiğimiz düzeylere çıkarabilmek, katma değerli üretimi daha yaygın hale getirebilmek ve mutlaka nitelikli istihdam politikalarını hayata geçirmek olduğunu değerlendiriyoruz. Kadın istihdamına yönelik de gerekli destekleri ve projeleri sağlamaya devam ediyoruz. Ülkemizde üretiminde kadınlarımızın daha aktif rol alması adına faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Özellikle KOSGEB eliyle sunduğumuz fırsatlar, verdiğimiz destekler etkin bir şekilde devam ediyor. Bu kapsamda; girişimcilik eğitimlerimiz tüm hızıyla sürüyor. Bununla birlikte; girişimcilik desteklerimiz, KOBİ Finansman Destek Programı, Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı ile hem finansal yönden hem de teşvik edici desteklerde bulunuyoruz.

Cumhuriyetimizin 100. Yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak hangi hedefler doğrultusunda hareket ediyorsunuz?

Önümüzdeki dönemde milli uzay programını gerçekleştiriyor olacağız. İlk Türk uzay yolcularını Uluslararası Uzay İstasyonu'na bu yıl içinde gönderiyor olacağız.

Tüm bunlarla birlikte; yeni dönemde, Milli Teknoloji Hamlesi'ni hayata geçirmek için sanayinin teknolojik dönüşümünün sağlanması, yenilikçilik ve tasarım kapasitesini artırarak nitelikli insan kaynağının geliştirilmesini planlıyoruz. Bu hedef doğrultusunda dijitalleşmeyle gelen yeni dönemin gerekliliklerine uygun yetkinliklerin belirlenmesi, eğitim modellerinin dönüştürülmesi ve sürdürülebilir ilerleme adına toplum genelinde yetkinlik gelişiminin sağlanması için çalışacağız. "Türkiye Yüzyılı"na yelken açtığımız önümüzdeki dönem, ülkemizi hak ettiği yere hep birlikte eriştireceğimiz bir süreci beraberinde getirecektir.

"Türkiye Yüzyılı"nda, "Milli Teknoloji Hamlesi" hedeflerimiz doğrultusunda birçok atılım gerçekleştirdik, gerçekleştirmeye devam edeceğiz. Ülkemiz; teknolojiye büyük bir dönüşümün eşliğindedir. Kritik teknolojilerde kendine yetebilen "Tam Bağımsız Türkiye" anlayışıyla hareket ediyoruz. Ülkemizin savunma sanayiinde yakaladığı paradigma değişimini, önümüzdeki dönemde farklı alanlara yayma düşüncesiyle çalışıyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı ve bizlere yol haritası niteliğindeki liderliğinden hareketle "Tam Bağımsız Türkiye" misyonumuzu gerçekleştireceğiz. Bilinmelidir ki, eski Türkiye geride kalmıştır.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yaşında, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde bölgesinde güç unsuru, dünyada söz sahibi bir Türkiye'den bahsediyoruz.

Önümüzdeki dönemin; devletimiz ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını dilerken, TİM'e de bu röportaj için ayrıca teşekkürlerimi sunuyorum.

150
yıl

TÜRKİYE YÜZYILI'NDA

Türkiye'ye Değer

7 milyonun üzerinde yatırımcımız ve 600'ü aşkın şirketle Türkiye'nin gücüne güç katmak için tam 150 yıldır değer üretmeye devam ediyoruz. Birlikte nice yıllara...

BORSA
İSTANBUL

75^{YIL}

www.borsaistanbul.com

[T](#) [@](#) [f](#) [in](#) [v](#) / borsaistanbul

“TÜRKİYE YÜZYILI’NI ÜRETİMİN VE ÜRETİCİNİN YÜZYILI YAPMAK İSTİYORUZ”

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Cumhuriyetimizin yeni yüzyılının “Üretimin ve Üreticinin Yüzyılı” olması için önümüzdeki beş yılı kapsayacak detaylı bir planlama yaptıklarını söylüyor.

 HİLAL YILDIRIM

H

aziran ayında oluşturulan yeni kabinede Tarım ve Orman Bakanı olarak görev yapmaya başlayan İbrahim Yumaklı, “Türkiye Yüzyılı”nda, Bakanlık olarak

üretimin ve üreticinin mevcut konumunu daha da yukarılara çıkarmak istediklerini özellikle vurguluyor. Bu bağlamda beş senelik bir planlama yaptıklarını söyleyen Yumaklı; sürdürülebilir tarım, verimlilik, kalite, kayıtlılık ve sektöre yatırım kavramlarını “olmazsa olmaz” birer unsur olarak belirlediklerinin altını çiziyor.

Bu yılın haziran ayında Tarım ve Orman Bakanlığı görevini devraldınız. Görevi devraldığınız toplantıda “Türkiye Yüzyılı ile tarımda üretimin ve üreticinin yüzyılının başlığının altını çizmek itiyorum.” ifadelerini kullandınız. Tarımın gelecek vizyonunda neler olduğunu sizin perspektifinizden dinlemek isteriz.

Görevi devraldıktan sonra Türkiye Yüzyılı’nı “Üretim ve Üreticinin Yüzyılı” yapmak için hemen önümüzdeki beş yılı kapsayacak bir planlama yaptık. Bu süreçte sürdürülebilir tarım, verimlilik, kalite, kayıtlılık ve sektöre yatırımı olmazsa olmazımız olarak belirledik. Çünkü yeni normal olarak tanımladığımız; salgın hastalıklar, nüfus artışı, jeopolitik riskler, doğal afetler ve küresel iklim değişikliği, gıdaya olan talebi arttırırken tarımsal üretimi de baskılayan bir risk faktörü olarak karşımıza çıkmakta. Ülkeler tarımsal üretimde korumacı bir yapıya girerek gıda arz güvenliğini garanti altına almak için çalışıyorlar. Bu nedenle ülke kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanılması büyük önem arz etmekte. Yeni Tarım ve Orman Vizyonumuz’da da toprak ve su kaynaklarımız ile orman alanlarımızın sürdürülebilir yönetimini sağlayacak, arz talep dengesini gözetken planlı ve sözleşmeli üretimi yaygınlaştıracamız. Gelişime açık, yenilikçi, esnek ve dirençli bir tarım sektörü oluştururken, kırsal alanların yaşam kalitesini, refah seviyesini ve cazibesini arttıracak, tarımsal girdi tedarikinde dışa bağımlılığı azaltacağız.

BM Dünya Gıda Programı’nın Gıda Krizleri Küresel Raporu’na göre 48 ülkede acil gıda yardımına ihtiyaç duyan kişilerin sayısı geçen yıla göre yüzde

Ülkeler tarımsal üretimde korumacı bir yapıya girerek gıda arz güvenliğini garanti altına almak için çalışıyorlar.

10 arttı. Özellikle son bir ayda dünya gündeminin konuştuğu G20 Zirvesi ve Dünya Gıda Örgütü’nün toplantılarının temel konu başlığı olan gıda krizi konusunda Türkiye nasıl bir politika izliyor?

Dünya sahnesinde belirsizliklerin arttığı ve öngörülebilirliğin azaldığı bir süreçte maalesef en çok etkilenenler mazlum ve mağdur ülkelerdir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliği ve diplomasideki tecrübesi ile Türkiye bu ülkelerin ümit kaynağı olmuştur. Şunu da gururla ifade etmeliyim ki gayri safi hasılaya oranla dünyada en çok yardım yapan ülke Türkiye’dir. Bu çalışmalarımıza da her alanda ve her platformda devam etmekteyiz.

Türkiye olarak, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde; BM ile iş birliği içinde Tahıl Koridoru Anlaşması’nı imzalamak ve uygulamak için önemli bir diplomasi yürütülmüştür. Bu çaba sonucunda Ukrayna limanlarından milyonlarca ton tahıl ve gıda ürünü dünya pazarlarına ulaştırılmıştır. Tahıl sevkiyatının sorunsuz olarak tekrar teşekkülü için girişimlerde bulunmaktadır. Ayrıca küresel iklim krizi nedeniyle ülkemizin tarımsal potansiyelini iyi değerlendirmek ve yaşanacak risklere karşı hazırlıklı olmak içinde birçok çalışmaya imza atıyoruz. Bu çalışmaların dışında Bakanlık olarak sektörün sürdürülebilirliği için önemli çalışmalar yürütmeye devam ediyoruz. Tüm bu çalışmaların ana hedefinin gıdada arz güvenliğini sağlamak olduğunu söyleyebilirim. İklim değişikliğinden en çok etkilenen bölgelerden olan Akdeniz havzasında yer alan ülkemizin karşı karşıya olduğu kuraklık ve su stresi sebebiyle başta tarım olmak üzere tüm sektörlerde su verimliliğinin artırılmasına odaklanmaktayız.

söyleşi

Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında organik tarım ve iyi tarım uygulamalarını yaygınlaştıracak, kimyasal gübre ve ilaç kullanımını azaltmak için çalışmalar yapacağız.

İklim krizinin etkilerinin yıkıcı boyuta ulaştığı günümüzde Türkiye tarımdaki verimliliğini koruyarak artırmak için nasıl bir yol haritası izliyor? Tarımsal arazilerin korunması ve gıda arz güvenliği için Bakanlık neler yapıyor?

Günümüzde iklim değişikliği tüm dünyanın gündeminde yer alan ve dünyayı büyük ölçüde tehdit eden önemli bir çevre ve kalkınma sorunu olarak görülmekte. Akdeniz Havzası'nda yer alan ülkemizin, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin en fazla yaşanacağı bölgede bulunması nedeni ile gelecekte ülkemizde daha sık, şiddetli ve uzun süreli kuraklık ile taşkın, sıcak hava dalgaları, orman yangınları, su kıtlığı gibi olumsuz durumların görülmesi beklenmekte. Tüm bu faktörlerin farkındayız. Ona göre adımlarımızı hızlı bir şekilde atıyoruz. Bu kapsamda; 5 Nisan'da yayımlanan 7442 sayılı kanun değişikliği ile tarım ve orman alanında sürdürülebilirliği sağlamak ve etkin politikalar üretmek için önemli bir düzenleme gerçekleştirdik. Yapılan düzenleme ile birlikte; işlenmeyen tarım arazilerini üretime kazandıracağız, tüm tarımsal alanları kayıt altına alacağız, suya göre tarımsal üretimi planlayıp, sözleşmeli tarımı etkin hale getireceğiz. Böylece etkin bir tarımsal üretim alt yapısı oluşturacağız.

Hisselilik, parçalılık, mülkiyet ihtilafları, tarımsal faaliyetin sonlandırılması veya göç gibi nedenlerden dolayı gerçek veya tüzel kişilerin mülkiyetinde olan ve tarımsal faaliyet yapılamayan arazilerin üretime kazandırılması için gerekli düzenlemeleri hayata geçireceğiz. Su, küresel iklim değişikliği ile birlikte önemi her geçen gün daha da artan bir konuma doğru yükseliyor. Bu nedenle su zenginliğimizi iyi bir şekilde yönetmek için çalışmalarımızda suyu merkeze alıyoruz. Orman varlığımızı arttırmaya yönelik çalışmalara hız verirken, ormanlarımızı korumaya yönelik çalışmalarımızı da ön plana almaya gayret ediyoruz.

Sektörümüzün iklim değişikliğine karşı direncini artırmak için yürüttüğümüz Ar-Ge çalışmalarına hız vereceğiz. Sektörümüzden kaynaklı sera gazı salımını azaltmak için tedbirler alacağız. Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında organik tarım ve iyi tarım uygulamalarını yaygınlaştıracak, kimyasal gübre ve ilaç kullanımını azaltmak için

çalışmalar yapacağız. Biyolojik ve biyoteknik mücadele yapılan alanlarımızı artıracacağız.

TZOB verilerine göre Türkiye'de kayıtlı toplam çiftçilerin yaş ortalamasının 58 olduğu kaydedildi. Tarım nüfusunun yaşlanması, "tarımın geleceği ne olacak?" sorusunu aklılara getiriyor. Bakanlık, genç çiftçileri desteklemek adına ne gibi teşvik çalışmaları yapıyor? Önümüzdeki dönemde, tarım istihdamını gençleştirebilmek ve tarımda gençleri üretime kazandırmak için nasıl bir politika izlenecek?

Türkiye Yüzyılı'nda Bakanlığımız için hazırladığımız planlarda ve vizyon belgelerinde en önemli hedeflerimizden bir tanesi de "Kırsal alanlarda yaşam kalitesini, refah seviyesini ve ekonomik çeşitliliği geliştirmek" olacaktır. Bu hedef doğrultusunda kırsal alanların cazibesini artırırken genç nüfus ve kadınlar için üretim ve yatırım olanaklarını geliştirmek, aile işletmelerini desteklemek için faaliyetlerimizi artırarak sürdüreceğiz.

Özellikle kırsal kalkınma alanında son 21 yılda 92 bine yakın projeye toplam 93 milyar TL hibe desteği verdik. Bu verdiğimiz hibe destekli projelerde kadın ve genç yatırımcılarımıza ek hibe ve puan vererek projelerini hayata geçirmelerine vesile olduk. Bundan sonraki süreçte de, gençlere ve kadınlara ilave destekler verecek, halen verilmekte olduğumuz destek ve teşviklerde gençlerimizi ve kadınlarımızı önceliklendirmeye, onlara pozitif ayrımcılık yapmaya devam edeceğiz.

Geçtiğimiz günlerde Tarımsal Üretimin Planlaması Hakkındaki Yönetmelik yürürlüğe girdi. Yönetmelik ile birlikte adımları atılan Tarımsal Üretimin Planlaması Kurulu'nun görevleri ve öncelikli hedef ve çalışmaları neler olacak?

Yönetmelik kapsamında, tarımsal üretimin planlanması uygulamaları; Bakanlık bünyesinde Kurul, İllerde teknik komiteler, il/ilçe tahkim komisyonları, il/ilçe keşif komisyonları ve il/ilçe tespit komisyonları tarafından yürütülecek. Bakanlık bünyesinde Tarımsal Ürün Planlaması Kurulunun görevleri şu şekilde belirlendi. Üretim planlamasına konu ürün veya ürün

gruplarını belirleyerek değerlendirecek, üretim dönemleri itibarıyla ürün veya ürün grupları ile asgari ve azami üretim miktarlarını belirleyecek, mevcut sosyo-ekonomik koşulları, üretim maliyetlerini ve gelir düzeyini, uluslararası gelişmeleri, iç ve dış ticareti, tarım ve gıda sektörünün mevcut durumunu ve gelişme trendi ile çevre faktörlerini dikkate alarak bütüncül yaklaşımla tarım, tarımsal sanayi ve kırsal kalkınmada entegrasyonu sağlayacak yönlendirmeleri yapacak, arz güvencesinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması ve tarımsal üretimin geliştirilmesi için iklim değişikliğini de dikkate alarak uygun ekolojilerde arz ve talep miktarı ile yeterlilik oranına göre tarımsal üretim planlamasını havza veya işletme bazında belirleyecektir. Kurul, arz güvencesinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması ve tarımsal üretimin geliştirilmesi için iklim değişikliğini de dikkate alarak uygun ekolojilerde arz ve talep miktarı ile yeterlilik oranlarını dikkate alarak tarımsal faaliyet alanlarına göre havza veya işletme bazında tarımsal üretim planlaması yapmakla görevlendirilmiştir. Kurul, Tarımsal Üretim Planlaması'na esas olmak üzere üretim planlamasına konu ürün veya ürün gruplarını belirleyecek, belirlenen ürün veya ürün gruplarında üretim dönemleri itibarıyla asgari ve azami üretim miktarlarını tespit edecektir.

Cumhuriyetimizin 100. yılında Tarım ve Orman Bakanlığı'nın hedefleri neler? Türkiye'nin yeni yüzyılında, Türk tarımını küreselde bir güç hâline getirmek için nasıl bir yol izleyeceksiniz?

Önümüzdeki süreçte "yeni normal" de dikkate alarak ülkemizin potansiyelini daha iyi değerlendirip, konumun verdiği avantajla etkin politikalar geliştirerek alt yapıyı güçlendirmeye devam edeceğiz. Bu kapsamda; planlı ve sözleşmeli üretim modelimizle öncelikli amacımız ülkemiz için yeterli, erişilebilir ve sürdürülebilir ürün arzını sağlayacağız. Bitkisel ve hayvansal üretim ile balıkçılık ve su ürünleri alanlarında, kaynaklarımızı koruyarak sürdürülebilir üretim yapmak, üretimde verim ve kaliteyi artırmak için çalışmalarımızı planladık ve uyguluyoruz. Tabii ki ürettiğimiz ürünlerin güvenilirliği sağlamak halkımızın güvenilir gıdaya ulaşımını temin etmek

için, gıda ve yem güvenilirliği alanlarındaki çalışmalarımızın da etkinliğini artıracacağız. İklim değişikliğinin etkilerini azaltmak, iklim değişikliğine uyum kapasitemizi ve dirençliliğimizi artırmak için çalışmalar yürüteceğiz. Tarımsal kuraklık ile sel ve su taşkınlarına karşı erken uyarı sistemleri geliştireceğiz. İklim değişikliğine karşı direncimizi artırmak için eğitim yayım ve Ar-Ge çalışmalarımızı artıracacağız. Kırsal alanlarda yaşam kalitesini, refah seviyesini ve ekonomik çeşitliliği geliştirmek bir diğer amacımız. Özellikle kadınlarımız ve gençlerimiz başta olmak üzere tüm üreticilerimiz için aile işletmelerine, kadınlara ve gençlere yönelik üretim ve yatırım olanaklarını artıracacağız.

Gelişime açık, yenilikçi, esnek ve çeşitlendirilmiş bir tarım sektörü oluşturmak amacımız kapsamında, rekabet gücü yüksek ve sürdürülebilir bir tarım sektörü için öncelikle tarımsal üretimdeki kayıtlılık oranını artıracacağız. Tarımsal girdi tedarikinde dışa bağımlılığı azaltacak, üretimde verim ve kaliteyi artıracak, Ar-Ge çalışmalarımızı geliştireceğiz. Topraksız tarım, dikey tarım, iklim akıllı tarım teknolojileri gibi yenilikçi uygulamaları yaygınlaştıracacağız. Toprak ve su kaynaklarımız ile biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilir yönetimini sağlamak bir diğer amacımız olacaktır. Bu amaç ve hedeflerimiz kapsamında yürüteceğimiz proje ve faaliyetler ülkemizin bölgesinde lider dünya da ise söz sahibi olma konumunu daha da güçlendirecektir.

İHA'lar ile ormanlarımızı izliyoruz. 2020 yılında bir adet İHA ile başladığımız bu yolculuğu bu yıl daha geniş kapsamlı ve etkili bir şekilde sekiz İHA ile devam ettiriyoruz.

Bakanlık olarak orman yangınlarının önlenmesi için geliştirilen projeler var mı, bu alanda yeni teknolojilerden ne kadar faydalanıyorsunuz?

Orman yangınlarının önlenmesine yönelik yürüttüğümüz faaliyetleri iki ana başlık altında toplayabiliriz.

İlk olarak eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri: Önleme faaliyetleri kapsamında, toplumun bütün katmanlarına yönelik eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütüyoruz. Orman sevgisini artırmaya yönelik Milli Ağaçlandırma Günü gibi etkinlikler yapıyoruz. Hedef kitleye yönelik eğitim çalışmalarımızı yürütüyor, çiftçi, avcı, aracı, çoban gibi direkt ormanla iç içe yaşayan, orman içerisinde veya yakınında tarımsal ve hayvansal faaliyet gösteren vatandaşlarımıza eğitimler veriyoruz.

İkinci olarak da teknik çalışmalar: Ormanların yangınlara karşı direncini arttırmak ve ormanlardaki yanıcı madde yükünün azaltılmasına yönelik teknik çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda;

Yangına dirençli ormanların tesis edilmesi için yangın önleme tesisleri yapıyoruz. Orman yangınlarına hassas bölgelerdeki yerleşim yerleri ve ziraat arazileri ile ormanların arasında yanmaya dayanıklı türlerden oluşan şeritler oluşturularak, yerleşim yeri veya

ziraat arazilerinden kaynaklı yangınların ormanlara sıçramasına engel olmaya çalışıyoruz.

Ormanlarımızda gençlik, sıklık ve meşçere bakımları yaparak yanıcı madde yükünü azaltıyoruz.

Erken uyarı ve hızlı ve etkin müdahale edilmesi için yangın gözetleme kulelerindeki personellerimiz ile yangın sezonu boyunca ormanlarımızı gözetliyoruz. Bu kulelerin birçoğunda kameralar ile ormanları izliyoruz. İnsansız kuleler yapılarak yazılımların yardımı ile yangınların erken tespitinde teknolojinin imkânlarını kullanıyoruz.

İHA'lar ile ormanlarımızı izliyoruz. 2020 yılında bir adet İHA ile başladığımız bu yolculuğu bu yıl daha geniş kapsamlı ve etkili bir şekilde sekiz İHA ile devam ettiriyoruz. Dünyada İHA'ları orman yangınlarında kullanan ikinci, Avrupa'da ilk ülkeyiz. İHA'larda kullanılan termal kameralar ve kullanılan yazılım ile entegre edilen araç takip sistemi ile yangın yöneticilerinin yangının seyrini takip etmesini sağlıyoruz. Bu yazılımlar ile yangın söndürmede kullanılan hava ve kara araçlarını daha verimli şekilde kullanıyoruz.

Ülke genelinde 7 gün 24 saat esasına göre yaklaşık 21 bin personelimiz görev yapıyor. Orman yangınlarına daha etkili müdahale edilmesi için yangın söndürme helikopterleri ve uçakları ile havadan; arazöz, ilk müdahale araçları ve iş makineleri ile yerden, ortalama 11 dakika gibi bir sürede orman yangınlarına müdahale ediyoruz. Ülke genelinde 776 yangın gözetleme kulesinde yangın sezonu boyunca ormanlarımız gözetlenmekte, bunların birçoğunda kameralar ile izlenerek personele destek olunmaktadır. İnsansız kuleler yapılarak yazılımların yardımı ile yangınların erken tespitinde teknolojinin imkânları kullanılmaktadır. Orman Yangınlarıyla Mücadele Karar Destek Sistemi ile yangın çıkma ihtimalinin tahmini yapılarak yangın çıkış sebepleri tespit ediliyor, yangın davranışını tahmin sistemi verilerine göre muhtemel yangınlara karşı uygulanması öngörülen müdahale yöntemleri ve müdahale yerleri, makine öğrenme ve yapay zekâ desteğiyle de birleştirilerek gerçek zamanlı olarak modellenmekte ve CBS tabanlı bir yazılım ile yangınlara müdahale noktasındaki kararlarında yöneticilere destek olmaktadır.

Ülkenin Kalkınmasına

KATIL

Siz de Vakıf Katılımlı olun,
birikimlerini değerlendirirken
ekonomiye katkı sağlayan kurum ve
kuruluşlara destek olanlara katılın.

0850 202 1202 | 444 44 77 | vakifkatilim.com.tr

VAKIF KATILIM

“TÜRK SİHA'LARI OYUNUN KONSEPTİNİ DEĞİŞTİRDİ”

Türkiye savunma sanayiinin ürünlerini 170 ülkeye ihraç eder bir konuma ulaştığı bilgisini veren T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, özellikle Türk SİHA'larının oyun değiştiren konseptinin dünyada büyük bir yankı uyandırdığının altını çiziyor.

S

avunma sanayiinde özellikle son 20 yıldır atılan adımlar bu alanda dünyada söz sahibi ülkeler arasına girme yolunda önemli mesafeler kaydetmemizi sağladı. Şu

an Türkiye savunma sanayii, 170 ülkeye ihracat gerçekleştiren bir konuma ulaştı. İHA ve SİHA'lar, kara araçları, deniz platformları başta olmak üzere ihraç edilen ürün çeşidi ise yaklaşık 230'a çıktı. Artık küresel ligdeyiz ve bu ligde attığımız her gol bir öncekinden daha güzel oluyor.

Savunma sanayinin Türkiye'nin mevcut durumu ve geleceği için önemini nasıl tarif edersiniz?

Türkiye'nin her alanda kalkınma hamlesi yaşadığı son 20 yılda en büyük sıçramalardan birini savunma sanayii alanında yaşadık. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu güçlü irade, liderlik, yerli ve milli savunma sanayii vizyonundaki dik duruş ve kararlılık neticesinde ülkemize karşı yürütülen ambargolara karşı kendi projelerimizi hızlandırdık. Yakalanan ivme sadece bu sektörü etkilemekle kalmadı. Kazanılan temel yetenekler enerjiden sağlığa pek çok sektörde milli ve yerli ürünlerin önünü açtı. Türk insanına teknoloji alanında kendisine güveninin gelmesini savunma sanayiindeki başarılar sağladı.

Türk savunma sanayii bugün; Başkanlığımız koordinasyonunda tasarımdan seri üretime, Ar-Ge ve inovasyondan sanayileşmeye kadar yürüttüğü proje faaliyetleriyle tüm güvenlik birimlerimizin ihtiyaçlarını, yerli ve milli imkânlarla en etkin biçimde karşılamak için çalışmalarını başarıyla sürdürüyor.

Yerli ve milli ürünlerimiz, güvenlik güçlerimizin terörle mücadele operasyonlarında, yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarında başarıyla kullanılmakta. Dost ve müttefik ülkelerimizin envanterlerinde yerlerini alan ürünler, dünyanın dört bir yanına ihraç edilirken, özellikle Türk SİHA'larının oyun değiştiren konsepti dünyanın da gündemine girdi. Savunma sanayii ürünlerimizi ihraç ettiğimiz ülke sayısı 170'e; İHA ve SİHA'lar, kara araçları, deniz platformları başta olmak üzere ihraç edilen ürün çeşidi yaklaşık 230'a çıktı ve

Türk savunma sanayisi bugün; Başkanlığımız koordinasyonunda tasarımdan seri üretime, Ar-Ge ve inovasyondan sanayileşmeye kadar yürüttüğü proje faaliyetleriyle tüm güvenlik birimlerimizin ihtiyaçlarını, yerli ve milli imkânlarla en etkin biçimde karşılamak için çalışmalarını başarıyla sürdürüyor.

Türk savunma sanayii ürünleri küresel ligde ön planda yer almaya başladı.

Sanayi ekosistemimizin gelişimi için bu güveni devam ettirmek, yeni başarı öyküleri yazmalarını sağlamak için yaptığımız işlerin çok daha büyüğüne, çok daha zoruna talip olacağız. Bunun için ülkemiz yetmez, dünyanın en büyük projelerini odağımıza alacağız.

Ülkemizin "Küresel Güç Vizyonu"na ve "Savunma Sanayiinde Tam Bağımsız Türkiye" hedefine uygun olarak lider ve yol gösterici bir Türkiye için; yüksek kabiliyetli sanayi altyapımızı güçlendirecek, ekosistemi yetkinlik bazlı genişletecek, tasarım ve geliştirme faaliyetlerini destekleyerek yerli ve milli üretimde öncü olacağız. Uzun vadeli

Aynı azim ve kararlılıkla devam ettiğimiz süreç önümüzdeki 10 yıl içerisinde savunma sanayii alanında dünyanın en önemli ülkelerinden biri olacağımıza yürekten inanıyorum.

hedeflerimiz ile paralel olarak önümüzdeki dönemde yenilikçi, kritik ve stratejik teknolojiler ile ilgili çalışmalar yürüteceğiz.

Şu an Türkiye'nin savunma sanayiindeki üretim performansını, ihracat ve yılsonu hedeflerini nasıl değerlendirirsiniz?

Savunma ürünleri için ihracat sadece ekonomik bir faaliyet değil. Ülkeler arası diplomasi de en büyük enstrümanlarından birisi. Yakın çevremizde analiz ettiğimiz ve çatışma bölgelerinde de gözlemlediğimiz üzere ülkelerin en çok konuştuğu konu savunma ürünleri...

Dost ve müttefiklerimizin ihtiyaçlarını karşılamak, sorunlarını çözmek için bir seferlik değil, ömürlük ilişkiler kurmak istiyoruz. Önümüzde çok güzel örnekler var. Pakistan, Kazakistan, Azerbaycan gibi ülkelerde Türk teknolojisi ile kurulan savunma şirketlerimiz çok güzel işler başarıyor. Bu şirketler vasıtasıyla oradaki yetenekli ve eğitilmiş gençler de yüksek teknolojilerle tanışma fırsatı buluyor. Dost

ülkeler ile kurulan ekonomik ilişkilerin Türkiye imajını da olumlu yönde desteklediğini düşünüyorum.

Güvenlik güçlerimiz için geliştirdiğimiz yetenekleri dost ve müttefiklerimiz ile paylaşmamız hem ekonomik sürdürülebilirlik, hem de ülkemizin imajı için büyük önem taşıyor. Şirketlerimizin ihraç ettiği her ürün aslında orada bayrağımızın dalgalanmasını sağlıyor. Savunma Sanayii Başkanlığı olarak tüm ihracat adımlarımızda her zaman ortak faydayı gözetiyor, iş birliği modellerinde "terzi işi" çözümlere, ortak geliştirme, ortak üretim, teknoloji transferi ve kazan-kazan yaklaşımlarına odaklanıyoruz.

Bugün insansız hava araçlarımız, milli gemi projelerimiz, mühimmatlarımız, elektronik sistemlerimiz, kara araçlarımız, silah ve mühimmatlarımızın ilgiyle takip edildiğini ve talep edildiğini söyleyebiliriz. Şu anda dost ve müttefik birçok ülke ile geliştirmiş olduğumuz platform/sistemlerin satışı için görüşmeler yapmakta, hedefini

her geçen gün büyüyen savunma sanayii sektörü olarak önümüzdeki yıllarda çok daha büyük projelerin ve gerçekleşmiş hayallerin konuşulduğu günlere sabırsızlıkla hazırlanmaktayız.

Büyüyen, gelişen ve artık dünyada adından sıkça söz ettiren bir konuma gelen savunma sanayiiimiz geçtiğimiz yıl 4,3 milyar dolarlık ihracat rakamına ulaşarak tarihin en yüksek seviyesine ulaştı. Savunma sanayiiimizin ihracatını hak ettiği seviyelere ulaştırmak, yılsonu hedefi olan 6 milyar doları yakalamak ve en kısa zamanda 10 milyar doların üzerine çıkaracak atılımlar yapmak için sektörümüzün tüm paydaşlarıyla birlikte var gücümüzle çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Teknofest gibi festivallerin savunma sanayiiine katkılarını nasıl görüyorsunuz?

Gençlerimize olan inancımızla gelecekteki insan kıymetimize şimdiden yatırım yapıyor, savunma sanayiiimizin nitelikli insan kıymeti ihtiyacını gidermek için oluşturduğumuz araçlar vesilesi ile gençlerimizin bu alana duyduğu ilginin artmasına destek oluyoruz.

Teknofest, Türkiye'nin teknoloji üreten ve geliştiren bir topluma dönüşmesi konusunda farkındalık oluşturmayı hedefliyor. Aynı zamanda, gelişen ve güçlenen Türkiye'nin daha etkin şekilde varlık göstermesine büyük katkı sağlayacak farkındalığın gelişmesine de imkân sağlıyor. Teknofest, güven veren teknolojinin yanına "umut ve ilham veren teknoloji" kimliğini de bize kazandırdı. Bizi de değiştiriyor, bizi de geliştiriyor. Teknofest etkinliğine katılan tüm ekosistemimize halkımız ile bir araya geliyor ve onlarla bir araya geldikçe yaptığımız işin anlamını onlardan bir daha öğreniyoruz.

Yarın büyük problemleri çözmesini beklediğimiz gençlerin önüne bugün büyük fırsatlar sunmamız gerekiyor. Teknofest ruhu gençlerimize potansiyellerini gösteriyor, cesaret veriyor, öz farkındalık ve öz güven kazandırıyor, mücadeleye etmeyi ve birlikte başarmayı gösteriyor, başarısızlık durumunda yeniden ayağa kalkıp denemeyi öğretiyor. Teknofest, gençlerimize umut ve ilham vererek geleceği hayal ettiriyor. Ülkenin ve dünyanın geleceğinde kendilerini görüp konumlandıklarını sağlıyor. Gençlerimizin heyecanı, azmi, kararlılığı

ve hayalleri bizlere yarınlarımızın teminat altında olduğunu en güzel şekilde gösteriyor.

Türkiye'nin yeni yüzyılında, savunma sanayiiinde dünyada nasıl bir konumu olacak?

Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde, ülkemizin dünyada savunma sanayii alanında en gelişmiş 10 ülke arasına girme hedefine her geçen gün yaklaşmaktayız. Küresel güç dengesinin önemli unsurlarından biri olan Türkiye, her zaman barış ve işbirliğinden yanadır. Başkanlık olarak, Türk savunma sanayiiinin son 20 senede kazandığı yetenek ve bilgi birikimini dost ve müttefik ülkelerle işbirliğini geliştirerek ilerletmeyi amaçlıyoruz.

Savunma ve güvenlik teknolojilerinde, uluslararası platformda lider ve yol gösterici bir Türkiye için, gerekli atılımları yaparak hedeflerimize ulaşacağımıza yürekte inanıyor; gelişmemiz gereken alanları biliyor ve ülkemizin, bölgesinde ve dünyada değişen koşullar karşısında savunma sanayii ihtiyaçlarının en üst düzeyde karşılanabilmesi için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Aynı azim ve kararlılıkla devam ettiğimiz sürece önümüzdeki 10 yıl içerisinde savunma sanayii alanında dünyanın en önemli ülkelerinden biri olacağımıza yürekte inanıyorum.

Gençlerimize olan inancımızla gelecekteki insan kıymetimize şimdiden yatırım yapıyor, savunma sanayiiimizin nitelikli insan kıymeti ihtiyacını gidermek için oluşturduğumuz araçlar vesilesi ile gençlerimizin bu alana duyduğu ilginin artmasına destek oluyoruz.

birlik başkanları

Türkiye İhracatını Taşıyan Büyük Güç İHRACATÇI BİRLİKLERİ

Türkiye'nin dört bir yanındaki ihracatçıları ortak bir çatı altında buluşturan ihracatçı birlikleri, tüm çalışmalarını aynı amaç doğrultusunda şekillendiriyorlar: Türkiye'nin dış ticaret hacmini daha da büyütme.

T

ürkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılına iştirak ettiğimiz 2023 senesi, ihracatın gelişmesi ve daha da büyümesi yolunda önemli adımların atıldığı bir yıl olarak da kayıtlara geçti.

Yenilenen hedefler, finansmana erişim noktasında yaşanan sıkıntıları ortadan kaldıracak hamleler ve yeni pazarlarda var olmanın anahtarı hüviyetindeki ticaret heyetleri... Tüm bu çalışmaların

ortak noktası, Türkiye'yi ihracatta ilk 10 ülke arasına sokmak. Türkiye ihracatının yükünü sırtlayan ihracatçı birlikleri, Türkiye'nin dört bir yanındaki ihracatçıları aynı hedef doğrultusunda bir araya getiriyor olmaları bakımından son derece önemli yapılar.

Cumhuriyetimizin 100. yaşına özel olarak hazırladığımız bu sayıda ihracatçı birliklerinin başkanları; görüşlerini, mevcut durumlarını yansıtan bilgileri ve hedeflerini bizimle paylaştılar.

Ticarette Hızlı Olan Kazandır!

İşCep'te, hızınıza hız katacak **Dijital Teminat Mektubu** devri başladı.

İşCep'ten anında başvurun, limitiniz belirlensin ve teminat mektubunuz dakikalar içinde doğrudan muhabata gitsin.

Ayrıntılı bilgi: isbank.com.tr

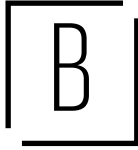
Teminat mektubu limiti olan tüm ticari müşterilerimiz, mevcut limitlerinin uygunluğu dahilinde mektup düzenleyebileceklerdir. Gerçek Kişi Tacir müşterilerimiz ise, mevcut limiti olmasa dahi sistemce 250.000 TL'ye kadar önerilecek yeni limiti kullanabileceklerdir. İşCep üzerinde yeni limit tahsis edilecek mektuplar için vade sınırı 1 yıldır. Kredi talepleri için son karar İş Bankası tarafından verilecektir. İş Bankası, kredi talebini reddetme ya da gerekli gördüğü takdirde farklı şartlarda kredi tahsis etme ve teminat talep etme hakkına sahiptir.

birlik başkanları

Yeni pazarlar için çok yönlü çalışmalar sürdürüyoruz

u yıl Cumhuriyetimizin 100. yılını gururla kutlarken, 83 yıllık köklü mazisiyle bölgedeki üreticilerin dünyaya açılan penceresi

olan Akdeniz İhracatçı Birlikleri, Cumhuriyetimizin ekonomik anlamda önemli kuruluşlarının arasında yer almayı sürdürüyoruz.

Mersin, Adana, Kayseri, Hatay ve Karaman illeri başta olmak üzere Akdeniz Bölgesi'nde geniş bir coğrafyada yer alan, demir ve demir dışı metaller, hazır giyim ve konfeksiyon, hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar, kimyevi maddeler ve mamulleri, mobilya, kâğıt ve orman ürünleri, su ürünleri ve hayvansal mamuller, tekstil ve hammaddeleri ile yaş meyve sebze sektörlerinde faaliyet gösteren 25 bini aşkın üyemizle, dün olduğu gibi bugün de daha fazla ihracat yaparak ülke ekonomisine katkı sağlamak için gece gündüz çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Bölgemizde büyük yıkıma neden olan 6 Şubat depremleri, doğal olarak üretim ve ihracatımızı olumsuz etkiledi. Buna rağmen ayakta kalan işletmelerimiz yeniden üretime geçerek bölgedeki ekonomik hayat ile birlikte sosyal yaşamın da yeniden canlanması için mücadele ediyor. Bölgedeki

firmalarımızın bugün hiç olmadığı kadar desteğe ihtiyacı var.

Devletimizin bu konudaki desteklerine teşekkür ediyoruz. Yeni destek ve özellikle finansman olanaklarının sağlanması halinde bölgeden yaptığımız ihracatımızın eski günlerine kısa sürede ulaşacağına inanıyoruz.

AKİB bünyesinde yer alan 8 ana Birliğimiz, resesyon, küresel talep daralması, döviz kuru ve enflasyon dengesizliklerine rağmen geride bıraktığımız 2022 yılında 19.3 milyar dolarlık ihracata imza atarak, Türkiye'nin ihracatına yüzde 8,5 oranında destek verdi. 2023 yılının Ağustos ayında ise ülkemize 1 milyar 446 milyon dolar döviz kazandırdı.

Türkiye'nin Ağustos ayında 21 milyar 619 milyon dolarlık ihracatına yüzde 7,8 oranında katkı sağlayan AKİB, Romanya, Fransa, Hollanda, Cezayir, Suudi Arabistan ve Yunanistan pazarlarında ihracat hacminde anlamlı artışlar gösterdi.

AKİB olarak kurum olarak rutin hizmetlerimizin yanı sıra üyelerimizin ihracat pazarlarında daha etkili olmalarını sağlamak, ihracat yapmayan ya da ihracat potansiyelini yeterince değerlendiremeyen KOBİ'lerimizi de ihracat ailemize kazandırmak amacıyla 'Birlik'te İhracat Projesi', 'Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Mutabakata Uyum Sürecine Hazırlık Konusunda Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Eğitimleri Projesi', 'E-İhracat Projesi' ve 'AKİB Üye Ziyaretleri Projesi'ni yürütüyoruz. Uluslararası rekabetçiliği

birlik başkanları

Cumhuriyetimizin 100. yıl dönümünü kutlayacağımız 2023'ü ihracatta mümkün olan en iyi performansla tamamlamak için çalışacağız.

geliştirme projeleri (UR-GE), uluslararası fuarlara millî katılım organizasyonları, ticaret ve alım heyeti etkinlikleri, eğitimler, devlet yardımlarına yönelik hizmetler ile ATHİB Dokuma Kumaş Tasarım Yarışması'nı düzenliyoruz.

Mobilya, su ürünleri ve hayvansal mamuller ile hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörlerinde faaliyet gösteren firmalara yönelik UR-GE projelerimiz devam ediyor. Almanya, Hong Kong, Rusya, İspanya, ABD, KKTC ve Libya'daki fuarlara yönelik millî katılım organizasyonlarını gerçekleştiriyoruz.

Bunun yanında 5973 Sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar ve 5986 Sayılı E-İhracat Destekleri Hakkında Karar'da belirtilen mevzuata göre tarımsal ürünlerde ihracat iadesi, pazara giriş analiz desteği, pazara giriş belge desteği, yurt dışı fuar desteği, markalaşma Turquality desteği, tasarım desteği, yurt dışı birim marka tanıtımları ve e-ticaret destekleri alanlarında da hizmet veriyoruz.

Bir yandan ana pazarlardaki etkinliklerimizi güçlendirmek, diğer taraftan da yeni pazarlar bulmak için çok yönlü çalışmalar sürdürerek, Cumhuriyetimizin 100. yıl dönümünü kutlayacağımız 2023'ü de ihracatta mümkün olan en iyi performansla tamamlamak için çalışacağız.

Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Koordinatör Başkanı
R. ONUR KILIÇER

birlik başkanları

Cumhuriyet ile başlatılan ihracat yolculuğumuz, bir bayrak yarışına dönüştü

arlıoçça Antlaşması ile başlayan ve yaklaşık 220 sene süren karanlık günler, Cumhuriyet ile yerini yeniden aydınlık günlere

bıraktı. Balkanlarda, Afrika'da, Orta Doğu'da ve Asya'da ardı ardına verilen savaşlar Türk Milletini ekonomik olarak yordduğu kadar psikolojik olarak da tüketti. Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının önderliğinde verilen kurtuluş mücadelesinin zaferle taçlanması yeniden yükselişin de fitilini ateşledi. 29 Ekim 1923 tarihinde kurulan Türkiye Cumhuriyeti, bu defa muasır medeniyetler arasına girme savaşı vermeye başladı. Ulusumuzun fedakarca verdiği mücadele ile Cumhuriyetimiz kısa sürede önemli başarılarla imza attı.

Eğitimden sanayiye, tarımdan teknolojiye hemen her alanda atılan adımlar Türkiye Cumhuriyeti'nin gelişimine hız verdi. 2. İnönü Zaferi ile değişen Türkün makus talihi, 4 Mart 1937'de farklı bir boyut kazandı. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatlarıyla 4 Mart 1937 tarihinde Doğu ve Ceneviz Vilayetleri Mıntıkası, "Canlı Hayvan İhracatçıları Birliği Türk Anonim Şirketi"

kurulmuş ve hem ülkemizin ihracat serüveni başlatılmış hem de İhracatçı Birliklerimizin temeli teşkil edilmiştir. Şüphesiz İhracatçı Birliklerimiz ülkemizin ekonomik gelişiminde, sanayi tesislerinin gelişiminde büyük rol oynamıştır. Dün olduğu gibi bugün ve yarın da hem tarım sektörümüze hem de sanayi sektörümüze yön vermeye devam edecektir.

1968 yılında kurulan Birliğimiz de diğer birliklerimiz gibi bölgelerinin ekonomik gelişimine büyük katkılar sağlamıştır. Yaş meyve sebze ihracatı ile Antalya'nın kıyı kesimlerine çok büyük yatırımlar yapılmış ve Antalya kıyıları ülkemizin turfanda sebze üretim merkezi haline gelmiştir. Antalya'da bugün yüzbinlerce dekar sera varlığından bahsediyorsak, bu elbette ihracatın ve ihracatçının eseridir.

Birliğimizin Asya ve Avrupa ülkelerinde katıldığı yaş sebze meyve fuarlarında gördüğü gelişmeleri ve değişimleri üyelerine aktarması, sektörün kendi içerisinde gelişimine büyük katkı sağlamıştır. Yaş meyve sebze ürünlerine yönelik ambalaj sanayi, tohum sanayi, sera donanımları sanayi, gübre-ilaç ve biyolojik mücadele sanayi, ihracatın süreç içerisinde gelişmesine bağlı olarak gelişen diğer sektörlerdir. Bölgemiz ihracatının gelişmesi sadece yaş sebze meyve alanında değil doğaltaş, kimya, ağaç orman ürünleri, elektrik-elektronik, demir-çelik gibi birçok sektörümüzün gelişimine katkı sağlamıştır. Birliğimizin çalışmaları ile ihracatçılarımızın çabaları ile artan ihracat, buna bağlı olarak da yeni sanayi yatırımlarının

birlik başkanları

Bundan 86 yıl önce Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün başlattığı ihracat yolculuğumuz hem ülkemizde hem de bölgemizde kesintisiz bir şekilde devam etmektedir.

yapılmasına vesile olmuştur. Birliğimiz her alanda Bölge ekonomimizin gelişimi için çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir. Üyelerimizle yurt dışı programlarına katılıp, hem yeni ihracat bağlantıları kurma çalışmaları yapmakta, hem de gidilen ülkelerde incelemeler yaparak, sektörlerle ilgili son durumu analiz etmekte ve üretimini, ambalajını, nakliyesini dünya pazarlarının istediği standartlara uygun hale getirmektedir. Ticaret heyeti organizasyonlarımız önümüzdeki süreçte daha da hız kazanacaktır. Tüm sektörlerimize yönelik gerçekleştirmeyi planladığımız ticaret heyetleri ile hedefimiz daha fazla ihracat gerçekleştirmektir.

Bundan 86 yıl önce Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün başlattığı ihracat yolculuğumuz hem ülkemizde hem de bölgemizde kesintisiz bir şekilde devam etmektedir. İhracat ailesine her geçen gün yeni üyeler katılmakta, yatırımları ile sanayimize yeni bir soluk kazandırmaktadır. Dün belirli alanlarda üretim ve ihracat yapan ülkemiz bugün 27 sektörde binlerce alanda, on binlerce ürün ile Asya, Avrupa, Amerika, Afrika ve Avustralya kıtalarında boy göstermektedir.

Cumhuriyetimizin kuruluşunun ardından başlatılan ihracat yolculuğumuz bugün bir bayrak yarısına dönüşmüştür. Ve bu yarış ülkemizin muasır medeniyetler arasında liderliğe ulaşana kadar hiç bitmeyecektir.

Batı Akdeniz İhracatçılar Birliği (BAİB) YK Başkanı

ÜMİT MİRZA ÇAVUŞOĞLU

ÜRETİM VE PAKETLEME KAPASİTESİ İLE AVRUPA'DA İLK 3 İÇİNDEYİZ

TOP 3 IN EUROPE WITH PRODUCTION AND PACKAGING CAPACITY

Yeni yatırımlarla büyüyoruz. 75'in üzerinde ülkede her gün, milyonlarca kedi sahibinin hayatına dokunan ürünler üreten şirketimiz, küresel ölçekte büyümeye emin adımlarla devam ediyor.

2007 yılında kurulan şirketimiz Bentaş Bentonit A.Ş., ülkemizde bulunan beyaz bentonit rezervlerini, çeşitli işlemlerden geçirerek dünyada 75'den fazla ülkeye ihraç etmektedir. Türkiye'deki beyaz bentonit rezervlerinin çok büyük bir kısmı Ordu-Ünye-Fatsa civarındadır. Bu rezervlerin önemli bölümü şirketimiz himyesindedir.

Türkiye kedi kumu pazarının yüzde 70'inden fazlasını domine eden firmamız, ülke genelinde 45'e yakın büyük toptancı ya da iş ortağıyla halen çalışmaya devam etmektedir.

Ayrıca şirketimiz, hem üretim kapasitesi hem de paketleme kapasitesi olarak Avrupa'da ilk 3 firmadan biridir. Bugün 240 bin ton granül üretim kapasitesine sahip olan firmamız, toplam 350 personele de istihdam sağlamaktadır.

VanCat® markamız, World Branding Forum tarafından, "Temizlik ve Hijyen" dalında ilki 3 Temmuz 2019 olmak üzere, 9 Eylül 2021 ve 27 Temmuz 2023 yıllarında toplamda 3 kez "Yılın Markası" ödülüne layık görüldü. Bu alanda Türkiye'de ödül alan ilk ve tek markanın sahibi olarak gururumuz büyük.

6 Mart 2020'de TİM önderliğinde düzenlenen "İhracatın Yıldızları" yarışmasında, Özgün Ürün dalında da ödüle layık görüldük.

Bugün VanCat® markamızı 65 ülkede, Cat's White® markamızı 25 ülkede pazarlanmaktadır. Bentaş Bentonit olarak kurulduğumuz günden beri en büyük hedeflerimizden biri olan "Türkiye'nin üretimden ihracat yapan ikinci 500 firması" arasına girmiş olmanın mutluluğunu ve gururunu yaşıyoruz.

We are growing with new investments. Our company produces products that touch the lives of millions of cat & cat owners every day in more than 75 countries.

Our Company, was established in 2007, exports the white bentonite reserves to more than 75 countries in the world by undergoing various processes. A great portion of the white bentonite reserves in Turkey are around Ordu-Ünye. Most of these reserves are under the auspices of our company.

Our company, which dominates more than 70% of the Turkish cat litter market, still continues to work with nearly 45 large wholesalers or business partners throughout the country.

Our company is one of the top 3 companies in Europe in terms of production and packaging capacity. Our company has 240,000 tons production capacity, provides employment for a total of 350 personnel.

On 3rd July 2019, VanCat® was honoured by the World Branding Forum as the "Brand of the Year" in the "Cleaning and Sanitation" category, marking its first win. Further accolades followed on 9th September 2021 and 27th July 2023, bringing the total number of awards to three. We are proud to announce that VanCat® is the first and only Turkish brand to receive this recognition in the industry.

In the "Stars of Export" competition organized under the leadership of TİM in 2020, we were also awarded in the Original Product category.

Today, our VanCat® brand is marketed in 65 countries and our Cat's White® brand in 25 countries. As Bentaş Bentonit, we are experiencing the happiness and pride of being among "Turkey's second 500 companies that export from production", which was one of our biggest goals since our establishment.

Firma Adı	: Bentaş Bentonit Mad. San. ve Tic. A.Ş.
Bulunduğu OSB	: Fatsa
YKB	: Turgay ÖMÜR
Genel Müdür	: Fatih ÖMÜR
Sektör Bilgisi	: Madencilik
İhracat Ürünleri	: Kedi Kumu, Endüstriyel ve Mikronize Bentonit
Kontak e-mail	: contact@bentashbentonit.com
Telefon	: +90 452 423 48 04
Fax	: +90 452 424 02 16
Web	: www.bentashbentonit.com
E-mail	: contact@bentashbentonit.com
Adres	: Fatsa OSB. 101 Sk. No: 20 52400 Fatsa / ORDU

Company Name	: Bentaş Bentonit Mad. San. ve Tic. A.Ş.
OIZ Name	: Fatsa
Chairman	: Turgay ÖMÜR
General Manager	: Fatih ÖMÜR
Sector Information	: Mining
Export Products	: Cat Litter, Industrial and Micronized Bentonite
Contact e-mail	: contact@bentashbentonit.com
Fax	: +90 452 423 48 04
Phone	: +90 452 424 02 16
Web	: www.bentashbentonit.com
E-mail	: contact@bentashbentonit.com
Address	: Fatsa OSB. 101 Sk. No: 20 52400 Fatsa, ORDU / TÜRKİYE

We serve to 120 international customers in 75 countries.

As of 2023, the number of countries Bentaş Bentonit exports to is over 75. We are actively carrying out export operations in 5 of 7 continents, including South & North America, Asia, Europe and Africa.

In bentonite cat litter sector, Bentaş Bentonit is Turkey's largest producer and exporter. Our company is one of the biggest suppliers in Europe.

birlik başkanları

Denizli'den 185'ten fazla ülkeye ürünlerimizi gönderiyoruz

Denizli İhracatçıları Birliği olarak Cumhuriyetimizin 100. yılında daha fazla ihracat ve daha fazla firmayı ihracatçı yapma hedefimizle

çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Denizli sanayisi, tarihin her döneminde hem bölge hem de ülkemiz ekonomisine katkısıyla önemli bir yere sahip oldu. 19. yüzyılın sonlarında Denizli'de demir yolu alt yapısının gelişmesiyle de bölgemizde ticaret hız kazanmaya başladı. Cumhuriyetin ilk yıllarında ilimizin ihracat yapısı daha çok Avrupa'dan gelen taleplerle şekillendi. Özellikle, dokumacılık, tarıma bağlı sanayi kolları ve maden ürünleri ilimizin ekonomisi ve ihracatının gelişiminde çok büyük bir rol oynadı.

Tarım ve hayvancılık ürünleri işleyen sanayi kollarının ilimizde gelişimini incelediğimizde un, deri, helva ve tahinle başlayan serüvenin günümüzde su ürünleri, hayvansal mamuller, hububat, bakliyat, kuru ve yaş meyve, zeytin ve zeytinyağı, kuruyemiş gibi çok sayıda alt gruplarda şekillendiğini görüyoruz. Cumhuriyetin ilk yıllarında, Denizli'nin başta Menderes nehri olmak üzere akarsu yönünden zengin olması değirmencilik gelişimine katkı sağlarken, dönemdeki un fabrikası sayısının 13 adet olması da bu durumu

destekliyor. Yine, Denizli'nin bereketli topraklarında yetiştirilen susamlardan üretilen helva ve tahin de söz konusu dönemde bölgenin önemli geçim kaynaklarından biriydi.

Cumhuriyetin ilanından önce Denizli'de ilkel metotlarla sürdürülen dericilik faaliyetleri ise ilimizde makineleşmenin başlamasıyla ihracatçı sektörler arasında yerini aldı.

Geleneksel el tezgâhı dokumacılığının Denizli'de oldukça köklü bir geçmişe sahip olduğunu biliyoruz. Frigyalılar döneminden itibaren dokumacılık, önemli bir uğraş ve geçim kaynağı olarak bölge halkının ihtisas kazandığı bir alan. O dönemde az sayıda tezgahla faaliyetlerini sürdüren dokuma ustaları, özellikle 1924 yılında gerçekleşen İzmir İktisat Kongresi sonrasında Denizli'de şirketleşme çalışmalarının hız kazanmasıyla ve hammaddesi yurt içinden sağlanabilen sanayileşme politikasının benimsenmesiyle birlikte çok sayıda tezgahla çalışmalarına devam ettiler. Böylelikle, Denizli ve çevresinde dokumacılık hızlı bir gelişme ve dönüşüm sürecine girdi.

Denizli'nin tekstil-konfeksiyon sektörünün gelişiminde önemli faktörlerden biri de Sümerbank Fabrikası. İlimize önemli ölçüde istihdam sağlayan fabrikanın ham bez üretimine de başlaması Denizli'nin sektördeki potansiyelini arttırdı. Denizli dokumacılıkta sahip olduğu bu deneyimi, günümüzde tekstil ve konfeksiyon sektöründe 145'ten fazla ülkeye ihracat yaparak hem ilimiz sanayisine katkı sağlıyor hem de

birlik başkanları

ülkemizin güçlü oyuncularından biri olarak gelişimini sürdürüyor.

Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren demir-bakır haddeciliği ve madenciliğin Denizli'nin önemli sanayi kollarından biri olduğunu görüyoruz. Güncel verilere göre, işlenmiş doğal taş ihracatında ilimiz ilk sırada yer alıyor. Bakır tel, kablo ve emaye bobin teli ihracatı da Denizli'nin önde gelen ihracat sektörleri arasında bulunuyor.

Denizli'den 185'ten fazla ülkeye ürünlerimizi gönderiyoruz. En fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ilk 5 ülke İngiltere, Almanya, ABD, İtalya ve İsrail olarak sıralanıyor. Yıllık bazda, Denizli'de lider konumda bulunan tekstil-konfeksiyon sektörünün toplam ihracatımızdan aldığı pay yüzde 36 oranında seyrediyor. Ardından gelen elektrik-elektronik sektörü ise yüzde 17 pay alıyor. Demir ve demir dışı metaller sektörü, Denizli'nin toplam ihracatından yüzde 13 oranında pay alırken, tarım sektörleri yüzde 7, madencilik sektörü ise yüzde 6 oranında pay sahip. Böylelikle Denizli, sektör çeşitliliği ile ön plana çıkıyor.

Bu sene Cumhuriyetimizin 100. yılında biz de Denizli İhracatçıları Birliği olarak 30. yılımızı kutluyoruz. Birliğimizin kısaca tarihinden bahsetmek istiyorum. 1993 yılında 107 üye ihracatçı firma ile kurulan Denizli Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, 2010 yılında tüm sektörleri temsil eden bir kimlik kazandı ve Denizli İhracatçıları Birliği (DENİB) olarak tüm ihracatçıların sesi oldu.

Kuruluşumuzdan bu yana hem bölge hem de Türkiye sanayisine katkı sağlamak amacıyla çalışıyor, sahip olduğumuz tecrübeyi günümüzde uluslararası arenada güçlü oyuncularımızla daha da ileriye taşımak için gayret gösteriyoruz.

Bu sene yolumuza "Cumhuriyetimizin 100. yılında daha fazla ihracat ve daha fazla firmayı ihracatçı yapma yolunda hep birlikte çalışacağız." diyerek çıktık.

Kuruluşumuzda gerçekleştirdiğimiz 170 milyon dolar ihracatımızı, 30. yılımızda Denizli'den yıllık 5 milyar dolara ulaştırdık. Sürdürülebilir ihracat hedefimiz doğrultusunda Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İhracatçıları Meclisi'yle koordineli bir şekilde çalışarak faaliyetlerimize devam ediyoruz.

Bu sene yolumuza "Cumhuriyetimizin 100. yılında daha fazla ihracat ve daha fazla firmayı ihracatçı yapma yolunda hep birlikte çalışacağız." diyerek çıktık.

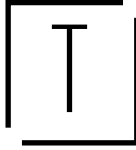

**Denizli İhracatçıları Birliği (DENİB) YK Başkanı
HÜSEYİN MEMİŞOĞLU**

birlik başkanları

Yeni Türkiye Yüzyılı, ülkemizi daha da ileri götürecektir

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılı olan 2023 yılı, aynı zamanda Yeni Türkiye Yüzyılı hedeflerimizin de ilk yılı Türkiye olarak kat ettiğimiz mesafe çok büyük ve anlamlı. Cumhuriyetin ilk yıllarında yaklaşık 50 ülkeye toplamda 50 milyon dolar seviyesinde tarım sektörü ağırlıklı ihracat yapıyorken günümüzde tüm sektörlerde daha yenilikçi bir yapıyla 81 ilinin tamamından 220 ülkeye/bölgeye ihracat yapar noktaya geldik.

100 yıllık ilerleme ve kalkınma hikayemize baktığımız zaman, ülkemizin dış ticaret serüveni açısından en önemli noktalarından birisi, Cumhuriyetimizin Kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından üretimi, ihracatı ve kalkınmayı destekleyecek atılımlar arasında yer alan 4 Mart 1937 tarih ve 2/6107 sayılı Kararname ile Doğu ve Cennup Vilayetleri Mıntokası, "Canlı Hayvan İhracatçıları Birliği Türk Anonim Şirketi", yani ilk ihracatçıları birliğinin, bugün ki adıyla Doğu Anadolu İhracatçı Birliğinin kuruluşudur. Zira, bugün yaklaşık 120 bin ihracatçıya ulaşan ihracat ailesini oluşturan Türkiye İhracatçıları Meclisimiz ve İhracatçı Birliklerimizin

temelleri atılmış oldu. Ülkemizi daha da ileri götürecektir Yeni Türkiye Yüzyılı hedefleri bağlamında da, ihracatla ilgili misyonumuzun ve ihracat ailemizin önemi daha da artmış durumda. İhracat anlamında Yeni Türkiye Yüzyılı'nın ilk beş yılı için Ticaret Bakanlığımızca belirlenen hedeflerde, 2028 yılına kadar ülkemiz mal ihracatının 400 milyar dolara ulaşması, böylece ülkemizin küresel mal ihracatından aldığı payın yüzde 1.2'ye ulaşması, KOBİ'lerin ihracattaki payının artırılması (%40) hedefleniyor.

Bu hedefe ulaşma yolunda Ticaret Bakanlığımızca Uzak Ülkeler Stratejisi kapsamındaki ülkelere ihracatı 20 milyar dolardan 80 milyar dolara ve İslam Ülkeleri İhracatı Geliştirme Stratejisi kapsamında Körfez ülkeleri başta olmak üzere İslam İşbirliği Teşkilatı ülkelerine yapılan ihracatın payını yüzde 30'a çıkararak şekilde ülke ihracat hacmimizi arttırmaya yönelik çalışmalar yapılmasının yanında, ihracata yönelik teşviklerin çeşitlendirilmesi ve 2028 İhracat Tanıtım ve Pazarlama Eylem Planı gibi dinamik aksiyonlar da alınmakta. Bunun yanında, Türkiye İhracatçıları Meclisimiz ve İhracatçı Birliklerimizin de ticari diplomasi anlamında sahadaki yoğun ve etkin gayretleri ile mal ihracatımızın yukarıda öngörülen hedefle uyumlu şekilde artmasına ve Türkiye Yüzyılı vizyonunun gerçekleşmesine önemli katkı vereceğine inanıyoruz.

Dünya ticaretinde halihazırda yaşanan enflasyon, cari açık gibi sorunları ülke olarak bizlerde yaşasak ta, tüm bu sorunlar için en etkin çözüm yolunun daha fazla üretim ve daha fazla ihracatın olduğunu da biliyoruz. Dünyayla rekabette öne geçmek

birlik başkanları

için artık ihracatçılarımızın gündeminde yüksek teknoloji, verimlilik ve yeşil mutabakat, yüksek katma değerli ve ileri teknoloji yoğunluklu ürünleri nasıl üretir, nasıl ihracatını yaparım yer alıyor. Bu anlamda, üretim yapan her bir firmamızın ihracat yapması gerektiği inancıyla, Bakanlığımızın kobilerin ülkemizin ihracatındaki payının artması yönündeki hedefini de isabetli buluyorum.

Ülke genelinde işletmelerimizin ihracata olan ilgisi önemli oranda artmakta olup, ihracat ailemize her yıl yüzlerce yeni firma katılım sağlamakta ve bu firmalarımızın çok büyük bir kısmı ilk defa ihracat gerçekleştirmekteler.

Sürdürülebilir ihracat artışı anlamında, bu yönelimin teşvik edilmesi ve bu sayede ihracatın tabana yayılması çok önemli olup, özellikle kobi vasfındaki işletmelerimizin ihracata kanalize edilmesi yönünde doğru yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, İhracatçı Birliklerimize büyük sorumluluk düşmekte olup, DAİB olarak biz de işletmelerimize doğru üretim ve ihracat planlaması yapılması ve ihracatın sağlıklı büyümesi için uygun koşulların ve zeminin oluşturulması açısından, ihracatın her aşamasında yoğun destek sağlıyoruz.

Yeni Türkiye Yüzyılı olarak tanımladığımız bu yeni dönemde, görev bölgemiz illeri de dahil olmak üzere, ülkemiz, güçlü altyapısı, nitelikli insan kaynağı konumuyla yatırımlar için bir cazibe merkezi olmaya devam edecek ve bu üretim gücümüzü ihracata dönüştürerek, önümüzdeki yıllarda da ihracatın ekonomik büyümemizin ana unsuru olmaya devam edeceğine inanıyorum. İnşallah, İhracatçı Birliğimiz olarak ihracatçılarımızın azim ve gayretiyle Cumhuriyetimizin kuruluşundan bugüne alınan mesafeyi daha da yukarı taşıyacak şekilde planlamalarımızı ve değerlendirmelerimizi doğru yapıp, hep birlikte elbirliğiyle bu dönemi fırsata çevireceğiz.

DAİB olarak işletmelerimize doğru üretim ve ihracat planlaması yapılması ve ihracatın sağlıklı büyümesi için uygun koşulların ve zeminin oluşturulması açısından, ihracatın her aşamasında yoğun destek sağlıyoruz.

Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği (DAİB) YK Başkanı
ETHEM TANRIVER

birlik başkanları

Cumhuriyetin ikinci yüzyılında muasır medeniyetler seviyesine ihracatla ulaşacağız

Türkiye Cumhuriyetimizin 100. Kuruluş yıldönümünü kutlarken, 100 yıl önce hangi koşullarda Cumhuriyetimize sahip

olduğumuzu hiçbir zaman unutmamamız gerektiğini düşünüyorum. 9 Eylül 1922 tarihinde İzmir'in kurtuluşu sonrasında yeni cumhuriyeti kurmak için yoğun bir mesai harcandı.

Türk toplumunun Kurtuluş Savaşı'ndaki zaferinin ekonomik zaferlerle taçlanması için Cumhuriyet ilanından sekiz ay önce Gazi Mustafa Kemal, ekonomide geleceğin ana stratejilerini oluşturmak için büyük bir hazırlığa girişti. İktisat Vekili Mahmut Esat'tan ekonominin tüm kesimlerini içine alacak büyük bir kongre organize edilmesini istedi.

Askeri başarıların, iktisadi başarılarla taçlandırılması gerektiğine inanan, bu sayede güçlü bir devlet olacağımıza inanan Gazi Mustafa Kemal, çok iyi bir iktisadi program oluşması için sanayi ve ihracat kenti olan İzmir'i toplantı yeri olarak bizzat kendisi seçti. Kongreye verdiği önemi de şu sözlerle özetledi: "Erzurum Kongresi nasıl ki bu milletin ayağa kalkmasını sağladıysa, İzmir İktisat Kongresi de Türk ekonomisinin çıkış noktası olacaktır. Bu kongre bu nedenle çok mühimdir."

İzmir İktisat Kongresi'nde sanayinin ve ihracatın gelişimi için alınan kararların önemlileri şunlar oldu; "Yerli sanayi,

yabancı mala karşı ağır gümrüklerle korunacaktır. Sanayiye gereken ara mallar gümrüksüz girecektir. Yatırım için gelecek tesislerden gümrük alınmayacaktır. İç ihalelerde yerli malın fiyat farkı ithal ürüne göre yüzde 100'ü geçse bile yeri mal tercih edilecektir.

5 dönüme kadar olan devlet arazileri, üzerinde tesis kuracak girişimcilere bedelsiz verilecektir. Burada muafiyet Türk tebasında olanlardır. Şirketlerde ise buna uyulması için hissenin yüzde 75'inin yerli olması yeterli olacaktır. Sanayi teşviki 5 yıl geçerlidir. Bu süre bitince 25 yıl daha uzatılabilecektir. Halk, memur ve askerlerin yerli mensucat kullanmaları sağlanacaktır. Sanayi eğitimine önem verilecektir. Sanayi odaları kurulacak ve bu odaların üst kuruluşu olacaktır. Sanayiye kaynak aktaracak bankalar kurulacaktır. Bu girişim mevcut bankalardan hisse alınarak ve devletin de katkısı ile gerçekleştirilecektir. Sanayi tesisi kurmaya uygun yerlere ve ülkenin doğal kaynaklarına ulaşım sağlanacaktır. Demiryolları yapılacak ve şoseler döşenecektir. Emtia taşınması ucuz tarife ile sağlanacaktır."

İktisat Kongresi'nde alınan kararların büyük bölümü ihracatı tetikleyecek niteliktedir. Sanayi teşvikleri, üretimin artırılmasına yönelik önlemler, demiryollarının ve limanların genişletilmesi, navlun indirimleri, ipotek karşılığı kredi, yurt dışında ticaret ataşeliklerinin kurulması, sigortacılığın geliştirilmesi, mamul ürün ihracatının teşviki bunların başında gelmektedir. 29 Ekim 1923 tarihinde ilan edilen Cumhuriyet'in ekonomi yönetimi, Atatürk'ten aldığı direktifle, 17 Şubat'ta

birlik başkanları

yapılan İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararları yaşama geçirmekle işe başladı. Sanayi ve tarım alanında üretimi artıracak adımlar 1. Kalkınma Planında yerini buldu. Eğitim, sanayi, tarım, ticaret, ihracat ve diğer alanlarda büyük bir gelişmiş gösteren Türkiye Cumhuriyeti günümüzde dünyanın 20 büyük ekonomisi arasında yerini aldı.

İzmir, İzmir Limanı'nın da pozitif katkısıyla tarih boyunca ihracat kenti oldu. Cumhuriyetimizin kurulduğu 1923 yılında Türkiye'nin yaptığı 51 milyon dolarlık ihracata 42 milyon dolarlık katkı sağladı. Bu ihracatta öne çıkan ürünler; pamuk, kuru üzüm, kuru incir, zeytin, zeytinyağı, palamut, halı, arpa öne çıkan ürünler idi.

İzmir, Cumhuriyetimizin kuruluşundan 1980'e kadar Türkiye'nin ihracatını domine etti. 1980 sonrasında sanayileşme hamlesiyle ihracatta İstanbul ihracatta liderliği eline alsa da, İzmir halen yıllık 17 milyar doları aşan ihracatıyla Türkiye'de en çok ihracat yapan ikinci il konumunu sürdürüyor. Manisa ve Denizli Türkiye'de en çok ihracat yapan ilk 10 il arasında yer alıyorlar. Muğla 2022 yılında 1 milyar doların üzerinde ihracat yaparken, Balıkesir 2023 yılında ihracatta 1 milyar dolar barajını geçmek için var gücüyle çalışıyor. Ege Bölgesi olarak 2022 yılında 32 milyar dolar döviz Türkiye'ye kazandırdık. İhracatımızın ithalatımızı karşılama oranı yüzde 142 seviyesinde. Ege Bölgesi, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin ilk 1000 ihracatçı listesinde 159 firma ile temsil ediliyor.

Cumhuriyetin ilk yıllarında ihracatımızın deseninde tarım ürünleri ağırlıklı iken, günümüzde sanayi ürünleri ihracatımız öne çıkıyor. Hizmet sektörlerimiz ciddi bir döviz getirisi sağlıyor.

İlk 10 ekonomi arasına girebilmemiz için ihracatla büyümeliyiz. İhracatta her yıl minimum yüzde 10 artış yakalamalıyız. Cumhuriyetimizin 100. yıldönümünde maalesef bu

hedefin uzağında kalacağız. Sonraki yıllarda bu hedefi yakalayabilmemiz için ihracatçıların çarklarının dönmesi, üretimin devamı için dünyadaki rakiplerimizle rekabetçiliğimizi koruyacak koşullarda enflasyona yenilmeyen döviz kuru, uygun vadeli finansman, ihracatçılarımıza kullanılan devlet yardımlarının geçmiş yıllarda olduğu gibi döviz bazında kullanılması gerektiğine inanıyoruz. Cumhuriyetimizin 100. yaşını kutluyoruz. İkinci yüzyılda Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ortaya koyduğu muasır medeniyetler seviyesine ulaşma hedefine ulaşmak için yeni bir ruhla 7 gün 24 saat çalışmaya devam edeceğiz.

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı
JAK ESKİNAZİ

birlik başkanları

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılı, dış ticaretteki başarıları kutlama fırsatıdır

Türkiye Cumhuriyeti, 29 Ekim 1923 tarihinde ilan edildiğinden bu yana büyük bir dönüşüm ve başarı hikâyesi yazmıştır. Ülkemiz 100 yıl boyunca

zorlu dönemlerle karşılaşsa da kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün vizyonu ve milletin azmi sayesinde büyük bir ilerleme kaydetmiş, Türkiye dünyanın en büyük 20 ekonomisinden biri haline gelmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin uluslararası ticaretteki rolü giderek güçlenmiş, küresel bir aktör haline gelmiştir. Cumhuriyetimizin Kurucusu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün, engin vizyonu ile Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarında, yani o zor dönemde ülkemizin dış ticaret fazlası dahi verme başarısına imza atılmış, bu rekor maalesef Atatürk'ten sonra kimseye nasip olamamıştır.

İhracata verdiği önemi tarihin sayfalarına dahi yazdıran Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk, 10 Mayıs 1920 yılında imzaladığı Bakanlar Kurulu Kararı ile "ihracatın kayıtsız şartsız serbest olduğunu ve Bakanlar Kurulu dışında hiçbir merciin ihracata yasaklama getiremeyeceğini" teminat altına almış, kısacası ihracatın önündeki tüm engelleri 1920 yılında kaldırmıştır. Osmanlı döneminden başlayarak Cumhuriyetin her döneminde ülkemizin dahili ve harici ticareti belli liman kentlerinden yürütülmüş olup, bu kapsamda da Trabzon ilimiz tarihin her döneminde bölgesinin merkezi olarak kıtalar arası ticarete önemli işlev görmüştür. Yüzyıllar boyunca imparatorlukların metropol şehri ve kıtalararası ticaretin vazgeçilmez

mihenk taşı olma misyonunu üstlenen Doğu Karadeniz Bölgesinin merkezi Trabzon tarih boyunca Asya ile Avrupa arasındaki transit ticarete de köprü görevi görmüş, Cumhuriyetin ilanından sonraki süreçte de bu misyonunu sürdürmeyi başaran ülkemizin kadim kentlerinden biri olmuştur. Trabzon bir liman kenti olmanın verdiği avantaj sayesinde her dönem dış ticarete aktif görev üstlenmiş, geçmişten gelen dış ticaret kültürü ve tecrübesi Trabzon'un önde gelen ihracatçı iller arasında yer edinmesini sağlamış ve bu misyonu sayesinde kazanılan edimler sonucu hinterlandındaki illerin de gelişmesine önemli bir katkı sunmuştur. 1960 lı yıllara kadar 10 Ülkenin konsoloslüğünün bulunduğu Trabzon ilinden yoğun olarak Rusya, Almanya, İngiltere ve İtalya'ya fındık, deri, yumurta, meyve, balık yağı, balık, baklagil ürünleri gibi tarım ürünlerinin ihracatı yapılmıştır. O yıllarda Trabzon ilinde faaliyet gösterip İngiltere Ticaret Odasına kayıtlı birçok tüccar dış ticaret yapmakta idi. 1990'lı yıllardan sonra Sovyetler Birliği'nin dağılması sonrasında bölgede yeni kurulan başta Rusya Federasyonu olmak üzere, Kafkas ülkeleri ve Türk Cumhuriyetlerinin tedarik merkezi işlevini gören Trabzon ili ve Doğu Karadeniz Bölgesi bu dönemde yeni bir işleve evrilerek sanayi ve ihracatta önemli atılım yapmış ülkemizin en çok ihracat gerçekleştiren ilk 20 illi arasına girmeyi başarmıştır. Son yıllarda Bölgenin dış ticaret performansına bakacak olursak; 2022 yılı verilerine göre Birliğimiz yetki alanında bulunan Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane illerinden oluşan Doğu Karadeniz Bölgesinden 1 milyar 445 bin dolar tutarında ihracat gerçekleştirilmiş, Trabzon ise 1 milyar 93 milyon dolar tutarında ihracatla bölge ihracatının yüzde 76'sını gerçekleştirmiştir. Bu ihracatta en büyük pay sahibi ve bölgemizin marka değeri en yüksek ürünü olarak fındık öne çıkmaktadır. Tarihçiler tarafından fındığın uluslararası ticarete ilk

birlik başkanları

konu oluşu 15. Yüzyıla dayandırılmakta ve 1403 yılına ait yazılı kaynaklarda, bir liman kenti olan Trabzon'dan 1403 yılından itibaren denizyolu ile fındık ihracatının yapıldığı belirtilmektedir. Yani Ülkemizden ilk fındık ihracatının yapılmaya başlandığı kent Trabzon olmuştur. Trabzon'dan 2022-2023 fındık ihraç sezonunda 60 ülkeye 615 milyon dolar tutarında Fındık ve Mamulleri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Yine 2022-2023 fındık ihraç sezonu rakamları incelendiğinde Türkiye genelinden gerçekleşen fındık ve mamulleri ihracatının değer bazında yüzde 34'lük kısmının Trabzon'da yerleşik ihracatçılar tarafından gerçekleştirildiği ve ülkemiz geneli fındık ihracatında Trabzon ilinin birinci sırada yer aldığı görülmektedir. Trabzon'un bir diğer önemli ihraç kalemi ise yaş meyve sebzedir. Ülkemizin bu sektördeki en öncelikli pazarı olan Rusya Federasyonu'na yakınlık avantajı nedeniyle ortaya çıkan onlarca yıllık tecrübe ve altyapı birikimi Trabzon merkezli ihracatçıların sektörde söz sahibi olmasına fırsat tanımıştır.

Ayrıca bölgemizde son yılların parlayan sektörü olan su ürünleri sektörü ihracatında da yüksek oranlı artış kaydedilmektedir. Bölgemizin su ürünleri ihracatında her geçen gün daha fazla ön plana çıkan Türk Somonu yetiştiriciliği ve ihracatı özellikle son 10 yılda önemli gelişme kat etmiştir. Doğu Karadeniz Bölgesi, su ürünleri yetiştiriciliğine uygun benzersiz bir doğal ortama sahip olması nedeniyle balıkçılığın en yaygın olduğu bölgelerden biridir. Atlantik Somonuna doku, renk ve tat benzerliği sebebiyle her geçen yıl daha fazla ithalat talebi ile karşılaşan Türk Somonu başta olmak üzere bölgemizde çeşitli türlere ait üretim merkezleri bulunmakta ve yetiştirilen-avlanan ürünler işlenmiş ürün olarak başta AB ülkeleri, Rusya, Vietnam, Japonya olmak üzere birçok ülkeye ihraç edilmektedir. Sonuç olarak, Doğu Karadeniz Bölgesi'nin dış ticaret performansı, bölgenin ekonomik çeşitliliği ve doğal kaynaklarına dayanmaktadır. Bu başarı, bölge ekonomisinin büyümesine ve istihdamın artmasına katkı sağlamaktadır. Gelecekte, stratejik planlamalar ve yatırımlarla bölgenin dış ticaret potansiyelinin daha da artırılması mümkün olacaktır. Bu şekilde, Doğu Karadeniz Bölgesi Türkiye'nin dış ticaretteki

başarısının önemli bir parçası olmaya devam edecektir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılı, dış ticaretteki başarıları kutlama fırsatıdır, bir milletin istikrar, büyüme ve gelişme yolculuğunun bir kutlamasıdır. Ancak aynı zamanda geleceğe daha büyük hedeflerle ilerlemek için bir çağrıdır. Dünya ekonomisi giderek daha fazla küreselleşirken bunun yanında son yıllarda korumacılığın ve rekabetin artması, iklim değişikliğine yönelik alınmakta olan önlemler, dış ticareti önceki yıllardan daha farklı bir noktaya evirmektedir. Bunun için ülkemizin de bu ortama uygun pozisyon alarak, politika yapıcıların daha vizyoner ve dünyanın evrildiği yönü görererek politikalar üretmeleri, yatırım ve üretimin önündeki tüm engelleri Ulu Önder Atatürk'ün 1920'li yıllarda yaptığı gibi kaldırmaları, sanayide devrim yapılarak orta teknoloji üretim modelinden hızlı bir şekilde çıkararak teknoloji ve inovasyon odaklı yapay zekâ ve dijital dayalı yüksek katma değerli ürün üretim modeline geçmemizi sağlayacak yatırım iklimini, teşvik sistemini oluşturmaları gerekmektedir.

Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği (DKİB) YK Başkanı
SAFFET KALYONCU

birlik başkanları

15 bini aşkın üyemiz ile ülkemizin lokomotif ihracat bölgelerinden biriyiz

Çok özel bir yıl dönümünün eşiğindeyiz. Cumhuriyetin 100. yılına girmiş olmanın heyecanını taşıyoruz.

Şunu çok iyi biliyoruz ki hem bizi gururlandıran hem de içimizi sızlatan sayısız hikâyenin ardından bu heyecanı yaşayabiliyoruz, bugün bir millet olarak özgürce, onurlu bir yaşamdan söz edebiliyoruz. Millî Mücadele'nin çetin yılları ve devamında Cumhuriyetimizin ilanındaki serüvenimize baktığımızda sadece gelecek nesillerimiz için değil, o dönemde emperyalizme karşı benzer varoluş mücadelesi veren halklara da ilham veren destansı bir hikâye ortaya çıkmıştır. Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkarak meşalesini yaktığı bu kutsal mücadele türlü imkansızlıkların, yoksunlukların, fedakarlıkların neticesinde elde edilmiş eşsiz bir zaferle sonuçlanmıştır. Uzun yıllardır cepheden cepheye koşan bitap düşmüş milletimiz son nefesinde son kurşununu işgalci kuvvetlerin kalbine sıkarak hayata dönmüş; kanla sulanan bu toprakların vatanımız olarak kalmasını sağlamıştır. Yurdumuz dört bir yandan sarılmasına rağmen, atılacak topraklar ve kurşunlar bile sayılı iken yüce milletimizin asil fertleri o gün asla umutsuzluğa kapılmamış, inancını asla yitirmemiş ve miras olarak bugün dahi bize kılavuzluk edecek hikâyeler bırakarak milli bilincimizin temelini oluşturmuşlardır. Devam eden süreçte

İkinci Dünya Savaşı'nın dünya halklarını sürüklediği kaotik ortama, ekonomik ve siyasi krizlere, darbelere ve küresel risklerin sebep olduğu bin bir çeşit zorluğa rağmen bu temel sarsılmamış, bugün milletimizin dimdik ayakta durmasının ana unsuru olmuştur. Bize düşen görev, bu vatanın hangi şartlar altında bize emanet edildiğini aklımızda tutarak geleceğimizi şekillendirmek ve ülkemizi daha da ileriye taşımak için durmadan çalışmaktır. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Vatanını en çok seven görevini en iyi şekilde yapandır." sözünde işaret ettiği gibi, 100. yılında Cumhuriyetimiz çalışan ve görevini bu bilinçle tamamlamaya gayret eden yediden yetmişe herkesin omuzları üzerinde yükselmeye devam etmektedir.

Bugün bu yazının kaleme alındığı "Gazi Şehrimiz" Gaziantep hem çalışkanlığıyla hem mücadele azmiyle özel bir yere sahiptir. Kahraman halkımız, Millî Mücadele'de ülkemizin dört bir yanında çarpışmalar sürerken elindeki imkân dahilinde Şahin Beyiyle, Şehit Kamiliyle, Yüzbaşı Kılıç Ali Beyiyle, Karayılaniyla, Aslan Beyiyle, Binbaşı Hamdi Beyiyle adeta kendi göbük bağına kendi keserek öncelikle düşmanı defetmiştir. Ardından bir yandan savaşın yaralarını sarıp bir yandan üretimin, ticaretin ve sanayinin temelini atarak devletimizin de desteğiyle ülkemizin güneyinde bir ihracat üssünün oluşmasını sağlamıştır. Bölgemiz, ülkemizin başkentine ve İstanbul gibi finans ve sanayi merkezine uzak bir konumda olmasına rağmen Cumhuriyetin ilk yıllarından

beri süregelen çalışma ve üretme azmiyle güçlü bir sanayi altyapısını oluşturup bugün en fazla ihracat yapan 6. Şehir konumuna gelmiştir. Bu üretim ve ihracat serüvenine zamanla güzide şehirlerimiz Mardin, Kahramanmaraş,

birlik başkanları

Malatya, Şanlıurfa, Diyarbakır, Kilis ve Adıyaman'daki saygıdeğer ihracatçılarımız da ortak olarak Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri çatısı altında ülkemizin dış ticaretinde önemli bir konuma yerleşmişlerdir. Gazi şehrimiz ve Güneydoğu Anadolu Bölgemiz senelerdir ülkemizin güneyinden dünyaya açılan önemli bir ihracat kapısı olmuştur. 2023 yılı itibariyle Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'ni oluşturan Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimiz, Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz, Halı İhracatçıları Birliğimiz ve Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimiz bünyesinde barındırdıkları emektar ihracatçılarıyla ülkemizin kalkınma ve ekonomide belirlediği hedeflere katkıda bulunmak için var gücüyle çalışmaktadırlar. Her bir sektör temsilcimiz ürettiği ürünün en kalitelisini en niteliklisini üretme vizyonu ile hareket ettiği için Türkiye'de ve dünyada bölgemizden her sektörde birçok marka ön plana çıkmaktadır. Bundan sonra da kumaşın, buğdayın, halının, fıstığın en kalitelisini üretmek ve ihraç etmek, bu yolla bölgemize döviz girdisi sağlamak birincil hedefimiz olarak kalmaya devam edecektir.

Cumhuriyetimizin ilan edilmişinden bu yana türlü sınamalarda asla çalışmaktan ve üretmekten taviz vermeyen ihracatçılarımız Körfez Savaşı'ndan beri en zorlu sınavı 6 Şubat'ta vermiştir. 11 şehrimizde tam anlamıyla felaketi yaşadığımız depremler eşi benzeri olmayan bir yıkımı beraberinde getirip 50 binin üzerinde insanımızı yaşamdan koparmış, sanayi altyapımızı etkilemiş, üretim çarklarını durdurmuş ve insan kaynağımızın göç etmesine sebep olmuştur. Milletimizin ve devletimizin desteğiyle ilk şokun ardından toparlanma ve yaraları sarma süreci başlamış, bölgemiz hızla eski günlerine dönme yolunda ciddi yol katetmiştir. Daha öncesinde pandeminin yarattığı çetin koşullarda ihracatçılarımızın

dirençli bir duruş sergileyip yükselişini sürdürebilmesi sanayi altyapımızın gücünü ve çalışma azmimizi ortaya koymaktadır. Diğer bir yandan halihazırda devam eden Ukrayna-Rusya savaşının getirdiği küresel risklere rağmen biz temsil ettiğimiz 15 bini aşkın üyemiz ile ülkemizin lokomotif ihracat bölgelerinden birisi olmaya devam etmek için var gücümüzle çalışacağız.

Gazi şehrimiz ve Güneydoğu Anadolu Bölgemiz senelerdir ülkemizin güneyinden dünyaya açılan önemli bir ihracat kapısı olmuştur.

**Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB)
Koordinatör Başkanı
FİKRET KİLECI**

birlik başkanları

Geleceğe umutla bakıyoruz

Bugün, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılını kutlamanın gururunu ve sevincini yaşıyoruz. Bu özel gün, milletimizin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin zaferle taçlandığı, Cumhuriyetimizin ilan edildiği büyük bir miladı temsil ediyor. 29 Ekim 1923, Türkiye'nin muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıkma ve gelişme yolculuğunun başlangıcıydı ve bugün bu yolculuğun yüzüncü yılını dolduruyoruz.

İstanbul İhracatçı Birlikleri olarak bölgenin hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar, mobilya, karton ve orman ürünleri, su ürünleri ve hayvansal mamuller, yaş meyve sebze, fındık ve mamulleri, kuru meyve mamulleri ile gemi yat ve hizmetleri ihracat sektörlerini temsil ediyor, bölgede ve bu iştegi sahasında faaliyet gösteren ihracatçı firmalarımızın çalışmalarını destekleyerek, onlara yeni iş bağlantıları yaratarak devlet desteklerinden faydalanmalarını sağlayarak ülkemizin ekonomik kalkınmasında anahtar rol üstlenen

İstanbul İhracatçı Birlikleri (İİB) Koordinatör Başkanı
CEM SEVEN

ihracatının büyümesi için üzerimize düşen görevleri yapmaya gayret gösteriyoruz.

Tarım sektörü, Türkiye ekonomisinin temel taşlarından biri olarak kabul edilir ve bu alandaki çalışmalarımız, ülkemizin tarım ürünlerini dünya pazarlarına başarıyla sunmasına katkı sağlamaktadır. Türkiye'nin farklı coğrafyalarında yetiştirilen ürünlerin kalitesini artırmak ve ihracat potansiyelini maksimize etmek için çaba sarf ediyoruz. Tarım ürünleri ihracatımızın artması, çiftçilerimizin refahını artırırken, ülke ekonomisine de büyük katkı sağlamaktadır. İstanbul İhracatçı Birlikleri çatısı altında faaliyet gösteren ihracatçı birliklerinin büyük kısmı gıda sektöründe üye firmalara hizmet etmekle birlikte Türkiye gemi yat ve hizmetleri sektöründeki tek ihracatçı birliği konumundaki Gemi Yat ve Hizmetleri İhracatçıları Birliği ile Mobilya, kağıt ve orman ürünleri ihracatının büyük bölümünü gerçekleştiren İstanbul Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği de Genel Sekreterliğimiz çatısı altında faaliyet göstermektedir.

Bu vesileyle birliklerimiz sanayi sektöründe de Türkiye'nin teknolojik ve endüstriyel kapasitesini sürekli olarak geliştirmeye devam etmektedir. İstanbul İhracatçı Birlikleri olarak, sanayi sektörümüzü destekleyerek, yenilikçi ürünlerin uluslararası pazarlarda rekabet edebilir hale gelmesine yardımcı oluyoruz. Üretim kalitesini artırarak, sanayi ürünlerimizin dünya genelinde talep görmesini sağlıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'nin yüzüncü yılını kutlarken, İstanbul İhracatçı Birlikleri olarak geleceğe umutla bakıyoruz. İhracatçılarımızın ve üyelerimizin desteğiyle, ülke ekonomisine daha fazla değer katmak ve Türkiye'yi uluslararası alanda daha da yükseltmek için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu vesileyle, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yıl dönümünü en içten duygularımızla kutluyor, milletimizin refahı ve ülkemizin ihracat hedeflerine erişebilmesi için birlikte daha nice yıllara ulaşmayı diliyoruz.

Geleceđinizi Geri Kazanın

ÇUHADAROĐLU

interal

interax

interwall

interdigi

intersecure

birlık başkanları

Üreten ve güçlü bir Türkiye için çalışmaya devam edeceğiz

u yıl Türk milletinin, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk liderliğinde verdiği unutulmaz mücadele sonucunda kurulan Cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutluyoruz. Kurtuluş mücadelesinde canlarını veren tüm kahramanlarımızı ve gazilerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

Bugün önemli kurum ve kuruluşlarımızın çoğunun Cumhuriyet'ten sonra kurulduğunu biliyoruz. Bunlardan biri olan Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) temelleri de Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatlarıyla; 4 Mart 1937 tarihinde Canlı Hayvan İhracatçıları Birliği Türk Anonim Şirketi'nin kurulması ile atılıyor.

Günümüzde 27 sektör ve 61 İhracatçı Birliği'ni temsil eden, Türkiye ihracatının tek çatı kuruluşu olan TİM, Bakanlar Kurulu kararıyla kurulduğu 1993 yılından bu yana Türkiye'nin dış ticaretine yön vermek, ihracat politikasını belirlemek, pazar çeşitliliğini geliştirmek ve uluslararası arenada ihracatçıların rekabetini

kolaylaştırmak amacıyla faaliyet gösteriyor.

TİM'e bağlı 13 genel sekreterlikten biri olan İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) Genel Sekreterliği gerek ihracatçı üye sayısı gerekse ihracat hacmi açısından lider genel sekreterlik konumunda bulunuyor ve hem bölgesine hem de ülke ekonomisine en fazla katkıyı sağlıyor. İMMİB genel sekreterliğine bağlı sektörlerin ihracatı Türkiye ihracatının yüzde 34'ünü oluşturuyor.

İMMİB, 26 bin 317 üye ihracatçı firması ile Türkiye'nin ihracatçı firmalarının yüzde 30,3'üne sahip. İMMİB'in Marmara'da 23 bin 618, İç Anadolu'da bin 307, Ege'de 937, Karadeniz'de 259, Akdeniz'de 129, Güneydoğu Anadolu'da 56 ve Doğu Anadolu'da ise 17 üye firması bulunuyor. Ayrıca toplamda 74 bin 195 üyeye sahip İMMİB'in üye sayısı en fazla olan bölgesi 64 bin 498 kişi ile Marmara Bölgesi.

2022 yılında Türkiye'nin ihracatı 226,4 milyar dolara ulaşırken İMMİB'in katkısı yüzde 32,2'lik pay ile 72,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. 2023 yılının ilk 8 ayını değerlendirdiğimizde ise İMMİB'in 143,8 milyar dolarlık ülke ihracatına 43,6 milyar dolarlık katkısı bulunuyor. Marmara bölgesinde toplam 91,7 milyar dolar ihracat gerçekleşirken bunun yüzde 40,5'i oranındaki 37,1 milyar doları İMMİB tarafından gerçekleştiriliyor.

İMMİB'in bu yıl ilk sekiz aylık dönemdeki ihracatında Almanya 2,98

birlik başkanları

Üreten ve güçlü bir Türkiye için faaliyetlerimize hız kesmeden, hep birlikte,
var gücümüzle devam edeceğiz.

milyar dolar ile birinci, ABD 2,19 milyar dolar ile ikinci ve Rusya 1,95 milyar dolar ile üçüncü ülke olarak sıralandı.

İMMİB Genel Sekreterliği'ne bağlı olan 6 İhracatçı Birliği'nden en çok ihracat gerçekleştiren sektörleri ise sırasıyla 12,5 milyar dolar ile Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, 7,99 milyar dolar ile Elektrik ve Elektronik, 6,1 milyar dolar ile Çelik, 5,4 milyar dolar ile Demir ve Demir Dışı Metaller, 3,9 milyar dolar ile Mücevher ve 1,8 milyar dolar ile Madencilik ürünleri oluşturdu.

İMMİB'in en çok ihracat gerçekleştirdiği ilk 5 il ise 30,89 milyar dolar ile İstanbul, 3,84 milyar dolar ile Kocaeli, 1,67 milyar dolar ile Ankara, 1,61 milyar dolar ile Manisa, 1,09 milyar dolar ile Bursa oldu.

Orta Vadeli Programda belirtildiği üzere, Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı olan 2023 yılında Türkiye ihracat hedefimiz 255 milyar dolar. Lider genel sekreterlik İMMİB olarak bu hedefe ulaşmak için bizler de ihracatı teşvik edici faaliyetlerde bulunuyoruz. Üreten ve güçlü bir Türkiye için faaliyetlerimize hız kesmeden, hep birlikte, var gücümüzle devam edeceğiz.

İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı
Birlikleri (İMMİB) Koordinatör Başkanı
ADİL PELİSTER

birlik başkanları

Cumhuriyetimizin kalkınmasında sektörlerimiz öncü rolü üstlendi

İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) olarak, Cumhuriyetimizin 100. yılını kutladığımız 2023

senesinde, tıpkı daha önceki yıllarda olduğu gibi, Türkiye ekonomisinin, Türkiye dış ticaretinin daha da büyümesi yolunda adımlar atan organizasyonlardan biri olmanın gururunu yaşadığımızı söyleyerek sözlerime başlamak isterim.

2023 yılının ilk yarısında ise İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri olarak 11,6 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirerek Türkiye ihracatından aldığımız payı yüzde 10,7'ye çıkardık. İTKİB bünyesindeki birliklerden İHKİB'in 2023 Ocak-Haziran dönemi ihracatı 8 milyar dolar, İTHİB'in ihracatı 2,6 milyar dolar, İDMİB'in ihracatı 615 milyon dolar, İHİB'in ihracatı 303 milyon dolar değerinde gerçekleşti.

Şubat ayında tüm ülkemizi yasa boğan deprem afetinin yanında küresel talep daralması; yükselen enerji-çalışan maliyetleri ve yakın coğrafyamızda gerçekleşen siyasi istikrarsızlar sebebiyle zor bir yıl geçiriyoruz. Ancak ihracatla kalkınan Türkiye ekonomisi için daha fazla üretip yaralarımızı sarmaktan başka yolumuz yok dedik ve bir an önce işe koyulduk. Bu çerçevede ihracatımıza değer katacak tüm projelerimize daha çok sarıldık. Genel Sekreterlik olarak organize

ettiğimiz hazır giyim sektörü için IFCO; tekstil sektörümüz için ise TEXHIBITION İSTANBUL fuarlarımızı 2023 yılının ilk döneminde de ikinci döneminde de gerçekleştirmeye devam ettik. Fuarlarımız ve ticaret heyetlerimizle yaşanan tüm gelişmelere rağmen üye firmalarımızı uluslararası alıcılara buluşturduk. Bu çerçevede 2023 yılı için hedefimiz 2022 yılı ihracatımız olan 24 milyar dolar miktarını korumak. Özellikle ekonominin küresel ölçekte kırılganlığının arttığı dönemlerde riski azaltmak yani pazar çeşitliliği sağlamak firmalarımız için büyük önem taşıyor. Bu çerçevede biz de Ticaret Bakanlığımız koordinasyonunda Türkiye İhracatçılar Meclisi ile birlikte Uzak Ülkeler Stratejisi kapsamındaki ülkeler, Orta Doğu ve Afrika ülkelerine Genel Ticaret Heyetleri düzenliyoruz. Birliğimiz koordinasyonunda ilk olarak 2023 yılında Brezilya-Şili Genel Ticaret Heyetlerimizi gerçekleştirdik. Gerçekleştirdiğimiz heyette tekstil, hazır giyim, ayakkabı, halı, kozmetik, madencilik, gıda gibi sektörlerimizde faaliyet gösteren 25 Türk firmamız Brezilya'da 169; Şili'de ise 182 ikili iş görüşmesi gerçekleştirdi. 2023 yılı sonuna kadar Umman, Fil Dişi ve Kuveyt ülkelere de Genel Sekreterlik olarak ticaret heyeti organizasyonları gerçekleştireceğiz. Bununla birlikte ABD, Meksika gibi ülkelere de sektörel ticaret heyetleri gerçekleştirmeyi öngörüyoruz.

İhracatımıza en fazla katma değer sağlayan etkinliklerimiz; çok kısa bir sürede Avrupa'nın en önemli organizasyonları pozisyonuna yükselen IFCO ve Texhibition İstanbul Fuarlarımız. İstanbul Hazır Giyim ve Moda Fuarı (IFCO) ve Texhibition İstanbul İplik, Kumaş ve Tekstil Aksesuarları Fuarımız (TEXHIBITION) yılda iki defa gerçekleştirilen; 100'lerce ülkeden alıcıları ağırlayan ve 20 bini aşkın ziyaretçi sayısına ulaşan fuarlar konumunda. Söz

birlik başkanları

konusu fuarlarımızla küresel markalarımız tüm sektörü tek fuarda görebildiği için ihtiyaç duyduğu tasarımdan ipliğe, kumaştan aksesuara tüm materyale ulaşabiliyor. Niteliklerini de oldukça önemseydiğimiz fuarlarımız; çok yakın bir gelecekte küresel fuar takvimlerinde yerini alacak.

Eğitimler, çalıştaylar, UR-GE gibi üyelerimizin rekabet gücünü artırmak için birçok projeyi de hayata geçiriyoruz. Sektörlerimizi bir adım öteye taşıyacak eğitim ve çalıştaylara çok önem veriyoruz. Üyelerimizin talepleri doğrultusunda ulusal ve uluslararası eğitim programları organize ederek işletmelerimizin beşeri sermayesine yatırım yapıyoruz. İTKİB olarak tüm Bakanlıklarımızla koordineli çalışıyoruz. Belirli periyotlarda ilgili Bakanlıklarımızla sektörlerimizi bir araya getirdiğimiz, sektörlerimizin taleplerini doğrudan ilgililere aktarılmasını sağladığımız çalıştaylar gerçekleştiriyoruz. İTKİB olarak kümelenme anlayışını çok önemsiyoruz. Ur-Ge projeleri de kümelenme prensibinin tabana yayıldığı Ticaret Bakanlığımızın en etkin projelerinden bir tanesi. Bu çerçevede 10'un üzerinde Ur-Ge projesini hayata geçirdik. Firmalarımızın uluslararası rekabet gücünü artırmak için birçok ulusal ve uluslararası projeyi hayata geçirmekten gurur duyuyoruz.

Yeşil Mutabakat ile gerçekleştirilecek değişim ve dönüşüm sadece AB ülkelerini değil, bu ülkelerle ilişki içinde bulunan tüm ülkeleri de etkileyecek. AB'nin değişim sürecinin doğrudan etkileyeceği sektörlerin başında gelen Türk tekstil ve hazır giyim sektörleri; döngüsel ekonomi eylem planı dâhilinde öncelikli sektörler arasında yer alıyor. Özellikle ürünlerin karbon ayak izi üzerinden oluşacak yeni maliyetlerinin, üreticilere yansıtılması ihtimali göz önünde bulundurularak AB'nin dönüşüm stratejisi paralelinde ulusal sektörel stratejilerin planlanması gerekiyor. Çünkü çoğunluğunu KOBİ ölçeğinde firmaların oluşturduğu sektörde 'Sınırdan Karbon Düzenlemesi' nedeniyle oluşabilecek yeni maliyetler, küçük kâr marjlarıyla faaliyet

gösteren firmaların rekabet avantajını doğrudan etkileyebilecek. Bu nedenle, uluslararası alandaki rekabet avantajının sürdürülebilmesi için öngörüler eşliğinde sektörel dönüşümün başlatılması büyük önem taşıyor.

Biz de İTKİB olarak bünyemizdeki İhracatçı Birlikleri ile sürdürülebilirlik alanında pek çok çalışma yürütüyoruz. Eğitimler, seminerler, UR-GE, İSTKA ve AB projeleri, sürdürülebilirlik yol haritası gibi sektörümüzde sürdürülebilirliğin tabana yayılması için tüm materyallerimizi kullanıyoruz. Sürdürülebilirlik ve döngüsel ekonomi uluslararası normlara uyum sağlayabilmek ve rakiplerimizden bir adım öteye gidebilmek için bir araç değil, aynı zamanda en büyük sosyal sorumluluğumuz. Daha yaşanabilir bir dünya hepimizin ortak amacı.

İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) Koordinatör Başkanı
AHMET ÖKSÜZ

birlik başkanları

150 civarında ülkeye fındık ihraç etme başarısı gösteriyoruz

B

ilindiği üzere, dünya üretim ve ihracatında ülkemizin lider konumunda bulunduğu fındık; bir emtia olmasının ötesinde

Karadeniz bölgesindeki nüfusun çok büyük bir kısmını ilgilendiren sosyo-ekonomik bir öneme de sahiptir. Öte yandan ülkemizden gerçekleştirilen fındık ihracatının sıfıra yakın ithal girdi içerdiği göz önünde bulundurulduğunda, fındığın cari açığımızın finanse edilmesine de doğrudan katkı sağlayan stratejik bir milli ihraç ürünü olduğu açıktır. Öyle ki fındık ihracatından son 10 sezonda ülkemize net 20 milyar dolar döviz geliri kazandırılmıştır.

Tarihi belgelerde günümüzden 2 bin 300 yıl önce Türkiye'nin kuzeyinde Karadeniz kıyılarında fındık üretildiği belirtilmekte ve fındığın son 6 yüzyıldan beri coğrafyamızdan diğer ülkelere ihraç edildiği bilinmektedir. Fındığın uluslararası ticaret malı olarak satışını gösteren ilk yazılı belge 1403 tarihli'dir. Bu belge İspanya Kralı III. Henri tarafından Semerkant'ta bulunan Timur'a gönderilen elçi tarafından yazılan bir kitapta yer almaktadır. Elçi, İspanya'ya dönerken fındık yüklü bir gemi ile İstanbul'a geldiğini kaleme alarak o dönem fındık üretiminin gerçekleştirildiği ve ticari amaçla İstanbul'a nakledildiği gerçeğini ortaya koymaktadır. Öte yandan, İngiliz bilim adamı William Miller'ın "The Last Green Empire" adlı eserinde de 1418 senesinde Trabzon İmparatoru 4. Aleksios'un Cenevizlilere

karşı kaybettiği savaşta tazminat olarak 4 sene süreyle fındık vermeyi kabul ettiğini kaydeder. Ayrıca, Osmanlı İmparatorluğu ve Fransa arasında 1737 yılında imzalanan ticaret antlaşmasında Avrupa'ya satılacak ürünler arasında fındığın da yer almaya başladığı görülmektedir.

Bağımsızlık uğruna önemli bir savaş veren ve güç şartlar altında kurulmuş olan Cumhuriyetimizin ilk yıllarında, ihracata konu olması nedeniyle fındığa özel bir önem verilmiş ve fındık üretimi ve ihracatının artırılmasını yönelik düzenlemelerin yanı sıra 1936 yılında Fındık Araştırma Enstitüsü ve 1938 yılında ise Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (FİSKOBİRLİK) kurulmuştur.

1940 yılında ise, bugün Başkanlığını gururla yürütmekte olduğum Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, Türkiye Fındık İhracatçıları Birliği adıyla merkezi Giresun'da olmak üzere faaliyete başlamıştır.

Fındık ihracatımızın genel ihracatımızdaki oranının 1930'lu yılların sonlarına doğru yüzde 10-11 seviyelerine ulaştığı görülmektedir. Bu tarihlerde yıllık 20 bin ton/iç civarında seyreden fındık ihracatımızın 1950-1970 ortalamasının 45 bin ton, 1970-1990 ortalamasının 122 bin ton, 1990-2010 ortalamasının ise 213 bin ton olduğu görülmektedir.

Günümüzde fındık ihracatımız, rekor ve fiyatlara bağlı olarak 225-344 bin ton/iç aralığında gerçekleşmektedir. Ülkemiz iç tüketimi ise yine rekor ve fiyatlara bağlı olarak 40-65 bin ton/iç olup, bu verilerden de anlaşılacağı üzere fındık, ülkemiz açısından tam manasıyla bir ihraç ürünü konumundadır. Fındık ve mamulleri sektörü, sahip olduğu modern entegre işleme tesisleri ile dünyanın en kaliteli fındıklarını, alıcı talepleri doğrultusunda istenilen kalitede

birlik başkanları

sorunsuz bir şekilde dünya pazarlarına sunabilmekte olup eskiden neredeyse sadece ithalatçı firmalara ihraç edilebilen Türk fıındıkları, artık başta ürünlerinin ambalajlarında Türk fıındığının eşsiz lezzetine vurgu yapan dünyanın ünlü dev firmalarının tesislerine doğrudan teslim edebilecek özgüven, kapasite ve yeteneğe sahip bulunmaktadır. Yılların birikimiyle kazanılan bu deneyim ve tecrübe sonucunda ülkemiz 150 civarında ülkeye fıındık ihraç etme başarısını göstermektedir.

1970'li yıllarda fıındık ihracatımızın yüzde 90'ı kabuklu ve natürel iç olarak gerçekleşirken, fıındık işleme sanayisindeki olumlu ve hızlı gelişmeler sonucunda işlenmiş fıındık ihracatının toplam ihracatımızdaki payı günümüzde %45 seviyelerine yükselmiş bulunmaktadır.

Yüzde 90'a yakın kısmı kavrulmuş, beyazlatılmış, kıyılmış, dilinmiş, un ve püre halinde çikolata, bisküvi, şekerleme sanayinde, tatlı, pasta ve dondurma yapımı ile yemek ve salatalarda yardımcı madde olarak kullanılan fıındık çerez olarak da tüketilmektedir. Fıındık, özellikle dünya çikolata endüstrisinin vazgeçilmez bir girdisidir. Her geçen gün daha fazla talep gören fıındık Türkiye'den, kabuklu ve natürel formların yanı sıra kavrulmuş, beyazlatılmış, kıyılmış, un, ezme ve püre gibi farklı biçimlerde işlenmiş formlarda ihraç edilmektedir.

2015 yılında 2,8 milyar dolar ile değer bazında, 2021 yılında ise 344 bin 370 ton ile miktar bazında Cumhuriyet tarihimizin en yüksek ihracat rakamlarına ulaşılmıştır. Bu başarıya ulaşılmasında emeği geçen, başta ürünün gerçek sahibi fıındık üreticilerimiz olmak üzere, dünyanın en gelişmiş işleme tesislerine sahip bulunan, nesillere dayanan tecrübeleri sayesinde 150'ye yakın ülkeye ihracat gerçekleştiren ve dünya fıındık piyasalarında saygın bir üne sahip olan fıındık sanayici/ihracatçılarında bir kez daha teşekkür etmekten ziyadesiyle mutlu olduğumu belirtmek isterim. Bu tarihi başarılarımızın devamını teminen, sektör paydaşları tarafından sektörün çözüm bekleyen sorunları için başta

Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere muhtelif Bakanlıklarımızın aksiyon almaları beklenmektedir. Verimsiz bahçelerin birleştirilerek verime kavuşturulmasının yanı sıra alan bazlı değil de, üretim yapılan bölgeye ve tatbik edilen iyi tarım uygulamalarını önceleyen teşvik politikası, son yıllarda giderek artan Kahverengi Kokarca Böceğinin biyolojik mücadelesi için ayrılan fon ve insan kaynağının artırılarak kapasitesinin en az yüzde 300 artırılması ve diğer üretici ülkelerin üretim iştahlarını engelleyici politikalar başta olmak üzere birçok alanda adımların atılması elzemdir.

Bu vesileyle, Cumhuriyetimizin 100. yılını büyük bir gururla kutluyor ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere kahraman silah arkadaşlarını, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet ve şükranla anıyorum.

Karadeniz İhracatçı Birlikleri (KİB) Koordinatör Başkanı
HASAN OSMAN SABİR

birlik başkanları

Onların mirasını daha da ileriye taşımak için var gücümüzle çalışacağız

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun coşkuyla kutlandığı gün olan Cumhuriyet Bayramı; ülkemizin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini

ifade ederken bizler içinde oldukça özel bir gündür.

Cumhuriyetimizin kuruluşu; milletimizin özgürlüğü ve bağımsızlığı için verdiği mücadele sonucunda gerçekleşmiştir. Bu mücadele ise milletimizin azmi, iradesi ve vatan sevgisi sayesinde zaferle sonuçlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti, laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olarak kurulmuş, bu temel değerler üzerine inşa edilmiştir.

Bir asır boyunca Türkiye Cumhuriyeti büyük başarılarla imza atmış, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Ülkemiz, dünya sahnesinde söz sahibi bir ülke haline gelmiş, barışın ve işbirliğinin savunucusu olmuş ve kalkınma yolunda büyük adımlar atmıştır.

Yüzyıl boyunca yaşadığımız her zorluk, her sorun ise; milletimizin dayanışması, birlik ve beraberliği sayesinde aşılmıştır. Bu güçlü birlik ve beraberliğin en yakın

örneğini Şubat ayında yaşadığımız deprem felaketinde gördük. Ülkemizin dört bir yanından, çoluk çocuk, zengin fakir, genç yaşlı demeden halkımızın tamamı deprem felaketinden etkilenen vatandaşlarımıza elinden gelen her ne varsa yapmaya gayret gösterdi. Keşke yaşanmasaydı ama yaşanan bu felaket bizim her zorluğa karşı tek yürek olup üstesinden gelebilecek bir toplum olduğumuzu tekrar gösterdi. Bu bağlamda ülkemizin geleceği için hep birlikte çalışmaya ve milletimizin refahını artırmaya devam edeceğiz.

Bu özel güne yönelik coşkumuzu milletçe hissediyor olmanın yanısıra; 29 Ekim İhracat Sektörü için de oldukça büyük önem taşımaktadır. Cumhuriyetimizin ilanı ile birlikte ülkemiz, modernleşme ve kalkınma yolunda büyük adımlar attı. Bu süreç, Türkiye'nin ihracat potansiyelini artırdı. Her yıl Cumhuriyet Bayramı, ihracatçılar olarak bizlere ülkemizi dünya pazarlarında daha iyi temsil etme fırsatı sunuyor.

İhracatın artması; ülkemizin zenginliğini artırmakta ve üretim verimliliğimizin yükselmesini sağlamaktadır. Bunun önemini Cumhuriyetimizin kurulduğu ilk yıllarda kavrayan Mustafa Kemal Atatürk 1937 yılında ilk İhracatçı Birliği'nin kurulmasını sağlamış ve atılan bu adım Türk ekonomisinin, Türkiye'nin ihracatının bugünlere gelmesine önyak olmuştur.

2021 Yılında İstanbul'da Hizmet İhracatçılar Birliği'nin de kurulmasıyla Türkiye genelinde toplamda 14 Genel

birlik başkanları

Sürekli olarak kendinizi geliştirmeli, yeniliklere açık olmalı ve uluslararası pazarları iyi analiz etmelisiniz. Başarı; disiplin, özveri ve ekip çalışması ile mümkün olacaktır.

Sekreterlik ve 61 İhracatçı Birliği bulunmaktadır. Bununla birlikte her Genel Sekreterlik içerisinde farklı faaliyet alanları bulunmakta olup Türkiye genelinde toplamda 27 faaliyet alanı bulunmaktadır. İhracatımızı geliştirmek ve ülkemizi kalkındırmak, daha ileriye taşımak adına gerek bu kurumlarda çalışan arkadaşlarımız gerekse ihracatçı firmalarımız elinden gelenin en iyisini yapma gayesinde çalışmaktadırlar.

Bu noktada genç girişimciler ve ihracatçılar için en büyük tavsiyem azimle çalışmalarını ve öğrenmeye devam etmeleridir. Türkiye'nin ihracat potansiyeli çok büyük, ancak rekabet de oldukça yoğun. Bu nedenle sürekli olarak kendinizi geliştirmeli, yeniliklere açık olmalı ve uluslararası pazarları iyi analiz etmelisiniz. Başarı; disiplin, özveri ve ekip çalışması ile mümkün olacaktır.

Son olarak; Cumhuriyet Bayramı'nın 100. yılını kutlarken, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını ve şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle anıyoruz. Onların mirasını daha da ileriye taşımak için var gücümüzle çalışacağımıza olan inancımızı yineleyerek, Türkiye Cumhuriyeti'nin nice 100 yıllara daha ulaşmasını diliyorum.

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri (OAİB)

Koordinatör Başkanı

NİHAT UYSALLI

birlik başkanları

Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıl dönümü hedeflerine emin adımlarla ilerliyoruz

B

ursa'da kurulu Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) olarak 2022 yılında gerçekleştirdiğimiz 32,4 milyar dolar ihracat değeri ile Türkiye'nin en büyük

ikinci birliği konumunu sürdürüyoruz. Türkiye'nin 45 ilinde aktif ihracat yapan toplam 14 bin üye firmasına sahip UİB, otomotiv, tekstil, hazır giyim, sebze-meyve ve yaş sebze-meyve sektörlerinde faaliyet gösteren beş birliği ile Cumhuriyetimizin

100. Kuruluş yıldönümü hedeflerine emin adımlarla ilerliyor. UİB bünyesindeki Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB), Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB), Uludağ Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği'nin (UHKİB), Uludağ Meyve Sebze Mamulleri İhracatçıları Birliği (UMSMİB) ve Uludağ Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği (UYMSİB) olarak UİB'nin Ocak-Ağustos 2023 döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17'lik artışla 23 milyar 855 milyon 107 bin dolar ihracata imza attık. UİB'in Ağustos ayı ihracatı da yüzde 20,2 artışla 2 milyar 835 milyon 450 bin dolar olarak gerçekleşti. Üstelik ağustos ayında otomotiv sektörümüz başta olmak üzere fabrika bakımları ve çalışanların yıllık izinlerine rağmen, ihracatta yüzde 20,2'lik artış kaydetmeyi başardık.

UİB olarak yurt içi ve yurt dışında çalışmalarımızı yoğun bir şekilde sürdürüyoruz. Sektörlerimizin geleceğine yön verecek ve katma değerli ihracatı artıracak en yenilikçi start up'ları endüstrimize kazandırmaktan yurt dışında fuarlara milli katılım etkinliğine kadar çok sayıda faaliyetimiz sürüyor. Özellikle Hükümetimiz, Ticaret Bakanlığımız, TİM, sektör paydaşlarımız ve ihracatçı firmalarımızın oluşturacağı sinerji ile yeni dönemde ticaretin DNA'sı sayılacak Yeşil Dönüşümü başarıyla gerçekleştireceğimize, Türkiye'nin orta vadede karbon nötr ülke olarak önemli bir üretim merkezi ve cazip bir pazar konumuna geleceğine inanıyoruz.

UİB olarak OİB, UTİB, UHKİB, UMSMİB ve UYMSİB ile 2023 yılında yaklaşık 37 milyar dolarlık ihracat hedefimize Ar-Ge, tasarım ve inovasyona dayalı katma değerli üretim anlayışı sayesinde ulaşacağımıza inancımız tam.

Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) Koordinatör Başkanı
BARAN ÇELİK

SANAYİMİZİN ÜRETİM GÜCÜNÜ ARTIRIYOR SEKTÖRÜMÜZE NEFES OLUYORUZ

Bu topraklardan aldığımız güçle bu topraklara yatırım yapmaya devam ediyor;
Cumhuriyetimizin 100. yılında günlük 100 ton üretim kapasitemiz, sürdürülebilir
büyüme ve ihracat odaklı yaklaşımımızla milli katma değeri artırıyoruz

#sustainthefuture

Hayata dokunan#heryerde

f/ugurlulartekstil @/ugurlulargrup in/ugurlular-tekstil

www.ugurlular.com.tr

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA

İGE'den 100. Yıl Hazine Destek Paketi

İhracatı Geliştirme A.Ş. (İGE), Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü yılından ilham alarak geliştirdiği İGE 100. Yıl Hazine Destek Paketi ile ihracatçıların yanında olmaya devam ediyor.

T.

C. Hazine ve Maliye Bakanlığı kaynağı ile oluşturulan İGE 100. Yıl Hazine Destek Paketi, kredibilitesi olmakla

birlikte teminat yetersizliği nedeniyle finansmana erişmekte zorlanan KOBİ ve KOBİ Dışı ihracatçılara, İGE kefaleti ve T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı desteği ile protokol imzacısı bankalar tarafından kredi kullanılmasının sağlanması için hazırlandı.

İGE 100. YIL HAZİNE DESTEK PAKETİ'NE NASIL BAŞVURABİLİRSİNİZ?

İGE 100. Yıl Hazine Destek Paketi'nden faydalanmak isteyen ihracatçılar, entegrasyonunu tamamlamış bankalar üzerinden kefalet talebini İGE'ye iletebilirler. İGE ortağı olan diğer bankalar tarafında da teknik olarak entegrasyon çalışmaları hızla devam ediyor. Yakın zamanda

birçok bankanın kullandırma geçeceği öngörülmüyor. İhracatçılar, entegrasyonunu tamamlayan bankaları www.ihracatigelistirme.com.tr web sitesinden takip edebilirler.

KİMLER FAYDALANABİLİR?

İGE 100. Yıl Hazine Destek Paketi ihracatçı ya da ihracata yönelik mal üreten ve ihracatçı aracılığı ile bu malını ihraç eden imalatçı firmalar ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet gösteren KOBİ ve KOBİ Dışı ihracatçılar tarafından kullanılacaktır.

ÜRÜN ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

İGE 100. Yıl Hazine Destek Paketi ile ihracatçılar, TL cinsinden azami 24 ay vade ile finansman desteği alabilecekler. Bu paket özelinde başvuru ücreti alınmayacak.

Yararlanıcı	KOBİ ve KOBİ Dışı
Başvuru Süresi	31.12.2023'e kadar
Kefalet Üst Limiti	25 Milyar TL
Kredi Üst Limiti	26 Milyar TL
Kefalet Komisyonu (İGE)	%0.5
Yapılandırma Komisyonu (İGE)	%0.5
Ürün Vadesi (İGE)	Azami 24 Açı
Başvuru Kredi Tipi/Türü	Nakit TL

KEFALET MEKANİZMASI NASIL ÇALIŞIYOR?

Tüm mekanizma; kefalet değerlendirme sürecinin etkin, hızlı ve objektif olabilmesi vizyonu üzerine temellendiriliyor. Kefalet sisteminden faydalanmak isteyen ihracatçıların (yararlanıcılar) bankaya başvurusu ile başlayan süreç, banka tarafından kredi değerlendirmesinin yapılmasının ardından uygun görülen başvuruların İGE'ye iletilmesiyle devam ediyor. Kefalet başvurusu yapan firmaların analiz ve değerlendirmesi analitik model ile yapılıyor. İGE A.Ş. analitik modeli; firmaların geçmiş dönem kredi geri ödeme performanslarını, limit doluluk seviyelerini, çek ödemelerini, kârlılık seviyelerini, borçluluk oranlarını ve nakit akışları ile ilgili verileri toplayarak kredi değerliliğine ilişkin bir sonuç üretiyor. Analitik model, kefalet başvurusu yapan her firma için risk durumunu belirten bir rating notu oluşturuyor. İGE sistemleri tarafından belirlenen sınırın üzerinde not alan firmaların kefalet başvuruları onaylanıyor. Bahsi geçen tüm

süreç İhracatçı Değerlendirme Sistemi (İDES) tarafından otomatik olarak gerçekleştiriliyor ve kefalet kararlarına herhangi bir manuel müdahale yapılmıyor.

Bankaların kredi tahsis ve değerlendirme süreçlerinde en kritik husus kredi talep eden firmanın kredibilitesi yani kredi değerliliği. Kredi değerliliği, bir bireyin veya kurumun borç alma yeteneğini ve bu borcu geri ödeme olasılığını değerlendiren bir finansal kavramdır. Bu noktada da güvenilirlik önem kazanıyor. Borç alanın güvenilirliği açısından geçmişte alınan kredilerin zamanında geri ödenmiş olması önemli. Borç ödeme gücünü değerlendirmek için de borçluluğu, borç ödeme gücünü, kârlılığı ve nakit akışını gösteren önemli oranların (rasyoların) ve mali tabloların uygunluğuna bakılıyor. Finansal okuryazarlık ve kredi okuryazarlığı kavramları tüm bu hususları içeriyor. İhracatçılarımızın finansmana erişimlerini kolaylaştırmaları ve sürdürülebilir kılmaları için hem kendileri açısından hem de yönettikleri firmaları açısından finansal okuryazarlık ve kredi okuryazarlığı seviyelerini yükseltmeleri bir zorunluluk. Bu farkındalık sağlandıktan sonra kredi davranışlarını da kredibilitelerini artıracak ya da en azından azaltmayacak şekilde yeniden düzenlemelerinde fayda bulunuyor.

İGE 100. Yıl Hazine Destek Paketi ile ihracatçılar, TL cinsinden azami 24 ay vade ile finansman desteği alabiliyor. Bu paket özelinde başvuru ücreti alınmıyor.

KULLANDIRIMA BAŞLAYAN BANKALAR

Akbank T.A.Ş.
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.

kapak konusu

Türkiye Sanayisinin

100

YILLIK YOLCULUĞU

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk tarafından temelleri atılan Türkiye sanayisi; üretim gücü, pazar hakimiyeti ve giderek büyüyen ihracatıyla global arenada önemli bir konuma ulaşmayı başardı.

BİRİNCİ CİHAN HARBİ sonrası Türkiye topraklarında ortaya çıkan fotoğrafın spotuna ancak, “tarım ve tekstil üretimi üzerine yoğunlaşmış bir ekonomi vardı” şeklinde bir açıklama yazabiliriz. Bunu verilerle detaylandıralım: O dönemde Türkiye’de 65 bin işletme faaliyette bulunuyordu. Bu işletmelerin yüzde 43,6’sı tarım ürünleri, yüzde 23,9’u dokuma, yüzde 22,6’sı ise maden, sanayi ve makine yapım/onarımı üzerine faaliyet yürütüyordu. Buradan şu sonuç elbette çıkar: Savaş sonrası dönemde Türkiye ekonomisi, büyük oranda emek yoğun tarım ve tekstil üretimi üzerine kuruluydu.

1923 ila 1929 yılları arasında; 24 Temmuz 1923 tarihinde imzalanan Lozan Antlaşması ile Türk tarafının 1 Eylül 1916 tarihli gümrük tarifelerini beş yıl süre ile uygulamayı taahhüt etmiş olması ilk problem olarak karşımıza çıkıyor. Zira bu durum, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin 1929 yılına kadar serbest bir gümrük politikası uygulamasını engelliyordu. 1929 yılındaki problemin boyutu ise Misak-ı Milli sınırlarını aşmış tüm dünyayı kapsıyordu. 1929’da ortaya çıkan “Dünya Ekonomik Buhranı” tüm Dünya ülkeleri gibi Türkiye’yi de etkiledi. 1929 yılında başlayan Ekonomik Buhran boyunca, Türkiye’nin ihraç mallarının fiyatları istikrarsız bir seyir izledi ve ithal malların fiyatlarından düşük seviyede gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı 1923 yılında yüzde 78,6 ve

1929 yılında ise yüzde 90,27 olarak ölçülmüştü. Kriz ile birlikte şiddetli kayıplar görülmeye başlandı. 1934 yılında bu oran en dip seviye olan yüzde 30,6’ya kadar düştü.

1929 yılından itibaren gerek hukuki alanda gerekse toplumsal alanda bağımsız olarak uygulanan yerinde ve etkin politikalar sonucunda; Türkiye ekonomisi için bir kırılım yılı olan 1929 yılından 1938 yılına kadar olan dönemde hiç dış ticaret açığı verilmedi. Burada önemli bir noktanın altını çizmek gerekiyor: 1937 yılında dünya ticaretinin 1/8’inin kliring yolu ile yapıldığı göz önüne alındığında; Türkiye dış ticaretinin aynı yılda yüzde 78’inin, 1938 yılında ise yüzde 83’ünün anılan kliring anlaşmaları ile yapılmış olması mevcut ekonomik koşullar altında dönemin politikalarının yerindeliğini gösteriyor.

Türkiye ekonomisi için bir kırılım yılı olan 1929’dan 1938 yılına kadar olan dönemde hiç dış ticaret açığı verilmedi.

Bir başka konu da şu idi: 1920’li yıllarda büyük bir kısmını tüketim mallarının oluşturduğu ithalat bileşenlerinin yapısında da önemli gelişmeler oldu. Türkiye’nin dış ticaretine konu mal çeşitliliğinin tüketim yoğun bir ürün grubundan, sanayileşmeye destek olacak şekilde hammadde ve yatırım malı yoğun bir ürün grubuna yönlendirilmesi başarılıydı. Bu sayede, imalat sanayiinin

OSMANLI'DAN KALAN
FABRİKA SAYISI

yatırım malı ve ham madde ihtiyacı giderilmiş ve dolayısıyla imalat sanayi önderliğinde sanayi sektöründe hızlı bir hasıla artışı sağlanmış oldu. Daha da önemlisi, yerel sanayileşmenin alt yapısı oluşturuldu.

Bu noktada Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Ekonomik Buhran'ın başladığı ve geliştiği yıllarda Meclis açılış konuşmasında söylediği, “Gelecek sene de beynelmilel buhranın devamına hazırlıklı bulunmak vazifesi karşısındayız. Mali ve iktisadi vaziyeti yakından takip ederek tedbirleri vaktinde ittihaz etmek en mühim işimiz olacaktır.” sözü her şeyin özeti aslında. İç ve dış piyasaların doğru analizi ve oluşan yeni koşullara hızlı biçimde uyum sağlama ekonomi yönetiminde çok önemliydi. Lozan Antlaşması'nın ekonomik hükümlerinin kısıtlamaları altında bulunan Cumhuriyetin ilk yılları ve devamında 1929 Ekonomik Buhranı sürecinde, Türkiye dış ticaretinin yönetiminde uygulanan politikaların başarısı ders niteliğinde bir örnek teşkil ediyor.

OSMANLI'DAN GERİ KALAN: DÖRT FABRİKA

Ticaret ve Ziraat Nezareti tarafından yaptırılan 1913 ve 1915 yılları sanayi sayımı, Osmanlı Devleti'nden Cumhuriyet Türkiye'sine kalan sanayi mirasının ne olduğunu ortaya koyuyordu. İstanbul, İzmir, Bursa, İzmit, Manisa, Uşak, Bandırma ve Karamürsel kentlerini kapsayan sayıma göre, bazı kentlerde kurulan un ve deri fabrikaları ile Adana ve Tarsus'taki dört pamuk ipliği fabrikası dışında, sanayi sayımı yapılmayan diğer vilayetlerde önemli sayılabilecek herhangi bir sanayi kuruluşu bulunmuyordu. Osmanlı imalat

sanayiinin üretim değeri açısından yüzde 70,3'ünü gıda, yüzde 11,9'unu dokuma, yüzde 8,3'ünü deri, yüzde 6,1'ini kırtasiye, yüzde 2,2'sini kimya, yüzde 0,8'ini ağaç ve yüzde 0,3'ünü toprak sanayi oluşturuyordu.

Mevcut sanayideki toplam kuruluşların yüzde 75'i, çalışanların da yüzde 84,8'i dokuma, gıda ve kırtasiye sahasında faaliyet gösteriyordu. Bu kuruluşların 22'si devlete, geri kalanların büyük çoğunluğu yabancılara ve onların himayesindeki yerli gayrimüslimlere aitti. Adana ve Tarsus'ta faaliyette bulunan dört pamuk ipliği fabrikası hariç olmak üzere sayımı yapılan 264 işletmeden 249'u kuvve-i muharrıkın (çevirici güç) kullanıyordu. İşletme başına düşen 85 beygir güç, Osmanlı Devleti'ndeki işletmelerin Avrupa'daki çağdaşları ile mukayese edildiği zaman küçük işletme bile sayılamayacağını gösteriyor.

CUMHURİYET'İN İLK YILLARI

Cumhuriyet devriminin ekonomi politikası da diğer alanlardaki politikalar gibi bir kitabi bilgiden değil, ülke gerçeklerinden, milletin gereksinimlerinden besleniyordu. Atatürk, o dönem bu konuyla ilgili şu sözleri sarf etmişti: “Özellikle ekonomik faaliyeti dayandıracağımız esaslar, her türlü bilgiyle beraber, doğrudan doğruya memleketimiz topraklarını koklayarak ve bu topraklarda bizzat çalışan insanların sözlerini işiterek belirlenecektir. Sanayi ve ticaretimiz için de aynı düşünüş egemen olacaktır.

Ekonomik açıdan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk 10 yılı (1923-1933) uygulanacak politikaların arayış yılı oldu. Bu arayış aslında, Millî Mücadele

yıllarında başlamıştı. Atatürk, 1 Mart 1922 tarihinde TBMM'yi açarken yaptığı konuşmasında, uygulanacak iktisadi politikaya ait şu sözleri söylemişti: “Ekonomik durumumuzun önemli amaçlarından biri de kamu yararını doğrudan doğruya alakadar edecek kurumlar ve ekonomik teşebbüsleri ekonomik güç ve teknolojinin müsaadesi nispetinde devletleştirilmesidir. Ezcümle, topraklarımızın altında metruk duran maden hazinelerini az zamanda işleterek, milletimizin menfaatine açmış bulunabilmek de ancak bu usul sayesinde kabildir.”

SANAYİLEŞMENİN TEMELLERİ İZMİR İKTİSAT KONGRESİ'NDE ATILDI

Birinci Lozan Barış Görüşmeleri'nin kesintiye uğradığı bir dönemde, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yılından itibaren ekonomi alanında izleyeceği politikasının belirlenmesi amacıyla, 17 Şubat-4 Mart 1923 tarihleri arasında İzmir'de “Türkiye

İktisat Kongresi” toplandı. Kongreye Türkiye'nin tarım, sanayi, ticaret ve işçi sınıfları arasından seçilmiş 1135 temsilci katıldı. Sanayi Grubu adına hükümete sunulan raporda sanayileşme hareketi, devletin himaye ve teşvikiyle ferdi insiyatifin hamlesi olarak vasıflandırıldı. Kongrede Sanayi Grubu'nun aldığı kararlar dört ana başlık altında toplanabilir:

Sanayinin Korunması

Ülke ihtiyaçları için yurt içi üretimle karşılanan mallarına yüksek gümrük vergileri konarak ithalatına engel olunması. Ülkede elde edilebilen hammaddelerin ithalatının önlenmesi. Ülkede elde edilemeyen ve sanayinin gelişmesi için gerekli olan hammaddelerin gümrüksüz ithalatının sağlanması, sanayide kullanılacak makine ve parçaların gümrük vergisinden muaf olması ve ülkede bulunmayan sanayi ürünlerinin gümrüksüz ya da çok düşük bir gümrükle ithaline imkân tanınması.

46

ATATÜRK DÖNEMİNDE
AÇILAN VE TEMELİ ATILAN
TOPLAM FABRİKA SAYISI

1923'te sadece 50,8 milyon dolar olan ihracat, 1933'te 58,1 milyon dolara, 1983'te 5,7 milyar dolara yükseldi. 2022 senesi 254 milyar dolarlık mal, 90 milyar dolarlık hizmet ihracatı ile kapatıldı. 2023'ün ise en az 255 milyar dolar mal ve 120 milyar dolar hizmet ihracatı ile tamamlanacağı öngörülüyor.

Sanayinin Özendirilmesi

Vergi muafiyetlerinin arttırılması, hükümet alımlarında yurt içi ürünlerin yüzde 20 pahalı da olsa yabancı ürünlere tercihi, sanayi kuruluşlarının kurulması ve genişletilmesi için beş döneme kadar arazinin bedelsiz verilmesi, Teşvik-i Sanayi Kanunu'ndan yalnızca Türk uyrukluların, Türk sanayi şirketlerinden de şirket sermayesinin en az yüzde 75'i Türklerin elinde bulunmalarının yararlandırılması.

Sanayinin Finansmanı

Sanayicilere kredi sağlayacak bir sanayi bankasının kurulması.

Sanayicinin Eğitimi

Sanayi eğitiminin takviyesi, sanayi mühendislerinin yetiştirilmesi ve sanayi odalarının kurulması. Kongrede özel teşebbüse önem veren ve devletin ancak özel sermaye ile kurulması mümkün görülmeyen büyük müesseseleri kurmak için ekonomik hayata girmesini kabul eden bir anlayış hâkim oldu ve bu görüş, 1930'lara kadar uygulamada kendisini belirgin olarak gösterdi.

SANAYİ ÜRETİMİ 1929'DAN 1938'E YÜZDE 80 ARTTI

Atatürk döneminde kurulan fabrikalar sayesinde, 1929-1938 yılları arasında ağır sanayi üretimi yüzde 152, toplam sanayi üretimi yüzde 80 arttı. Kömürde yüzde 100, kromda yüzde 600, diğer madenlerde yüzde 200 yükselme yaşanırken, demir üretimi 0'dan 180 bin tona ulaştı. Şeker üretimi ise 200 misli arttı. 1926'da başlayan şeker üretimi, 1927-1930 arasında 5 bin 162 tondan 95 192 tona çıktı. Tekstil sanayi, ülkenin tekstil ihtiyacının yüzde 80'ini karşılar duruma geldi. Tekstil ürünleri ithalatı 1927 yılında 51 milyon Türk

lirasıyken, bu rakam 1939'da 11 milyon 900 bin Türk lirasına düştü. 1924-1929 arasında pamuk ürünleri üretimi 70 tondan 3 bin 773 tona, yün 400 tondan 763 tona, ipek 2 tondan 31 tona ulaştı.

50,8 MİLYON DOLDAN 254 MİLYAR DOLDARA UZANAN İHRACAT

İhracat için şeridi makineye takıp filmi oynatmaya başladığımızda ilk sahne için 1920'ye gidiyoruz. 10 Mayıs 1920 tarihli Bakanlar Kurulu'nun 4 sayılı kararı şu şekildeydi: "İhracatın kayıtsız şartsız serbest olması ve Bakanlar Kurulu'ndan başka hiçbir makamın bu serbestiyi bozmaya, sınırlamaya ve kaldırmaya yetkili olamayacağı kararlaştırılmıştır." Tarihe dikkat, 1920. Yani Millî Mücadele'nin en yoğun olduğu zamanlar. Tam da bu noktada, söz konusu zor şartlar altında dahi bu ayrıntıyı düşünebilecek vizyonda bir liderin farkı ortaya çıkıyor: Mustafa Kemal Atatürk. Dünya tarihinin en vizyoner devlet adamı burada da farkını ortaya koyuyor ve ihracat tarafındaki faaliyetlerin önünün açılmasına yönelik çalışmalar yapıyor.

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin temellerinin atılacağı tarih için bir 17 sene beklememiz gerekecekti. Türkiye'nin dış ticaretine yön vermek, ihracat politikasını belirlemek, pazar çeşitliliğini geliştirmek ve uluslararası arenada ihracatçıların rekabetini kolaylaştırmak adına varlığını sürdüren TİM'in kökleri 1937 yılında atıldı. TİM'e giden yolda atılan ilk adım, Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatlarıyla, 4 Mart 1937 tarih ve 2/6107 sayılı kararname ile kurulmuş olan Canlı Hayvan İhracatçıları Birliği Türk Anonim Şirketi oldu.

29 Ekim 1923

Cumhuriyetimizin

100 YILI

Kutlu Olgun

Müşteri
İletişim
Hattı

444 6 465
444 6 HMK

www.hidromek.com.tr

HİDROMEK®

Birlikte Daha Güçlüyüz

ATATÜRK DÖNEMİNDE KURULAN FABRİKALAR

Ankara Fişek Fabrikası (1924)
Gölcük Tersanesi (1924)
Şakir Zümre Fabrikası (1925)
Eskişehir Hava Tamirhanesi (1925)
Alpullu Şeker Fabrikası (1926)
Uşak Şeker Fabrikası (1926)
Kuşeri Uçak Fabrikası (1926)
Kırıkkale Mühimmat Fabrikası (1927)
Bünyan Dokuma Fabrikası (1927)
Eskişehir Kiremit Fabrikası (1927)
Kırıkkale Elektrik Santrali ve Çelik Fabrikası (1928)
Ankara Çimento Fabrikası (1928)
Ankara Havagazı Fabrikası (1929)
İstanbul Otomobil (Ford) Montaj Fabrikası (1929'da anlaşma onaylandı)
Kayaş Kapsül Fabrikası (1930)
Nuri Killigil Tabanca, Havan ve Mühimmat Üretim Tesisleri (1930)
Kırıkkale Elektrik Santrali ve Çelik Fabrikası (1931)
Eskişehir Şeker Fabrikası (1934)
Turhal Şeker Fabrikaları (1934)
Konu Ereğlisi Bez Fabrikası (1934)
Bakırköy Bez Fabrikası (1934)
Bursa Süt Fabrikası (1934)
İzmit Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası (1934 temel atma)
Zonguldak Antrasit Fabrikası (1934 temel atma)
Zonguldak Kömür Yıkama Fabrikası (1934)
Keçiörlü Kükürt Fabrikası (1934)
Isparta Gülübağı Fabrikası (1934)
Ankara, Konu, Eskişehir ve Sivas Buğday Siloları (1934 meclis onayı)
Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası (1935)
Kuşeri Bez Fabrikası (1934 temel atma)
Nazilli Basma Fabrikası (1935 temel atma)
Bursa Merinos Fabrikası (1935 temel atma)
Gemlik Suni İpek Fabrikası (1935 temel atma)
Keçiörlü-Kükürt Fabrikası (1935)
Ankara Çubuk Barajı (1936)
Zonguldak Taş kömürü Fabrikası (1936)
Barut, Tüfek ve Top Fabrikaları (1936)
Nuri Demirağ Uçak Fabrikası (1936)
Malatya Sigara Fabrikası (1936)
Bitlis Sigara Fabrikası (1936)
Malatya Bez Fabrikası (1937 temel atma)
İzmit Kağıt ve Karton Fabrikası (1934 temel atma)
Karabük Demir Çelik Fabrikası (1937 temel atma)
Divriği Demir Ocakları (1938)
İzmir'de Klor Fabrikası (1938 temel atma)
Sivas Çimento Fabrikası (1938 temel atma)

Tarihsel süreçte 1940 yılı; Akdeniz, Ege, İstanbul ve Fındık İhracatçıları Birlikleri'nin kurulmuş olması bakımından altı çizilmesi gereken bir tarih. Bundan sonra 1950 ila 1980 yılları arasında 15 yeni ihracatçı birlik kuruldu. 24 Ocak 1980, "İhracat Dayalı Kalkınma Modelinin" benimsenmesi bakımından tarihsel sürecin önemli köşelerinden birinde duruyor.

"Yeni ihracatçı birliklerinin kurulması, bazılarında isim değişikliği, birleştirme ve bölünmeler, ihracatçı birliklerinin senkronizasyonunun sağlanması" gibi kararların alındığı 30 Ekim 1986 Kararları da sürece etki eden ayrıntılardan biri oldu. Bu kararları takip eden beş sene boyunca Güneydoğu, Orta Anadolu ve Uludağ'ın da olduğu 13 yeni ihracatçı birliği kuruldu. 1 Temmuz 1991'de kurulan Türkiye İhracatçı Birlikleri Konseyi ile TİM'e giden yolun önemli bir kısmı aşılmiş oluyordu aslında. İki yıl sonra, 1993'te, Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM), Bakanlar Kurulu kararıyla resmi olarak kuruldu. TİM, 2009 yılında Resmî Gazete'de yayınlanan Kanun (3 Temmuz 2009, Resmi Gazete, Sayı: 27277, Kanun No. 5910 Türkiye İhracatçıları Meclisi İle İhracatçı Birliklerinin Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun) çerçevesinde faaliyetlerine devam ediyor.

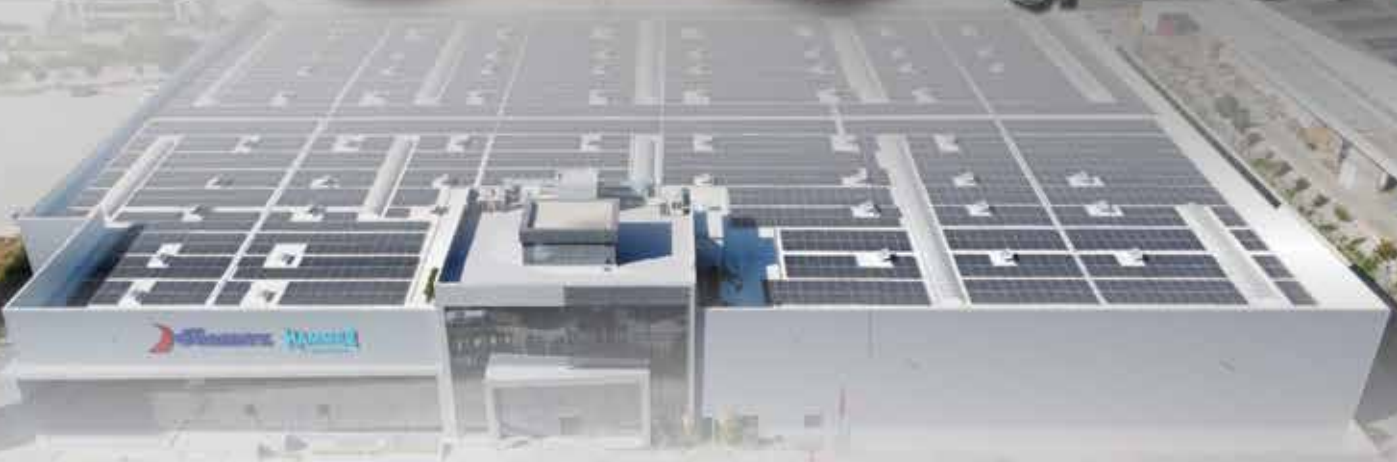
Sonuç olarak ortaya çıkan tablo şu: 1923'te sadece 50,8 milyon dolar olan ihracat, 1933'te 58,1 milyon dolara, 1983'te 5,7 milyar dolara yükseldi. 2022 senesi 254 milyar dolarlık mal, 90 milyar dolarlık hizmet ihracatı ile kapatıldı. 2023'ün ise en az 255 milyar dolar mal ve 120 milyar dolar hizmet ihracatı ile tamamlanacağı öngörülüyor.

10

Yıl

 dönmez **HAMMER**
Kupplungen

İhracatın yıldızları

TÜRKİYE'NİN

İhracattaki Başarısının Mimarları

Cumhuriyetin 100. yılında, Türkiye'nin ihracatta yakaladığı başarının mimarı olan firmalar, ihracatın mevcut durumunu ve gelecek hedeflerini değerlendirdi.

ihracatın yıldızları

eride bıraktığımız 2022 yılını 254 milyar dolar ihracatla kapatan Türkiye'nin bu performansında listenin en tepesinde bulunan firmalar, 17 Haziran'da Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından organize edilen İhracat Şampiyonları Ödül Töreni'nde açıklanmıştı. Hem en çok ihracat gerçekleştiren ilk 10 firmanın hem de kendi sektörünün ihracat şampiyonu olan firmaların açıklandığı ödül töreni Cumhurbaşkanı Recep

Tayyip Erdoğan'ın da teşrifleriyle yoğun bir katılımı gerçekleşmişti. Cumhuriyetimizin 100. yılına özel olarak hazırladığımız bu sayıda 2022'de ihracatın şampiyonları olan firmaların da yer almasını istedik. Kendilerinden hem 100. yıla dair görüşlerini hem de mevcut ihracat performanslarıyla gelecek hedeflerini bizimle paylaşmalarını rica ettik. 2028 için belirlenen 400 milyar dolar ihracat hedefine giden yolda Türkiye'nin dış ticaretine ivme kazandıran tüm ihracat şampiyonlarını tekrar tebrik ederiz.

Cumhuriyetimizin 100. yılına özel olarak hazırladığımız bu sayıda 2022'de ihracatın şampiyonları olan firmaların da yer almasını istedik.

ihracatın yıldızları

“Cumhuriyetimizin 100. yılını yeni Toyota C-HR ile taçlandırıyoruz!”

Toyota Otomotiv Sanayi
Türkiye A.Ş.
ERDOĞAN ŞAHİN
Genel Müdür ve CEO

TOYOTA Otomotiv Sanayi Türkiye olarak 2022 yılında 3.4 milyar dolarlık ihracata imza attık. Yıllık 280 bin adetlik üretim kapasitemizle Toyota'nın Avrupa'da bulunan yedi ülkedeki dokuz üretim tesisi arasında en yüksek üretim hacmine sahip otomobil üretim merkezi konumundayız. Stratejik hedeflerimiz doğrultusunda hız kesmeden sürdürdüğümüz üretim, ihracat, istihdam ve yatırımlarımızla ülke ekonomisine katma değer sağlamaya istikrarlı bir şekilde devam ediyoruz. Yalnızca ekonomimize değil, topluma ve çevreye de katkı sağlama taahhüdümüzü sürdürüyoruz. Karbon nötr hedefimize ulaşmak adına önemli adımlar atıyoruz. Toyota

Otomotiv Sanayi Türkiye olarak, yeni nesil Toyota C-HR'ı (PHEV) üreterek Türkiye'nin ilk şarj edilebilir hibrit otomobilini dünya genelinde üretecek ilk Toyota fabrikası olma başarısı ile tarihimizde yeni bir kilometre taşına erişiyoruz. Bu hem yerel ekonomimize katkı sağlayacak hem de global karbon nötr hedefimize ulaşma yolunda önemli bir adım olacaktır. Bu önemli çabalarımızı Cumhuriyetimizin 100. yılında yeni Toyota C-HR'ın seri üretimine başlayarak taçlandırmaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz. Aynı zamanda yeni kurduğumuz batarya üretim hattı ile Avrupa'da şarj edilebilir otomobilin yan sıra batarya üretimi yapan ilk fabrika olmanın da gururunu yaşıyoruz. Bu proje için 317 milyon euro'luk yatırım yaparak Toyota'nın Avrupa'daki elektrifikasyon dönüşümündeki kritik rolünü üstlendik. Böylelikle toplamda 2.3 milyar euro'luk bir yatırım gerçekleştirmiş olacağız.

Yüksek kalite, verimlilik ve yetkin iş gücümüzle sektörümüz başta olmak üzere dünya genelinde elektrifikasyon ve dijitalleşme gibi hızla değişen teknolojilere uyumlu bir performans sergilerken, aynı zamanda Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na yönelik iyileşme sağlayıcı faaliyetlerimizle sürdürülebilirlik ve geleceğin mobilitesine katkı sağlamaya ve tüm çalışmalarımızı hedeflerimiz doğrultusunda kararlılıkla gerçekleştirmeye devam edeceğiz.

ihracatın yıldızları

“Cumhuriyet tarihinin yarısına üretim, istihdam ve ihracat ile eşlik ettik”

KİBAR HOLDİNG
HALUK KAYABAŞI
CEO

KÜRESEL EKONOMİYE yön veren alüminyum, otomotiv tedarik, ambalaj, panel, çelik gibi stratejik sektörlerde faaliyet gösteren sanayi ağırlıklı bir grup olarak ülkenin AR-GE ve inovasyon alanında gelişimine büyük katkı sağlayan Kibar Holding, ihracat faaliyetlerini Kibar Dış Ticaret şirketi aracılığıyla gerçekleştiriyor. Uzun yıllardır ülkenin en çok ihracat yapan şirketleri arasındaki yerini koruyan Kibar Dış Ticaret, 2022 yılında da Türkiye'nin en çok ihracata imza atan ilk 5 markası arasında yer aldı.

Hedeflerimizden sapmadan, ülke ekonomisine en önemli girdiyi sağlayan ihracat alanında önemli

çalışmalara imza atıyoruz. Bazı sektörlerde yüzde 85-90 seviyelerine ulaşan, genel olarak baktığımızda da yüzde 60 seviyelerinde toplam üretimimizden pay alan bir ihracat grafiğine sahibiz.

Ülkemizde ürettiğimiz ürünleri dünyanın dört bir yanına ulaştırıyoruz. Yarım asırlık tarihimiz boyunca olduğu gibi bugün de hep daha iyi ve daha yeniyi yaratmaya odaklanıyoruz. Yarım asırlık köklü geçmişimizde ülkemizin sanayi ve ihracat alanlarındaki gelişimine eşlik ettik, kritik pek çok noktada öncü rol üstlendik. Bu 50 yılın 42 yılında organizasyonda görev yapan biri olarak, geldiğimiz noktanın gurur verici olduğunu söylemeliyim. Ancak ülkece daha gidecek çok yolumuz var. Bu yolculukta Kibar Grubu olarak her zamanki gibi sorumluluk almaya hazırız.

Kibar Holding, global pazarların kriterleri en yüksek pazarlarından Batı Avrupa'yı doğal pazarı hâline getirdi. Yeni dönemde rota Afrika, Asya ve Balkan ülkelerine de yoğunlaştırdı. Assan Alüminyum ile Amerika'da dört yılda büyük pazar payı elde edildi. Assan Panel ile Azerbaycan'ın en önemli sanayi ve teknoloji merkezi STP ile yapılan iş birliğiyle başta Türki Cumhuriyetler olmak üzere Asya pazarlarına ihracat hedeflendi ve pazar payı artmaya devam ediyor. Beş kıtada 100'ü aşkın ülkeye ihracat gerçekleştiriliyor.

ihracatın yıldızları

“Büyüme ivmemizi sürdürmeyi başardık”

Arçelik
HAKAN BULGURLU
CEO

PANDEMİ SONRASI dönemde küresel olarak tüketici talebinin daralması ve makro-ekonomik gelişmelerin de etkisiyle sektörümüz için zorlu bir dönemden geçiyoruz. 2023'ün ilk yarısına baktığımızda Türkiye'de satışlar güçlü gerçekleşirken Avrupa başta olmak üzere yurt dışı pazarlarda talebin daraldığını; Çin'den sonra dünyanın en büyük beyaz eşya üreticisi konumunda olan Türkiye'nin 6 ana üründe ihracatının ilk 7 ayda 2022'nin aynı dönemine göre yüzde 11 oranında azaldığını görüyoruz. Bu dönemsel düşüşe rağmen Türkiye'de

sektörümüzün yetenekli insan kaynağı ile kalite ve teknoloji odaklı üretim yaklaşımı sayesinde bu zorlukların üzerinden gelebileceğine ve uzun vadede riskleri doğru şekilde yöneteceğine inanıyorum.

Öte yandan Arçelik'te işimizin önemli bir kısmını yurt dışı operasyonlarımız oluşturuyor; bu zorlu dönemde global üretim ağıımız ve çevik yapımız sayesinde yükselen maliyetler ve azalan talep karşısında denge sağlayarak büyüme ivmemizi sürdürmeyi başardık. Geçtiğimiz dönemde öncelikle Avrupa olmak üzere birçok coğrafyada pazar payımızı artıracak önemli yatırımları hayata geçirdik. Örneğin, Whirlpool ile Beko'nun operasyonlarını birleştireceğimiz bir ortaklık kurulması için sözleşme imzaladık. Whirlpool'un Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesindeki iki iştirakini satın almak üzere de bir anlaşma yaptık. Bangladeş'te temelini attığımız yeni fabrika ve Pakistan'da devreye aldığımız yeni AR-GE merkezi yatırımlarıyla bu bölgelerdeki üretim ağıımızı daha da güçlendirdik. Mısır'da 100 milyon dolarlık bir yatırımla yeni üretim tesisimizin temelini attık. Önümüzdeki dönemde de sağlıklı finansal yapımızı korumayı önceliklendirerek yatırımlarımıza devam edeceğiz.

ihracatın yıldızları

“Cumhuriyetimizin 100’üncü yıl dönümünü kutlamanın gururunu yaşıyoruz”

TGS A.Ş.
ALİ TANRIVERDİ
Yönetim Kurulu Başkanı

1999 YILINDA kurulan TGS Dış Ticaret A.Ş., faaliyetlerini 2012’den bu yana halka açık bir şirket olarak yürütüyor. Biz başarımızı hizmet verdiğimiz firmaların güveni ve kaliteli hizmet üzerine inşa ettik. Çalışmalarımızın tüm aşamalarında güven, paydaşlarımızın gizliliğine saygı ve şeffaflık temel ilkemizi oluşturuyor. Çözüm odaklı çalışma anlayışımızla firmalarımızın her zaman yanında yer alıyoruz. Sektör gözetmeksizin ülkemizde üretim ve ticaret yapan firmaların ihracatına aracılık ediyoruz. Şirketimiz bünyesinde ihracat gerçekleştiren imalatçı firmalara talepleri halinde Türk Eximbank, bankalar, özel finans kurumları nezdinde teknik ve lojistik destek sağlıyoruz. İhracatçılarımız için KDV’yi bir finansman yükü olmaktan çıkarıyoruz. Maliyetleri düşürüyor, bürokratik süreçleri kısaltıp zaman ve

enerji kaybını en aza indiriyoruz. “KDV’ye giden en kısa yol” şeklinde özetlediğimiz çalışma sistemimizle ihracatçılarımıza alternatif maliyet oluşturmadan değer yaratıyoruz. İhracat özellikle son yıllarda ülke ekonomimizin lokomotifi konumuna geldi. Türkiye ekonomisinin 2022’deki büyümesine en büyük katkısı ihracat verdi. TGS Dış Ticaret A.Ş. olarak bu katkıda bizim de payımız bulunduğu için gururluyuz. Geçen yıl ihracatımızı yaklaşık yüzde 10 artırdık. Bu vesileyle emeği geçen tüm imalatçı firmalarımıza ve yol arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Şirketimiz yıllardır alanında liderliği elinde bulunduruyor. Halen tekstil, hazır giyim, deri ve deri mamulleri, otomotiv, kimyevi maddeler, demir ve demir dışı metaller sektöründen 300’ü aşkın imalatçı firmaya aracılık hizmeti veriyoruz. Bu yıl hizmet verdiğimiz firmaların sayısını ve sektörel dağılımını artırmaya odaklandık. Ayrıca imalatçı firmalarımıza yurt dışında yeni pazarlar bulmaları ve karşılaştıkları lojistik zorlukların aşabilmeleri için ihracatçı birlikleriyle ortak çalışmalar yürütüyoruz. Bu yıl aynı zamanda Cumhuriyetimizin 100’üncü yıldönümünü kutlamanın gururunu yaşıyoruz. Böylesine anlamlı bir yılda imalatçı firmalarımızla birlikte ülke ihracatına daha çok katkı verebilmek için büyük bir şevkle çalışıyoruz. Bütün bu çalışmalarla birlikte Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100’üncü yıl dönümünü mümkün olan en yüksek performansla tamamlamayı hedefliyoruz.

İhracatın yıldızları

“İhracatımızı güçlenerek devam ettirmeyi hedefliyoruz”

Daikin Türkiye
HASAN ÖNDER
CEO

DAIKIN TÜRKİYE OLARAK AR-GE ve üretime verdiğimiz önemin çıktılarını 2022 yılında hem finansal sonuçlarımızda gördük hem de aldığımız ödüllerle başarılarımızı taçlandırdık. Geniş ürün yelpazesinde gerçekleştirdiğimiz üretim ve sürekli sunduğumuz inovasyon sonucu, 1 Nisan 2022- 1 Nisan 2023 arasındaki 2022 mali yılımızda, euro bazında 2021 yılına göre yüzde 34 büyüyerek yaklaşık 620 milyon euro ciro elde ettik. Sakarya-Hendek'te yer alan üretim merkezimizde split klimadan,

klima santrallerine kadar geniş çaplı üretim gerçekleştiriyoruz. Geniş çaplı ve katma değerli bir üretim yapmamızın bir sonucu olarak ihracatta da başarılarla imza atıyoruz. 2021 mali yılında 261 milyon euro olan ihracat ciroumuz, 2022 yılında yaklaşık yüzde 42 artarak yaklaşık 370 milyon euro olarak gerçekleşti. Bu başarılarımız ile, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından açıklanan ihracatçı araştırmasına göre 2022 yılı Türkiye'nin ilk 1000 İhracatçısı sıralamasında iklimlendirme sektöründe ihracat şampiyonu olduk. Orta Doğu ve Türkiye'ye bağlı Azerbaycan, Özbekistan, Türkmenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Ermenistan, Tacikistan, Gürcistan, Kuzey Irak, Moğolistan, KKTC gibi ülkelerin yanı sıra; Hendek fabrikamızda ürettiğimiz VRV dış ünitelerimiz ile de Avrupa'ya kadar uzanan geniş çaplı ihracat yapıyoruz. Hedefimiz; bu ihracat başarılarımızı sürdürmek ve 2025 yılında 550 milyon Euro ihracat rakamına ulaşmak.

İklimlendirme sektörünün 2022 yılı ihracat rakamlarına baktığımızda geçen yıla göre dolar bazında yüzde 7.8'lik bir artış mevcut. Ülkemizin ihracatı her geçen yıl artıyor ve biz de Daikin Türkiye olarak CIS ülkelerinden Avrupa'ya kadar yaptığımız geniş çaplı ihracatı güçlenerek devam ettirmeyi hedefliyoruz.

İklimlendirme Sanayi
Sektör Birincisi

Yarının Bugünü, COŞKUNÖZ!

70 yılı aşan tecrübeyle otomotiv, havacılık, bilişim ve lojistik sektörlerinin geleceğine ışık tutuyor; **AR-GE çalışmalarımızdan yetkin mühendislik bilgimize kadar geleceğe bugünden hazır olarak güçlü yarınları karşılıyoruz.**

OTOMOTİV

HAVACILIK

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ

LOJİSTİK

COŞKUNÖZ
HOLDİNG

• coskunuzholding.com.tr •

İhracatın yıldızları

“Cumhuriyetimizin yeni yüzyılında değer yaratmaya devam etmeyi hedefliyoruz”

FERRERO FINDIK
BAMSİ AKIN
Ferrero Fındık Genel
Müdürü

FERRERO FINDIK olarak 2014 yılından bu yana, Türkiye’de fındık değer zincirinin sürekli gelişimine katkıda bulunmak amacıyla faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Ferrero’nun fındıkta ana tedarikçi ülkelerinden biri konumunda olan Türkiye’de, “Herkes için değer yaratan bir fındık sektörü” hedefiyle, kaliteli ve sürdürülebilir fındığın gelişimi için 2012’den bu yana Ferrero Değerli Tarım sürdürülebilirlik programımızı yürütüyoruz.

Programımızın 10’uncu yılında, Ferrero Fındık Bildirgesi ile duyurduğumuz taahhütlerimizi gerçekleştirme yolunda önemli adımlar attık. 100’ü aşkın Ferrero Değerli Tarım zirai ve sosyal uzmanının, ekimden hasada kadar İnsan Hakları ve Sosyal Uygulamalar, Çevrenin Korunması ve Sürdürülebilirlik, Tedarikçi Şeffaflığı başlıklarında eğitim, sahada danışmanlık

ve sürekli bilgi desteği sağladığı fındık üreticileri, toplam 100 bin hektar alanda iyi tarım ve sosyal uygulamalarla üretim yapma imkânına kavuştu. Sakarya, Düzce, Samsun, Ordu, Giresun ve Trabzon’da toplam 50 bin fındık üreticisine ulaştık. Sivil toplum kuruluşları, fındık üreticileri ve değer zincirinin diğer ilgili tüm paydaşlarıyla iş birlikleri geliştirip, fındık sektörünün gelişimi için ortak hareket ederek, Ferrero Değerli Tarım programının etkisini genişletmeye devam ettik.

Dünya çapında son teknolojiye sahip üretim tesisleri tasarlayan Ferrero’nun uzmanlığından aldığımız güçle, Türkiye’de fındık değer zincirinin modernizasyonu için önemli yatırımlar da yapmaya devam ediyoruz. 2014’ten bu yana devam eden modernizasyon yatırımlarımıza ilaveten, birinci derece deprem kuşağında yer alan Düzce’deki fındık işleme fabrikamızı yenilikçi sismik izolasyon ve sönümleyici teknolojileriyle yeniden inşa ediyoruz. Aynı zamanda kırma ve seçme işleminden entegre işlemeye kadar fındık değer zincirinin tüm halkalarını sürekli iyileştiriyoruz. 2016’dan bu yana her yıl Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından açıklanan “Türkiye’nin ilk 1000 ihracatçısı” listesinde “Fındık ve Mamulleri Sektör Birincisi” olmaktan gurur duyuyoruz. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında Türkiye’nin dünya ticaretindeki ağırlığını arttırmaya devam edeceğine inanıyor; Türk fındık sektörü için uzun vadeli bir stratejik ortak ve önemli bir işveren olarak, binden fazla çalışanımızla ve tedarikçilerimizle değer yaratmaya devam etmeyi hedefliyoruz.

Fındık ve Mamulleri
Sektör Birincisi

Ingenuity In Motion

Reliable, efficient logistics across Turkey and beyond

Transitioning into a bolder, stronger partner!

For three decades now, we have delivered logistics excellence in 180 countries, and all over Turkey. Constantly recalibrating to shape the future of seamless, digitally-enabled logistics, we stand true to our commitment of enabling the best for you.

Backed by end-to-end expertise, customer-centricity, and a strategic approach to ESG and sustainability, our striking, new identity reinforces leadership and the infinite possibilities it opens up for your business.

Go ahead and experience the difference, as we transform to move your world with ingenuity.

180 COUNTRIES | **2400** DIRECT TRADE LANES

ASIAPAC Turkey Tasimacilik A.S.

- Istanbul:** Yenisahra Mah. Yavuz Selim Cad. No:19 Allcargo Plaza 34746 Atasehir / Istanbul / Turkiye, T: +90 216 360 77 88
F: +90 (216) 359 16 35, E-mail: info@allcargoturkey.com
- Bursa:** Konak Mah. Lefkose Cad. No:10 Daire:25 Ofis Artı Is Merkezi 16265 Nilufer / Bursa / Turkiye, T: +90 216 360 77 88
- İzmir:** Mansuroglu Mah. 288/4 Sokak No: 9/1 Daire:7 Avclar Exclusive Bayrakli / Izmir / Turkiye, T: +90 216 360 77 88
- Mersin:** Alsancak Mah. GMK Bulvari No: 218/220 B Blok 5. Kat Daire:25 Capital Tower Toroslar / Mersin / Turkiye, T: +90 216 360 77 88
- Ankara:** Sogutozu Mah. 2177.Cad. No: 10/B Kat:8 No:63 Via Twins Cankaya / Ankara / Turkiye, T: +90 216 360 77 88

International Supply Chain | Express Distribution | CFS-ICD | Contract Logistics | Logistics Parks

ihracatın yıldızları

“Sürdürülebilir bir büyüme stratejisiyle çalışmalarımıza devam edeceğiz”

OBA FOOD GIDA SAN.TİC.A.Ş.
ALPASLAN ÖZGÜÇLÜ
CEO

OBA MAKARNA olarak kurulduğumuz günden bugüne yüksek teknolojik yatırımlarımız ve insan sağlığına önem veren kaliteli üretimimiz sayesinde sektörde öncü bir kuruluş olarak üretim yapmaya ve inovatif yaklaşımlarla ürün geliştirmeye devam etmekteyiz.

Türkiye, 65 milyon dolarlık global makarna pazarında her geçen gün artan bir varlığa sahiptir. Türkiye’de makarnanın artan üretimi ve ham madde bolluğu, yerel pazarın büyümesini sağlarken, sektörün ihracat potansiyelini de yükseltmektedir. Stratejik konumu ile ülkemiz ham maddeye erişiminin yanı sıra küresel müşterilere erişimde de rekabet avantajı sağlamaktadır. Son

on yılın verilerini incelediğimizde, Türkiye’nin hem makarna üretiminde hem de makarna ihracatında üst sıralara taşındığını görebiliyoruz. Dünya makarna ticaretinde ikinci sırada konumlanan Türkiye’nin dünya makarna ticaretindeki payı, artan ihracatla beraber yukarıya doğru bir ivme kazanıyor. Türkiye’de yapılan makarna ihracatının yüzde 30’unu OBA Makarna olarak üretim tesislerimizde gerçekleştirirken, küresel makarna ticaret hacminde de yaklaşık yüzde 10’luk bir paya sahip olduğumuzu belirtmek isteriz.

En büyük ihracat pazarlarımız olan Orta Doğu, Afrika ve Güney Amerika dünya genelinde makarnanın yüzde 25’ini tüketmektedir. Bu bilinçle hedef pazarlarımızı tüketici ihtiyacına göre yapmış olduğumuz pazar araştırmaları ışığında seçerek ülkeye yönelik stratejik pazarlama faaliyetleri yürütüyoruz. Bu titiz çalışmalarımızın sonucu olarak makarna sektöründe 2012 yılından bu yana Türkiye ihracat şampiyonluğumuzu sürdürmeye devam ediyoruz. Binin üzerinde çalışanımızın emeği sayesinde artan üretim hacmimiz, ihracatımız ve satış gelirlerimizle sektörümüzde 10 yıldır ihracat şampiyonu olmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Her geçen gün büyüyen ve gelişen dünya ekonomisinde pazar payımızı arttırarak, hızlı, sağlıklı ve sürdürülebilir bir büyüme stratejisiyle çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Hububat, Bakliyat, Yağlı
Tohumlar ve Mamulleri
Sektör Birincisi

Buderus

Geleceğin ısıtma sistemleri.

Bu Buderus Logatherm WLW166i Isı Pompası. Mavi gezegenimizin geleceğini koruyan bu verimlilik başka kimde var?

Bu Buderus uzmanlığının yeni ürünü
Logatherm WLW166i havadan suya ısı pompası.

Havadan serbest olan enerjiyi alan ve ısıya dönüştüren, hem ısıtma, hem soğutma hem de sıcak su konforunu bir arada sunan, müstakil ve yarı müstakil evler için ideal bir ısıtma sistemi olan Buderus Logatherm WLW166i havadan suya ısı pompası, sağladığı A+++* yüksek enerji verimliliğiyle mavi gezegenimizin geleceğini de koruyorsa, köklerinde 3 asırlık Buderus uzmanlığı olduğu için.

**Bu Buderus Isı Pompası.
Bu uzmanlık başka kimde var?**

*WLW-8 SP AR; ortalama çevre koşulları ve 35°C gidiş suyu sıcaklığı ile.

www.buderus.com/tr | 444 5 474

 /buderus_turkiye

 /buderusturkiye

 /buderustr

 /buderustr

Evinize en uygun ısı pompasını bulmak için QR kodu okutunuz.

ihracatın yıldızları

“Yeni pazarlarda, pazar payını artırma hedefi sürdürülüyor”

EKOM ECZACIBAŞI DIŞ TİC. A.Ş.
SAVAŞ ŞAHİN
Esan Eczacıbaşı CEO

SERAMİK SEKTÖRÜNE yüksek kalitede ham madde sağlamak amacıyla 1978 yılında Eczacıbaşı Topluluğu tarafından kurulan Esan; Türkiye'deki ilk kil zenginleştirme tesisini 1979 yılında, ilk feldspat flotasyon tesisini ise 1985 yılında kurmuştur. Günümüzde Esan Eczacıbaşı, Endüstriyel ve Metalik madencilik olmak üzere iki ana iş kolunda faaliyet göstermektedir. Genel olarak Türkiye Maden ihracat verileri değerlendirildiğinde 2023 yılının ilk yarısında, bir önceki yıla kıyasla maden ihracatında düşüş olmuştur. Rusya-Ukrayna savaşı, akabinde Avrupa'da gerçekleşen enerji krizi ve enflasyonun etkileri bölgedeki büyük üreticilerin üretim kapasitelerini düşürmesine ve dolayısıyla genel talepte düşüşe sebep olmuştur. Ayrıca Çin'in pandemi sonrası en geç toparlanan ülke olması ve finansal krizler yaşaması bu düşüşün sebeplerinden biridir. Bir diğer önemli sebep ise ABD'de artan navlun fiyatları nedeniyle yüksek fiyatlanmış stoklar bulunması ve faiz artışlarının bir sonucu olarak da ABD'deki talepte

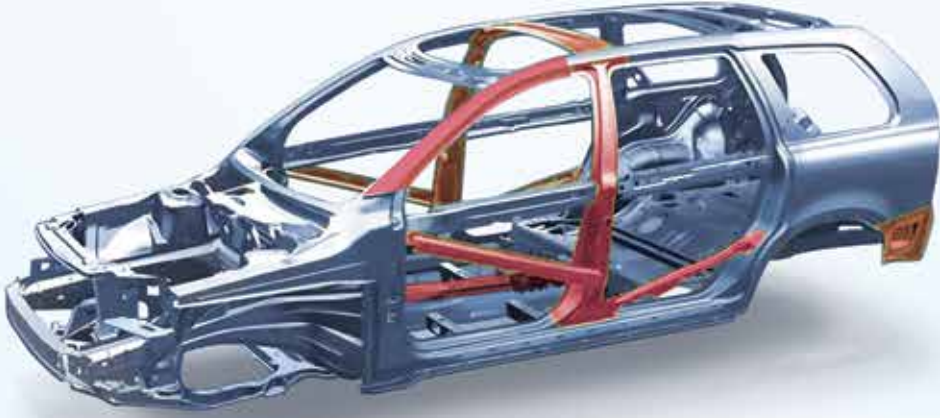
de bir miktar azalma görülmesidir. Esan, 2023 yılında beklenen global resesyonu ve buna bağlı birçok sektörde yaşanan bu yavaşlamayı, sürdürülebilir kalite avantajı, rezerv ve tesis yatırımlarının yanı sıra yeni pazarlara ulaşım iştahı ve deneyimi ile birlikte aşmayı planlamış ve bu doğrultuda aksiyon almıştır. Bu anlamda, yeni pazarlara girerek ve mevcut pazarlarda da yeni müşterilere dokunarak talep havuzunu genişletmeye ve iyileştirmeye çalışmıştır. Bu süreçte katma değerli ürünlerin ön planda olduğu (Cam, Kuvars Yüzey vb.) sektörlerde, yeni pazarlarda pazar payını artırma hedefi sürdürülmekte, mevcut müşteriler ile ilişkilerin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Esan, 2022 yılında, metalik madenlerde kurşun, çinko konsantresi üretimine bakır konsantresi de ekleyerek başarılı bir yıl geçirmiştir. Bununla birlikte özellikle, enerji krizinin şekillendirdiği metal fiyatları ve yapılan finansal operasyonlar ile süreç iyi yönetilmiştir. 2023 yılında da faaliyetlerini aynı özenle yürütmekte ve planlanan aksiyonlarını başarıyla gerçekleştirmektedir. Metalik konsantreler, tamamı ihracat olup Avrupa ve Asya'daki izabe tesislerine sevk edilmektedir. Gelecek beş yıllık maden planlamaları doğrultusunda 150 bin ton/yıl kurşun, çinko ve bakır konsantresi arzı devam edecektir. Esan, hem endüstriyel ham maddeler hem de metalik madenlerde yurt içi ve dışında rezerv yatırımlarını da sürdürerek, Özbekistan ve Kazakistan'da arama faaliyetlerini başarılı bir şekilde yürütürken; önümüzdeki beş yıllık dönem hedefleri için tesis yatırım ve üretim planlarını hazırlamaktadır.

Madencilik Ürünleri
Sektör Birincisi

Her **RUH** güçlü bir bedene ihtiyaç duyar...

Beyçelik Gestamp sac şekillendirme, kalıp tasarım ve imalatında lider kuruluşlardan biridir. Beyçelik Gestamp, sahip olduğu tecrübe ve teknolojisine yaptığı yatırımlarla otomotiv yan sanayisine yön veriyor.

KAZANDIRAN TEKNOLOJİ

EKOTEK HEAT TECHNOLOGY

Buhar Kazanları
Kızgın Yağ Kazanları
Sıcak Hava Kazanları
Kızgın Su Kazanları
Endüstriyel Yardımcı Ekipmanlar
Kalorifer Kazanı ve Merkezi Sistem Kazanlar
Boyerler

EKOTEK

Heat Technology

Endüstriyel Buhar ve Kızgın Yağ Kazanları

Ürünlerin tamamı için

www.ekotekkazan.com.tr

% 100 GÜVENLİ
KULLANICI DOSTU

EKOTEK

Heat Technology

444 1 354

+90 256 231 15 95

Ata OSB Mahallesi Astim 4. Cadde
No:24 Efeler / AYDIN / TURKEY

Cumhuriyetin 100. Yılında Hedef 110 Milyar Dolar HİZMET SEKTÖRÜ

Türkiye'nin hizmet ihracatında şu ana kadarki 2023 performansı, yıl sonu için belirlenen 110 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşabileceğinin emarelerini taşıyor.

2022'Yİ, bir önceki yıla göre yüzde 47 büyüttüğü performansı ile 90,2 milyar dolarlık rekor bir ihracatla kapatan hizmet sektörü, 2023 için bütün planlamalarını "rekoru daha da geliştirme" üzerine yapıyor. 2022'de tüm alt sektörlerle birlikte hizmet ihracatı alanında çok büyük başarılar elde edildi. 90 milyar dolarlık ihracata ve 50 milyar dolarlık ticaret fazlasına ulaşıldı. Türkiye'nin toplam istihdamının yüzde 60'ına yakın kısmını oluşturan ve ülkeye net döviz girdisi sağlayan sektör, bu sayede cari açığı mücadeleye de büyük bir destek veriyor. Hizmet ihracatı alt değişimleri çerçevesinde, turizm ve seyahat hizmetleri bir önceki seneye göre yüzde 55 artışla 41,2 milyar dolara; yolcu ve yük taşımacılığı sektörleri ise bir önceki seneye oranla yüzde 50 artışla 36,6 milyar dolara ulaştı. Hizmet ihracatında geleneksel olarak güçlü olunan sektörlerin yanı sıra yüksek katma değerli hizmetlerde de 2022 yılında önemli bir ivme yaşandı. Sigorta

ve emeklilik hizmetleri yüzde 77 artışla 1,8 milyar dolara; finansal hizmetler ise yüzde 89 artışla 732 milyon dolara çıktı. Onlarca ülkede, milyonlarca eve misafir olan Türk dizileriyle ülkenin yumuşak gücünün önemli bir parçasını oluşturan eğlence ve kültür hizmetleri, 2022 yılında dikkat çekici bir gelişim kaydetti. Bir önceki seneye göre yüzde 175 artışla 527 milyon dolara ulaşan sektör, ABD'den sonra dünyanın en büyük ikinci dizi ihracatçısı konumunda yer alıyor.

2023'ÜN İLK SEKİZ AYINDA 33,5 MİLYON TURİST

Türkiye'nin mal ihracatı yanında hizmet ihracatında da son derece sistemli ve sağlam adımlar attığına dikkat çeken Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, bu kapsamda hizmet ihracatındaki kısa vadedeki hedefleri şöyle açıkladı: "Geçen yılki rakamımız 90 milyar dolardı. Bu yıl inşallah 105 ila 110 milyar dolar arasında bir hizmet ihracatımız olacak. Zaten yeni

açıklanan Orta Vadeli Program'daki 255 milyar dolar mal ihracatı ve 110 milyar dolarlık hizmet ihracatı rakamlarına ulaşarak ülkemize toplamda 365 milyar dolar döviz gelirini sağlayacağız. Bunu başaracağımıza inanıyoruz. Turizm bu sene de çok iyi gitti. Son 12 ay itibarıyla 48 milyon 700 bin turist girişi oldu. İlk sekiz ay itibarıyla da bu rakam 33,5 milyondur. Yılsonuna kadar inşallah 55-56 milyon turist rakamına ulaşma hedefimiz devam ediyor."

"AZ ZAMANLARA ÇOK VE DAHA BÜYÜK İŞLERİ SİĞİDİRMAK ZORUNDAYIZ"

Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) ve İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanlıklarını birlikte yürüten Şekib Avdagiç, "Asıl bundan sonraki yıllarda az zamanlara çok ve daha büyük işleri sığdırmak zorundayız" şeklinde bir ana fikir üzerine oturttuğu açıklamasını, Cumhuriyetimizin 100. yılındaki mevcut durum ve neler yapılmasını gerektiği bağlamında şöyle detaylandırıyor: "Cumhuriyetin ilk yıllarında 13 milyonluk bir Türkiye idik, şimdi 85 milyonuz. Kişi başına düşen milli gelirimiz 1923'te 45 dolardı, bugün 10 bin dolar civarında. 1923'te 50 milyon dolar ihracat yapıyorduk, 2023'te 255 milyar dolara ulaşmayı hedefliyoruz. 19 milyar liralık GSYH'miz de 2 trilyon liraya ulaştı. Bunlar büyük rakamlardır. Bu rakamlara Türk özel sektörünün gayretleriyle ulaştık. Bu rakamlar önemlidir ama bizim için yeterli değildir. Bizim için, bu nesle ve bizden sonrakilere miras bırakacağımız hedefler önemlidir. Bizim için Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına nasıl başlayacağımız ve bu yeni yüzyılın ilk yıllarında nasıl bir temel atacağımız çok stratejik bir anlama sahiptir.

Biz Atatürk'ün Cumhuriyet'in 10. yılında söylediği 'Az zamanda çok ve büyük

işler yaptık' sözünden ilhamla, asıl bundan sonraki yıllarda az zamanlara çok ve daha büyük işleri sığdırmak zorundayız. Zira dünya, birinci sanayi devriminden bu yana belki de tarihinin en büyük ve en hızlı dönüşümünün arifesinde bulunuyor. Dijital çağ, çok daha hızlı, çok daha üretken ve çok daha rekabetçi dinamikler üzerinde yükseliyor. Hepimiz yakından izliyoruz: Yapay zeka, blockchain, nesnelere interneti ve metaverse gibi güçlü yeni teknolojiler, geleneksel sistemleri, kurumları ve yaşam biçimlerini sarsmakla kalmadı, dönüştürmeye de başladı. Dünyanın dört bir yanındaki şirketler, büyük bir süratle dijital ekonominin temel yapı taşlarını döşüyor. Hiç şüphe yok ki, bu yarışta geç kalanlar, büyük bir hızla derinleşen fay hatlarını geçmekte zorlanacak ve kısa süre içinde küresel maratondan kopmak zorunda kalacaklar. Bu küresel yarışta yer alan yükselen ve gelişen bir ekonomi olarak bizim bir şansımız var: Yeni gelişen teknolojilerin sunduğu fırsatları değerlendirebiliriz. Bu sağlayacak hem teknoparklar, startup merkezleri gibi önemli bir altyapımız var, hem de güçlü ve yetenekli bir gençlik kaynağımız bulunuyor."

Türkiye'nin toplam istihdamının yüzde 60'ına yakın kısmını oluşturan ve ülkeye net döviz girdisi sağlayan sektör, bu sayede cari açığa mücadelede büyük bir destek veriyor.

Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) ve İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı

ŞEKİB AVDAGIÇ

asırlık markalar

TÜRKİYE'NİN ASIRLIK MARKALARI

Türkiye Cumhuriyeti'nin kültürel bir yansıması olan ve 100 yıldan fazladır hikâyesini sürdüren köklü markalar, geçmişle gelecek arasında dengeyi korurken başarılarıyla da günümüze kadar uzanıyor.

✍ HİLAL YILDIRIM

asırlık markalar

Türkiye, bundan 100 yıl önce toprağı ve insanından aldığı gücü Cumhuriyet ile perçinledi.

Cumhuriyetin rüzgârı her alanda kendini hissettirdiği gibi ekonomide de dönüşümü beraberinde getirdi. Bu dönemde ekonominin yapı taşlarını oluşturan, asırlık tarihe sahip markalar Türkiye'nin sanayi ve ticaretine katkı sağlarken ülkenin kalkınmasında da önemli roller üstlendi. Yıllar içinde değişen pazar koşullarına uyum sağlayarak sürdürülebilir bir başarı yakalayan bu markalar, tarihe tanıklık ederken sadece ekonomik anlamda değil, aynı zamanda Türkiye'nin kültürel kimliğinin de birer yansıması oldu.

Geçmişle gelecek arasında dengeyi korumayı başararak bugünlere gelen, bu toprakların güçlü ve vizyoner markaları yalnızca yurt içinde değil dünyanın dört bir yanına gerçekleştirdikleri ihracatla Türkiye'nin dünyaya açılan penceresi oldu. Azim, yaratıcılık ve girişimcilik kelimelerinin bir araya gelmesiyle başlayan asırlık markaların asırlık değer taşıyan hikâyeleri...

ASIRLIK HATIRIYLA KURUKAHVECİ MEHMET EFENDİ

Türk kahvesi geleneğinin temellerini atan

Kurukahveci Mehmet Efendi'nin tarihi, 1871 yılına dayanıyor. Babadan oğula yönetim şekliyle bugünlere gelen markanın yolculuğu, ilk olarak Mehmet Efendi'nin çiğ çekirdek kahveyi kavurup öğütterek hazır bir

şekilde satmasıyla başlıyor. Osmanlı'da oldukça sevilen Türk kahvesinin, Mehmet Efendi'nin sağladığı kolaylıkla İstanbul'da namı yayılıyor. Bir süre sonra kendisi "Kurukahveci Mehmet Efendi" ismiyle anılmaya başlıyor. Mehmet Efendi'nin vefatından sonra artık işlerin başına oğulları geçmişti. 1932 yılında grafiker İhap Hulusi Bey tarafından bir amblem çizildi. Hazırlanan bu amblem günümüze kadar ulaşarak varlığını sürdürüyor. Aile, 1934 yılında "Kurukahveci" soyadını aldı. Yurt dışı pazarının önemini erken fark eden kardeşlerin en büyüğü Hasan Selahattin, uluslararası etkinliklere katılma kararı aldı. Zamanla artan talebi karşılamak için dönemin teknolojisinden faydalanıldı.

Geleneksel üretim yöntemlerinden sıyrılarak gelişen teknolojiyle birlikte toplu üretime geçildi. İşlerin büyümesiyle birlikte kahve öğütme ve paketleme teknikleri gelişti. Türk kahvesinin adını ülke sınırlarının ötesine taşıyan Kurukahveci Mehmet Efendi, bugün uluslararası arenada, beş kıtadan 55 ülkeye ihracat yapıyor.

asırlık markalar

1923'TEN GÜNÜMÜZE YAYILAN KOLONYA KOKUSU: EYÜP SABRİ TUNCER

Savaş yıllarının sona erdiği, Cumhuriyet rejiminin başladığı dönemde Eyüp Sabri Bey'in memleketi İnegöl'de ticarete atılmasıyla 100 yıllık başarı öyküsü başladı. Türkiye Cumhuriyeti'nin gözbebeği başkente rotasını çeviren Eyüp Sabri Bey, burada "bonmarşe" olarak tanımlanan perakende satış mağazasını açtı. Ürün yelpazesi oldukça geniş olan mağazada gömlekten şapkaya, atkıdan çoraba, deri valiz ve çantalardan şemsiyeye kadar birçok ürün yer aldı. Eyüp Sabri Bey'in İstanbul'a yolunun düştüğü bir gün, karşılaştığı esans satıcısından öğrendiği kolonya imalatıyla hikâyesi yeniden şekillendi. 1930'lu yıllarda marka, girişimci satış hamlesiyle mağazasındaki tüm ürünlerin fiyatlarının yer aldığı bir broşür hazırladı ve müşterilerini çekmek için

katalogda yer alan promosyonlarla insanları mağazasına davet etti. Böylece halka tüketim alışkanlığı kazandırarak kolonya, günlük hayatın vazgeçilmez bir parçası hâline geldi. 1960'lı yıllarda Sabahattin Tuncer, esans üretimi hakkında bilgi edinmek için yurt dışına çıktı. Üretim çalışmalarının devam ettiği dönemde limon kolonyası formülü geliştirildi ve ilk kez Türkiye'de ham maddelerden kendi formülünü geliştiren kolonya markası oldu.

Türkiye'nin kolonya ihtiyacını 100 yıldır karşılayan Eyüp Sabri Tuncer, günümüzde küresel mağazalaşma adımlarıyla Türkiye haricinde AB ülkelerinden Amerika'ya, Kıbrıs'tan Avustralya, Rusya, Dubai, Irak, Ürdün, Bahreyn, Tayland, Suudi Arabistan, Umman, Kanada'ya kadar pek çok ülkede satışa sunuluyor.

ULUDAĞ'IN SERİNLİĞİ 100 SENEYİ AŞKINDIR İÇİMİZİ FERAHLATIYOR

Bursa'nın doğal güzelliklerini keşfeden dönemin memuru İbrahim Talat Bey, 1870'li yıllarda doğal maden suyunun hem sağlık açısından hem de ticari açıdan önemini fark ediyor. İlk hamlesi bölgeyi satın almak oluyor. Bu isteğin gerçekleşmesi çok kolay olmasa da İbrahim Talat Bey, ortaklarıyla bölgeyi satın aldı fakat bölgeyi işletme imtiyazını uzun yıllar beklemek zorunda kaldı. 42 yıllık bekleyişin ardından maden suları işletme ruhsatı 26 Mayıs 1912'de alındı. Temellerinin o tarihlerde atıldığı Uludağ, ilk kurulduğunda ismi "Keşiş Dağı Maden

**Türkiye'nin
ayçiçek yağı ihracatında
lider firması olarak,
en çok ihracat yapan
şirketler arasında
141. sırada yer almanın
haklı gururunu yaşıyoruz.**

**Bu başarımıza ortak olan
tüm çalışanlarımıza ve iş ortaklarımıza
sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.**

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ **30** yıl★

Kadooğlu
YAĞ

asırlık markalar

Suyu” idi. Keşiş Dağı'nın 1925'te adının Uludağ olarak değişmesiyle marka da 1926'da “Uludağ” ismini alıyor. 1931 yılında marka artık Uludağ Maden Suları Türk Limited şirketini kurmuş, tüm faaliyetlerini bu çatı altında gerçekleştirmeye başlamıştı. Nilüfer Gazoz markasının sahibi Mehmet Hakkı (Erbak) Bey'in meşrubat üretmeye başlaması Uludağ içeceklerinin de temellerini oluşturdu. 1932'de Efsane Uludağ Gazozu'nun orijinal formülü Mehmet Hakkı Bey'in oğlu Nuri Erbak tarafından bulundu ve “Uludağ” ismiyle başlayan efsane, başarısını günümüze kadar sürdürüyor. Birçok ilklere imza atan marka, depozitolu cam şişe üretimini gerçekleştirmiş, dünyada ilk kez bir litrelik pet şişede doğal maden suyu üretmişti. Uludağ, günümüzde Türkiye'nin önde gelen içecek markalardan bir tanesi ve her geçen gün ürün yelpazesini genişleterek beş kıtada 40'tan fazla ülkeye ihracat yapıyor.

Bugün Türkiye ilaç sektörünün öncü markalarından Abdi İbrahim, işe sıhhi malzemeler, eter, hintyağı ve benzeri galenik preparatları satmakla başladı.

ABDİİBRAHİM

MÜTEVAZİ BAŞLANGIÇTAN LİDERLİĞE: ABDİ İBRAHİM

Kökleri 1912'ye uzanan Abdi İbrahim'in hikayesi, Abdi Nadir İbrahim Bey'in Küçük Mustafapaşa'daki eczanesinde başlar. Bugün Türkiye ilaç sektörünün öncü markalarından Abdi İbrahim, işe sıhhi malzemeler, eter, hintyağı ve benzeri galenik preparatları satmakla başladı. Birinci Dünya Savaşı'nın gerçekleştiği yıllarda cephede yaralıların pansumanında kullanılması için emiş gücü artırılmış prese idrofil pamukları kullanır. Bu girişim, Abdi Bey'in adının duyulmasını, itibarını artırmasını sağlar. Zamanla ürün yelpazesini ve laboratuvarlarını genişleten Abdi Bey, yerli ilaç sanayinin öncülerinden oldu. 1927 yılında Abdi Nadir İbrahim Bey'in vefat etmesiyle eşi Fatma Mehveş Barut yönetimi devralır. Fatma Mehveş Barut, Ecz. İ. Hakkı Katran'ı mesul müdürlüğe getirir. Yeni mesul müdür kendi tertibi olan, “Hakkı Katran Öksürük Pastili” için ruhsat alır. Fatma Mehveş Barut'un teşvikleriyle oğlu İbrahim Hayri Barut öğrenim hayatım boyunca laboratuvara gider, orada çalışırdı. Teknolojik gelişmeleri takip eden İbrahim Hayri Barut, İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesiyle Danimarka ve İngiltere'den son sistem iki tablet makinesi getirtti. Zamanla ürün yelpazesini genişleterek laboratuvarlardaki çeşitliliği artırdı.

İbrahim Hayri Barut, babasından devraldığı yapıyı giderek büyüttü. Türkiye'nin ilk Sulfamit'in pomat ve tablet formlarını, ilk penisilin

asırlık markalar

Thiocilline'i üretti. Matbaanın laboratuvara girmesine öncülük etti ve kendi neşriyatını yapan ilk laboratuvarcı oldu. Öyle ki döneminde ismini, Türkiye'nin en büyük üçüncü ilaç firması konumuna getirmeyi başardı.

Bugüne geldiğimizde 21 yıldır ilaç sektörünün lider ismi olan Abdi İbrahim, Türkiye, Kazakistan ve Cezayir'de bulunan modern üretim tesisleriyle 70'ten fazla ülkeye ihracat yapıyor.

GELENEKSELDEN GÜNÜMÜZE: APİKOĞLU

Takvimler 1910'u gösterdiğinde Kayseri'de Apikoğlu

ailesi kendilerine ve komşularına ikram etmek maksadıyla sucuk hazırlardı. Kendilerine özgü baharat karışımlarıyla oldukça yoğun ilgiyle karşılanan ürünler uygun fiyatlarla satışa sunuldu. Osmanlı'nın mevcut durumu sebebiyle İstanbul'un yolunu tutan aile, burada geleneksel üretimden ve ticaret yapısından sıyrıldı, Maltepe'de bulunan ahşap bir yalının alt katında imalat sürecine başladı. Eminönü'nde dükkâna sucuk ve pastirmalar kürekli mavnalarla taşıyordu.

1940'lı yıllara gelindiğinde artık talep oldukça fazlaydı. İşler daha da büyüdü. Bu yıllarda Alibeyköy'de yeni bir fabrikanın temelleri atıldı ve marka artık gazetelere reklam vermeye başladı.

Ürünlere olan ilginin artması beraberinde taklitlerini de getirmişti. Bu yüzden müşterilere "Taklitlerinden sakınınız" uyarısı yapılıyordu. 1955 yılında artık Apikoğlu ürünleri, zincir marketlerde yer almaya başladı. 1986'da hedefleri büyük olan marka, Tuzla'da et tesisi inşasını tamamladı. Adını sadece Türkiye'de sınırlı bırakmayan Apikoğlu, her yerde duyurmaya kararlıydı. Bunun örneklerinden biri de İngiliz ve Alman hava yolu şirketlerinin yolcularına ikram ettiği ürünlerini Apikoğlu'ndan alması sayılabilir. Yüz yılı aşkın süregelen deneyimleriyle bugünlere gelen marka, Türk damak tadını yaşatmaya devam ediyor.

asırlık markalar

ARİŞ
Pırlanta Sanatı
1906

1906'DAN BERİ PARLAYAN ARIŞ PIRLANTA

Ariş Pırlanta'nın yolculuğu, 1906 yılında Mardin'de Abdülkerim Efendi'nin küçük bir atölyesinde başladı. Abdülkerim Efendi o yıllarda el işçiliğiyle üretilen telkâri ve bugünün tek taşına eş değer habbe adı verilen ürünleri ile sadece Mardin'de değil tüm Güneydoğu'da adından söz ettirdi. "Çok güzel iş yapıyorsun, güzel iş yapan usta" dedikleri için de ailenin soyadı "Güzeliş" oluyor. Yıllar süren başarının devamı İstanbul'da kurumsallaşma yolunda perçinlendi. Tarihinden aldığı güçle markanın birçok ilkte imzası oldu. Pırlantalı mücevheri garantili ve sertifikalı olarak sunan ilk mücevher markasıdır. 1984 yılında ilk etiketi, ambalaj kutularını ve kurumsal logoyu oluşturdu. Sektöründe bir ilkinin daha gerçekleştirerek pırlanta tıraş makinesi aldı ve tıraş işlemini deneyen ilk isim oldu. Değişen zamana yenilikçi girişimleriyle ayak uyduran Ariş Pırlanta, 2003 yılında sektörde ilk çevrim içi alışveriş sitesini açan marka oldu. 117 yıldır pırlanta tutkusuyla başlayan gelenek, üç kuşak dededen toruna sürüyor.

İKİ BUÇUK ASIRDIR SÜREN LEZZET: ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ali Muhiddin Bekir Efendi, 1777 yılında Kastamonu'dan İstanbul'a gelerek açtığı şekerçi dükkanında lokum, akide gibi birçok ürünü kendisi imal edip satmaya başladı. 1817 yılında hac görevini yerini getirmesiyle "Hacı Bekir" olarak anılmaya başlayan Şekerçi Hacı Bekir, Türk kültürünün bir parçası olan lokumun temellerini atan kişi oldu.

19'uncu yüzyılda Avrupa'da üretilen şeker, Türkiye'de "kelle şekeri" adıyla tatlılarda kullanılmaya başlandı. Şekerçi Hacı Bekir de bu şekeri havanda dövüp eriterek gül, tarçın, sakız, portakal limon ilavesi ile farklı tat ve renklerde akideler üretmeye başladı. Nişastayı da un yerine kullanarak bugün, şöhreti dünyanın her yerinden duyulan eşsiz lezzetiyle var olan lokumu yarattı. Lokumun şöhreti saraylara kadar ulaştı ve dönemin padişahı 2. Mahmud, Hacı Bekir Efendi'yi sarayın şekerçibaşısı yaptı. Saraya giren lezzetin ünü İngiltere'ye kadar yayıldı. Öyle ki Hacı Bekir'in İngiliz müşterilerinden biri ülkesine dönerken yanında bu lokumlardan götürmüş ve kendi taktığı "Turkish delight" ismiyle ikram etmişti. O günden beri bu isim dünyanın her yerinde yankılandı. Osmanlı- Türk kültürünün bir yansıması olan lokumlarla Hacı Bekir Efendi, kültürün önemli bir parçası oldu ve dönemin ünlü ressamlarından Maltalı Amadeo Preziosi tarafından resmedildi. Bu eser, İstanbul'dan yola çıkarak Paris Louvre

DEV PROJELERİN
İKLİMLENDİRME MARKASI

DÜNYANIN 1 NUMARASI

İşte bu yüzden Daikin, en küçük alanlardan binlerce metrekarelik endüstriyel projelere kadar
dünyanın dört bir tarafında, alanında tercih edilen marka.

- KONUT • OFİS • SPOR MERKEZİ • VERİ MERKEZİ • RESTORAN/CAFE • MAĞAZA/MARKET
- OTEL/HASTANE • FABRİKA/ÜRETİM TESİSİ • SOĞUK ZİNCİR TAŞIMACILIĞI

asırlık markalar

Sanat Müzesi'ne kadar uzanıyor. Yıllar geçmişti ve 1926'da Mustafa Kemal Atatürk, ülke sanayisini Kuzey Afrika ve Avrupa ülkelerine tanıtmak istedi. Bu amaçla hazırlanan ilk yüzer sergiye Hacı Bekir markası da katıldı. Günümüzde Türk lokumunu ülke sınırlarının ötesinde buluşturan Hacı Bekir, başta İngiltere olmak üzere birçok ülkeye ihracat yapıyor.

100 YILI AŞKINDIR TEKSTİL DÜNYASINDA BİR ÇİFT GEYİK KARACA

1917 yılında Bandırma'da Karacabeyli Halil tarafından kurulan Çift Geyik Karaca, hikâyesine aldığı çorap makinesiyle başladı. Kurtuluş Savaşı'nın gerçekleştiği sırada cephedeki askerler için de çorap üretti. Cumhuriyet'in yeni kurulduğu dönemde makine bulmanın zor olduğu yıllarda mevcutlara ek olarak fanila

ve örgü makineleri eklendi. Üretimi gerçekleştirenler aile etrafından kişilerdi. Bu kişilerin arasında altı buçuk yaşından beri atölyede bulunan, işçilere yardım eden Hayrettin Karaca da vardı. Dört tiftik fabrikasından biri olarak kayıtlara geçen markanın çalışan sayısı yüze ulaştı.

1930'lu yıllarda "çift geyik" logosunu tescilledi. 1932'de Bandırma'da keten ihracatı yapan tek firmaydı. 1949 yılında üretimini İstanbul'a taşıyan marka, 1961 yılına geldiğinde artık yurt dışına ihraç edilen ilk Türk tekstil markasıydı. Trikota öncü bir marka hâline gelen marka, 1965'te bu başarısını devam ettirerek beş kıtadan 36 ülkeye ihracat yapan markalardan biri oldu. Kariyer yolculuğunda inişler çıkışlar yaşayan Karaca, Narin Group bünyesinde tekrar büyüme ivmesini yukarı çıkarmaya başardı. Kuruluşunun 100'üncü yılında mağaza sayısını 100'ün üzerine çıkararak Türk sermayesiyle triko üretimine devam ediyor.

ALPLA

ALPLA

YENİLİKÇİ PLASTİK AMBALAJ ÇÖZÜMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE ÜRETİMİNDE DÜNYA LİDERİ

Farklı endüstri sektörleri için yenilikçi ambalaj sistemleri, şişeler, kapaklar ve enjeksiyonla kalıplanmış parçalar üretiyoruz.

- İçecek
- Yiyecek
- Süt ve Süt Ürünleri
- Kişisel Bakım Ürünleri
- Ev Bakım Ürünleri
- Madeni Yağlar
- İlaç
- Bitki Koruma Ürünleri

asırlık markalar

BÜYÜKADA'NIN TARİHİ YANSIMASI: SPLENDİD PALAS OTEL

İstanbul'un tarihi dokusunu yaşatan, Büyükkada'nın görkemli yapılarından biri olan Splendid Palas Otel'in hikâyesi 1908 yılında başlıyor. Osmanlı ordusundaki görevlerini tamamladıktan sonra emekliye ayrılan Sakızlı Müşir Kazım Paşa, Avrupa seyahatlerinden esinlenerek Büyükkada'da bugün Splendid Palas Otel'i'nin olduğu araziye satın aldı. Burayı Tokathyan Otel'i'nin garsonu olan Dikran, Tavit ve Onnik Beylere kiraladı. Otel, bugünkü ismini üç ortağın "Splendid" koymasıyla aldı. Otel eski bir ordu görevlisine ait olduğu için de sık sık askeriyenin emrinde kullanıldı. Öyle ki 1912 Balkan Savaşları sırasında hastaneler yeterli gelmediği için otel geçici bir amaçla kullanıldı. Sancılı günlerin sona ermesiyle Splendid Palas'ta artık daha renkli günler yaşanıyor. Balolar, etkinlikler burada düzenleniyor Gazi Mustafa Kemal Paşa dahil birçok önemli insan burada ağırlanıyordu. Türk sinemasına mekân olan romanlara konu olan otel bugün bir kültür mirası olarak varlığını sürdürüyor. İlk günden beri aynı ailenin mülkiyetinde olan otel aile geleneği sürdürülerek altıncı nesil tarafından idare ediliyor. Günümüzde birinci derece tarihi eser statüsünde ve ilk günkü özelliklere sadık kalınan tek otel konumundadır.

Dünyanın ilk fırınlı baklava dükkânı olma özelliğine sahip olan Güllüoğlu, Karaköy'de günde iki buçuk ton baklava üretimi gerçekleştiriyor.

KARAKÖY
GÜLLÜOĞLU
1843

KARAKÖY'DE YÜZYILLARDIR GÜLLÜOĞLU

Tarihi 1800'lü yıllara dayanan Güllüoğlu'nda "Güllü Çelebi" diye anılan Hacı Mehmed Güllü tarafından baklavacılığın ilk filizleri atılıyor. Baklavacılığın inceliklerini öğrenmek için Halep ve Şam'da altı ay kalan Güllü Çelebi, döndüğünde Gaziantep'te tezgâhını açtı.

Babasının vefatıyla işleri devralan Hacı Mahmud Güllü, oklava ile açılan ince yufkallı baklavalar yaptı. Dört oğlu da kendisi gibi baba mesleğini sürdürdü ve torunlardan Mustafa Güllü, baklavayı Gaziantep'ten İstanbul'a taşıma kararı aldı. Böylece İstanbul'un ilk baklava dükkânı 1949 yılında Karaköy'de açıldı.

Dünyanın ilk fırınlı baklava dükkânı olma özelliğine sahip olan Güllüoğlu, Karaköy'de günde iki buçuk ton baklava üretimi gerçekleştiriyor. Dünyanın her yerine baklavayı ulaştırma kapasitesine sahip olan Güllüoğlu ile beş kuşaktır baklavanın tadı damaktan damağa dolanıyor.

Lezzetimizi ödülle taçlandırdık.

International Taste & Quality Institute'un düzenlediği Superior Taste Award'dan yeni ürünlerimiz İçli Tavuk ve Fit Çıtır Üstün Lezzet Ödülü ile döndü.

TÜRKİYE'NİN YÜZ AKLARI

✍ HİRAL YILDIRIM

Sanattan spora, bilimden sinemaya kadar Türkiye, alınmış birçok ödülün haklı gururunu yaşıyor. Bu başarının ardındaki isimler, uluslararası arenada parlayarak Türkiye'nin zafer dolu hikâyelerini yazdı.

TÜRKİYE OKÇULUK TARİHİNİN DÜNYA ŞAMPİYONU: METE GAZOZ ↓

Dünya şampiyonluğuna ulaşan ilk Türk olma ünvanını üzerinde taşıyan Mete Gazoz, Türk sporunun gurur kaynaklarından biri oldu. Okçuluk dünyasında adını altın harflerle yazdırarak genç yaşında elde ettiği başarılarla uluslararası arenada Türkiye'nin adını duyurdu. Bu başarının tesadüf olmadığını kanıtlar nitelikte olan Mete Gazoz, üç yaşından beri gösterdiği azimle

bugünlere geldi. Sekiz yaşına kadar omuzlarını geliştirmek için yüzme kursuna giden Mete, koordinasyonunu dengede tutmak için de ayrıca basketbol oynadı.

Okçuluk sporunun önemli bileşenlerinden olan dikkat yeteneği için de resim kursu aldı. Gelişimine katkı sağlamak için yaptığı çalışmaların sonu gelmeyen sporcu, göz ve el koordinasyonu için iki yıl boyunca piyano eğitimi gördü. Zafere giden yolda azminden, disiplinli çalışmasından, hırısından taviz vermedi ve bugün genç sporcuların ilham aldığı örnek bir isim hâline geldi. Adının ilk yankılanmasını Tokyo Olimpiyatları'nda kazandığı altın madalyonla duyuran Mete, son olarak Dünya Okçuluk Şampiyonası'nda erkekler klasik yay şampiyonu oldu. Bu galibiyetinin ardından "Bugün bu gezegendeki en iyi okçu bendim, bundan sonra da ben olacağım." diyen Mete Gazoz, kendine olan güveniyle, kazandığı zaferlerle hem Türkiye'nin hem dünyanın okçuluk tarihindeki en büyük başarılarından biri oldu.

DNA'SINDA BAŞARI VAR: AZİZ SANCAR ↑

Çığır açan önemli çalışmalarıyla bilim dünyasına adını Nobel Ödülü ile kazıyan Aziz Sancar, Türk bilimini uluslararası arenada temsil etmesiyle bugün ve yarın Türkiye'nin gurur kaynaklarından biri oldu. Mardin'de çiftçi bir ailenin yedinci çocuğu olarak dünyaya gelen Aziz Sancar, lisede kimya dersini sevmesiyle bu alanda ilk adımını İstanbul Üniversitesi'nde Tıp Fakültesi okurken attı. DNA onarımı üzerinde uzun yıllar çalışmalarını sürdüren Sancar, DNA'ların bir dizi hasara maruz kaldığını fark etti. Bu hasarlar kanser gibi birçok sağlık sorununa neden olur.

İşte Türk bilim insanı Aziz Sancar, bu hasarların nasıl onarıldığı noktasında devreye girdi. Azim ve istikrarın sonucunu 2015'te kazandığı Nobel Kimya Ödülü'yle tüm dünyaya tescilleyerek bilime ışık tutmaya devam ediyor.

SİNEMANIN DERİN YÖNETMENİ: NURİ BİLGE CEYLAN ↓

Sinema sanatının etkileyici ve düşündürücü yönünü ortaya çıkaran Nuri Bilge Ceylan, bu sanatın derinliklerini irdeleyerek filmlerini çekiyor. Onun filmlerinde karakterlerin iç dünyasına yolculuk ederken sıradan hayatlardaki içsel çatışmalar, psikolojik analizler bulunur ve izleyici düşünmeye sevk edilir. Bu sıradanlığın alt metninde yatan nüanslar, onun sinemasında bir ifade biçimi olarak karşımıza çıkıyor.

Uluslararası festivallerde ülkemizi temsil eden Nuri Bilge Ceylan, Bir Zamanlar Anadolu'da filmiyle 2011 Cannes Film Festivali'nde Büyük Jüri Ödülü'nün sahibi oldu. 2014 yılında ise yönetmenliğini yaptığı Kış Uykusu, 2014 Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye'ye layık görüldü.

Yıllardır azim ve emekle ilmek ilmek örülmüş bir başarı hikâyesine sahip olan A Milli Kadın Voleybol Takımımız, dünya sıralamasında ilk basamağa çıktı.

Sessizliğin hâkimiyetinde büyük hislerin yansıtıldığı usta yönetmenin eserlerinde, doğallık ön plana çıkarken yaratılan sinerjiyle de görsel bir şölen sunuluyor. Uluslararası festivallerde ülkemizi temsil eden Nuri Bilge Ceylan, Bir Zamanlar Anadolu'da filmiyle 2011 Cannes Film Festivali'nde Büyük Jüri Ödülü'nün sahibi oldu. 2014 yılında ise yönetmenliğini yaptığı Kış Uykusu, 2014 Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye'ye layık görüldü.

TARİHİ BAŞARILARIN TAKIMI: FİLENİN SULTANLARI ↓

Türkiye'nin voleybol ülkesi olmasında ve zaferleriyle Türk sporunun başarıdan başarıya koşmasında öncülük eden Filenin Sultanları, tarihe geçen mücadeleleriyle Türkiye'nin gururu oldu. 100 yılı aşkın bir süredir voleybolu kültürünün bir parçası hâline getiren Türkiye,

Cumhuriyetin 100'üncü yılında önemli galibiyetlere imza attı. Başarı tohumlarını ilk kez 2003 yılında Avrupa Kadınlar Voleybol Şampiyonası'nda kazandığı gümüş madalyayla atan milli takım, bu zaferi katmerlenerek büyüttü.

Voleybol takımımız ABD'nin Teksas eyaletindeki Arlington kentinde oynanan 2023 FIVB Milletler Ligi'nin finalinde Çin'i yenerek tarihinde ilk kez şampiyon oldu. Avrupa'nın da en iyisi olan milli takım, 2023 CEV Avrupa Şampiyonası finalinde Sırbistan'ı yendi ve tarihinde ilk kez Avrupa'nın zirvesine çıktı. Yıllardır azim ve emekle ilmek ilmek örülmüş bir başarı hikâyesine sahip olan A Milli Kadın Voleybol Takımımız, dünya sıralamasında ilk basamağa yükseldi. Filenin Sultanları, peş peşe hepimizi gururlandırırken peşinden gelen binlerce genç kızın da ilham kaynağı oldu.

 reismakina

ÜRETİMİN ARKASINDAKİ GÜÇ

Şahika Ercümen, Cumhuriyetin 100'üncü yılında Bahamalar'da düzenlenen Dünya Serbest Dalış Kupası'nda 100 metreye 3 dakika 14 saniyede dalarak Türkiye rekorunu elde etti.

KUZEY KANALI'NI YÜZEREK GEÇEN İLK VE EN GENÇ TÜRK: AYSU TÜRKÖĞLU ↑

Denizlerin rekor yüzücüsü Aysu Türkoğlu, 21 yaşında gösterdiği cesaret ve azmiyle ülke sınırlarını "yüzerek" aştı. Bir maraton yüzücüsü olan Aysu, Türk sporunda pek çok ilki gerçekleştirdi. Önce Manş Denizi'ni 16 saat 28 dakikalık sürede 60 kilometre yüzerek geçen en genç Türk sporcusu olma ünvanını kazandı, ardından Kuzey İrlanda ile İskoçya arasındaki Kuzey Kanalı'nı yüzerek geçen ilk Türk kadın ve en genç Türk sporcu oldu. 11 saat 48 dakika süren olağanüstü efor ve mücadele sonrası dünyanın en iyi

yüzücüleriyle adı birlikte anılmaya başlayan Aysu Türkoğlu, soğuk suları arşınlayarak gururlandıran ilkleriyle Türk sporuna katkılarına devam ediyor.

DERİN SULARIN REKORTMENİ: ŞAHİKA ERCÜMEN ↓

Su sporlarında ülkemizin adını gittiği her müsabakada duyuran Şahika Ercümen, rekorlar kıran zaferleriyle Türkiye'nin gururlarından biri oldu. Çocukluğunda astım rahatsızlığı nedeniyle spora başlayan ve şimdi dünya rekorları kıran serbest dalış sporcusu Ercümen, inanılmaz galibiyetleriyle hem Türk spor tarihine hem dünyaya adını altın harflerle yazdı. Su sporlarının birçok dalında başarısı olan milli sporcu, hem ulusal hem uluslar arası 100'ün üzerinde madalya ve ödüllere sahip. Birçok Türkiye rekorunun yanı sıra sekiz kere de dünya rekoruna imzasını attı. Son olarak Cumhuriyetin 100'üncü yılında Bahamalar'da düzenlenen Dünya Serbest Dalış Kupası'nda 100 metreye 3 dakika 14 saniyede dalarak Türkiye rekorunu elde etti.

advertorial alagöz holding

“Bu Şampiyonluk Cumhuriyetimizin 100. Yılına Armağan Olsun”

Cumhuriyetimizin 100.yılında FIBA Kadınlar Süper Kupa'yı ülkemize getiren ilk takım Fenerbahçe Alagöz Holding oldu.

Fenerbahçe Alagöz Holding Kadın Basketbol Takımı, FIBA Kadınlar Süper Kupa'yı kazanan ilk Türk takımı olarak tarih yazdı.

Bu tarihi başarıya ilişkin bir açıklama yapan Alagöz Holding Yönetim Kurulu Başkanı Cantürk Alagöz, “Avrupa'nın en büyüğü olup, başarısını iki kupayla taçlandığı 2022-2023 sezonunda Alagöz Holding olarak isim sponsoru olduğumuz Fenerbahçe Kadın Basketbol Takımı ile 2023-2024 sezonunda da isim sponsorluğuyla yol arkadaşlığımız devam ediyor. Fenerbahçe'nin olduğu her yerde biz de varız. Bu yolculukta tarihi bir başarıyı daha ülkemize Cumhuriyetimizin 100.yılında armağan eden takımımızı canı gönülden tebrik ediyorum. Başarıları daim olsun.” ifadelerini kullandı.

ALAGÖZ HOLDİNG HAKKINDA

Yarım asırlık tecrübesi ve ‘Birlikte daha güçlüyüz’ sloganıyla farklı sektörlerdeki iştiraklerini tek bir marka altında buluşturan Alagöz Holding, inovatif çözümleri, yeni nesil teknoloji ve perspektifi ile hizmette öncü olmayı hedefliyor.

Alagöz Holding, ilaç sektöründe 50 yıl, analitik cihaz tedarikinde 25 yılı bulan deneyimi; yazılım, teknik destek, çevre ve enerji, havacılık, maden sektörlerinde elde ettiği 8 yıllık tecrübesiyle Ankara'dan dünya'ya hizmet sunuyor.

CUMHURİYET'İN 100'ÜNCÜ YILINDA TÜRK SPORUNDAN BÜYÜK BAŞARILAR

“Cumhuriyet fikren, ilmen ve bedenen kuvvetli ve yüksek seviyeli muhafızlar ister.” diyen Mustafa Kemal Atatürk'ün temellerini attığı Türkiye Cumhuriyeti, 100'üncü yaşını başarı öyküleri ile kutluyor. Küllerinden doğan ülkenin evlatları, başarı bayrağını daha yükseklerle taşımaya devam ediyor.

Kültürden sanata, spordan bilime kadar her alanda Türk toplumunun gelişimine kendini adayan Mustafa Kemal Atatürk; savaşlardan çıkmış, yorgun bir ülkeye rağmen bu faaliyetleri o zorlu günlerde dahi önemsemi. Bugün, Atatürk'ün miras bıraktığı bu değerleri yaşatan Türkler ise dünyada yankılanan büyük işler başarıyor. Cumhuriyetin 100'üncü yılında, bilim, sanat ve spor branşından ülkemize gururlandıran haberler geldi. 2022'de Türkiye, 51 branşta 6 bin 127 madalya kazandı. En yüksek madalya sayısına kadın sporcular ulaşırken 2023'ün ilk 10 ayında da başarılar katlanarak büyüdü.

2022'de Türkiye, 51 branşta 6 bin 127 madalya kazandı. En yüksek madalya sayısına kadın sporcular ulaşırken 2023'ün ilk 10 ayında da başarılar katlanarak büyüdü.

Başarı hikâyesi Erzurum'dan Avrupa'ya uzanan Dilek Koçak, atletizmde rekorların sahibi olarak Türk sporunun gelişimine katkı sunuyor. Avrupa'nın en iyisi olan Koçak, 20 Yaş Altı Avrupa Atletizm Şampiyonası'nda 1500 metrede 4.16.86'lık derece yaparak

altın madalyanın sahibi oldu. Buz pateninin “Altın Kuğu”su Naz Arıcı ise 2023 Uluslararası Yetişkinler Artistik Buz Pateni Şampiyonası'nda kazandığı altın madalyasıyla ülkemizi uluslararası arenada gururla temsil etti. Küçük yaşına rağmen elde ettiği galibiyetlerle büyük işler başaran milli sörfçü Sarp Şarlı, T293 & T293Plus Dünya Şampiyonası'nda dünya üçüncüsü olarak ülkemizin adını gururla duyurdu.

Cumhuriyetin 100'üncü yılında çalışmalarını durmaksızın sürdüren milli kürekçi Elis Özbay, Bulgaristan'da düzenlenen 23 Yaş Altı Dünya Kürek Şampiyonası'nda altın madalya aldı. Olağanüstü mücadelesiyle spor tarihinin azim, disiplin ve başarı emsallerinden biri olan Sümeyye Boyacı, cumhuriyet tarihinin ilk kadın paralimpik yüzücüsü ünvanıyla İngiltere'de düzenlenen Para Yüzme Dünya Şampiyonası'nda, kadınlar 50 metre sırtüstü S5 kategorisinin finalinde 43.32'lik derecesiyle üçüncü olarak bronz madalya kazandı. İki kez kazandığı dünya şampiyonluğuyla Türk sporunun gurur kaynaklarından biri olan milli yüzücü Kuzey Tunçelli, İsrail'deki Dünya Gençler Şampiyonası'nda 2 altın, 1 olimpiyat kotası, 1 şampiyona rekoru ve çift altın kazanarak dünya şampiyonu oldu. Bir güzel haber de tekvandocularımızdan geldi, Dünya Tekvando Federasyonu tarafından düzenlenen şampiyonada Türkiye Tekvando Milli Takımı, dünya şampiyonu oldu.

Fabrika

140.000 m²

İstihdam

1800+ Çalışan

İhracat

90'dan Fazla Ülke

Astor Enerji; transformatör ve anahtarlama ürünlerinde önem arz eden tüm ürün gruplarını 105.000 m²'lik son derece modern fabrikasında kendi temiz enerjisi ile imal eden, yurt içi ve dışında önemli ölçekteki enerji sektörü yatırımlarına özel transformatör projeleri dizayn eden, üreten ve kurulumunu yapan, yenilikçi ve sürdürülebilir iş anlayışıyla istihdama ve ülkemiz ekonomisine katkı sunan sektöründe öncü bir markadır.

Astor Enerji; enerji sektöründeki yelpazesini Astor Şarj ve GES yatırımları ile genişletmektedir.

Güç

Transformatörleri

Dağıtım

Transformatörleri

Kuru Tip

Transformatörler

Hava Yalıtımlı

Modüler Hücreler

Beton Trafo

Merkezleri

Metal Clad

Hücreler

advertorial ABSDOOR

ABSDOOR BEŞ KİTADA 26 ÜLKEYE İHRACAT YAPIYOR

Türkiye'nin en büyük beş çelik kapı üreticisinden biri olan ABSDOOR, Cumhuriyetimizin 100. yılına girdiğimiz bugünlerde sektördeki 18. yılını kutluyor.

“Türkiye'nin Üretim Üssü” pozisyonunda olan ve “Birlikte Güçlüyüz” ruhu ile hareket eden Kayseri Organize Sanayi Bölgesi'ndeki serüvenine başladığı günden beri tam beş kıtaya ve 26 ülkeye uzanan bir ihracat pazarına hâkim olan ABSDOOR, Balkanlar'dan Orta Doğu'ya, Avustralya'dan Orta ve Kuzey Afrika'ya, Kafkasya'dan Orta Asya'ya uzanan geniş bir coğrafyaya yayılmış durumda.

Global bir nitelik kazanma yolunda emin adımlarla ilerleyen firmanın kaptan köşkünde Yönetim Kurulu Başkanı Köksal Kaya ve Başkan Yardımcısı Mustafa Çifçi yer alıyor. Kayseri Sanayi Odası 14. Meslek Komitesi'nin başkanlığını yürüten ve aynı zamanda Çelik Kapı Sanayicileri ve İş Adamları Derneği'nin (KAPSİAD) Kurucu Başkanı olarak faaliyet gösteren Köksal Kaya, üretimlerinin yüzde 75'ini yurt dışı pazarlara ihraç ettiklerini ve hedeflerinin Türk çelik kapılarını ABD piyasasına sokarak bu dev pastadan pay almak olduğunu söylüyor. Küresel piyasalardaki parasal daralmanın birçok firmayı doğrudan etkilediğini belirten Kaya, “Bizim sektörümüzün en büyük farkı, 2023 yılında bile hala çok sayıda ülkenin

kentleşmeye veya mevcut kentlerin yenilenmeye devam etmesidir. Son kullanıcıya yönelik ve tamamlanmış bir ürün satıyor olsak da sonuçta bu kapılar öncelikle yeni inşaatlarda kullanılıyor ve burada evlerin sahiplerini bekliyor.

Dolayısıyla bizim yaptığımız bir anlamda inşaatı ihraç etmek”. Mutlak amaçlarının, ABSDOOR markasını dünyadaki her ülkeye sokmak olduğunu kaydeden KAYA'ya göre “eğer tüm dünyaya hitap edebilir nitelikte personel

istihdam edebiliyor ve planlamamızı kaliteli bir dijital altyapı üzerinden gerçekleştirebiliyorsak, global seviyeye yükselebilir ve Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında Türk çelik kapı sektörünü dünyada zirveye taşıyabiliriz.”

Cumhuriyetimizin

100. Yılı

Katla Olsun

ABS DOOR

www.absdoor.com

Yeni sektörel düzenlemeler

KOBİ'LER İÇİN KREDİ GARANTİ LİMİTİ ARTIRILDI

Kredi garanti sistemi kapsamında, KOBİ başına kullanılacak kredi garanti limitlerinin artırılması kararlaştırıldı.

3 EYLÜL 2023 TARİHLİ Resmî Gazete'de yer alan 7550 Sayılı Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar ile kredi garanti sistemi kapsamında KOBİ başına kullanılacak kredi garanti limitlerinin artırılması kararlaştırıldı.

Karara göre bir KOBİ'nin kredi garanti sisteminden kullanabileceği kredi garanti limiti 100 milyon TL'den 150 milyon TL'ye çıkarılırken bu rakam

KOBİ dışı büyük işletmeler için de 350 milyon TL'den 500 milyon TL'ye yükseltilecek.

Öte yandan karara eklenen geçici hükümlerle KOBİ tanımı dışında olan ancak yeni yönetmelikle KOBİ tanımına dahil olan işletmelere 31 Aralık 2023 tarihine kadar "KOBİ dışı işletmeler" için belirlenen kredi garanti limitlerinden yararlanabilme imkânı tanınacak.

Yeni Sektörel Düzenlemeler

SÖZLEŞMELİ TARIM DAVALARINDA ARABULUCU ŞARTI GETİRİLDİ

1 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete’de yer alan Tarımsal Üretim Sözleşmesinden Doğan Hukuk Uyuşmazlıklarına İlişkin Arabuluculuk Yönetmeliği ile sözleşmeli tarımda taraflar arasındaki uyuşmazlıklarda dava açılmadan önce arabulucuya başvurulma şartı getirildi. Yönetmeliğe göre, davacı arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılmadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorunda olacak. Arabulucu yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren iki hafta içinde sonuçlandırmak durumunda olacak. Bu süre zorunlu hallerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilecek. Yönetmelikte dava şartı olarak arabuluculuk hususu düzenlendi. Buna göre, tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalarda arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı olacak.

Davacı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılmadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorunda olacak. Bu zorunluluğa uyulmaması hâlinde mahkemece davacıya, son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi takdirde davanın usulden reddedileceği ihtarı içeren davetiye gönderilecek. İhtarın gereği yerine getirilmez ise dava dilekçesi karşı tarafa tebliğe

çıkartılmaksızın davanın usulden reddine karar verilecek. Dava dilekçesi içeriğinden açıkça arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde derhal herhangi bir usulü işlem yapılmadan ve duruşma yapılmaksızın dosya üzerinden davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilecek.

Ayrıca, arabulucunun nasıl görevlendirileceğine dair esaslar düzenlendi. Arabulucu, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanlıklarına bildirilen sözleşmeli üretim konusunda uzmanlık eğitimi almış olan arabulucular listesinden adliye arabuluculuk bürosu tarafından puanlama yöntemiyle belirlenecek. Ancak tarafların listede yer alan herhangi bir arabulucu üzerinde başvuru sırasında anlaşmaları hâlinde taraflar veya tarafların imzasını taşıyan bir tutanakla beraber üzerinde anlaşılan arabulucu, durumu adliye arabuluculuk bürosuna bildirdiğinde bu arabulucu görevlendirilecek. Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklarda liste dışından bir arabulucu görevlendirilemeyecek. Tarımsal üretim sözleşmesi alanında uzmanlık eğitimi alan arabulucu bulunmaması durumunda diğer arabulucular görevlendirilecek. Yönetmelikte düzenlenen hükümler 1 Eylül 2023 tarihinden sonra açılacak davalarda uygulanacak.

SERBEST BÖLGELERDE VERİLECEK DOĞAL GAZIN DAĞITIM VE SATIŞ HİZMETİNE İLİŞKİN ESASLAR DÜZENLENDİ

1 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete’de yer alan Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile serbest bölgelerin kurucu ve işleticileri (B.K.İ.’ler) tarafından verilecek doğal gaz dağıtım ve satış hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar belirlendi. Buna göre, doğal gaza ilişkin faaliyetlerin bölge kurucu ve işleticileri (B.K.İ.’ler) tarafından yürütüldüğü serbest bölgelerde, doğal gaz şebekesi bölgenin mevcut durumu ve potansiyel gelişimi dikkate alınarak projelendirilecek, inşa ettirilecek, genişletilecek ve iyileştirilecek. Serbest bölge doğal gaz şebekesinin ve ilgili tesislerin fizibilite, etüt, proje, müşavirlik, kontrol, denetleme, yapım, servis, bakım ve onarım hizmetleri, yapım ve hizmet sertifikası sahiplerine

yaptırılacak. Sertifika sahiplerinden alınan bu hizmetlerin giderleri bölge kurucu ve işleticileri tarafından kullanıcılara yansıtılmayacak. Bölge kurucu ve işleticileri tarafından kullanıcılara yapılan doğal gaz satışında, birim doğal gaz alım fiyatının üzerine herhangi bir bedel ilave edilemeyecek, faturaya herhangi bir ad altında ücret yansıtılmayacak. Buna karşın en fazla yüzde 10 olmak şartıyla hizmet tarifesinde belirlenecek oranlara göre kullanıcının tüketim maliyeti üzerinden hesaplanacak bedel, bölge kurucu ve işleticisi tarafından ayrıca kullanıcılardan tahsil edilebilecek. Bölge kurucu ve işleticilerinin serbest bölgeler içinde doğal gaza ilişkin yürüttükleri faaliyetlere dair diğer ilke ve kurallar genelgeyle belirlenecek.

Yeni Sektörel Düzenlemeler

ÇİN MENŞELİ BAZI İTHAL TUĞLA TÜRLERİ İÇİN NİHAİ GÖZDEN GEÇİRME SORUŞTURMASI AÇILDI

2 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete’de yer alan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile Çin menşeli bazı ithal tuğla türleri için nihai gözden geçirme soruşturması açılmasına karar verildi.

Tebliğe göre, yerli üretici Kümaş Manyezit İşletmeleri Sanayi A.Ş. tarafından yapılan bazı yerli firmalarca da desteklenen

başvuruya istinaden Çin menşeli «kromit ateş tuğlalar», «magnezit ateş tuğlalar», «krom magnezit ateş tuğlalar» ve «magnezit, dolomit veya kromit içerenler (dolomit içerenler hariç; magnezyum oksit esaslı, 3 mm ile 30 mm arası kalınlıklarda yapı levhaları hariç)» ürünlerine yönelik yürürlükteki dampinge karşı kesin önleme ilişkin nihai gözden geçirme soruşturması açılacak.

NESLİ TEHLİKEDE OLAN YABANI HAYVAN VE BİTKİ TÜRLERİNE AİT LİSTELER YENİLENDİ

1 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete’de yer alan Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Dış Ticaretine İlişkin Tebliğ (Dış Ticaret: 2011/1)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile nesli tehlikede olan yabancı hayvan ve bitki türlerine ait listeler yenilendi. Buna göre, Tebliğin EK-I-A, EK-I-B, EK-II-A, EK-II-B, EK-III-A ve EK-III-B sayılı listelerinin düzenlendiği belirtildi.

TAYLAND KRALLIĞI MENŞELİ KAUÇUK İPLİKLER İÇİN NİHAİ GÖZDEN GEÇİRME SORUŞTURMASI AÇILDI

5 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazetede yer alan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile Tayland Krallığı Menşeli Kauçuk İpliklere Nihai Gözden Geçirme Soruşturması (NGGS) açıldı. 27 Kasım 2012 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ uyarınca Tayland menşeli 4007.00 gümrük tarife pozisyonu altında yer alan “vulkanize edilmiş kauçuktan iplik ve ipler” (laktoks iplik) ürününe yönelik olarak CIF bedelin %4,37’si ve %8,75’i oranlarında firma bazında dampinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuş olup, 8 Eylül 2018 tarihli Resmî Gazete’de İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile tamamlanan NGGS sonucunda yürürlükte olan dampinge karşı önlemin aynen uygulanmaya devam edilmesine karar verilmişti.

Yapılan inceleme sonucunda, bir NGGS açılabilmesi için yeterli bilgi, belge ve delillerin bulunduğu anlaşıldığından, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu Kararı ile Tayland menşeli önlem konusu ürüne yönelik olarak bir NGGS açılmasına karar verildi.

HİNDİSTAN VE ÇİN TAYVANI MENŞELİ POLİESTER TEKSTÜRE İPLİKLER İÇİN NİHAİ GÖZDEN GEÇİRME SORUŞTURMASI AÇILDI

5 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazetede yer alan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile Hindistan ve Çin Tayvanı Menşeli Poliester Tekstüre İplikler İçin Nihai Gözden Geçirme Soruşturması (NGGS) açıldı. 27 Haziran 2000 tarihli Resmî Gazetede yer alan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile uyarınca Hindistan menşeli ithalat için CIF bedelin %6,8 ile %20,3’ü arasında değişen oranlarda, Çin Tayvanı menşeli ithalat için ise CIF bedelin %9,9 ile %28,6 arasında değişen oranlarda dampinge karşı önlem yürürlüğe konmuştur.

26 Haziran 2014 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan birinci NGGS, 27 Kasım 2012 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan ikinci NGGS ve 8 Eylül 2018 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan üçüncü NGGS sonucunda Hindistan ve Çin Tayvanı’na yönelik mevcut önlemlerin aynen devamına karar verilmişti. Yapılan inceleme sonucunda, bir NGGS açılabilmesi için yeterli bilgi, belge ve delillerin bulunduğu anlaşıldığından, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu Kararı ile Hindistan ve Çin Tayvanı menşeli önlem konusu ürüne yönelik olarak bir NGGS açılmasına karar verildi.

Yeni Sektörel Düzenlemeler

AFETZEDELERE BAĞIŞLANACAK KONUTLARIN İNŞASINA İLİŞKİN KDV MUAFİYETİ DÜZENLEMESİ YAPILDI

7 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete’de yer alan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile imzalanan protokol kapsamında afetzedelere bağışlanacak konutların inşası dolayısıyla kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetlerin, 31 Aralık 2024 tarihine kadar katma değer vergisinden muaf tutulması sağlandı.

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilecek. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ilgili Kanununun 32’inci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilecek.

Konut niteliğinde olmayan yapıların (işyeri, fabrika, alışveriş merkezi, cami, park, okul, hastane, sosyal tesis gibi) inşası ile mevcut konutların tadil, bakım ve onarımına ilişkin mal ve hizmet alımları istisna kapsamına girmeyecek.

Afetzedelere bağışlanacak konutların inşasına ilişkin olarak AFAD ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında protokol düzenlenecek. Söz konusu protokole, bağışlanmak üzere inşa edilecek konutların sayısı ve mahiyeti, teknik özellikleri, nerede inşa edileceği ve benzeri bilgilere yer verilecek.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bağışlayacakları konutlara ilişkin uygulama projesini hazırlayıp proje kapsamında alınacak mal ve hizmet listesini AFAD’ın onayına sunacak.

AFAD tarafından onaylanmış olan mal ve hizmetlere ilişkin listeyi elektronik ortamda sisteme girdikten sonra AFAD’la imzalanmış protokolün bir örneğiyle birlikte, KDV mükellefiyeti bulunuyorsa bağlı oldukları vergi dairesine, KDV mükellefiyeti bulunmuyorsa inşa edilecek konutların bulunduğu yer Vergi Dairesi Başkanlığına/Defterdarlığa istisna belgesi almak için başvuruda bulunacaklar.

HİNDİSTAN MENŞELİ VULKANİZE EDİLMİŞ KAUCUKTAN İPLİK VE İPLERE YÖNELİK DAMPİNG SORUŞTURMASI AÇILDI

13 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete’de yer alan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile 4007.00 gümrük tarife pozisyonu altında yer alan Hindistan menşeli vulkanize edilmiş kauçuktan iplik ve iplere (lateks iplik) yönelik dumping soruşturması açılmasına karar verildi.

Yönetmeliğin 17’nci maddesi çerçevesinde zarar iddiasının incelendiği, Hindistan menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının 1/1/2020-31/3/2023 döneminde mutlak ve nispi olarak artış gösterdiğinin belirlendiği ifade edildi.

ENKAZ KALDIRMA İŞLEMLERİNDE KULLANILAN EŞYANIN İTHALATINA GETİRİLEN ESNEKLİK SÜRESİ UZATILDI

13 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete’de Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Eşya İthalatına İlişkin Tebliğ (İthalat: 2023/9)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile 6 Şubat’ta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle zarar gören ve afet bölgesi ilan edilen yerler için enkaz kaldırma ve yeniden inşa faaliyetlerinin idamesi kapsamında ihtiyaç duyulan eşya için belirlenen gümrük kıymetine bağlı kalmadan, Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü’nün 15 Eylül 2023’e kadar izin verme yetkisi 31 Aralık 2023’e kadar uzatıldı.

Yeni Sektörel Düzenlemeler

TARIMSAL ÜRETİMİN PLANLANMASI KURULU OLUŞTURULUYOR

14 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete’de yer alan Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik ile bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri üretiminde tarım havzası veya işletme bazında üretimin planlanmasına esas iş ve işlemlerin yürütülmesi amacı ile Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu’nun kurulması kararlaştırıldı.

Tarımsal üretimin planlanması uygulamaları, Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili merkez ve taşra teşkilatları ile kurul, teknik komiteler, il/ilçe tahkim komisyonları, il/ilçe keşif komisyonları ve il/ilçe tespit komisyonları tarafından yürütülecek.

Tarımsal üretimin öngörülebilir ve yönetilebilir olmasını temin etmek amacıyla Tarım ve Orman Bakanı tarafından görevlendirilecek bakan yardımcısı başkanlığında; Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü, Bitkisel Üretim Genel Müdürü, Devlet Su İşleri Genel Müdürü, Hayvancılık Genel Müdürü, Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanı, Tarım Reformu Genel Müdürünün üyesi olduğu Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu oluşturulacak.

İhtiyaç duyulması halinde kurul toplantılarına katılmasında yarar görülen kurum ve kuruluşlar, üniversiteler, ürün konseyleri, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşlarından kurula temsilci davet edilebilecek.

Kurul, başkanın çağrısı üzerine yılda en az iki kez salt çoğunluk ile toplanacak. Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınacak. Oyların eşitliği halinde

başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılacak. Kurul kararları, Bakan onayı ile yürürlüğe girecek. Kurul rapor-törlüğü ve sekretaryası Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından yürütülecek.

Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu;

- Üretimden sorumlu Bakanlık birimlerinin teklifi üzerine üretim planlamasına konu ürün veya ürün gruplarını belirleyerek değerlendirecek.
- Tarımsal üretim planlanmasına esas olmak üzere üretim dönemleri itibarıyla ürün veya ürün grupları ile asgari ve azami üretim miktarlarını belirleyecek.
- Mevcut sosyo-ekonomik koşulları, üretim maliyetlerini ve gelir düzeyini, uluslararası gelişmeleri, iç ve dış ticareti, tarım ve gıda sektörünün mevcut durumunu ve gelişme trendi ile çevre faktörlerini dikkate alarak bütüncül yaklaşımla tarım, tarımsal sanayi ve kırsal kalkınmada entegrasyonu sağlayacak yönlendirmeleri yapacak.
- Arz güvencesinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması ve tarımsal üretimin geliştirilmesi için iklim değişikliğini de dikkate alarak uygun ekolojilerde arz ve talep miktarı ile yeterlilik oranına göre tarımsal üretim planlaması yapacak.
- Üretim planlamasını tarımsal faaliyet alanlarına göre havza veya işletme bazında belirleyecek.

ÇİN’DEN YAPILAN FOTOVOLTAİK HÜCRELER İTHALATINDA DAMPİNGE KARŞI ÖNLEM DEVAM EDECEK

15 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete’de yer alan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/26) ile Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen nihai gözden geçirme soruşturmasının tamamlanması neticesinde, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ürünlere yönelik önlemin yürürlükten kalkması durumun-

da dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu belirtildi. Tebliğ ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli “bir modül halinde birleştirilmiş veya panolarda düzenlenmiş fotovoltaik hücreler” ürünü ithalatına yönelik alınmış olan dampinge karşı önlemin devam ettirilmesine karar verildi.

ÜNSPED GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ AEB'NİN, TÜRKİYE'DEKİ ÇÖZÜM ORTAĞI OLDU.

Kurulduğu 1981 yılından bu yana Gümrük Müşavirliği hizmeti vermekte olan sektörünün lider firması Ünsped Gümrük Müşavirliği ve Lojistik Hizmetler A.Ş. (UGM) tedarik zinciri ve küresel ticaret yönetimi çözümleri için önemli bir iş birliğine daha imza attı. Kurulan yeni iş birliği ile UGM, AEB firması ile birlikte hareket ederek; gümrük sürecinde şeffaflığı ve müşteri memnuniyetini artırarak, gümrük hizmetlerinde dijitalleşmeyi geliştirecektir.

ÜNSPED CUSTOMS CONSULTANCY HAS BECOME THE SOLUTION PARTNER OF AEB IN TÜRKİYE.

Ünsped, the leading company in the sector that has been providing Customs Consultancy services since its establishment in 1981, Customs Consultancy and Logistics Services Inc. (UGM) has signed another important cooperation for supply chain and global trade management solutions. With their new partner AEB, they will further advance digitization in customs services to boost customer satisfaction and increase transparency for the entire customs process.

Mahmutbey Mah. 2655. Sk. No: 1-3 Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 44 99 81 Web: www.ugm.com.tr Mail: info@ugm.com.tr

Yeni Sektörel Düzenlemeler

TARIMSAL DESTEK ÖDEMELERİ VE SERTİFİKALI TOHUM KULLANIM DESTEKLERİ BELLİ OLDU

15 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete’de yer alan 2023 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemeler ve 2024 Yılında Uygulanacak Sertifikalı Tohum Kullanım Desteğine İlişkin Karar ile

- Bitkisel üretimin desteklenmesi,
- Hayvansal üretimin desteklenmesi,
- Su ürünleri üretiminin desteklenmesi,
- Tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesi,
- Kırsal kalkınmanın desteklenmesi hususlarına ilişkin düzenlemeler yapıldı.

Bitkisel üretim desteklerinden, Çiftçi Kayıt Sisteminde özlük, ürün, arazi bilgileri kayıtlı olan ve belirlenen havzalarda yer alan, arazilerde desteklemeye esas ürünleri ürettiği Tarım ve Orman Bakanlığı il ve ilçe müdürlüklerince tespit edilen ve belirlenecek yasal süre içerisinde destekleme başvurularını yapan kamu kurum ve kuruluşları hariç gerçek ve tüzel kişiler yararlanacak.

Sertifikalı tohum kullanım desteği ise aşağıdaki gibi belirlendi:

Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	TL/da
Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale, Yulaf, Çeltik	65
Aspir	15
Fiğ, Korunga, Soya, Yem Bezelyesi	58
Kolza (Kanola)	40
Kuru Fasulye, Mercimek	78
Nohut	65
Patates	260
Susam	10
Yer Fıstığı	45
Yonca	78
Yağlık Ayçiçeği	135

Mazot ve gübre desteklerine ilişkin oranlar aşağıdaki gibi belirlendi:

ÜRÜNLER	MAZOT (TL/da)	GÜBRE (TL/da)	TOPLAM DESTEK (TL/da)
Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale, Yulaf	103	46	149
Çeltik			
Fındık, Kuru Soğan, Yaş Çay, Zeytin, Şeker Pancarı	86	21	107
Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Aspir			
Kütlü Pamuk	345	21	366
Patates, Soya			
Yağlık Ayçiçeği, Kolza (Kanola)	121	21	142
Yem Bitkileri			
Diğer Ürünler	86	21	107
Nadas			

100

.yılı

CUMHURİYETİMİZİN 100. YILI KUTLU OLSUN

SUN

TEKSTİL

Yeni Sektörel Düzenlemeler

TARIMDA SÖZLEŞMELİ ÜRETİMİN USUL VE ESASLARI DÜZENLENDİ

15 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete’de yer alan Sözleşmeli Üretim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile tarımsal üretim sözleşmelerinde yer alan tarafların haklarının korunması ve sorumluluklarının belirlenmesi için sözleşmenin taraflarında aranacak vasıflar, sözleşmeye konu ürünün teslim ve teslimat koşulları, fiyat ve miktardaki değişim oranları, aynı ve nakdi avansın sınırları ve kapsamı ile tarımsal üretim sözleşmesine ilişkin diğer hükümler düzenlendi.

Sözleşmeli üretimde irade serbestisi esas olacak. Ancak salgın hastalıklar, tarım ürünleri ticaretinde yaşanan gelişmeler karşısında arz güvenliğinin sağlanması, tarımsal üretimin iç veya dış talebe uygun olarak ayarlanması veya bitki ve hayvan sağlığının korunması amacıyla, ihtiyaç halinde Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen ürün veya ürün grupları sözleşmeli olarak üretilebilecek.

Düzenlenen sözleşmenin bir nüshası üreticide, bir nüshası alıcıda bırakılmak kaydıyla, üçüncü

nüshası sözleşmenin imzalanmasını müteakip on beş iş günü içerisinde üreticinin Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemi kaydının bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne teslim edilecek. Bu sözleşmeler il/ilçe müdürlükleri tarafından sözleşmeli üretim yönetim sistemine kaydedilecek.

Tarımsal üretim sözleşmelerinde belirtilen mücbir sebepler haricinde sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından veya satımından vazgeçen üretici ya da alıcılar için sözleşmede ceza koşulu belirlenecek.

Ceza koşulu, alımından ya da satımından kaçınılan ürün miktarının sözleşmedeki bedelinin yüzde yirmisinden az ve yüzde ellisinden fazla olamayacak.

Tarımsal üretim sözleşmesi en az on iki punto büyüklüğünde, anlaşılabilir bir dilde, açık, sade ve okunabilir şekilde 3 nüsha olarak düzenlenecek. Sözleşmenin güvenli elektronik imza veya el yazısıyla imzalanmış olması zorunlu olacak.

MERKEZ BANKASI TARAFINDAN DÖNÜŞÜM HESAPLARININ TARİH KOŞULUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILDI

18 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete’de yer alan Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ve Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) gerçek kişi dönüşüm hesaplarının tarih koşulunda teknik değişiklik yaparak yurt içi yerleşik gerçek kişilerin 31 Ağustos 2023 tarihi itibarıyla bankalarda mevcut olan altın, do-

lar, avro ve İngiliz sterlini cinsinden mevduat ve katılım fonu hesaplarını TL’ye çevirebilmesi kararlaştırıldı.

Tebliğ ile yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 30 Haziran 2023 tarihi itibarıyla ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyelerini; 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla da mevcut altın hesaplarını, hesap sahiplerinin isteği üzerine ve dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden gerçekleştirebileceği bildirildi.

Dijital üretimde potansiyelin ötesine geçmek için en doğru zaman

Şimdi TEZMAKSAN

Süreçlerinizin verimini artıran, üretim potansiyelinizi geliştiren Tezmaksan çözümleriyle tanışmanın tam zamanı. Dünyanın dört bir köşesinde kaliteyi ve mükemmelliği yaşatan ekibimizle hedeflerinizi gerçekleştirmek için buradayız.

tezmaksan.com
bilgi@tezmaksan.com
[212] 674 60 10

TEZMAKSAN
ROBOT TEKNOLOJİLERİ

advertorial pakun

Pakun'dan Cumhuriyet'in 100. Yılında Yüzde 100 Büyüme Hedefi

Yarım asırlık deneyimiyle dört kıtada 50'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştiren Pakun, bayrağı daha yukarılara taşımak için emin adımlarla ilerliyor.

Sanayi yolculuğuna 1973 yılında Samsun Bafra'daki ilk un değirmeniyle başlayan Pakun, Cumhuriyet'in 100.yılında yatırım alanlarını genişleterek bayrağımızı uluslararası arenada başarıyla temsil etmeyi hedefliyor. Samsun- Bafra ve Tekirdağ-Çorlu'daki tesislerine ek olarak 2023 yılı sonunda faaliyete geçirilecek üçüncü tesisle birlikte günlük buğday kırma kapasitesini 2 bin 600 tona çıkaracak olan şirket, yılsonunda yüzde 100 büyüme hedefine doğru emin adımlarla ilerliyor.

Pakun Yönetim Kurulu Başkanı Niyazi Durgun, "Cumhuriyetimizin 100. yılında, yarım asırlık başarılarımızı yeni fabrika yatırımlarıyla taçlandırıyoruz. 2023 yılının başında temellerini Çorlu'da attığımız üçüncü tesisimizi yılsonunda faaliyete geçirmeyi hedefliyoruz. Bu yeni yatırımla buğday kırma kapasitemizi günlük 2600 tona çıkaracağız. Yeni tesisimizin bünyesinde hayata geçireceğimiz son teknolojiyle donatılmış laboratuvar ve unlu mamul tesisi ile inovasyon gücümüzü de bir adım ileriye taşıyacağız. Venezuela'da hayata geçirdiğimiz yeni

projemizle 700 tonluk üretim tesisimizi de bu başarılarımıza ilave edeceğiz. Böylelikle Türkiye ve dünya gıda sektöründeki öncü ve yenilikçi pozisyonumuzu güçlendirerek sektörümüzü en iyi şekilde temsil etmeye devam edeceğiz" diye konuştu. Karbon ayak izinin azaltılması için güneş enerjisi santrali yatırımları başta olmak üzere iklim ve çevreye duyarlı çalışmalar gerçekleştiren Pakun, Manisa Demirci'de ve Ankara Kalecik'te hayata geçirilecek toplam 8 MWp gücünde GES projeleri ile de fabrikaların elektrik ihtiyacını karşılayacak. Projesi tamamlanmış olan 10 MW'lık yeni GES projesi de ivedilikle devreye alınacak.

Gerçekleştirdiği insana, cinsiyet eşitliğine ve çevreye duyarlı sosyal sorumluluk projeleriyle adından söz ettiren Pakun, 50 yıldır ödün vermeden sahip çıktığı öz değerler ışığında, dünyaya karşı sorumlu, eşitlikçi, daha sürdürülebilir bir ekonomi yaratarak ülkemizi bir adım öne çıkarmak için çalışmaya devam edeceklerinin altını çiziyor.

Pakun, 50'nci Kuruluş Yıldönümü'nü Samsun'da düzenlenen görkemli bir balo ile kutladı.

100

100 Yıldır Cumhuriyetin,
50 Yıldır Lezzet ve Kalitenin
Arkasındayız

**Cumhuriyetimizin 100. yılında Türkiye' nin en büyük
ihracatçıları arasında yer alan markamızın
50. yılını kutlamanın gururunu yaşıyoruz.**

Birlikte nice 50 yıllara...

www.pakun.com.tr

OİB, EN FAZLA İHRACAT YAPAN 108 FİRMAYA ÖDÜLLERİNİ VERDİ

Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) tarafından organize edilen ve Türk Otomotiv Endüstrisi'nin şampiyonlarının ödüllendirildiği İhracatın Şampiyonları Ödül Töreni, TİM Başkanı Mustafa Gültepe, İhracatçı Birlik Başkanları ve sektör temsilcilerinin katılımı ile gerçekleşti. İhracatın Şampiyonları Ödül Töreni'nde otomotiv endüstrisinde 2022 yılında en fazla ihracat gerçekleştiren şampiyon firma Ford Otomotiv San. A.Ş. oldu. OİB Yönetim Kurulu Başkanı Baran Çelik'in ev sahipliğinde düzenlenen otomotiv gurur gecesinde, 2022 yılında en fazla ihracat yapan ilk 108 firmaya Platin, Altın, Gümüş ve Bronz kategorilerinde ödülleri dağıtıldı.

Törenin açılışında konuşan Mustafa Gültepe, "Otomotiv, hem küresel arenada hem de ülkemizde farklı hikayesi olan bir sektör. Küresel ekonominin yüzde 4'ünü bu sektör oluşturuyor. Ülkemizde de en çok ihracat yapan sektörlerin başında otomotiv yer alıyor. Gelecekte de büyük başarı hikayeleri yazacaklarına inandığım firmalarımızla gurur duyuyorum, hepsini tebrik ediyorum." dedi. Sektörde yapılan inovatif yatırımların ve TOGG'un ihracatının çok başka seviyelerin kapısını açacağını vurgulayan Gültepe, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Otomotiv sektörünün ülkemiz ekonomisi için anlamı büyük. Otomotiv sektörümüzdeki inovatif yatırımlar ve TOGG'un da ihracatıyla beraber çok daha farklı boyutta rakamlara imza atacağız. Otomotiv, ana

sanayi ve tedarik sanayi ile diğer sektörlerle de öncülük ediyor. İhracatı sürükleyen ve büyümeyi tetikleyen bir sektör. Geçen yılki aradan sonra rekabetçi yatırımlarla daha da büyüyeceğine ve hep birlikte Türkiye'nin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girme vizyonuyla çok daha yüksek ihracat rakamlarına imza atacağımıza inanıyorum."

"TÜRK OTOMOTİV ENDÜSTRİSİ MÜKEMMELLİK MERKEZİNE DÖNÜŞTÜ"

Açılış konuşmasının bir diğer konuşmacısı olan OİB Yönetim Kurulu Başkanı Baran Çelik ise, Türkiye'nin araç üretiminde dünyada onüçüncü Avrupa'da dördüncü olduğunu ve yine Avrupa'nın en büyük ticari araç üreticisi olarak adeta bir mükemmellik merkezine dönüştüğünü söyledi. Türkiye'nin ilk yerli ve milli otomobili TOGG ile de elektrik başta olmak üzere alternatif enerjili araç üretim kapasitesinde de güçlü bir şekilde yerini almaya başlamasıyla otomotivde vizyon gücünü ortaya koyduğunu belirten Çelik, "Yıllar bazında değişmekle birlikte ülke ihracatının ortalama yüzde 15'ini tek başına gerçekleştiriyor, 2006 yılından bu yana 80 milyar dolar dış ticaret fazlası veren otomotiv sektörü olarak sektörel bazda ihracat liderliğimizi de devam ettiriyoruz. Özveriyle çalışarak Türk bayrağını tüm dünyada dalgalandıran başta otomotiv ihracatçılarımız olmak üzere, tüm ihracat ailemizi ayakta alkışlıyoruz." dedi.

JANT İHRACATINDA TÜRKİYE'NİN LİDERİ!

Türkiye'nin otomotiv sektöründeki uluslararası etkisini artırmaya, müşterilerimize dünya standartlarında performans ve kalite sunmaya kararlıyız.

ÇİMENTO, CAM VE SERAMİK SEKTÖRLERİNDE İHRACAT ŞAMPİYONLARI ÖDÜLENDİRİLDİ

Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri İhracatçıları Birliği (ÇCSİB) tarafından düzenlenen 5. İhracatın Şampiyonları Ödül Töreni'nde, 2022 yılında "en fazla ihracat yapan", "en yüksek ihracat birim fiyatına ulaşan" ve "ihracatını en fazla artıran" 46 firmaya toplam 78 ödül verildi. Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe ve ÇCSİB Yönetim Kurulu Başkanı Erdem Çenesiz'in açılışını yaptığı tören, sektör temsilcileri ve ihracatçı firmaların katılımıyla gerçekleşti. Açılış konuşmasında çimento, cam ve seramik sektörlerinin artan ihracat performanslarının altını çizen Mustafa Gültepe, "Çimento, cam ve seramik sektörlerimiz geçen yıl çok başarılı bir performans ortaya koydu. Yüksek enerji maliyetlerine rağmen 5,6 milyar dolarlık ihracata imza attı. Böylece çimento, cam ve seramik ihracatında ilk kez 5 milyar dolar çitasını aştık. Bu başarıda katkısı olan tüm ihracatçılarımızı tebrik ediyorum" dedi.

Töreni düzenledikleri ilk yıl olan 2018'de 3,2 milyar dolar olan ihracatlarını 2022 yıl sonu itibarıyla 5,6 milyar dolara ulaştırdıklarını söyleyen Erdem Çenesiz ise, "Son beş yılda ihracatımızı yüzde 78 artırarak muazzam bir başarıya imza attık. Üstelik bu beş yıl, ABD

ile Çin arasındaki ticaret savaşı, Covid-19 pandemisi, kısıtlamalar, Rusya-Ukrayna Savaşı, enerji tedariki ve maliyetleri ve dünyayı saran ekonomik kriz endişesi gibi pek çok krizin ve belirsizliğin art arda yaşandığı yıllardı. Tüm bunlara rağmen firmalarımız elde ettikleri bu başarıyla aslında krizler karşısında ne denli esnek ve dayanıklı olduklarını, bilgi birikimlerini, tecrübelerini ortaya koydu. Krizlerin içindeki fırsatları en iyi şekilde değerlendirerek sektörlerimize değer kattılar. Göstermiş oldukları başarıdan dolayı tüm firmalarımızı kutluyorum" diye konuştu.

2022 yılında üç sektörün toplam ihracatının bir önceki yıla göre değer bazında yüzde 17 arttığını belirten Çenesiz, sözlerine şöyle devam etti: "Üç ana sektörümüz de dünya üretim ve ihracat sıralamasında üst sıralarda yer almaya devam etti. İhracatımızdaki artışın yanı sıra uluslararası standartlara uygun, çevreye duyarlı üretimimiz, lojistik gücümüz, üretim kapasitemiz, insan kaynağımız ve her alandaki kalitemizle mevcut pazarlarımızda derinleşirken yeni pazarlara da açılım yaptık. Tüm bunların neticesinde Türkiye sanayi ihracatı ortalamasının üç katı katma değer ürettik."

advertorial hedef filo

20. Yılında Hedef Filo'dan Türk Basketboluna Destek

Türkiye'nin önde gelen filo kiralama şirketi Hedef Filo, sektöründeki 20. yılını, bu yıla özel yaptığı iş birlikleri ile kutlamaya devam ediyor.

Türkiye Basketbol Federasyonu ile 2023-2024 sezonu için resmi sponsorluk anlaşmasını yenileyen Hedef Filo, Türk basketboluna verdiği destekle, sporun birleştirici gücüne yatırım yapmayı sürdürüyor.

Sinan Erdem Spor Salonunda gerçekleşen imza töreni, Türkiye Basketbol Federasyon Başkanı Hidayet Türkoğlu ve Hedef Filo Yönetim Kurulu Başkanı Önder Erdem'in katılımı ile gerçekleşti. Törende konuşan Türkiye Basketbol Federasyon Başkanı Hidayet Türkoğlu, "Türkiye'nin en köklü kurumlarından Hedef Filo ile iş birliğimizi duyurmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Son 20 yıldır filo kiralama konusunda sunduğu hizmetlerle alanında öncü olmuş Hedef Filo, Türkiye Sigorta Basketbol Süper Ligi'nin resmi sponsoru olarak gücümüze güç katacak. Sektöründe güvenilir bir çözüm ortağı olarak tanınan Hedef Filo, basketbolumuz için de güvenilir bir iş ortağı ve ailemizin önemli bir

parçası oldu. Bir kez daha Türkiye Sigorta Basketbol Süper Ligi 2023-2024 sezonunun ve bu kıymetli iş birliğinin hayırlı olmasını diliyorum, anlaşmada emeği geçen herkese yürekten teşekkür ediyorum." şeklinde açıklamada bulundu.

Hedef Filo Yönetim Kurulu Başkanı Önder Erdem ise, «Ülkemizin sportif başarılarına her geçen gün bir yenisini eklediği bu dönemde, Hedef Filo olarak Türkiye Sigorta Basketbol Süper Ligi'nin bu sezon da resmi sponsoru olmaktan mutluluk duyuyoruz. Cumhuriyetimizin 100. Hedef Filo'nun ise 20. yılını kutladığımız bu senenin, Türk basketbolunun da başarılarıyla hepimizi gururlandırdığı bir sene olacağına eminiz. Hedef Filo olarak spora ve sporun toplumumuz üzerindeki tüm olumlu etkilerine vereceğimiz destek Türkiye Basketbol Federasyonu ile olan iş birliğimiz kapsamında devam edecek." ifadelerini kullandı.

“HAZIR GIYİM TÜRKİYE’NİN DNA’SINDA VAR”

Türk moda endüstrisinin 2022’de 21,2 milyar dolarlık ihracatında katkısı olan İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) üyesi firmaların ödülleri İstanbul’da düzenlenen törenle takdim edildi.

56’sı platin, 100’ü altın ve 152’si gümüş olmak üzere toplamda 2 bin 275 firmaya ödül dağıtılan gecede konuşan TİM ve İHKİB Başkanı Mustafa Gültepe, başlığı şöyle attı: “Hazır giyim Türkiye’nin DNA’sında var.” Genel ihracatta olduğu gibi hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün de geçen yıl tarihi bir başarıya imza attığını hatırlatan Gültepe, “Hazır giyim ve tekstil ülkemizin sanayileşmesinde, kalkınmasında ve ihracatında öncü rol üstlendi. Türkiye ekonomisi 80’li yıllarda hazır giyimle dünyaya açıldı.

Türkiye ihracatta 250 milyar doların üzerine çıkabilmişse bu başarıda hazır giyimün öncü rolünün altını mutlaka çizmemiz gerekiyor. Sektör yıllarca ülke ekonomisinin ve ihracatımızın yıldızı oldu. Bugün 220’ye yakın ülke ve bölgeye hazır giyim ihraç ediyoruz. Dünyanın altıncı, Avrupa Birliği’nin üçüncü büyük tedarikçisiyiz. Moda markalarımızın 100’ü aşkın ülkede iki binden fazla mağazası bulunuyor.

Bu ülkenin geçmişine damga vuran hazır giyim, gelecekte de çok daha güçlü bir şekilde var olmaya devam edecek. Biz hazır giyim ihracatımızı 40 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz.

Bu hedef doğrultusunda yenilikçi, yaratıcı, küresel rekabet gücü çok daha yüksek bir moda endüstrisi inşa ediyoruz. Sürdürülebilir üretim, dijital tedarik ve değer zinciri temelinde sektörü küresel pazarlarda yeniden konumlandırıyoruz. Hedefe ulaşmamızda özellikle tasarım ve yeşil dönüşüm kaldıraç rolü üstlenecek.” diye konuştu.

“İSTANBUL’U MODA MERKEZİ, ANADOLU’YU ÜRETİM ÜSSÜ YAPMAK İSTİYORUZ”

Türkiye’nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yüzde 60’ını AB ülkelerine yaptığını hatırlatan Mustafa Gültepe, bu büyük pazarda sektörün rekabet gücünü koruyabilmesi için Yeşil Mutabakat’a uyumun hayati önem taşıdığını vurguladı: “Hazır giyim sektörümüzün Yeşil Mutabakat’a uyum sürecinin yol haritası niteliğindeki eylem planımızı ocak ayında kamuoyu ile paylaştık. Biz İstanbul’u moda merkezi, Anadolu’yu üretim üssü yapıyoruz.”

“Üretimimizin Yüzde 95’i İhracata Yönelik”

Tureks Turunç Madencilik Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Osman Cavit Turunç, 2023’ün ilk yarısında 675 milyon lira ciroya ulaştıklarını ve 2022’nin aynı dönemine göre yüzde 34’lük bir satış büyümesi yakaladıklarını söylüyor.

Şirketinizin kuruluş öyküsünü sizden dinleyebilir miyiz?

Tureks Turunç Madencilik, 1982 yılında Onursal Yönetim Kurulu Başkanımız İsmail Ünal Turunç’un geniş vizyonuyla doğal taş ve mermerler alanında faaliyete başladı ve 1986 yılında şirketleşti. İlk dönemlerde Türkiye’deki ocaklardan çıkan bloklar İtalya’ya sevk edilerek orada fason olarak işletildi ve ABD’ye ihraç edildi. Bu ticaret, bugünlerin yapı taşı oluşturdu. Bugün; sektörümüzde üreticiden son kullanıcıya ulaşılabilen üretim ve pazarlama ağının kurulması, travertenin iç mekanlarda kullanılması ve yeni trend haline getirilmesi, eskitme sisteminde 10x10 cm’den daha büyük üretilmeyen ürünlerin büyük ölçülerde üretilmesi gibi ilklerin patentine sahip olan bir şirketiz.

İki binli yılların başı sizin için dönüm noktası oldu. Nasıl bir süreçti biraz anlatır mısınız?

ABD’de 2004 yılı itibarıyla, bugün sıkça konuştuğumuz dijitalleşme sürecinin tetikleyen önemli bir dönüşüm başladı. Türkiye’nin mermer ve maden alanında SAP yazılımı kullanan ilk firması olarak, sektörümüz dışında da öncülerden biri olduk. Bu dönüşüm, bizim ilişkide olduğumuz pazarlardaki iş yapış şekline çok olumlu yansıdı. Bugün Marble Systems markamızla Amerika’da 1000’e yakın bayimiz var. Geniş bir pazarlama ağına sahibiz. Yeni bir ürün çıktığında ya da bir üründe değişiklik olduğunda çok kısa sürede tüm noktalara ulaşabiliyoruz. Biz bunu standart olarak yapabiliyoruz, doğal bir malzemede bu süreci yönetmek çok zordur, iyi bir operasyon gerektirir. Bu iş yapış şeklini 2000’li yılların başında başlayıp geliştirdiğimiz dijital dönüşüme borçluyuz.

Bugünkü ihracat rakamlarınızdan bahsedecek olursak?

Tureks Turunç Madencilik olarak, kurulduğumuz günden beri ihracat ağırlıklı çalışıyoruz, katma değeri ve maliyeti yüksek ürünler üretiyoruz. Üretimimizin yüzde 95’i ihracat, yüzde 5’i iç pazara yönelik. Amerika tabii ki bizim ana pazarımız ve satışlarımızın yüzde 45-50’sini kapsamakta. Yıllar içinde pazar çeşitliliği ve dengesini sağlayabilmek adına Orta Doğu, Avrupa, Avustralya, Afrika gibi diğer pazarlardaki pazarlama faaliyetleri sayesinde kendi firma ve markalarımızla önemli bir konuma sahip olduk. Bu yıl ilk altı ayın cirosu yaklaşık 675 milyon lira (35,5 Milyon USD). 2022 yılının aynı dönemine göre 2023 yılının ilk yarısında yüzde 34’lük bir satış büyümesi yaşadık.

Şimdilik sadece 80 ülkeye
ihracat yapıyor ve
hızla büyümeye devam ediyoruz.

DOĞU KARADENİZ'İN 2023 İHRACATI 1 MİLYAR DOLARA YAKLAŞTI

Trabzon, Rize, Artvin ve Gümüşhane illerini kapsayan Doğu Karadeniz Bölgesi'nin ihracatı 2023 yılı Ocak-Ağustos döneminde yüzde 8 artış gösterdi. Söz konusu dönemde bölgesel ihracat 933 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Yılın ilk sekiz aylık bölümünde bölgede en fazla ihracat gerçekleştirilen sektörler; 364 milyon dolar ile Fındık, 149 milyon dolar ile su ürünleri ve hayvancılık mamulleri, 145 milyon dolar ile yaş meyve sebze, 96 milyon dolar ile maden ve metaller ve 28 milyon dolar ile kimyevi maddeler ve mamulleri olarak sıralandı.

Aynı dönemde bölgeden 132 farklı ülkeye ihracat yapıldı. En fazla ihracat yapılan ilk beş ülke ise sırasıyla; Rusya Federasyonu, İtalya, Gürcistan, Almanya ve Çin Halk Cumhuriyeti oldu. Bu ülkelerden Rusya Federasyonu'na yapılan ihracatta yüzde 37, İtalya'ya yapılan

ihracatta yüzde 36, Gürcistan'a yapılan ihracatta yüzde 9 ve yine Almanya'ya yapılan ihracatta da yüzde 9 artış sağlandı.

TURKISH TASTES'E ABD'DE "YILIN ENDÜSTRİ PARTNERİ" ÖDÜLÜ

Türkiye'nin temmuz ayı ihracatı yüzde 8,4 artışla 20,1 milyar dolar olurken, otomotiv endüstri ise bu ayda Türkiye ihracatından yaklaşık 4 kat fazla büyüyerek yüzde 33,2'lik artışla 2,7 milyar doları aşkın ihracata imza attı. Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) verilerine göre, ocak-temmuz dönemi otomotiv endüstrisi ihracatı da yüzde

16'lık artış kaydederek 20,1 milyar dolara ulaştı. Temmuz ayına ilişkin verileri değerlendiren OİB Yönetim Kurulu Başkanı Baran Çelik, "Türkiye ihracatında 2006-2021 yılları arasında 16 yıl boyunca kesintisiz ihracat şampiyonu olan Türk otomotiv sektörü olarak, gerek temmuz ayında gerek yılın 7 aylık döneminde elde ettiğimiz başarılı sonuçlarla sektör bazındaki liderliğimizi sürdürüyoruz. Sektörümüz temmuz ayında Türkiye ihracatından yüzde 15,5'lik pay alırken, ocak-temmuz döneminde aldığımız pay yüzde 16 oldu. Temmuz ayında en dikkat çekici artışlar otobüs minibüs midibüs, binek otomobiller ve çekiciler ihracatında olurken, ülke bazında Almanya'ya yüzde 29, Fransa'ya yüzde 127, İtalya'ya yüzde 49, Polonya'ya yüzde 90, İspanya'ya yüzde 96'lık ihracat artışları sağladık." dedi.

Tedarik endüstrisi ihracatının ocak-temmuz döneminde geçen yıla göre yüzde 11 artarak 8 milyar 242 milyon dolar olduğu bilgisini veren Çelik, sözlerini şöyle sürdürdü: "Endüstrinin tüm otomotiv ihracatından aldığı pay ise yüzde 41,1'e ulaştı. Bu dönemde binek otomobiller ihracatı yüzde 23, otobüs minibüs midibüs ihracatı yüzde 67, çekiciler ihracatı yüzde 62 arttı."

DOĞAL TAŞ İHRACATÇILARININ RUSYA HEDEFİ 100 MİLYON DOLAR

150 farklı çeşit, 650 renk ve desen seçeneği sunan Türkiye doğal taş sektörü, Ege Maden İhracatçıları Birliği organizasyonunda 9-16 Eylül 2023 tarihlerinde düzenlenen Alım Heyeti Organizasyonu ile Rus ithalatçılarla bir araya geldi. Ege Maden İhracatçıları Birliği Başkanı İbrahim Alimoğlu, "Ticaret Bakanlığımız desteğiyle 9-16 Eylül 2023 tarihleri arasında Rusya'dan gelen 15

ithalatçı ile Afyon, Denizli ve İzmir'de maden ve doğaltaş sektöründen 43 firmamız 600'ü aşkın ikili görüşme gerçekleştirdi. Aynı zamanda Afyon, Denizli ve İzmir'de bazı firmalarımızın ocak, fabrika ve showrom'larına ziyaretler yapıldı. Türkiye, Rusya'nın doğal taş ithalatında beşinci sırada yer alıyor. Hedefimiz ilk üçe adımımızı yazdırmak. Türkiye-Rusya arasındaki olumlu diplomasi buna olanak sağlıyor." dedi.

Başkan Alimoğlu, "2022 yılında Türkiye'den Rusya'ya yüzde 107 artışla 27 milyon dolarlık doğal taş ihracatı gerçekleştirildi. 2023 yılı 8 aylık süreçte de Rusya'ya doğal taş ihracatımız yüzde 70 artışla 20 milyon dolara ulaştı. Yoğun ilgi, aldığımız geribildirimler ve ihracat artış hızımız doğrultusunda Rusya'ya doğal taş ihracatımızı orta vadede 100 milyon dolara çıkaracağımızı öngörüyoruz. İhracat rakamlarımızı ileri seviyelere taşıyarak Türk doğal taş ihracatçısı firmaların Rusya'dan daha fazla pazar payı alabilmesi adına düzenlediğimiz alım heyetimizin sektöre pozitif katkı sağlayacağına inanıyoruz." diye konuştu.

MAKİNE SEKTÖRÜNDEN SEKİZ AYDA 18,6 MİLYAR DOLAR İHRACAT

Makine imalat sanayi konsolide verilerine göre, yılın sekiz ay sonunda Türkiye'nin serbest bölgeler dâhil toplam makine ihracatı, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 11,1 artarak 18,6 milyar dolara ulaştı. En fazla makine ihracatı gerçekleştirilen beş Avrupa ülkesi Almanya, İtalya, Birleşik Krallık, Fransa ve İspanya'ya yapılan ihracatın miktar bazında yüzde 2,5 ila 12,4 gerilediği bu dönemde, makine fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle gelirler yüzde 1,6 ila 11,6 arttı. KG başına ortalama ihracat birim fiyatlarının 7,2 dolar

olduğu sektörde ABD ve Rusya'ya yapılan makine ihracatında birim fiyatlar 10 doların üzerinde seyrediyor. Küresel enflasyonla mücadelenin henüz istenen sonuçları vermediği bu dönemde, sıkışma eğilimlerinin büyüme oranları üzerindeki baskısının sürdüğünü belirten Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, önümüzdeki 8-9 aylık sürecin işletmelerin yeni gelişmelere karşı dirençli olması gereken bir dönem olacağını ifade ederek şunları söyledi:

"Makine ihracatımızın yüzde 61,2'sini yaptığımız Avrupa'da faiz artırımlarının sürme ihtimali, zayıf büyümenin yılsununa kadar devam etmesi anlamına geliyor. Bu süreç en yüksek üretim ve pazar entegrasyonumuzun bulunduğu Almanya'da, iki büyük pazarı Rusya ve Çin'le ticaretindeki sınırlamalar nedeniyle bir küçülme dönemi olarak yaşanabilir. Bununla birlikte, Almanya'nın tüm sıkıntılı dönemlerinde Türkiye'deki makine imalatçıların üretim ve rekabet gücünden daha fazla yararlanmak ihtiyacı duymuş olduğunu, bütün zorlu süreçlerin yeni işbirliklerinin geliştirilmesi konusunda sıra dışı fırsatlar sunduğunu gözden kaçırmamalıyız."

TEXHIBITION İSTANBUL DÖRDÜNCÜ KEZ DÜZENLENDİ

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) adına İTKİB Fuarçılık A.Ş. tarafından organize edilen Texhibition İstanbul Kumaş ve Tekstil Aksesuarları Fuarı, dördüncüsü İstanbul Fuar Merkezi'nde düzenlendi. Fuarda, 400'den fazla katılımcı ve 100'den fazla ülkeden 25 bin sektör profesyoneli yer aldı. En son mart ayında düzenlenen ve 1 milyar dolarlık ticaret hacmi yakalayan Texhibition İstanbul'un, yeni iş birliklerine zemin hazırladığının altın çizen İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Öksüz, "Fuarımız ile Türk tasarım gücünü ülke sınırlarının ötesine taşımayı hedefliyoruz. Türkiye'nin tasarım ve üretim gücüne değer katan Texhibition İstanbul'da, son trendlere uygun renk ve dokulardaki organik, sürdürülebilir, yeniden kazanılmış, ekolojik kumaşlardan, tekstil ürünlerini tamamlayan trend aksesuarlara kadar tekstil sektörünün tüm bileşenleri yer alıyor." dedi.

Tekstil sektörü olarak yılda 50 milyar dolar üretim, 13 milyar dolar ihracat gerçekleştirdiklerinin altını çizen Ahmet

Öksüz, sözlerini şöyle sürdürdü: "Dünyanın en büyük beşinci, AB'nin en büyük ikinci tedarikçisiyiz. Türkiye genel ihracatı, dünya ihracatından yüzde 1 pay alırken, tekstil sektörümüz yüzde 3,5 oranında pay alıyor. Hedefimiz ise dünyanın en büyük ilk tüç ihracatçı ülkesinden biri olmak. Bunun için ihracatımızı 3 milyar dolar daha artırmalı, katma değerli ihracata yönelmeliyiz. Bunu da başarabilecek birikime, güce ve kapasiteye sahibiz."

MOBİLYA, KAĞIT VE ORMAN ÜRÜNLERİ İHRACATINDA ARTIŞ SÜRÜYOR

Temmuzda 608 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren mobilya, kağıt ve orman ürünleri sektörü, ağustos ayında ise 678 milyon dolarlık ihracat rakamına ulaştı. Sektörün en çok ihracat gerçekleştirdiği ülkeler arasında yılın ilk yedi ayında da ilk sırada yer alan Irak, zirvedeki yerini ağustosta da da korudu. 666 milyon dolar ile ilk sırada yer alan Irak'ı 271 milyon dolar ile İsrail takip etti. Üçüncü sırada yer alan Birleşik Krallık'a yapılan ihracat 261 milyon dolar

olurken dördüncü sırada yer alan Almanya'ya 223 milyon dolar, beşinci sırada yer alan Birleşik Devletler'e de 201 milyon dolarlık mobilya, kağıt ve orman ürünleri ihracatı gerçekleştirildi. Mobilya, kağıt ve orman ürünleri ihracatından aldığı payı yüzde 36,5 ile en çok Rusya artırırken, gerçekleşen ihracat rakamı 147 milyon dolar oldu. Listenin ilk 10 sırasında yer alan diğer ülkeler ise Libya, İran, Fransa ve Fas oldu.

Yakalanan ihracat rakamları üzerine İstanbul Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği Başkanı Erkan Özkan, "Büyük ümitlerle başladığımız 2023 yılının ilk yarısını zorluklarla geçti. Gerek yaşadığımız büyük deprem felaketi gerekse dünya çapındaki ekonomik dalgalanmalar tüm sektör temsilcilerini oldukça zorladı. Ancak yaşanan tüm olumsuz hadiselerle rağmen pes etmeyerek mücadelemizi sürdürdük. Yılın ikinci yarısına daha ümitli başladık ve ihracat rakamlarımız tekrar yükselmeye başladı. Bu trendi sürdürerek yıl sonunda hedef rakamımıza ulaşmak istiyoruz." dedi.

Epsan, inovatif ürünleriyle yeni pazarlara çözüm sağlayacak

Son 3 yılda ihracatını yıllık yüzde 20 arttıran firma, 2023 yılında da yüzde 10 büyümeyi hedefliyor

Otomotiv başta olmak üzere; elektrik elektronik, beyaz eşya, inşaat ve mobilya gibi hayatın içinde yer bulan tüm endüstrilere yönelik çözümler üreten Epsan, geniş ürün yelpazesi ve güçlü dağıtım ağı ile ihracat portföyünü geliştirmek için çalışmalarını sürdürüyor. 2022 yılında ihracatının yüzde 25'ini otomotiv, yüzde 13'ünü ise elektrik ve elektronik alanında gerçekleştiren Epsan, yeni üretim hattı ile birlikte yılsonunda ihracatta yüzde 10 büyüme

hedefliyor. Mühendislik plastikleri kompaund üretimiyle Türkiye'de ilk sırada, Avrupa'da ise ilk 10'da yer alan Epsan, 40 yılı aşkın süredir yüksek katma değerli endüstrilere özel çözümler sunuyor. Türkiye'de üretim tesisi, Ar-Ge merkezi, Almanya, İtalya, İspanya ve Fransa'da satış ofisleri bulunan Epsan, 32 bin metrekarelik alanda 62 bin tonluk kapasitesi ile üretim gerçekleştiriyor. Yıllık üretiminin yüzde 60'ını ihraç ediyor.

İHRACATTA YENİ PAZARLAR GÜNDEMDE

Yenilikçi çözümlerini daha fazla kullanıcıyla buluşturmak için yeni pazarlara dahil olmak istediklerini belirten Epsan Yönetim Kurulu Başkanı Bora Efe, "Epsan olarak ihracat en önem verdiğimiz konular arasında yer alıyor. Yeni yatırımlarımız ve stratejilerimiz doğrultusunda şu anda ciromuzun yüzde 60'ını ihracattan elde ediyoruz. Almanya, Fransa ve İtalya en çok ihracat yaptığımız ülkeler arasında yer alıyor. Üretim kapasitemizi 10 bin ton arttıran yeni yatırımımız ile birlikte yılsonuna kadar ihracat yaptığımız ülkelere Güney Afrika, Kolombiya ve Kanada'yı eklemek istiyoruz." diye konuştu.

İSİB'TEN AQUATHERM ALMATI FUARI'NA MİLLİ KATILIM ORGANİZASYONU

İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği (İSİB), 6-8 Eylül tarihleri arasında Kazakistan'ın Almatı şehrinde gerçekleştirilen ve 17 ülkeden 186 katılımcı firma ve 18 bini aşkın ziyaretçiye ev sahipliği yapan Aquatherm Almatı Fuarı'na milli katılım organizasyonu gerçekleştirdi. Milli Katılım Organizasyonu'na Türkiye'den 16 firma iştirak etti. Milli Katılım organizasyonu dışında dört Türk firması da kendi stantları ile fuarda yer aldı. Fuara, İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliğini temsilen Yönetim Kurulu Üyeleri Zeki Özen ve Murat Erenoğlu katıldı. Aquatherm Almatı fuarı kapsamında yapılan Milli Katılım organizasyonunun başarılı geçtiğini ileten İSİB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Özen, şunları söyledi: "Her sene yaklaşık 2,7 milyar dolar iklimlendirme sektörü ithalatı yapan Kazakistan, Türkiye için çok ciddi bir pazar. Türk İklimlendirme Sektörü, şu anda Kazakistan'ın iklimlendirme sektöründe 7. sırada ve ithalatının yüzde 2,7'sini karşılıyor. Orta vadede Kazakistan'daki pazar payımızı yüzde

7-8 seviyelerine getirmek istiyoruz. 2022 yılına göre bu yıl katılımcı ve ziyaretçi anlamında çok daha büyüyen ve gelişen fuara 16 firma ile katıldık. Katıldığımız firmaların hepsi fuarın verimli geçtiğini bizlere ifade ettiler. İSİB olarak sektörümüz firmalarını fuar süresince standımızda ağırlamaktan ve görüşmelerine ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyduk."

DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER, ABD İHRACATINDA KİLİT ROL OYNAMAK İSTİYOR

Demir ve demir dışı metaller sektörünün ağustos ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,7 düşüşle 1,06 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektör, 2023 Ocak-Ağustos dönemini ise geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 13,7'lik düşüşle 8,5 milyar dolar ihracat ile kapattı. Bu periyotta ihracattan yüzde 6 pay alarak sanayi sektörleri arasında en çok ihracat yapan altıncı sektör oldu. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkan Vekili ve İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu, sektörün ağustos ayında 144,5 milyon dolarla en fazla ihracatı Almanya'ya yaptığını, 60,1 milyon dolarla ABD'nin ikinci, 48,07 milyon dolarla İtalya'nın üçüncü sırada yer aldığını belirtti.

Geçen yılı yüzde 16,8'lik büyüme 14,6 milyar dolarlık ihracatla kapatan sektörde ABD, Almanya ve İtalya'dan sonra en fazla ihracat yapılan üçüncü ülke olmuştur. ABD'nin hâlihazırda dünyanın en büyük ithalatçısı olarak ihracatımız için oldukça önemli bir pazar olarak ortaya çıktığını belirten Tecdelioğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: "Sektörümüz ülkemizin ABD ile dış ticaret hacminin 100 milyar dolara

erişilmesi hedefine katkı yapmayı, bu konuda kilit rolü üstlenmeyi istiyor. Bu amaca ulaşabilmek için uygulanan gümrük vergilerinin kaldırılması, serbest ticaret antlaşması yapılarak ticaretin kolaylaştırılmasını bekliyoruz. Bununla birlikte, ABD'de limanlara yakın noktalarda lojistik merkezleri oluşturulmasını ve lojistik zorlukların aşılmasını arzu ediyoruz."

KALİTE, DENEYİM VE İNOVASYONUN EN GÜVENİLİR BULUŞMASI

İHRACAT RAKAMLARI

2023 YILI EYLÜL AYI İHRACATI 22,7 MİLYAR DOLAR OLDU.

2022 YILINA GÖRE 2023 EYLÜL AYI İHRACATI YÜZDE 0,3 ARTTI.

2023 YILI EYLÜL AYINDA 11 SEKTÖR İHRACATINI ARTIRDI.

1.484 FİRMA EYLÜL AYINDA İLK KEZ İHRACAT GERÇEKLEŞTİRDİ.

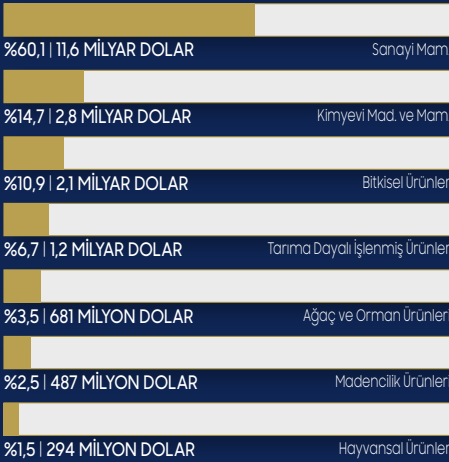

EN FAZLA İHRACAT YAPILAN 10 ÜLKE

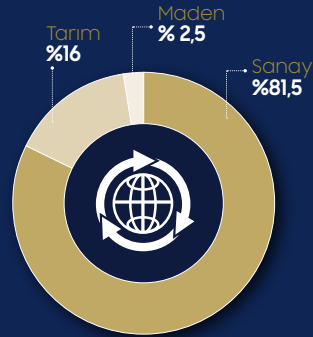
2023 yılı eylül ayında en fazla ihracat yapılan ülke 1,539 milyar dolarla Almanya oldu. Almanya'yı 1,008 milyar dolarla İtalya ve 990 milyon dolarla Birleşik Krallık izledi.

- ALMANYA 1,539 MİLYAR DOLAR
- İTALYA 1,008 MİLYAR DOLAR
- BİRLEŞİK KRALLIK 990 MİLYON DOLAR
- ABD 970 MİLYON DOLAR
- IRAK 897 MİLYON DOLAR
- RUSYA FEDERASYONU 794 MİLYON DOLAR
- FRANSA 789 MİLYON DOLAR
- HOLLANDA 703 MİLYON DOLAR
- İSPANYA 671 MİLYON DOLAR
- BAE 647 MİLYON DOLAR

ALT ÜRETİM GRUPLARININ 2023 YILI EYLÜL AYINDA İHRACATTAN ALDIĞI PAY

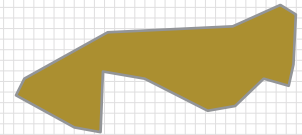

ANA ÜRETİM GRUPLARININ 2023 YILI EYLÜL AYINDA İHRACATTAN ALDIĞI PAY

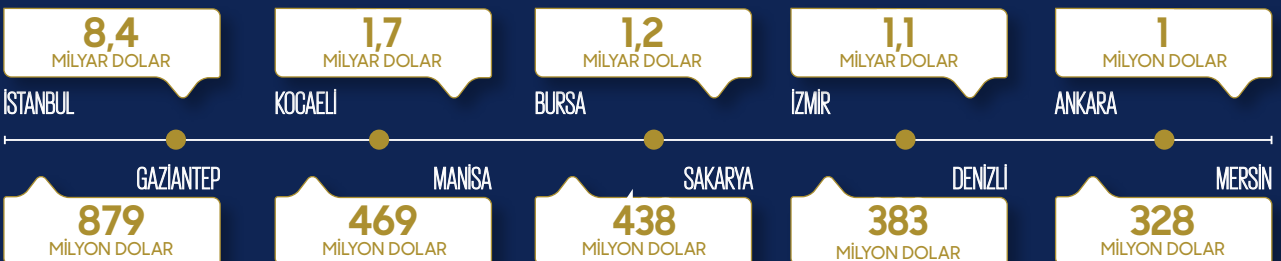

2023 YILI EYLÜL AYINDA İL BAZINDA EN DİKKAT ÇEKEN İHRACAT ARTIŞI

YALOVA
%328,5

İLLERE GÖRE 2023 YILI EYLÜL AYI İHRACAT DAĞILIMI

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$

SEKTÖRLER	1-30 EYLÜL				10 EKİM - 30 EYLÜL			
	2022	2023	DEĞİŞİM (23/22)	PAY (23) (%)	2022	2023	DEĞİŞİM (23/22)	PAY (23) (%)
I. TARIM	2.981.895	3.091.488	3,7	16,0	24.448.903	25.576.185	4,6	15,7
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.866.624	2.115.173	13,3	10,9	15.186.804	17.048.605	12,3	10,5
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.008.997	1.223.198	21,2	6,3	8.227.267	9.205.576	11,9	5,6
Yaş Meyve ve Sebze	178.509	244.716	37,1	1,3	1.944.273	2.295.352	18,1	1,4
Meyve Sebze Mamulleri	261.484	219.234	-16,2	1,1	1.810.079	1.700.954	-6,0	1,0
Kuru Meyve ve Mamulleri	146.580	135.478	-7,6	0,7	1.079.561	1.076.466	-0,3	0,7
Fındık ve Mamulleri	135.250	151.780	12,2	0,8	1.142.914	1.209.910	5,9	0,7
Zeytin ve Zeytinyağı	44.324	53.867	21,5	0,3	290.136	742.599	155,9	0,5
Tütün	83.802	80.368	-4,1	0,4	586.678	711.399	21,3	0,4
Sos Bitkileri ve Mamulleri	7.678	6.531	-14,9	0,0	105.897	106.348	0,4	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	355.788	294.881	-17,1	1,5	3.047.454	2.582.544	-15,3	1,6
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	355.788	294.881	-17,1	1,5	3.047.454	2.582.544	-15,3	1,6
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	759.483	681.434	-10,3	3,5	6.214.644	5.945.036	-4,3	3,6
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	759.483	681.434	-10,3	3,5	6.214.644	5.945.036	-4,3	3,6
II. SANAYİ	16.237.717	15.744.110	-3,0	81,5	139.143.023	133.206.776	-4,3	81,7
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.388.655	1.288.265	-7,2	6,7	11.392.501	10.601.771	-6,9	6,5
Tekstil ve Hammaddeleri	933.403	871.978	-6,6	4,5	7.879.657	7.156.799	-9,2	4,4
Deri ve Deri Mamulleri	209.734	159.574	-23,9	0,8	1.533.031	1.487.816	-2,9	0,9
Hali	245.518	256.714	4,6	1,3	1.979.813	1.957.156	-1,1	1,2
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	2.938.452	2.846.241	-3,1	14,7	25.626.018	22.309.302	-12,9	13,7
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.938.452	2.846.241	-3,1	14,7	25.626.018	22.309.302	-12,9	13,7
C. SANAYİ MAMULLERİ	11.910.610	11.609.605	-2,5	60,1	102.124.503	100.295.703	-1,8	61,5
Hazırlama ve Konfeksiyon	1.920.012	1.673.636	-12,8	8,7	16.157.421	14.887.599	-7,9	9,1
Otomotiv Endüstrisi	2.751.297	2.822.476	2,6	14,6	22.314.530	25.619.838	14,8	15,7
Gemi, Yat ve Hizmetleri	199.349	179.322	-10,0	0,9	999.097	1.361.539	36,3	0,8
Elektrik ve Elektronik	1.334.621	1.402.891	5,1	7,3	10.948.664	11.992.032	9,5	7,4
Makine ve Aksamları	946.786	1.019.801	7,7	5,3	7.475.438	8.353.851	11,8	5,1
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.187.676	1.018.811	-14,2	5,3	11.108.475	9.579.539	-13,8	5,9
Çelik	1.754.877	1.379.349	-21,4	7,1	16.983.929	11.061.660	-34,9	6,8
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	458.798	383.489	-16,4	2,0	4.176.948	3.539.801	-15,3	2,2
Mücevher	602.817	693.171	15,0	3,6	4.170.580	4.700.809	12,7	2,9
Savunma ve Havacılık Sanayii	166.232	430.320	158,9	2,2	2.749.291	3.839.670	39,7	2,4
İklimlendirme Sanayii	576.741	606.338	5,1	3,1	4.940.320	5.359.365	8,5	3,3
Diğer Sanayi Ürünleri	11.405	0	-100,0	0,0	99.810	0	-100,0	0,0
III. MADENCİLİK	537.867	487.013	-9,5	2,5	4.974.350	4.260.553	-14,3	2,6
Madencilik Ürünleri	537.867	487.013	-9,5	2,5	4.974.350	4.260.553	-14,3	2,6
TOPLAM (TİM*)	19.757.479	19.322.611	-2,2	100,0	168.566.276	163.043.514	-3,3	100,0
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	2.839.295	3.347.569	17,9	14,8	19.532.900	24.420.174	25,0	13,0
GENEL İHRACAT TOPLAMI	22.596.774	22.670.180	0,3	100,0	188.099.175	187.463.688	-0,3	100,0

BİRLİK ADRESLERİ

Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Limonluk Mah. Vali Hüseyin
Aksay Cad. No: 4 Yenışehir/Mersin
Tel: 0 324 325 37 37 Faks: 0 324 325 41 42
E-Posta: akib@akib.org.tr
Web Adresi: www.akib.org.tr
Genel Sekreter: Mehmet Ali Erkan
Genel Sekreter Yrd.: Canan Aktan Sarı
Genel Sekreter Yrd.: Osman Erşahan
Genel Sekreter Yrd.: H. Okan Şenel

Hizmet İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği
Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah.
Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 01 00 Faks: 0 212 454 01 01
E-Posta: info@hib.org.tr
Web Adresi: www.hib.org.tr
Genel Sekreter: Fatih Özer
Genel Sekreter Yrd.: Abdullah Keskin
Genel Sekreter Yrd.: Uzeyir Işık

Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
Aspendos Bulvarı No: 221 07200/Antalya
Tel: 0 258 274 80 00 Faks: 0 242 311 79 00
E-Posta: baib@baib.gov.tr
Web Adresi: www.baib.gov.tr
Genel Sekreter V.: Ümit Sezer

İstanbul İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah.
Sanayi Cad. No: 3 C Blok Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 05 00 Faks: 0 212 454 05 01-02
E-Posta: iib@iib.org.tr Web Adresi: www.iib.org.tr
Genel Sekreter: Doğuş Tozanlı
Genel Sekreter Yrd.: İsmail Bozdemir
Genel Sekreter Yrd.: Kutay Oktay

Denizli İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
Akhın Mah. 246 Sok. No: 8 Pamukkale/Denizli
Tel: 0 258 274 66 88 Faks: 0 258 274 72 22 - 62
E-Posta: denib@denib.org.tr
Web Adresi: www.denib.org.tr
Genel Sekreter: Uğur Dayıoğlu
Genel Sekreter Yrd.: Yusuf Fidangenç

İstanbul Maden ve Metal İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah.
Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 00 00 Faks: 0 212 454 00 01
E-Posta: immib@immib.org.tr Web Adresi: www.immib.org.tr
Genel Sekreter: Armağan Vurdu
Genel Sekreter Yrd.: Coşkun Kıriloğlu
Genel Sekreter Yrd.: Muharrem Kayılı
Genel Sekreter Yrd.: Aydın Yılmaz

Doğu Anadolu İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
Cumhuriyet Cad. Eren İş Mrk. No: 86 K: 4-5 Erzurum
Tel: 0 442 214 11 85 Faks: 0 442 214 11 89-91
E-Posta: daibarge@daib.org.tr
Web Adresi: www.daib.org.tr
Genel Sekreter: Murat Karapınar

İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah.
Sanayi Cad. No: 3 B Blok Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0 212 454 02 00 Faks: 0 212 454 02 01
E-Posta: info@itkib.org.tr Web Adresi: www.itkib.org.tr
Genel Sekreter: Mustafa Bektaş
Genel Sekreter Yrd.: Özlem Güneş
Genel Sekreter Yrd.: Fatih Zengin
Genel Sekreter Yrd.: Çağrı Öztürk

Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
Pazarkapı Mah. Sahil Cad. No: 95 Trabzon
Tel: 0 462 326 16 01 Faks: 0 462 326 94 01-02
E-Posta: dkib@dkib.org.tr
Web Adresi: www.dkib.org.tr
Genel Sekreter: İdris Çevik

Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Atatürk Bulvarı No:19/E 28200 Giresun
Tel: 0 454 216 24 26 Faks: 0 454 216 48 42
E-Posta: kib@kib.org.tr
Web Adresi: www.kib.org.tr
Genel Sekreter: Sertaç Şevket Toramanoğlu

Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Atatürk Cad. No:382 Alsancak/İzmir
Tel: 0 232 488 60 00 Faks: 0 232 488 61 00
E-Posta: eib@egebirlik.org.tr Web Adresi: www.egebirlik.org.tr
Genel Sekreter: İ. Cumhuriyet İşbirakmaz
Genel Sekreter Yrd.: Kemal Coşkun
Genel Sekreter Yrd.: Çiğdem Önsal
Genel Sekreter Yrd.: Serap Ünal

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120 Balgat/Ankara
Tel: 0 312 447 27 40 (5 Hat) Faks: 0 312 446 96 05
E-Posta: oaibwebmaster@oaib.org.tr
Web Adresi: www.oaib.org.tr
Genel Sekreter: Musa Demir
Genel Sekreter Yrd.: Esra Arpınar
Genel Sekreter Yrd.: Fatih Yumuş

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Gazimuhtarpaşa Bulvarı Mücahitler Mah. 52012
No'lu Sk. No: 6 27090 Şehitkamil/Gaziantep
Tel: 0 342 211 05 00 Faks: 0 342 221 05 09-10
E-Posta: gaibevrak@gaib.org.tr Web Adresi: www.gaib.org.tr
Genel Sekreter: Bülent Kayalı
Genel Sekreter Yrd.: Ahmet Şahbudak
Genel Sekreter Yrd.: Aydın Kutlu
Genel Sekreter Yrd.: Serdar Hasan Aydoğan

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Organize Sanayi Bölgesi 2. Gelişim Sahası Kahverengi Cad.
No: 11 16140 Nilüfer/Bursa
Tel: 0 224 219 10 00 Faks: 0 224 219 10 90
E-Posta: uludag@uib.org.tr Web Adresi: www.uib.org.tr
Genel Sekreter: Mümin Karacakayalılar
Genel Sekreter Yrd.: Ayşe Mehtap Ekinci
Genel Sekreter Yrd.: Birgül Palat

Genel Sekreter Bilal Bedir
Genel Sekreter Yrd. Dr. Kübra Ulutaş
Genel Sekreter Yrd. Yiğit Tufan Eser
Genel Sekreter Yrd. Mustafa Seçilmiş
Genel Sekreter Yrd. Funda Özgüleş Yüceer

Dış Ticaret Kompleksi
Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No: 3
B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL
444 0 846 (TİM)
tim@tim.org.tr • tim.org.tr

Römorkörcülük ve kılavuzluk hizmetlerinde
45 yıllık Sanmar deneyimi

sanmar.com.tr

HAVADA, KARADA, AÇIK DENİZLERDE

► “DÜNYANIN REDÜKTÖRÜ”

*“A World of Gearboxes”
for the universe from “YILMAZ”*

> Dünyanın tercih ettiği redüktörlerden “Dünya Kadar” üretiliyor ve tüm dünyanın kullanımına sunuyoruz. Avrupa’dan Asya’ya, Amerika’dan Afrika’ya tüm dünyada 100’den fazla ülkeye yaptığımız ihracatla “YILMAZ REDÜKTÖR” adını gururla tanıtıyor, ekonomiye değer katıyoruz.

> *By producing whole lots of gearboxes as “YILMAZ” and exporting to more than 100 countries all over the world from Europe to Asia, from America to Africa, we are proud of serving the universe and adding value to the economy.*

www.yr.com.tr // yilmaz@yr.com.tr // export@yr.com.tr

